

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1990-1991

21 NOVEMBER 1990

ONTWERP VAN DECREET

bestuurlijk beleid

VERSLAG

**namens de Commissie voor de Algemene Zaken,
het Reglement en de Verzoekschriften
uitgebracht door de heren M. Olivier en L. Peeters**

DAMES EN HEREN,

Tussen 9 oktober en 8 november 1990, gespreid over 10 vergaderingen heeft de Commissie een uitvoerige bespreking gewijd aan dit ontwerp, dat na grondige amendering eenparig werd goedgekeurd.

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer L. Vanvelthoven.

Vaste leden : de heren F. Bosmans, L. Kelchtermans, M. Olivier, H. Suykerbuyk, R. Van Rompaey, G. Verhaegen ;

de heren M. Bartholomeeussen, L. Hancké, R. Van Steenkiste, L. Vanvelthoven ;

de heer A. Denys, E. Flamant, J. Pede ;

de heren H. Candries, A. De Beul.

Plaatsvervangers :

de heren A. Bourgeois, E. Cooreman, J. De Seranno, E. Vankeirsbilck, T. Van Parys, J. Weyts ;

de heren P. Chevalier, M. Gesquiere, L. Peeters, W. Seeuws ;

de heren E. Beysen, W. Cortois, O. Van den Broeck ;

de heren P. Van Grembergen, E. Van Vaerenbergh.

Zie :

395 (1989-1990)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Advies van de Raad van State
- Nr. 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Advies van het Rekenhof
- Nr. 5 : Amendementen
- Nr. 6 : Advies van de Raad van State
- Nrs. 7 en 8 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
I. Proceduredebat	3
II. Inleidende uiteenzetting van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt	5
III. Commentaar van de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt op het advies van de Raad van State van 12 oktober 1990	23
IV. Algemene bespreking	31
V. Artikelsgewijze bespreking	53
Art. 1-30.	54
Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 5 — Gemeenschapsinstellingen voor Bijzondere Jeugdbijstand	62
Art. 31-34.	68
Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 6 — Commissariaat-generaal voor de bevordering van de lichamelijke ontwikkeling, de sport en de openluchtrecreatie	69
Art. 35-51.	72
Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 7 — Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt bij het winnen en pompen van grondwater ; hoofdstuk 8 — Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest ; hoofdstuk 9 — Vlaamse Milieu Maatschappij.	78
Art. 52-101.	106
VI Vraag om tweede lezing	134
VII Tweede lezing	135
VIII. Eindstemming	136
Tekst aangenomen door de Commissie	137
Bijlagen.	171

I. PROCEDUREDEBAT

Bij motie van orde vraagt een lid het woord om de agenda te verdagen. Het werkschema van de commissie laat volgens spreker onvoldoende tijd om de documenten en de tussenkomsten te bestuderen. Bovendien is het lid van oordeel dat de commissie moet onderzoeken hoe andere commissies, bijvoorbeeld de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud, bij de werkzaamheden kunnen worden betrokken. En tenslotte vraagt hij een nieuw advies van de Raad van State omdat volgens hem het tweede advies in wezen geen advies is.

Daarna lokt hetzelfde lid een discussie uit over de benoeming van de verslaggevers. Twee leden worden als co-rapporteurs voorgedragen. Het lid heeft geen bezwaar tegen de benoeming van twee verslaggevers en evenmin komt de persoon van die leden ter sprake. Maar hij vraagt waarom de twee verslaggevers uit de meerderheidsgroepen dienen te komen en waarom de oppositie niet bij het verslag wordt betrokken.

Hierop wordt geantwoord dat de benoeming van verslaggevers geen kwestie is van meerderheid of minderheid, maar wel van belangstelling, deskundigheid en objectiviteit van de voorgedragen kandidaten.

Er dient over de voordracht gestemd te worden. Met 8 stemmen tegen 2 worden de heren M. Olivier en L. Peeters als verslaggevers aangeduid.

Vervolgens spreekt de Gemeenschapsminister over het tweede advies van de Raad van State. Hij weerlegt de twee redenen waarom de adviesvraag onontvankelijk werd verklaard.

Het eerste argument, namelijk dat de representatieve vakbonden niet voorafgaandelijk erbij werden betrokken, is, volgens de Gemeenschapsminister, onterecht. De Raad van State wist dat een eerste document al ter onderhandeling was voorgelegd aan het sectorcomité van de Vlaamse Gemeenschap op 28 augustus 1990.

De door de Raad van State opgeworpen niet-conformiteit van het voorontwerp van decreet met het principiële door de Vlaamse Executieve goedgekeurde tekst, is volgens de Gemeenschapsminister merkwaardig. De Raad van State beschikte immers niet alleen over de door de Executieve goedgekeurde tekst, maar ook over de detailwijzigingen die werden aangebracht conform de onderhandelingen in het sectorcomité van de Vlaamse Gemeenschap. Conform de interne omzendbrief 1989/29 van de Vlaamse Executieve is geen nieuwe raadpleging van de Vlaamse Executieve vereist. De Raad van State kende deze interne omzendbrief.

In verband met het door de Raad van State geëiste formele akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt met sommige bepalingen van het ontwerpdecreet, merkt de Gemeenschapsminister op dat het nationale Openbaar Ambt van in het begin betrokken is geweest bij de onderhandelingen. De opmerkingen van het nationaal Openbaar Ambt werden trouwens schriftelijk bevestigd in een brief van de nationale Minister van Openbaar Ambt. Er was dus een inhoudelijke betrokkenheid van het nationale Openbaar Ambt. Formeel is er geen akkoord. De Gemeenschapsminister noemt het logisch dat, na de inleidende uiteenzetting, de Voorzitter van deze Commissie nog een advies van de Raad van State zou vragen. Hij heeft trouwens liever een advies dan geen advies, te meer daar het een vrij technisch ontwerpdecreet betreft.

De Voorzitter zegt dat het zijn bedoeling is om, na de inleidende uiteenzetting van de Gemeenschapsminister, het advies van de Raad van State te vragen. Het probleem in verband met de raadpleging van andere commissies, dat bij motie van orde werd opgeroepen, werd reeds in het Bureau besproken. De leden van de andere commissies kunnen de bespreking in deze commissie volgen. De betrokken vakministers kunnen eveneens aanwezig zijn in deze Commissie. Indien ze niet aanwezig zijn, zal de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt het volle gewicht dragen.

Daartegenover wordt opgemerkt dat in het Bureau niet werd afgesproken om geen advies van andere commissies te vragen. Steeds hetzelfde lid wil er zich echter bij neerleggen dat er geen advies wordt gevraagd op voorwaarde dat onmiddellijk wordt afgesproken dat Gemeenschapsminister Kelchtermans aanwezig is bij de bespreking van het onderdeel inzake leefmilieu. Hetzelfde inzake BLOSO met Gemeenschapsminister Dewael.

De Gemeenschapsminister zegt hierop dat de Executieve zich juridisch laat vertegenwoordigen door wie zij wil. Hij verklaart zich voorbereid om alle nodige uitleg te geven over de verschillende aspecten. Hij zegt dat er geen automatisme kan zijn in die zin dat per onderwerp de bevoegde Gemeenschapsministers aanwezig zouden zijn.

Een lid wijst erop dat de bestaansreden van een Commissie voor Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften onder meer erin bestaat om ontwerpen zoals het voorliggende ontwerp te bespreken. Deze Commissie is de geëigende commissie voor de bespreking van een ontwerp dat de verschillende commissies overschrijdt.

Vanuit de Commissie wordt het als logisch geacht dat het raadplegen van andere commissies te gepasten tijde moet worden bekeken.

De Voorzitter zegt dat de Commissie haar verantwoordelijkheid zal nemen met betrekking tot de raadpleging inzake leefmilieu en BLOSO.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat er een finaliteitsdiscussie is inzake leefmilieu, het gedeelte openbaar ambt uitgezonderd. Voor het overige betreft het ordeningswijzigingen. De Gemeenschapsminister is van oordeel dat het alleen inzake leefmilieu noodzakelijk kan zijn dat de bevoegde Gemeenschapsminister aanwezig is.

De Voorzitter besluit dat de Commissie verder te gepasten tijde autonoom zal oordelen welke Gemeenschapsministers moeten aanwezig zijn. In de huidige stand van de bespreking is enkel besloten Gemeenschapsminister Kelchtermans te horen.

Vervolgens vraagt een lid dat de Commissie eerst kennis zou krijgen van het aantal personeelsleden per departement en per parastatale.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat inzake de toekomstige personeelsformatie nog geen beslissing werd genomen. Hij verklaart zich bereid de personeelsformaties ter beschikking te stellen van de leden van zodra deze definitief zijn. In afwachting daarvan deelt hij aan de leden de huidige personeelsaantallen mee (Bijlage I van dit verslag).

Ten slotte vraagt het lid dat de destijds geconsulteerde studiebureaus, met name „A. Anderson & Co" en „Bureau Marcel van Dijk" zouden worden gehoord. Deze hoorzitting wordt noodzakelijk genoemd op basis van geruchten als zou

het rapport-De Ryck („Een nieuwe blauwdruk van de Vlaamse Administratie") en de nota's van bovenvermelde studie bureaus niet altijd op dezelfde golflengte zitten.

Waarop vanuit de Commissie geantwoord wordt dat de door de studie bureaus afgeleverde documenten slechts werkdocumenten waren die bij de heer E. De Ryck, Bijzonder Commissaris, werden neergelegd en uiteraard door deze werden verwerkt.

De meerderheid is van mening dat ter zake geen hoorzitting moet worden georganiseerd, maar dat de Commissie wel maximaal moet worden voorgelicht. Alle Commissieleden kunnen overigens inzage krijgen van genoemde documenten.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN OPENBAAR AMBT

1. Algemeen kader

1.1. Staatshervorming

De staatshervorming van 1980, geconcretiseerd in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen kende aan de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve een aantal bevoegdheden inzake gewestmateries, zowel als inzake gemeenschapsmateries toe.

Met het oog op de uitoefening van deze bevoegdheden kan de Executieve beschikken over eigen diensten. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap was reeds opgericht bij koninklijk besluit van 17 april 1979. Aanvankelijk functioneerde alleen een Voorlopige Cel, opgericht bij koninklijk besluit van 17 maart 1981, die na het uittreden van de Executieve uit de nationale Regering op 22 december 1981, ter beschikking van de Executieve werd gesteld. Op 1 januari 1983 ging het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap van start. Eerst werd de overheveling van het personeel gerealiseerd tussen 1 januari 1983 en 1 juli 1983. Het betrof hier ongeveer 3.500 personeelsleden. Aan de vooravond van de staatshervorming van 1988 telde het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zowat 4.000 personeelsleden ingedeeld in 4 horizontale en 9 verticale administratieve entiteiten.

De staatshervorming van 1988-1989 bracht een substantiële uitbreiding van de bevoegdheden van de Gemeenschappen en Gewesten met zich mee. De grondwetsartikelen 17 en 59bis regelen de overdracht van de quasi volledige onderwijsbevoegdheid naar de gemeenschappen.

De wet van 8 augustus 1988, houdende wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, regelde de overdracht van een aantal nieuwe bevoegdheden, voornamelijk inzake openbare werken en verkeer. Ook op het gebied van het economisch beleid werd een vrij homogeen bevoegdheidspakket overgedragen. Andere bevoegdheidsoverdrachten hadden betrekking op de jeugdbescherming en de sociale reïntegratie van gedetineerden ; het mediabeleid ; een betere aflijning van de bevoegdheden inzake leefmilieu, waterbeleid en energiebeleid.

Als gevolg van deze belangrijke bevoegdheidsuitbreiding werden ongeveer 8.000 personeelsleden van nationale ministeries overgedragen naar de diensten van de Vlaamse Executieve. Dit betekent dat het personeelsbestand van deze diensten van 4.000 aangroeide tot 12.000 personen.

Daarnaast houden zowel de staatshervorming van 1980, als deze van 1988 een belangrijke overdracht van personeelsleden uit instellingen van openbaar nut in. Deze overdracht verloopt echter veel trager en moeizamer. De wet van 28 december 1984 tot afschaffing of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, die deze aangelegenheid regelt, kwam pas vier jaar na de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot stand en nadat het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap reeds operationeel was geworden. Bovendien zijn thans nog niet alle overdrachten voorzien in de wet van 28 december 1984 gerealiseerd. Intussen is bij wet van 26 juni 1990 betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten een verlengstuk gegeven aan de wet van 28 december 1984, in overeenstemming met de staatshervorming van 1988.

In tegenstelling tot de eerste structurering van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in 1983-1984 kan de problematiek van de instellingen van openbaar nut thans niet helemaal los worden gezien van de globale herstructurering van de diensten van de Vlaamse Executieve, zoals verder uit deze uiteenzetting zal blijken.

1.2. Bevoegdheden inzake organisatie van de diensten en inzake personeelsaangelegenheden

In de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 zoals gewijzigd op 8 augustus 1988, wordt in artikel 87, § 1 bepaald dat iedere Executieve over een eigen administratie, eigen instellingen en eigen personeel beschikt. In § 2 van hetzelfde artikel 87 wordt aan de Executieve de bevoegdheid gegeven om de personeelsformatie van haar administratie vast te stellen en de benoemingen te doen. Het personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat.

In § 3 wordt aan de Gemeenschappen en Gewesten de bevoegdheid toegekend om autonoom het administratief en geldelijk statuut van hun personeel vast te stellen. Deze autonome bevoegdheid kan echter pas uitgeoefend worden van zodra het koninklijk besluit dat voorzien is in artikel 87, § 4, met de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het rijkspersoneel van kracht is geworden en mits inachtnaam van deze algemene principes. Dit algemene-principes-koninklijk besluit is nu, meer dan twee jaar na de bijzondere wet van 8 augustus 1988, nog steeds niet tot stand gekomen.

De nationale Minister van Openbaar Ambt legde na herhaaldelijk aandringen van de Gemeenschapsminister, een goed half jaar geleden een eerste en onaanvaardbaar ontwerp van algemene-principes-koninklijk besluit van zowat 34 bladzijden voor. Niet alleen kan men hier nog bezwaarlijk over algemene principes spreken, en werd hier de autonomie van Gemeenschappen en Gewesten geridiculiseerd, maar daarenboven — en niet in het minst — demonstreerde dit werkstuk op een beangstigende wijze hoe de modernisering van het openbaar ambt het snelst verstrikt kan geraken in zijn eigen ondoorzichtigheid en affunctionaliteit.

Volgens de Gemeenschapsminister dient het algemene-principes-koninklijk besluit enkel een beperkt aantal werkelijk algemene principes van het statuut van het rijkspersoneel vast te leggen, waarbij voor een aantal domeinen van personeelsbeheer, die fundamentele regels dienen weerhouden te worden die de rechtszekerheid verbonden aan een publiekrechtelijk statuut waarborgen.

Een tekstvoorstel voor een ontwerp-koninklijk besluit in die zin werd reeds meer dan een jaar geleden door ons overgemaakt aan Minister Langendries. Een dergelijk beperkt algemene-principes-koninklijk besluit laat aan alle overheden — nationaal zowel als Gemeenschappen en Gewesten — toe om, ieder voor zich, te vernieuwen en te heroriënteren volgens eigen behoeften en inzichten, mét de waarborgen eigen aan een publiekrechtelijk statuut. Daarbij moet men goed voor ogen houden dat het personeelsstatuut slechts één element uitmaakt van het nieuw model openbaar ambt en als dusdanig sterk verbonden is met het organisatie-model waarvoor gekozen wordt. De Vlaamse administratie herstructureren zonder de noodzakelijk autonome bevoegdheid inzake personeelsstatuut, betekent dan ook werken met een handicap.

Een van de doelstellingen van het ingediende ontwerp-decreet bestuurlijk beleid bestaat erin om deze handicap enigszins te beperken en om een aantal aspecten van de herstructurering een rechtsgrond te geven, zodat er voldoende innovatief kan gewerkt worden met het oog op het organiseren van een modern en efficiënt administratief apparaat.

De nationale Minister van Openbaar ambt onthoudt aan de Vlaamse Executieve door het ontbreken van het algemene-principes-koninklijk besluit een noodzakelijk attribuut voor de herstructurering van de eigen diensten.

Nochtans bestaat er een dringende noodzaak om, na de laatste staatshervorming en de daarmee gepaard gaande overhevelingen van personeel, de diensten van de Vlaamse Executieve te herstructureren volgens eigen behoeften en inzichten.

Het nationaal Openbaar Ambt bemoeilijkt aldus de statutaire regeling van een aantal aspecten van deze herstructurering, door zowel de ter zake voorziene autonomie te belemmeren als door het niet verlenen van zijn akkoord voor een aantal van deze regels.

Hierdoor is het zelfs onmogelijk gebleken om een inhoudelijk advies van de Raad van State omtrent dit ontwerp-decreet bestuurlijk beleid te bekomen.

Het is evenwel ondenkbaar dat de door de Vlaamse Executieve besloten en dringend noodzakelijke herstructurering van de Vlaamse administratie, door het immobilisme van het nationaal Openbaar Ambt, op de lange baan zou geschoven worden. Hierdoor zou trouwens de bevoegdheid om de eigen administratie autonoom te organiseren op een onaanvaardbare wijze dreigen uitgehold te worden en zou van deze bevoegdheid niet veel meer overblijven dan een lege dop. Een herstructurering van de Vlaamse administratie zonder in de mogelijkheid gesteld te worden om in het Vlaamse Openbaar Ambt een kwalitatieve ontwikkeling op gang te brengen is zinledig.

Sommigen blijken zich ten andere nog steeds niet te realiseren dat er niet langer een één- en ondeelbaar openbaar ambt in dit land bestaat en dreigen met unitaristische achterhoedegevechten de realisatie van nieuwe inzichten met betrekking tot het openbaar ambt te vertragen zonet te verhinderen.

1.3. Nieuwe inzichten

Bij de herstructurering van de Vlaamse administratie kan men onmogelijk ophouden bij het louter inpassen van de overgehevelde diensten en personeelsleden in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het debat over de heroriën-

tering en modernisering van het openbaar ambt in het algemeen, dat vandaag in brede kring wordt gevoerd, kan hier niet opzij worden geschoven. De vraagstelling naar de efficiënte, naar de kortste, naar de goedkoopste weg om bepaalde doelstellingen te bereiken kan en mag bij deze herstructurering niet uit de weg worden gegaan.

Een haastig doorgevoerde hervorming, die slechts woorden inhoudt en aanleiding geeft tot de zoveelste kater dient dan ook ten alle prijze vermeden te worden. Vandaar dat het beter was om maanden vertraging te prefereren wanneer dit de mogelijkheid geeft om, naar aanleiding van de door de staatshervorming genoodzaakte herstructurering, vernieuwde inzichten inzake overheidsmanagement in de praktijk toe te passen.

Fundament van de gekozen globale organisatiestructuur is het *principe van de matrixorganisatie*, waarbij zowel het geïntegreerd functioneren van de globale organisatie als de departementele autonomie hun vertaling vinden in de organisatiestructuur. Deze matrixorganisatie vindt zijn uitdrukking in de volgende organisatiefiguren :

1° de oprichting van twee horizontale departementen, Coördinatie en Algemene Zaken en Financiën ;

2° de *bovenbouw* voor ieder departement afzonderlijk, waar alle materies gegroepeerd zijn waarvoor in ieder van de departementen afzonderlijk taken dienen uitgeoefend te worden, evenals in de beide horizontale departementen.

Deze bovenbouw omvat enerzijds een Staf Beleid en anderzijds Algemene Administratieve Diensten. Deze laatste staan in voor de ondersteunende en uitvoerende taken en voor het dagelijks beheer van het eigen departement en dit volgens de richtlijnen en onder de coördinatie van de beide horizontale departementen.

In de Staf Beleid zal een team van gedetacheerde, jonge, beloftevolle ambtenaren van niveau 1 de secretaris-generaal bijstaan op het vlak van de vorming, de organisatie- en de personeelsontwikkeling, de integrale kwaliteitszorg, het wetenschapsbeleid, de externe betrekkingen en de studies voor het eigen departement.

3° het *College van secretarissen-generaal*, dat als motor van de matrixorganisatie zal functioneren. In dit college, dat belast is met een coördinerende taak, zal alle samenwerkings- en beleidsproblematiek voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan bod komen.

Daarbij wordt gedacht aan :

— de coördinatie op het vlak van de beleidsvoorbereiding en de uitvoering ervan op hoog niveau, daar waar het materies betreft waarbij meerdere departementen zijn betrokken ;

— het bevorderen van een vlotte samenwerking tussen de departementen ;

— de studie van ad hoe-problemen waarbij meerdere departementen en/of openbare instellingen betrokken zijn.

De secretaris-generaal van het departement Coördinatie is van ambtswege voorzitter van het college en als dusdanig de vertolker van de beleidsvoorstellen van het college naar de Vlaamse Executieve toe.

4° de *Staf Coördinatie* die de coördinerende taak van de secretaris-generaal van het departement Coördinatie en van het College van Secretarissen-generaal ambtelijk dient te ondersteunen. Het opdrachtenpakket van de staf coördinatie

omvat onder meer de adviezen aan de Executieve met betrekking tot bepaalde materies die één departement overstijgen ; de regeling van bevoegdheidsgeschillen tussen departementen ; overkoepelende projecten ter verbetering van de communicatie tussen de verschillende departementen ; de integrale kwaliteitszorg. Met het oog op deze opdrachten kan de secretaris-generaal van het departement Coördinatie de medewerking vragen van een functioneel bestuur van één der horizontale departementen of een projectteam tot stand brengen. Al deze projectteams die een beleids- of managementaspect voorbereiden of opvolgen, worden geleid door de Staf Coördinatie.

Naast het principe van de matrixorganisatie wordt, met het oog op een functioneel personeelsbeleid, het gesloten loopbaansysteem dat onze administraties zolang heeft gekenmerkt, op een betekenisvolle wijze doorbroken op twee wijzen. Vooreerst wordt er voorzien in de mogelijkheid tot *werving van gespecialiseerd personeel op hoog niveau*, zowel statutair als contractueel.

Dit voor ambten met betrekking tot organisatie- en personeelsontwikkeling, wetenschapsbeleid, financiën, planning, verkeerskunde, informatieverstrekking, externe betrekkingen en informatica. Hierdoor kan er een instroom van nieuwe elementen uit andere openbare diensten, semi-openbare instellingen of de privé-sector worden gerealiseerd, evenals een snellere doorstroming van aanwezige goede elementen.

Bovendien wordt er een *mandaatsysteem* uitgewerkt, waardoor jonge, beloftevolle ambtenaren van niveau 1, met reeds enige ervaring, voor een min of meer beperkte periode uit hun operationele diensten worden gelicht om staffuncties bij een secretaris-generaal of bij het Bestuur Organisatie- en Personeelsontwikkeling of het Bestuur Vorming te gaan vervullen, met een financiële stimulans. Na het vervullen van het mandaat nemen zij opnieuw een ambt in een operationele dienst waar. Dergelijk mandaatsysteem past in een politiek van vastheid van tewerkstelling in plaats van vastheid van betrekking en waarborgt een wisselwerking tussen de horizontale (staf)diensten en de verticale (operationele) diensten. De toepassing van deze vernieuwde inzichten inzake overheidsmanagement vergen eveneens een aantal maatregelen op het topniveau. De functies van secretaris-generaal, directeur-generaal en directieraad dienen opnieuw gedefinieerd te worden.

De meeste hervormingen die hier voorgesteld worden — en vele anderen — hebben als *conditio sine qua non*, de uitbouw van de interne *audit- en adviescapaciteit inzake organisatie en human resources management*, zowel op departementaal als op supradepartementaal vlak. Hierdoor kunnen er aangepaste instrumenten evenals een groep terzake opgeleide en/of gespecialiseerde ambtenaren ter beschikking komen van de politieke én de administratieve verantwoordelijken. Deze auditcapaciteit moet tevens de uitbouw van goed gestoffeerde organisatie- en personeelsontwikkelingsdiensten mogelijk maken.

Tot op dit ogenblik kennen de openbare diensten alleen op het vlak van het financieel beheer eigen instrumenten en gespecialiseerde ambtenaren, voornamelijk de inspecteurs van financiën. Dit dient uitgebreid te worden tot de organisatiefunctie en het human resources management, zodat er in veel mindere mate dan thans het geval is beroep dient gedaan te worden op externe, privé-consultantsbureaus, die de openbare diensten en hun eigenheden slecht kennen, zoals men recentelijk nog heeft ervaren bij de voorbereiding van de herstructurering van de Vlaamse Administratie.

Daarom zal in het departement Algemene Zaken en Financiën van het nieuwe Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een *Administratie Vorming, Organisatie- en personeelsontwikkeling* worden opgericht met onder andere een studie, advies- en begeleidingsbureau inzake organisatie en human resources management. Dit zal bemand worden met een vaste kern gespecialiseerde ambtenaren en een iets grotere groep mandaathouders afkomstig uit de operationele departementen en besturen.

Daarnaast zal voor ieder departement, in de *staf beleid* van de secretaris-generaal, een mandaathouder belast met organisatie- en personeelsontwikkeling worden voorzien. Als departementaal coördinator en verbindingspersoon met het adviesbureau.

Door het mandaatsysteem en de vorming en de ervaring die de mandaathouders zullen verwerven, zal er niet alleen een wisselende en groeiende audit- en organisatiecapaciteit ontstaan, maar wordt de band en wisselwerking tussen de horizontale en verticale diensten en functies in de hand gewerkt en de „ivoren-toren“-aankpak voor deze materie vermeden.

Audit, begeleiding en organisatie dienen met andere woorden continu te worden georganiseerd.

1.4. Grondige en globale aankpak

Op dit — historisch — ogenblik waar twee uitdagingen zich terzelfdertijd aandienen, met name de federalisering van het Openbaar Ambt én de algemene heroriëntering (moderniseren), krijgen de beleidsverantwoordelijken een niet te vermoeden beleidsruimte. Zij moeten alleen zien niet te verzuipen in de volumineuze materie en de wijdvertakte problematiek. De te nemen hindernissen zijn legio. Een grondige en globale aankpak drong zich dan ook op.

Daarom werd de Studie- en Begeleidingscommissie voor de structurering van de diensten van de Vlaamse Executieve opgericht bij besluit van de Vlaamse Executieve van 15 maart 1989. Deze commissie bestond uit de heer Etienne De Ryck, toenmalig secretaris-generaal, Bijzondere Commissaris voor de structurering van de diensten van de Vlaamse Executieve ; negen leden-ambtenaren en 7 leden-deskundigen. De Commissie legde drie rapporten neer.

In een eerste rapport van 9 juni 1989 formuleerde de Commissie een aantal voorstellen over het aantal entiteiten en de bevoegdheid per entiteit. Op basis van dit rapport nam de Vlaamse Executieve op 19 juli 1989 een aantal eerste beslissingen, waarbij zes ministeries werden weerhouden en de volgende principes voor de herstructurering werden vastgelegd :

- de diensten moeten in ruime mate als één geheel functioneren met vrijwaring van de maximale autonomie van de entiteiten ;

- de communicatie met de Vlaamse Executieve moet worden verstevigd via een coördinerend secretaris-generaal ;

- de werking van ieder ministerie moet worden verstevigd en gemoderniseerd (matrixorganisatiestructuur met dien verstande dat de horizontale werking in principe beperkt blijft tot het strikt noodzakelijke) ;

- de herwaardering van de functie van secretaris-generaal ;

- de invoering van teammanagement en delegerend leidinggeven ;

— ten slotte krijgt de secretaris-generaal van het Ministerie voor Coördinatie, Financiën en Begroting een algemene coördinatietaak en is tevens secretaris van de Vlaamse Executieve en voorzitter van een op te richten College van secretarissen-generaal.

Tevens belastte de Executieve de Commissie met een aantal nieuwe opdrachten. Nadien besliste de Executieve op 13 september 1989 om ter uitvoering van deze nieuwe opdrachten de studiebureaus „A. Andersen en Co" en „Bureau Marcel Van Dijk" in de werkzaamheden van de Commissie en van de Bijzondere Commissaris te betrekken.

De opdrachten betroffen :

— de gedetailleerde structuur van elk ministerie, rekening houdend met een analyse van de bestaanbaarheid van de bestaande en de over te dragen instellingen, diensten, parastatalen en organisaties. Zoals hoger reeds gezegd, stelde de problematiek van de instellingen van openbaar nut zich nog niet bij de oprichting van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Intussen was dit wel het geval geworden en stelde zich de vraag of de overgedragen en over te dragen instellingen nog reden van afzonderlijk bestaan hadden, enerzijds, en of sommige taken niet beter buiten de administratie van de diensten van de Vlaamse Executieve konden vervuld worden met de nodige beheersautonomie anderzijds ;

— uitwerking van de horizontale bevoegdheden en de werkingsmodaliteiten ;

— personeelsformaties ;

— organieke reglementen ;

— deconcentratie/decentralisatie ;

— rol van de coördinerende secretaris-generaal ;

— rol van het college van secretaris-generaal ;

— organisatie en werking van de directieraden ;

— informatica ;

— statutaire onderbouw (geldelijk en administratief statuut).

Het tweede rapport van de Commissie werd op 15 november 1989 neergelegd en op 20 december 1989 nam de Executieve een aantal richtinggevende beslissingen. Naast de benamingen van de zes op te richten ministeries nam de Executieve belangrijke principiële stellingnames betreffende de Vlaamse openbare en aanverwante instellingen. Er werden twee lijsten van instellingen opgesteld. De eerste lijst bevatte deze instellingen waar geen verder onderzoek naar de bestaanbaarheid werd gevraagd. Voor de instellingen vermeld in de tweede lijst nam de Executieve reeds een optie om het personeel en/of de opdrachten te integreren, of verzocht zij de Bijzondere Commissaris de mogelijkheid te onderzoeken tot gehele of gedeeltelijke integratie of fusieering.

Eén jaar na de plechtige installatie van de Studie- en Begeleidingscommissie voor de structurering van de diensten van de Vlaamse Executieve, legde de Bijzondere Commissaris zijn derde rapport neer op 21 maart 1990.

Dit rapport had, rekening gehouden met de beslissingen van de Vlaamse Executieve van 19 juli 1989 en van 20 december 1989, tot doel een algemeen overzicht te geven van de organisatiestructuur en de opdrachten van de zes nieuwe ministeries. Daarenboven werd een eerste aanduiding gegeven van het personeel dat zou nodig zijn om elk departement

van start te laten gaan. Ten slotte werd ook het resultaat weergegeven van het onderzoek naar de bestaanbaarheid van de openbare of aanverwante instellingen.

Vorenbedoelde gegevens zijn opgenomen in zes deelrapporten, één per departement. Daarenboven werd er een algemeen overkoepelend rapport opgesteld, waarin inzonderheid aandacht wordt besteed aan onder meer de statutaire onderbouw, het top-management, het organiek reglement, de deconcentratie, de planning, het informaticabeleid.

Deze rapporten werden op 29 mei 1990 door de Bijzondere Commissaris uitvoerig toegelicht in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt van de Vlaamse Raad.

Op basis van de rapporten van de Bijzondere Commissaris heeft de Executieve op 31 juli 1990 een aantal beslissingen betreffende de structurering van de diensten van de Vlaamse Executieve genomen, die gedeeltelijk in het decreet hun vertaling vinden.

Uit dit — summier — overzicht blijkt dat de operatie-structurering op een grondige en globale wijze werd voorbereid, waarbij verschillende niveaus een eigen inbreng hebben gehad : de Executieve, de Bijzondere Commissaris, de leden-ambtenaren van de Commissie, de leden-deskundigen, de studiebureaus. Het is eveneens duidelijk dat deze structurering op deze wijze een ganse waaier van problemen en aspecten heeft aangepakt, zodat we van een fundamentele ingreep in het Vlaams Openbaar Ambt kunnen spreken.

2. Inhoudelijke toelichting

2.1. Titel I — Herstructurering van Openbare Instellingen

De Executieve heeft in het kader van de herstructurering een aantal opties genomen inzake bepaalde openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap en/of van het Vlaamse Gewest. Hierbij zullen twee bewegingen tot stand worden gebracht. Sommige instellingen zullen geheel of gedeeltelijk geïntegreerd worden in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Dit is het geval daar waar de autonomie geen zin heeft of tot versnippering en gebrek aan coördinatie heeft geleid. Anderzijds zullen een aantal taken, die thans door de diensten van de Vlaamse Executieve worden waargenomen, in mindere of meerdere mate verzelfstandigd worden. Dit is het geval daar waar bijzondere omstandigheden, verbonden aan de aard van de taken en de wijze van uitvoering ervan, een andere, meer autonome en flexibele aanpak vereisen.

2.1.1. Integratie

Schematisch wordt ten opzichte van de hiernavolgende instellingen een integratiebeweging doorgevoerd :

— *Het Commissariaat-generaal van de Internationale Samenwerking* :

De taken en het personeel worden volledig geïntegreerd in het departement Coördinatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, waar een Administratie Externe Betrekkingen wordt voorzien. In artikel 95 van dit decreet wordt hierbij de mogelijkheid gecreëerd om voor deze administratie gespecialiseerd personeel contractueel aan te werven. Het CGIS wordt bij dit decreet opgeheven. Het CGIS telt ongeveer 90 personeelsleden.

— *Het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen :*

De taken en het personeel worden gedeeltelijk geïntegreerd in het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, gedeeltelijk in het departement Leefmilieu en Infrastructuur. De openbare instelling blijft behouden als een zuiver budgettair fonds. Het Fonds beschikt thans over een 25-tal personeelsleden.

— *Het Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater :*

Dit Fonds, dat momenteel rechtspersoonlijkheid heeft, wordt omgevormd tot een begrotingsfonds. De dossiers ervan zullen, zoals dit trouwens ook het geval is geweest op nationaal vlak, behandeld worden door de ambtenaren van het Ministerie, meer bepaald van het departement Leefmilieu en Infrastructuur.

— *Het Wegenfonds :*

De personeelsleden van het Wegenfonds, die taken uitvoeren waarvoor het Vlaams Gewest bevoegd is, staan thans slechts ter beschikking van de Vlaamse Executieve. Van zodra zij zullen overgedragen worden naar het Vlaams Gewest, zullen zij worden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Sedert lange jaren is dit personeel reeds feitelijk en functioneel geïntegreerd in de diensten van het nationale Ministerie van Openbare Werken, dat sedert 1 januari 1990 reeds geregionaliseerd is. De toekomstige integratie in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is daar een logische voortzetting van, die op deze wijze ook organisatorisch en juridisch een feit zal zijn. Het betreft hier ongeveer 1.200 personeelsleden.

— *Het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen :*

Het overgehevelde personeel van het Gebouwenfonds werd voor ongeveer 60 % overgedragen naar de administratieve diensten van de ARGO. De overige personeelsleden, die thans reeds ter beschikking zijn van de diensten van de Vlaamse Executieve, zullen worden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het betreft ongeveer 225 personeelsleden.

2.1.2. Verzelfstandiging

Bij dit decreet worden drie nieuwe openbare instellingen opgericht, namelijk de openbare psychiatrische ziekenhuizen te Geel en te Rekem en het Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie (BLOSO). Daarnaast worden twee gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand met afzonderlijk beheer opgericht.

2.1.2.1. De openbare psychiatrische ziekenhuizen te Geel en te Rekem

Sedert verschillende jaren is de overtuiging gegroeid dat de huidige situatie van de openbare psychiatrische centra te Geel en te Rekem, als buitendienst van de Administratie Gezondheidszorg van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en als dusdanig opgenomen in de hiërarchische structuur van dit ministerie, niet aangepast is aan de eisen van een hedendaags ziekenhuisbeheer.

In het regeerprogramma van de Vlaamse Executieve van 2 februari 1989 was reeds voorzien dat de OPC's van Geel en Rekem over een voldoende mate van beheersautonomie dienen te beschikken. De werking van de centra is, wat het medisch aspect betreft, volledig vergelijkbaar met analoge

centra in de privé-sector. Door de stimulering van de omschakeling van verzorgingsregimes en door de maatregelen die door de nationale regering ter zake worden voorbereid, leven de OPC's in een klimaat van onzekerheid rond de psychiatrische verzorging. Dit vertaalt zich door een tendens tot afname van de bezettingsgraad en van het aantal verpleegdagen bij de OPC's. Eind 1989 telde het OPC te Geel nog 960 patiënten, waarvan 786 in een pleeggezin en 174 in het centraal ziekenhuis. Het OPC te Rekem telde 506 patiënten.

De OPC's zijn, zoals andere ziekenhuizen, onderworpen aan de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 en worden nagenoeg volledig gefinancierd via de verpleegdagprijs. Deze organieke ziekenhuiswetgeving en de financiering van de ziekenhuizen zijn een nationale bevoegdheid gebleven.

Het huidig statuut van buitendienst van het Ministerie is niet aangepast aan de werking van beide openbare psychiatrische centra. Zij bevinden zich in concurrentie met de instellingen uit de privé-sector, maar missen de mogelijkheid om soepel in te spelen op de veranderende omstandigheden. De problemen situeren zich voornamelijk op het vlak van het personeelsbeheer, van het algemeen beheer en van het financieel en materieel beheer.

— *Het personeelsbeheer*

De onderwerping van de openbare psychiatrische centra aan de wetten op de ziekenhuizen is in verscheidene opzichten tegenstrijdig met het statuut van het rijkspersoneel, onder meer met betrekking tot dienstregeling, stages, verlof, vervangingen.

Een ziekenhuis leeft in een dynamische wereld en moet de mogelijkheid hebben zijn personeelsbestand aan te passen aan talrijke omgevingsfactoren, waaronder voornamelijk het aantal erkende bedden en de bezetting. De rigiditeit van een personeelsformatie en de starheid, inherent aan het statuut van het rijkspersoneel, maken dit onmogelijk. Dit geldt enerzijds met betrekking tot de kwantiteit aan personeel. Anderzijds ook met betrekking tot de mogelijkheid om via het VWS op een snelle wijze personeel aangepast aan de specifieke en wisselende omstandigheden te recrutereren. Thans telt het OPC te Geel 355 personeelsleden en het OPC te Rekem 308.

— *Het algemeen beheer*

De leiding van de openbare psychiatrische centra wordt waargenomen door een hoofdgeneesheer-directeur en door een administratief directeur per centrum. De Dienst Geestelijke Gezondheidszorg van de Administratie voor Gezondheidszorg is verantwoordelijk voor de begeleiding van de instellingen.

De openbare psychiatrische centra ondervinden gebrek aan degelijk management en planning, waarvoor niemand zich in de huidige omstandigheden volledig verantwoordelijk voelt. De bevoegdheden rond hun beheer zijn nog steeds verspreid over verscheidene nationale en regionale instanties. Dit heeft voor gevolg dat de openbare psychiatrische centra moeilijk kunnen inspelen op nieuwe tendensen in de psychiatrie.

— *Het financieel en materieel beheer*

De OPC's zijn zelfbedruipend : de inkomsten (ligdaggelden en opbrengsten uit eigen verkopen) dekken volledig de eigen uitgaven.

Ondanks de autofinanciering zijn een groot deel van de courante aankopen van de openbare psychiatrische centra onderworpen aan de voorafgaande toestemming van de Minister en aan uitvoering door het hoofdbestuur. Deze procedure verzwaart de administratieve belasting op het hoofdbestuur en werkt sterk remmend op de functionering van de centra.

Daarnaast is er de incompatibiliteit tussen de beide boekhoudingssystemen die de centra verplicht dienen te gebruiken (rijkscomptabiliteit en bedrijfsboekhouding).

De heer E. De Ryck, Bijzondere Commissaris, komt in zijn rapport van 21 maart 1990 tot de conclusie dat een oplossing voor de aangehaalde problemen het best wordt benaderd door de OPC's om te vormen tot openbare instellingen van het type B.

Verder stelt hij dat in een Executievebesluit het organiek reglement kan worden aangenomen met bepalingen inzake personeel, terwijl de financiële autonomie met betrekking tot het dagelijks beheer verzekerd is door de oprichting van aparte instellingen met rechtspersoonlijkheid. Hij pleit voor een vast kader van statutair personeel voor permanente taken en aanvullend, contractueel personeel om aan tijdelijke behoeften te beantwoorden.

Het ontwerp-decreet dat hierbij wordt voorgelegd ligt in de lijn van de conclusie van de Bijzondere Commissaris. Er werd geopteerd voor instellingen „sui generis”, vergelijkbaar met het type B voorzien in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De ziekenhuiswet voorziet in artikel 78 de toepassing van een aantal bepalingen van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, op de ziekenhuizen, zodat de gelijktijdige toepassing van de regelen inzake begroting en comptabiliteit voor de in de wet van 16 maart 1954 bedoelde instellingen van openbaar nut niet aangewezen is.

Dit decreet geeft aan beide instellingen rechtspersoonlijkheid, samen met financiële en bestuurlijke autonomie en een dagelijks beheer dat volledig ter plaatse kan gevoerd worden. Deze optie ligt in dezelfde lijn als de oplossingen die werden gegeven aan gelijkaardige problematiek in andere ziekenhuizen die tot de openbare sector behoren. Denken we maar aan het Universitair Ziekenhuis te Gent, dat bij koninklijk besluit nummer 542 van 31 maart 1987 werd omgevormd tot een parastatale B met raad van bestuur en dat thans, na de staatshervorming van 1988-89 ook tot de Vlaamse Gemeenschap behoort.

Denken we eveneens aan de OCMW-ziekenhuizen die, volgens art. 94 van de organieke OCMW-wet van 8 juli 1976, beheerd worden door een beheerscomité, dat namens de OCMW-raad, heel wat beheersbevoegdheden kreeg toegevoegd inzake dagelijks beheer, personeelsbeheer, financieel en materieel beheer.

2.1.2.2. Het Vlaams Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie

BLOSO is de voorbije twintig jaar een begrip geworden in Vlaanderen. Met acties ter bevordering van de massasport, met het toegankelijk maken, onder andere via sportkampen, van een groot aantal sporten (waarvan sommige elitair dreigden te blijven), met het begeleiden van topsporters en met nog zovele andere initiatieven heeft deze Vlaamse overheidsdienst een stevige reputatie opgebouwd.

BLOSO dankt die naam en faam in grote mate aan de inzet van het personeel. Nochtans is de realiteit zo dat ongeveer de helft van de personeelsleden in onzekerheid leeft voor de toekomst. Zij bevinden zich in een zogeheten preciaire situatie. Binnen deze groep zijn er drie subgroepen te onderscheiden.

Vooreerst zijn er de contractuelen. Zij kwamen in dienst als tewerkgestelde werkloze, BTK'er of stagiair en werden veelal overgeplaatst op de betaalrol van het Nationaal Sportfonds. Een gedeelte van deze contractuelen staat van in het begin op de werknemerslijst van dat door de Nationale Loterij gefinancierde fonds. In feite werken deze personeelsleden voor het BLOSO.

Een tweede groep wordt gevormd door de tijdelijken die tussen 1972 en 1974 in dienst zijn genomen. Hun situatie werd niet geregulariseerd, zoals dat wel het geval is voor de mensen die al van voor 1972 als tijdelijken in dienst waren. De tijdelijken ontvangen wel loonsverhogingen, maar genieten niet van de vastheid van betrekking en kunnen geen promotie maken.

De derde groep omvat de personeelsleden die door de algemene diensten ter beschikking worden gesteld ter vervanging van personeelsleden die tijdelijk afwezig zijn, bijvoorbeeld omwille van loopbaanonderbreking.

Cijfermatig bekeken telt de eerste groep 185 personeelsleden, de tweede (de tijdelijken) 25 en de derde groep 23. Samen maakt dit 233 preciaire personeelsleden tegenover 282 statutairen.

Veel preciairen zijn reeds vele jaren in dienst (sommige zelfs 18 jaar), waaronder een groot gedeelte met een leidinggevende functie zoals celhoofden en provinciale inspectieleden. De provinciale inspectiediensten die de verbinding maken tussen de gemeenten en het centrale bestuur van het BLOSO, worden geleid door preciairen. De contacten tussen topsporters en het BLOSO — via het Vlaams Bureau Topsport — verlopen haast uitsluitend langs preciaire personeelsleden.

Het is duidelijk dat voor deze ongezonde situatie absoluut een oplossing dient gevonden te worden. Reeds jaren worden er pogingen ondernomen om een oplossing te zoeken voor deze toestand, die vergaande sociale implicaties met zich meebrengen. Deze pogingen bleven echter zonder resultaat. Naast deze personeelsproblematiek nam de Vlaamse Executieve reeds de optie tot een onderzoek naar de verzelfstandiging van de beheersvorm van onder andere de sportcentra.

In het rapport De Ryck wordt deze problematiek als volgt omschreven : „Het belangrijkste probleem in verband met het beheer van de sportcentra blijkt het gebrek aan flexibiliteit te zijn in de beheersmethoden. Dit gebrek aan autonomie uit zich voornamelijk onder de vorm van omslachtige procedures te volgen bij de aankopen en bij onderhouds- en herstellingsdiensten. (...) Door die procedures verliest de beheerder het zicht op de stand van de betalingen en beschikt hij niet over de nodige armslag om goederen of diensten aan te schaffen volgens prioriteiten en om in te spelen op onvoorziene situaties”.

De Executieve heeft gemeend dat een omvorming tot een parastatale van het type B een structurele oplossing biedt voor dit dubbele probleem van beheer en personeel.

In het ontwerp wordt uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorzien om :

— buiten het statutair personeel contractueel personeel aan te werven ;

— door de Executieve op advies van de Raad van Bestuur een aangepast administratief en geldelijk statuut te laten vaststellen ;

— het personeel betaald door het Sportfonds over te dragen naar de nieuwe instelling van openbaar nut, het BLOSO.

De oprichting van deze openbare instelling maakt eveneens een efficiënte werking van de diverse sportcentra mogelijk. Het werkgebied van de sportcentra eist een flexibele aanpak. Er kunnen zich hier immers niet te plannen evoluties voordoen, denken we maar aan plotse stijging in populariteit en toegankelijkheid van bepaalde sporttakken en de even plotse depreciatie van andere. Indien we de sportbeoefening dus willen democratiseren, moeten we in staat zijn op de vragen van het publiek in te spelen en de werking van de sportcentra ook daarop af te stemmen.

In haar structuur van administratief onderdeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is het BLOSO er niet in geslaagd de personeels- en beheersproblemen adequaat op te lossen. De Executieve is van oordeel dat een openbare instelling van het type B de meest efficiënte beheersvorm is en een antwoord kan bieden op de meest uiteenlopende uitdagingen.

2.1.2.3. De gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand

Er zijn momenteel vier gemeenschapsinstellingen :

— gemeenschapsinstelling bijzondere jeugdbijstand De Hutten te Mol ;

— gemeenschapsinstelling bijzondere jeugdbijstand De Markt eveneens te Mol ;

— gemeenschapsinstelling bijzondere jeugdbijstand te Ruiselede ;

— gemeenschapsinstelling bijzondere jeugdbijstand te Beernem.

De totale capaciteit bedraagt 265 plaatsen met een personeelskader van 310 personeelsleden en een budgettaire kost van 354 miljoen per jaar. In overeenstemming met hun opdracht nemen de gemeenschapsinstellingen uitsluitend jongeren op op grond van een rechterlijke beslissing of een beslissing van het bureau voor bijzondere jeugdbijstand in het kader van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming en de decreten bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990. Zowel problematiek opvoedingssituaties als delinquentie kunnen aanleiding zijn tot plaatsing in een gemeenschapsinstelling. Zij hebben een opnameplicht en vervullen een subsidiaire functie ten opzichte van minder ingrijpende hulpverleningsvormen.

De gemeenschapsinstellingen moeten tevens een draaischijffunctie ontwikkelen gericht op een zo spoedig mogelijke heropname door de private voorzieningen en/of het gezin. Hoewel in tegenspraak met de geest van de wet van 1965, vervulden de gemeenschapsinstellingen, en zeker de gesloten afdelingen van Mol, ontegensprekelijk een maatschappijbeschermende functie.

Dit ontwerp-decreet voorziet in de oprichting van twee gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand met afzonderlijk beheer. De vier bestaande instellingen blijven be-

staan, maar worden, voor het beheer, twee aan twee gekoppeld, en in bepaalde mate beheersmatig ontkoppeld van de diensten van de Vlaamse Executieve.

Waarom afzonderlijk beheer ?

1° Nood aan rationalisatie inzake organisatie

Een groter autonoom beheer van de gemeenschapsinstellingen is in het bijzonder noodzakelijk op bedrijfseconomisch vlak en op het niveau van de personeelsvervangingen.

Uit een analyse van de klachten inzake het functioneren blijkt dat het bedrijfseconomische beleid vandaag niet samenhangend en zelfs onlogisch is. Het kwam tot stand door wisselvalligheden van opinies en personen en het had voornamelijk tot gevolg dat de macht van de centrale overheid werd bevestigd en de afhankelijkheid van de plaatselijke directie werd bestendigd.

De globale voorstellen inzake een autonoom beheer zijn dan ook navenant eenvoudig :

1. het instellen van globale trimestriële geldvoorschotten per artikel van de begroting waarmede tevens de facturen van meer dan 100.000 frank dienen betaald te worden ;
2. in het begrotingsartikel mag van rubriek gewisseld worden ;
3. het afschaffen van zesmaandelijks of jaarlijkse centrale aankopen en die vervangen, door regionale aankopen met eventuele offerte-aanvraag voor sommige goederen ;
4. het stimuleren van het „self-supporting” aspect van de instelling door het aanmoedigen van de opbrengst onder meer van groententuinten, boomgaarden en weilanden.

De hierboven vermelde eerste drie voorstellen hebben het autonoom beheer op zichzelf tot doel. Punt 4 gaat echter een stap verder, namelijk een adequaat en zuinig begrotingsbeleid. Door het autonoom beheer kunnen de kredietoverschotten overgedragen worden naar de volgende jaren.

Het zou inderdaad van weinig realiteitszin getuigen de niet-uitgaven en de besparingen die verwezenlijkt werden het volgend begrotingsjaar aan de instelling te onttrekken als straf wegens een doordacht beleid van de directie.

Een autonoom beheerde instelling geeft de gelegenheid tot sparen om te voorzien in de vervanging van bijvoorbeeld verouderde machines, meubilair of vervoermiddelen. Deze opties worden mogelijk gemaakt door de ontwerptekst inzake gemeenschapsinstellingen bijzondere jeugdbijstand.

2° Een beter personeelsbeleid mogelijk maken

Inzake het personeelsbeleid ontstaan momenteel vaak hopeloze situaties. Zo houdt de huidige logge procedure inzake vervanging van personeelsleden hoegenaamd geen rekening met het feit dat deze instellingen continu-diensten zijn, belast met de hulpverlening aan levende mensen in een noodsituatie, waarbij bovendien een opnameplicht bestaat.

Om de bestaande problemen op te lossen dient middels een grotere autonomie van de plaatselijke directies en voor personeelscategorieën die direct te maken hebben met de opvoeding en bewaking van de minderjarigen, in een onmiddellijke vervanging te kunnen worden voorzien.

Dit is absoluut noodzakelijk om situaties te vermijden waarbij de Vlaamse Gemeenschap duidelijk tekort zou schieten inzake haar verantwoordelijkheden onder meer inzake bescherming van de maatschappij.

3° Een moderne pedagogische aanpak bewerkstelligen

Teneinde de gemeenschapsvoorstellingen met betrekking tot het pedagogisch beleid aansluiting te laten vinden bij de hedendaagse pedagogische opvattingen zoals onder meer vertaald in de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990, dringen een aantal maatregelen zich op. Zo moeten inspanningen geleverd worden en strategieën ontwikkeld worden om meer specifiek geschoold personeel te kunnen aanwerven met HOBU-diploma.

Daarnaast wordt in het ontwerp voorzien in de oprichting van een pedagogische commissie, een externe groep van deskundigen die de plaatselijke directies kan bijstaan en adviseren inzake het te voeren pedagogisch beleid. Door deze commissie dienen ook de nodige adviezen te worden ontwikkeld inzake rol en positionering van de gemeenschapsinstellingen ten opzichte van andere voorzieningen en de samenwerking ermee.

2.1.3. De Vlaamse Openbare Milieu-instellingen

Voor de Vlaamse openbare milieu-instellingen vindt er een gevarieerde beweging plaats, waarbij zowel een gedeeltelijke integratie als een uitbreiding van de verzelfstandigde zaak en een fusieering op termijn zijn voorzien.

Hoofdstuk 8 van het ontwerp-decreet heeft betrekking op de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, de OVAM.

Hierbij worden de taken van OVAM aangepast in functie van de uitbouw van één milieuvergunningsdienst en één milieu-inspectiedienst binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, zoals toegelicht in de beleidsbrief „Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelingsplan voor Vlaanderen — Voorstellen voor 1990-1995" dd. 14 februari 1990 van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting (stuk 296 (1989-1990) - nr. 1).

Door de oprichting van deze diensten zal vooreerst een betere dienstverlening naar de bedrijven en openbare besturen kunnen gerealiseerd worden :

- Er zal een enig adres bestaan, ongeacht het soort milieuvergunning (lozings-, afval of exploitatievergunning hinderlijke inrichting) dat men nodig heeft. Momenteel moet men immers nog bij drie verschillende instellingen terecht.

- Tegenstrijdige vergunningsvoorwaarden zullen kunnen worden vermeden, waardoor de rechtszekerheid zal verhogen.

De beschikbare ambtenaren zullen tevens efficiënter kunnen worden aangewend. Op het vlak van de inspectie zullen de ambtenaren over een ruimere bevoegdheid beschikken, waardoor een meer doeltreffend optreden mogelijk wordt.

Tevens wordt uitvoering gegeven aan het Vlaams Regeerakkoord waarbij de integratie van de afvalvergunning in de milieuvergunning werd voorzien.

Aangezien de uitvoeringsbesluiten van het milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 deze zomer uiteindelijk een advies bekwamen van de Raad van State, zal de operationalisering van het vergunningsdecreet en van de milieuvergunningsdienst gelijktijdig kunnen gebeuren.

Naast de integratie van de taken inspectie en vergunningen, en een overeenstemmend aantal ambtenaren van de OVAM in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, werden de opdrachten van OVAM herschikt — de uitbouw

van het voorkomings- en recyclagebeleid wordt hierbij prioritair gesteld — en uitgebreid. Zo wordt onder meer uitdrukkelijk melding gemaakt van het identificeren, inventariseren en onderzoeken van de zogenaamde blackpoints, met het uitvoeren van de bijhorende saneringsoperaties.

Het negende hoofdstuk heeft betrekking op de Vlaamse Maatschappij voor de Waterzuivering, de VMZ.

Hierin wordt, rekening houdende met de uitgevoerde studies, de te bereiken oppervlaktewaterkwaliteitsnormen, de noodzaak tot een versnelde en verhoogde realisatie van de nog ontbrekende rioolwaterzuiveringsinfrastructuur, de omvang van de investeringskosten, een nieuwe taakverdeling inzake de waterzuivering doorgevoerd.

Het takenpakket van de huidige VMZ wordt aangepast : sommige taken worden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (inspectie en vergunningen, om dezelfde redenen als hierboven uiteengezet voor de OVAM), andere (met name de financiering en de uitvoering van het investeringsprogramma voor de RWZI's en de prioritaire rioleringen) worden toevertrouwd aan de gespecialiseerde dochtermaatschappij van de GIMV, de NV Aquafin, en andere taken blijven in de VMZ (opmaak van de Algemene Waterzuiveringsprogramma's, de AWP's, de exploitatie van de bestaande installaties, in elk geval tot 1995, de heffingen van bedrijven op aangifte, enzovoort).

Aan de instelling worden daarnaast echter ook nieuwe taken opgedragen, inzonderheid de uitbouw van een emissie- en immissiemeetnet inzake de oppervlaktewaterkwaliteit en een gelijkaardig meetnet inzake de luchtkwaliteit.

Rekening houdende met de grondig gewijzigde opdrachten, wordt de VMZ omgevormd tot een parastatale A en zal zij opereren onder de benaming Vlaamse Milieumaatschappij, de VMM.

Gezien de hiervoor vermelde maatregelen nogal wat wijzigingen in de teksten meebrachten, werd omwille van de duidelijkheid geopteerd voor de quasi volledige vervanging van de betrokken afdeling van de wet van 26 maart 1971.

2.2. Titel II — Bestuurlijke Maatregelen inzake het personeel van sommige Openbare Instellingen

De selectieve wervingsstop voor statutair personeel die vanaf de tweede helft van de jaren zeventig in de overheidsdiensten werd doorgevoerd, gekoppeld aan de hoge werkloosheid tot voor enkele jaren, heeft geresulteerd in de aanwerving van een relatief groot aantal personeelsleden in tijdelijk verband : tijdelijk statutairen, BTK'ers, DAC'ers, tewerkgestelde werklozen, stagiairs herstellwet, gesubsidieerde contractuelen... Deze grote waaier van hoedanigheden en het kwantitatief aspect van deze soorten tewerkstelling hebben het personeelsbeheer in de overheidsdiensten niet vereenvoudigd en op termijn voor sociale en beheersproblemen gezorgd.

De wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut heeft een regeling ingevoerd om enerzijds enige doorzichtigheid te scheppen in de wirwar van statuten en anderzijds een aantal overgangsmaatregelen voorzien om zowel de gevolgen voor de betrokken personeelsleden als voor de werking van de administraties op te vangen. Hierbij werden uitdrukkelijk geen regularisaties voorzien. Wel werd er een stelsel van faciliteiten bij werving na examens van het

VWS in het leven geroepen. Deze wet van 20 februari 1990 laat nog slechts twee tewerkstellingsformules toe : de vaste statutaire en de contractuele voor een aantal welbepaalde situaties. Deze wet is beter bekend als de wet op het enig statuut.

Krachtens artikel 87, § 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, is de wet van 20 februari 1990 van rechtswege van toepassing op het personeel van de diensten van de Vlaamse Executieve. Op de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut, die ressorteren onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest is, ingevolge de artikelen 9 en 13, § 6 van de voormelde bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988, deze wet op het enig statuut echter niet van toepassing.

De bepalingen van titel II hebben tot doel deze leemte op te vullen door een regeling, die in zeer grote mate overeenstemt met deze vervat in de voormelde wet van 20 februari 1990, in te voeren voor de meeste gemeenschaps- en gewestinstellingen.

Enkel deze instellingen die voor de aanwerving van hun personeel geen beroep doen op het Vast Wervingssecretariaat, werden niet in het toepassingsveld opgenomen.

Dit omdat de werving via het VWS een essentiële voorwaarde is om de overgangsbepalingen, zoals voorzien in hoofdstuk 3 van deze titel, te kunnen waarborgen. Het betreft hier de BRT, het UZ-Gent, de GOM's, de SERV, \$IMALSO en de in oprichting zijnde Vlaamse Vervoermaatschappij. Daarnaast is de GIMV van het toepassingsgebied uitgesloten omdat zij uitsluitend met contractueel personeel werkt.

Naar analogie met de wet van 20 februari 1990 op het enig statuut streeft titel II van dit ontwerp-decreet twee doelstellingen na :

1) een vereenvoudiging en uniformisering van de tewerkstellingsstelsels, die gereduceerd worden tot twee categorieën. Enerzijds de vast-statutairen, om aan de permanente behoeften te voldoen en anderzijds de contractuelen om op een duidelijk omljnd aantal situaties te kunnen inspelen. Het betreft hier behoeften :

- voor tijdelijke en buitengewone opdrachten ;
- ter vervanging van personeelsleden die hun betrekking niet of slechts deeltijds bekleden ;
- voor het vervullen van bijkomende of specifieke opdrachten.

2) het op een rechtvaardige manier opvangen van de gevolgen van de twee overblijvende tewerkstellingsstelsels, via een reeks overgangsmaatregelen. Daarbij wordt voorzien in de invoering van een prioriteitsrecht, bij statutaire aanwerving, voor de tijdelijken, de contractuelen en de tewerkgestelde werklozen die in dienst zijn van de instellingen van openbaar nut die binnen het toepassingsveld van deze regeling vallen.

Enkel de laureaten van een door het VWS georganiseerd normaal, dit wil zeggen ook openstaand voor buitenstaanders, examen zullen van voormelde maatregel kunnen genieten. Dit mits naleving van alle algemene aanwervingsvoorwaarden en van de bijzondere voorwaarde inzake het bezit van het vereiste diploma.

De overgangsmaatregelen zullen een einde nemen op een bij besluit van de Vlaamse Executieve te bepalen datum en die niet voor 31 december 1992 mag vallen. Dit betekent echter niet dat na de te bepalen datum, de betrokken personeelsleden die nog niet statutair zijn geworden, zullen ontslagen worden. Zij zullen bij voorrang in aanmerking komen om als contractuelen in dienst gehouden te worden.

In de instellingen van openbaar nut die onder het toepassingsveld van titel II van dit decreet vallen, zullen maximaal ongeveer 1.300 personeelsleden zich kunnen beroepen op de geschetste overgangsmaatregelen.

2.3. Titel III — Bestuurlijke maatregelen inzake de structurering van de Diensten van de Vlaamse Executieve

In titel III worden in de hoofdstukken 1 en 2 een aantal van de hierboven geschetste nieuwe inzichten inzake organisatie, structuur, werking en operationalisering van de administraties voorzien van een rechtsgrond.

Daar wordt bepaald dat er voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een eigen organisatiemodel wordt vastgelegd. Dit houdt in dat er één Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap komt, onderverdeeld in zes departementen, die volgens het principe van de matrixorganisatie, een ruime mate van autonomie zullen kennen, maar toch als één geïntegreerde globale organisatie zullen functioneren. Het College van secretarissen-generaal en de departementale directies zullen als motor van deze matrixorganisatie fungeren. Daartoe zullen deze organen meer bevoegdheden inzake beheer toegewezen krijgen, enerzijds en, anderzijds ondersteuning genieten op het vlak van het personeel door de creatie van de departementale bovenbouw, bemand met mandaathouders en van de Staf Coördinatie ten behoeve van het College van secretarissen-generaal.

Daarnaast wordt voorzien in een grote mobiliteit en interpenetratie tussen de zes departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de mogelijkheid gecreëerd om bij belangrijke herschikkingen van functies of diensten een operatie wederbenutting van personeel te organiseren. Dit alles moet leiden tot een soepeler en efficiënter aanwenden van het beschikbaar personeel, waarbij wel vastheid van tewerkstelling wordt gewaarborgd, zonder dat de vastheid van betrekking als een rem op de normale evolutie van taken en functies zou inwerken.

Ten slotte wordt de snellere doorstroming van goede elementen en de instroom van gespecialiseerd personeel op hoog niveau juridisch georganiseerd in dit decreet. De doorstroming van jonge beloftevolle ambtenaren van niveau 1, met enige ervaring, wordt bevorderd via de invoering van een mandaatsysteem voor de Staf Beleid bovenbouw van ieder departement.

Zoals reeds aangegeven zal deze Staf Beleid de secretaris-generaal bijstaan op het vlak van de vorming, de organisatie en de personeelsontwikkeling, de integrale kwaliteitszorg, het wetenschapsbeleid, de externe betrekkingen en de studies voor het eigen departement. Daarnaast wordt een gelijkaardig systeem van opdrachthouders aangewend bij het Bestuur Vorming en het Bestuur Organisatie- en Personeelsontwikkeling.

Voor deze besturen zal tevens gespecialiseerd personeel van hoog niveau worden aangeworven. Dit zal eveneens het geval zijn voor de diensten bevoegd voor het wetenschapsbeleid, voor de algemene planningsdienst, voor de Administra-

tie Financiën en voor de diensten bevoegd voor externe betrekkingen. Ook informatici met ervaring, verkeersdeskundigen en informatieambtenaren zullen op deze wijze worden aangetrokken.

In hoofdstuk 3 van titel III ten slotte, worden nadere regelen omschreven die de Executieve kan nemen met het oog op het waarborgen van een maximale werkzekerheid na 31 december 1991 voor het precair personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Dit in aanvulling op de wet van 20 februari 1990 betreffende het „enig statuut“.

3. Slotbeschouwing

Dit ontwerp-decreet bestuurlijk beleid vormt een omvangrijk document. Dit kan ook niet anders. Immers het regelt de decretale aspecten van een meer dan omvangrijke operatie structurering van de Vlaamse administratie. Hierbij werd zoals reeds hoger gezegd ingegaan op een dubbele uitdaging : de federalisering van het openbaar ambt én de algemene heroriëntering moderniseren van het openbaar ambt.

Een dergelijk omvangrijke ingreep hebben we sedert de invoering van het statuut-Camu in 1937 niet meer gekend in onze openbare diensten.

Het belang van dit ontwerp-decreet kan dan ook niet genoeg worden onderlijnd, evenals de dringendheid ervan. Verder uitstel zou een belangrijke vertraging van de structurering van de Vlaamse administratie met zich meebrengen, met alle nadelige gevolgen vandien.

Dit wil niet zeggen dat het ontwerp-decreet niet grondig zou voorbereid zijn. Integendeel. De voorbereiding is grondig en globaal gebeurd.

De Gemeenschapsminister is er dan ook van overtuigd dat de Commissie dit ontwerp-decreet zal goedkeuren.

III. COMMENTAAR VAN DE GEMEENSCHAPSMINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN EN OPENBAAR AMBT OP HET ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE VAN 12 OKTOBER 1990 (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 2)

De Gemeenschapsminister behandelt vooral de algemene problematiek rond het ontwerp naar aanleiding van dit advies van de Raad van State, aan de hand van een reeks vraagstellingen.

Een eerste fundamentele vraagstelling is de discussie rond wat de Gemeenschapsminister noemde : het in gebreke blijven van de nationale Minister van Openbaar Ambt. De Raad van State heeft deze problematiek behandeld onder de titel : punt 2, onontvankelijkheid.

De Raad van State stelt dat het hem niet toekomt in de plaats van de Vlaamse Executieve of van de Vlaamse Raad te oordelen of de vertraging in het tot stand komen van het vorenbedoeld koninklijk besluit tot vaststelling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut al dan niet redelijk blijft — en de Gemeenschapsminister wijst erop dat de duur van die vertraging reeds twee jaar en twee maanden belooft — en, zo ja, of zulks van zodanige aard is dat die overheden ervan worden ontslagen het wettelijk vereiste akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt te verkrijgen, laat staan dat akkoord te vragen.

Op te merken valt dat het argument uit de memorie van toelichting, namelijk dat het uitblijven van het koninklijk

besluit het onmogelijk maakt om nog op een normale manier te besturen, door de Raad van State niet verworpen wordt. De Raad van State laat dit open, maar zegt volgens de Gemeenschapsminister dat hij als juridisch raadgevend orgaan daar niet kan op antwoorden. Hij stuurt het probleem door naar de decreetgever of naar het uitvoerend orgaan, namelijk de Executieve. Dit is niet nieuw en herinnert aan het artikel 77 van het ARGO-decreet.

De huidige vaststelling — het niet uitvoeren van artikel 87, § 4 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 door de nationale Minister van Openbaar Ambt — is ontegensprekelijk in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur, en beschaamt het door de bijzondere wetgever opgewekt vertrouwen in hoofde van de Gemeenschappen en de Gewesten.

Is de Vlaamse Raad thans nog gehouden het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt te vragen ? (punt 2.2. van het advies van de Raad van State)

De Raad van State stelt dat krachtens de combinatie van de artikelen 9, 13, § 6, 87, § 4 en 96 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1988, en artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut dat voor het vaststellen van statutaire regelingen voor het personeel van de openbare instellingen die van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest afhangen, nog steeds het akkoord van de nationale Minister die het Openbaar Ambt onder zijn bevoegdheid heeft, vereist is.

De Gemeenschapsminister weerlegt die thesis.

In zijn rechtspraak heeft het Arbitragehof de gelegenheid gehad de draagwijdte van onder meer artikel 13, § 6 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 te preciseren. In diverse arresten (Arbitragehof nr. 20, 28 oktober 1986 ; nr. 35, 22 april 1987 en nr. 37, 10 november 1987) heeft het Arbitragehof gesteld dat de decreetgever niet gehouden is het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt te bekomen, maar dat hij toch in strijd met artikel 13, § 6 van de bijzondere wet zou handelen indien hij de toepassing van deze bepaling zou verhinderen of uithollen. Hieruit volgt dat deze verplichting niet geldt voor de decreetgever.

Ter illustratie hiervan citeert hij uit het arrest nr. 20 van 28 oktober 1986 (met betrekking tot de VDAB) wat volgt.

„Artikel 13, § 6 van de Bijzondere Wet, luidt : „met uitzondering van de vaststelling van het administratief en geldelijk statuut, worden de bevoegdheden die door de hierbovenvermelde wet van 16 maart 1954 worden toegekend aan de Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar Ambt behoort, uitgeoefend door de overeenkomstige organen van de Gemeenschap of het Gewest”.

Uit de combinatie van de geciteerde bepalingen volgt dat het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de instellingen van openbaar nut wordt vastgesteld door de Executieve, die evenwel beslist in overeenstemming met de nationale Minister tot wiens bevoegdheid het Openbaar ambt behoort. De Executieve heeft bijgevolg het initiatiefrecht, doch behoeft het akkoord van de genoemde Minister. De Bijzondere Wetgever heeft op die manier andermaal een harmonie willen nastreven tussen regels die de nationale en de regionale instellingen van Openbaar Nut beheersen.

Artikel 13, § 6 van de Bijzondere Wet legt echter enkel een verplichting op aan de Executieve, niet aan de decreetgever. Deze is noch door de Bijzondere Wet van 8 augustus

1980, noch door de wet van 16 maart 1954 gehouden het akkoord van de Nationale Minister van het Openbaar Ambt te bekomen.

5.B.3.b. De decreetgever zou evenwel toch in strijd met artikel 13, § 6 van de Bijzondere Wet handelen indien hij de toepassing van deze bepaling zou verhinderen of uithollen.

Ten deze maakt artikel 3, § 1 van het bestreden decreet artikel 11 van de wet van 16 maart 1954 expliciet van toepassing op de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling.

De bepalingen van het aangevochten decreet — en met name de door de Ministerraad genoemde artikelen 3, § 2, 11 en 25 — zijn geenszins bepalingen waardoor de decreetgever zelf, geheel of gedeeltelijk, het administratief en geldelijk statuut van het personeel van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling vaststelt.

Immers :

— in artikel 3, § 2 van het decreet van 20 maart 1984 maakt de decreetgever het koninklijk besluit van 8 januari 1973, dat de instemming van de nationale Minister van Openbaar Ambt heeft gekregen, bij wijze van overgangsmaatregel toepasselijk op het personeel van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling ;

— artikel 11 van dat decreet bepaalt dat de Executieve het statuut vaststelt van de 3 personeelsleden die erin worden aangewezen. Die bepaling staat het verkrijgen van de instemming van de nationale Minister van Openbaar Ambt niet in de weg ;

— de instemming van de Minister van Openbaar ambt, waarvan de Executieve krachtens artikel 25 van het decreet samen gelezen met artikel 11, § 2 van de wet van 16 maart 1954, de werving van het personeel afhankelijk kan stellen, is niet de instemming van de nationale Minister van Openbaar ambt, maar wel, krachtens artikel 11, § 2 samen gelezen met artikel 13, § 5 van de wet van 8 augustus 1980, de instemming van de Gewestminister die het Openbaar Ambt in zijn bevoegdheid heeft.

Die bepalingen verhinderen dus op generlei wijze de rechtstreekse toepassing van artikel 13, § 6 van de Bijzondere Wet, en doen geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Executieve tot vaststelling van het administratief en geldelijk statuut, noch aan de vereiste die de Executieve daarbij wordt opgelegd.

Een commissielid onderbreekt de uiteenzetting van de Gemeenschapsminister zeggende dat de stelling van de Gemeenschapsminister juist is als het initiatief van de Vlaamse Raad zelf is uitgegaan. Klamt men zich niet vast aan de gemakkelijke oplossing als men weet dat de Executieve wel gebonden is aan een akkoord, de Vlaamse Raad echter niet. Maar het initiatief is nu eenmaal niet uitgegaan van de Vlaamse Raad.

Hierop antwoordt de Gemeenschapsminister dat niet het initiatief bepalend is. Vanaf het ogenblik dat de Executieve een tekst voorlegt aan de Vlaamse Raad met de vraag een tekst te stemmen is dit een daad van de wetgevende macht en geen daad meer van de uitvoerende macht.

Is het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt een bevoegdheidsregel krachtens dewelke het Arbitragehof, bij toepassing van artikel 124bis van de Wet op het Arbitragehof, de betreffende bepaling van het decreet zou kunnen vernietigen ?

De Raad van State vestigt er de aandacht op dat, bij ontstentenis van het akkoord van de Nationale Minister van Openbaar Ambt, krachtens artikel 124bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, de betreffende bepalingen door het Arbitragehof kunnen worden vernietigd, aangezien het gaat om een akkoord „waarvan sprake is in de bijzondere wet..., alsook in de bijzondere wet betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten of in elke andere wet genomen ter uitvoering van de artikelen 59bis, 59ter, 107quater, 108ter en 115 van de Grondwet”.

Daarop geeft de Gemeenschapsminister het volgende antwoord.

Het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt is geen akkoord zoals bedoeld in artikel 124bis van de bijzondere wet op het Arbitragehof. Noch in artikel 13, § 6 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 — voorlopig nog van kracht —, noch in artikel 87, § 4 is sprake van het akkoord openbaar ambt. Enkel in artikel 11, § 1 van de wet van 16 maart 1954 is sprake van het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt. Het tegendeel beweren zou ertoe leiden dat aan de nationale wetgever, in voorkomend geval aan de Koning (bij delegatie), de mogelijkheid wordt geboden om door een wijziging van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, de draagwijdte van een bevoegdheidsregel in casu het akkoord, te verruimen of te beperken.

Moet dit ontwerp bij toepassing van artikel 3, § 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State worden doorgezonden naar het Overlegcomité ?

Indien, luidens voornoemd artikel 3, § 3, volgens het advies van de afdeling wetgeving van de Raad van State, een voorontwerp of een voorstel van wet of decreet, evenals een amendement of een ontwerp van amendement, de bevoegdheid te buiten gaat van de Staat, de Gemeenschap of het Gewest, al naar het geval, wordt dat voorontwerp, dat voorstel of dat amendement doorgezonden naar het Overlegcomité bedoeld in artikel 31 van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1980.

In casu stelt de Raad van State nergens „uitdrukkelijk”, met uitzondering van haar advies bij artikel 66, paragraaf 2 en artikel 34, dat de Vlaamse Executieve met dit ontwerp de bevoegdheid van de Gemeenschap of van het Gewest te buiten gaat, door niet het akkoord te vragen van de nationale Minister van Openbaar Ambt. Terloops weze opgemerkt dat dit akkoord geen bevoegdheidsverdelende regel betreft. Indien de Voorzitter van deze Commissie uit hoofde van zijn functie bij amendement de twee bepalingen zou laten schrappen, verdwijnen de opmerkingen inzake de bevoegdheid. Zo niet moet aan het Overlegcomité advies gevraagd worden.

Mogen gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in één decreet behandeld worden ? (punt 3.1. van het advies van de Raad van State)

Artikel 1 stelt : „Dit decreet regelt zowel aangelegenheden van artikel 59bis als van artikel 107quater van de Grondwet”.

De Raad van State heeft bezwaar tegen het gelijktijdig behandelen van gemeenschaps- en gewestmateries in hetzelfde decreet.

De reden die de Raad van State aanhaalt is onder andere artikel 50 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 dat

bepaalt dat de Brusselse leden van de Vlaamse Raad niet mogen deelnemen aan de stemmingen over gewest-materies.

Volgens de Gemeenschapsminister dient erop gewezen te worden dat het principe van „eenheid van beleid" vereist dat er slechts één decreet gemaakt wordt. Het decreet Bestuurlijk Beleid behandelt trouwens personeelsaangelegenheden en bij zulke materie is een duidelijke afbakening tussen wat gewest- en gemeenschapsbevoegdheid is, zeer moeilijk.

Als voorbeeld citeert hij het toekomstige departement Coördinatie ; daar zullen ongetwijfeld personeelsleden uit bepaalde diensten (bijvoorbeeld de juridische dienst) belast worden met zowel gewest- als gemeenschapsmateries. De huidige juridische dienst van de Algemene Administratieve Diensten geeft trouwens adviezen zowel in gemeenschaps- als in gewestmateries.

Er moet dus gepleit worden voor een pragmatische aanpak in deze zaak.

Er kan in dit verband ook verwezen worden naar het begrotingsdecreet dat jaarlijks gestemd moet worden en waar ook zowel gewest- als gemeenschapsartikelen inzitten. Idem het programmadecreet 1989.

En er kan ook verwezen worden naar het decreet in verband met het Vlaams Fonds voor de integratie van kansarmen en het ingediend ontwerp inzake het Investeringsfonds (Stuk 400 (1990-1991) - Nr. 1).

Is de organisatie van de Diensten van de Vlaamse Executieve een voorbehouden bevoegdheid voor de Executieve ? (Punt 3.2. van het advies van de Raad van State)

De Raad stelt in haar advies dat sommige bepalingen van het ontwerp niet in overeenstemming zijn met artikel 87 van de wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, waaruit volgt dat de Vlaamse Executieve haar diensten organiseert. Dit is dus een voorbehouden bevoegdheid waaraan de Vlaamse Raad geen afbreuk kan doen.

Hierop repliceert de Gemeenschapsminister als volgt :

1° Artikel 87, § 2 van de \$BWHI zegt dat iedere Executieve de personeelsformatie vaststelt en de benoemingen doet. De toegewezen bevoegdheid gaat dus niet verder. Artikel 87, § 3 van de \$BWHI (treedt pas in werking als het algemeen principe-KB er is) zegt trouwens dat de gemeenschappen en de gewesten het statuut van hun personeel vastleggen. In ieder geval : inzake de organisatie van de diensten is er geen toegewezen bevoegdheid aan de Executieve. Volledigheids-halve weze hier onderstreept dat de organisatie niet gelijk te stellen is met het statuut.

2° A fortiori, de wet op het enig statuut : In haar advies zegt de Raad van State dat het volgens de Grondwet in principe de Koning is die het statuut van het rijkspersoneel vaststelt. Dit heeft niet belet dat de wet door de Kamers werd goedgekeurd. Dit is een typische illustratie van de primauté van de Wetgevende Macht.

Moet over de beleidskeuze, namelijk contractueel of reglementair regime, het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt worden ingewonnen ? (Punt 3.3.2. van het advies van de Raad van State)

De Raad van State stelt dat over de beleidskeuze, contractueel of reglementair regime, het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt dient ingewonnen te worden,

dit gelet op het bepaalde in de artikelen 9 („onverminderd artikel 87, § 4 van de Bijzondere Wet”), 13, § 6, 87, § 4, en 96 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 dat erop gericht is, in afwachting van het vaststellen van de algemene principes bedoeld in artikel 87, § 4, het tot stand komen van al te zeer uiteenlopende regelingen te voorkomen.

In zijn antwoord op deze stellingname verwijst de Gemeenschapsminister naar het advies van 4 oktober 1990 — L.20.163/1 waarin de afdeling wetgeving van de Raad van State dienaangaande het volgende stelde :

„Het bepaalde in meergenoemd artikel 87, § 4 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 lijkt maar van relevantie te zijn ten aanzien van het personeel met een reglementaire, dus door de overheid eenzijdig vastgestelde rechtspositie. Het kan aan het Gewest de mogelijkheid niet ontnemen om, wanneer zulks verantwoord is, voor een contractuele rechtspositieregeling van het personeel of een deel ervan te opteren”.

Ook vroeger benadrukte de Raad in zijn advies afdeling wetgeving van 27 juli 1990 — L.20 117/1/V dat inzake deze beleidskeuze het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt niet vereist is.

De beleidskeuze om bepaalde ambten (gespecialiseerde) onder contractueel regime te plaatsen, kan moeilijk als een „wettelijke en statutaire regeling die van toepassing zijn op de in vast verband benoemde ambtenaren, het tijdelijk personeel, het hulppersoneel en het tijdelijk werkliedenpersoneel van het Rijk” (artikel 87, § 3 van de Bijzondere Wet, zoals die bepaling thans nog geldt) worden beschouwd :

1° omdat het over contractueel personeel gaat, dat niet vermeld is in artikel 87, § 3 ;

2° omdat het niet over een statutaire regeling gaat ;

3° omdat dergelijke beleidskeuze geen betrekking heeft op de algemene principes bedoeld in artikel 87, § 4.

Kan de Vlaamse Raad het statutair personeel van openbare instellingen die niet volgens een normale procedure is aangenomen (diplomavereisten en werving via het Vast Wervingssecretariaat) integreren in de diensten van de Vlaamse Gemeenschap ? (Punt 3.3.3. van het advies van de Raad van State)

1. Recentelijk nog heeft de Raad van State in zijn adviezen afdeling wetgeving van 14 november 1988 — L.18.798/1 en van 18 november 1988 — L.18.802/1 erop gewezen dat bij stilzwijgen van bepalingen dewelke op de rijksambtenaren betrekking hebben inzake primo-benoemingen, dat het aanvaarden van primo-benoemingen een zaak van beleid is waarover de Vlaamse Raad, in het belang van de noden van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap te beslissen heeft.

De Raad van State stelt daarenboven inzake primo-benoemingen in de Administratie van Onderwijs wat volgt : „Overeenkomstig artikel 87, § 3 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980, dat alsnog zijn gelding behoudt, heeft de Vlaamse Executieve zich te houden aan de voorzieningen welke de rechtspositie van de rijksambtenaren bepalen. Die bepalingen zwijgen evenwel over omstandigheden als die welke thans door de Vlaamse Executieve ter verantwoording van de nieuwe bepaling worden aangevoerd.

Men kan vaststellen dat in die nieuwe bepaling de beoogde benoemingen zowel terzake van personeelsformatie

als van vereiste kennis, diploma en ervaring dermate met waarborgen worden omringd dat zij op het stuk van de redelijkheid binnen objectief aanvaardbare grenzen worden gebracht en geen afbreuk doen aan de algemene beginselen welke aan benoemingen in de overheidssector ten grondslag horen te liggen."

2. Wat de integratie betreft kan verwezen worden naar het Arrest van het Arbitragehof nr. 46 van 11/2/88, volgens welk artikel 87 van de bijzondere wet niet wordt geschonden door het ontbinden van een openbare instelling en het statutair personeel in de gewestelijke administraties op te nemen.

(Dat was het arrest in verband met het Waalse Gewest.)

In zijn advies relativeert de Raad dit Arrest door te stellen dat de ontbinding geen omzeiling van de werving inhoudt. Verder vreest de Raad een situatie waarbij in casu de Vlaamse Raad openbare instellingen heeft opgericht en de Executieve machtigde om eerst de benoemingen te verrichten in afwijking van de bepaling van het statuut van het rijkspersoneel, en daarna, opnieuw bij decreet, de instelling kan afschaffen en het personeel in de diensten kan integreren. Deze vrees is terzake ongegrond. Integendeel gaat het om noodzakelijke herschikkingen van de instellingen en de diensten samen met een integratie van duidelijke taken en opdrachten in het raam van een nieuwe Vlaamse Administratie. De beoogde integraties strekken er geenszins toe de voorwaarden inzake aanwerving te omzeilen in de mate dat ze niet net voor de ontbinding of de herstructurering van de openbare instelling gebeurden.

3. De Raad van State stelt de vraag of de Vlaamse Raad kan bepalen dat het personeel van sommige openbare instellingen, dat destijds zonder de bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat werd aangeworven, geïntegreerd wordt in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze procedure werd in het verleden nochtans herhaaldelijk toegepast bijvoorbeeld bij de integratie van het personeel van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting, bij de omvorming van het \$CGICS in het CGIS (artikel 9 van het decreet van 28 juni 1985).

Daarenboven moet er op gewezen worden dat de benoeming van de bedoelde personeelsleden bekrachtigd is bij wet (Vlaams Fonds voor de Bouw van de Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen) of bij decreet (CGICS, OVAM en de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering).

Bij de herstructurering van talrijke nationale openbare instellingen werd het personeel aan gemeenschappen en gewesten overgedragen en zonder probleem geïntegreerd in de respectieve ministeries.

4. De integratie van het personeel van sommige Vlaamse Instellingen van Openbaar Nut, houdt geen benoeming in voor dit personeel. Met andere woorden de Executieve benoemt dit personeel niet. Dit personeel werd reeds vroeger benoemd door de benoemende overheid van de betrokken instelling. Een benoeming is immers de eenzijdige administratieve rechtshandeling, waarbij iemand in statutair verband een graad wordt toegekend met het oog op het presteren van diensten bij een overheidsbestuur. De integratie houdt dus geen nieuwe benoeming in, aangezien door deze operatie noch het statutair verband, noch de graad wordt gewijzigd. Het betreft evenmin een nieuwe werving omdat de werving het geheel van procedures is ter voorbereiding van het presteren van diensten bij een overheidsbestuur door een burger.

Artikel 87, § 2 van de Bijzondere Wet tot hervorming der instellingen stelt : „§ 2 — Iedere Executieve ... doet de benoemingen. Dit personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor Werving van het Rijkspersoneel.” Dit betekent dat het personeel dat benoemd wordt door de Executieve dient aangeworven te worden door bemiddeling van het VWS. Voor alle ander personeel geldt deze verplichting niet.

5. Uit bovenvermelde adviezen van de Raad van State blijkt dat „eerste” benoemingen niet strijdig zijn met het gelijkheidsbeginsel. Indien men aanvaardt dat statutair personeel kan worden geïntegreerd en dit geen schending van het gelijkheidsbeginsel inhoudt, en bovendien personeel dat aangeworven werd als eerste benoemingen volledig gelijkgesteld wordt met statutair personeel, vloeit hieruit voort dat de integratie van „eerste benoemden” geenszins in strijd is met het gelijkheidsbeginsel.

6. Er dient bovendien vastgesteld dat zo de stelling van de Raad van State gevolgd wordt, dit tot praktisch gevolg zou hebben dat een personeelsbeweging (mobiliteitsregeling, bijzondere statutaire benoemingsvoorwaarde, eerste benoemingen, reffectatie, wederbenutting, ...) in de diensten onmogelijk wordt.

7. Wat het Wegenfonds (artikel 63) betreft kan aan de hand van het advies de vraag gesteld worden of de overdracht zoals geregeld in artikel 88 van de Bijzondere Wet met betrekking tot de ministeries de integratie voltrekt. Indien dit zo is, leidt dit tot enige tegenspraak inzake de toepassing van het gelijkheidsbeginsel.

De Gemeenschapsminister besluit met nogmaals te verwijzen naar de boodschap van de Raad van State inzake de uitdrukkelijk vermelde bevoegdheidsoverschrijdingen, wat leidt tot de suggestie om de artikelen 34 en 66, § 2 van het ontwerp te amenderen.

Enkele commissieleden formuleren onmiddellijk een eerste \$rectie op het commentaar van de Gemeenschapsminister.

Wat het laatste punt van de toespraak van de Gemeenschapsminister betreft, ziet een lid een probleem voor de toekenning van de graden. Bepaalde parastatalen hebben totaal andere graden en functies. Bij integratie gaat men wel over tot een benoeming wanneer men andere graden toekent. Want het toekennen van een graad is inherent aan benoemd zijn. In die zin heeft de Raad van State volgens dit lid wel gelijk. Men zal dus criteria moeten inbouwen die de functie-gelijkstelling zullen waarborgen.

Een andere opmerking is dat onze Vlaamse Gemeenschap enkele overheidsinstellingen heeft opgericht met het statuut van een VZW. Als men nu sommige van die VZW's zou willen integreren dan wordt het probleem nog scherper, want hun personeel is niet statutair.

Volgens de Gemeenschapsminister is het duidelijk dat die niet kunnen geïntegreerd worden als statutair. Het lid zegt verder dat de Executieve voor die eventuele integratie uitdrukkelijk melding had moeten maken van primo-benoemingen.

Als ze overkomen, dan komen ze in hun hoedanigheid van contractuelen, antwoordt de Gemeenschapsminister. Als men ze wil benoemen moet men de techniek van primo-benoemingen toepassen en rekening houden met de eisen van objectiviteit zoals gezegd in verband met artikel 77 van het ARGO-decreet. Maar dat maakt dat sommigen misschien niet zullen kunnen benoemd worden.

Het lid krijgt zijnerzijds de verzekering dat die VZW-personeelsleden dus niet vergeten zijn alhoewel het ontwerp van decreet ze niet uitdrukkelijk vermeldt.

Een ander Commissielid geeft de raad na te gaan wat het statuut is van dat personeel van die VZW's, want een reglementaire toestand is nog iets anders dan een statuut conform de rijksdienst. Welk bezwaar is er in tweede instantie dat de toekomstige bevoegde overheid zou benoemen en een aantal personen zelfs niet zou overnemen, aldus dat lid.

Het kan inderdaad, maar op voorwaarde dat de objectiviteit gewaarborgd is, zo luidt nogmaals het antwoord.

IV. ALGEMENE BESPREKING

Een eerste spreker die als gemandateerde woordvoerder van zijn fractie het woord neemt, vertrekt van het algemeen besef dat er dringende noodzaak is om, na de laatste staats-hervorming en de daarmee gepaard gaande overhevelingen van personeel, de diensten van de Vlaamse Executieve te herstructureren volgens eigen behoeften en inzichten.

De feiten leren echter dat het in deze maatschappij best mogelijk is de grondwet te wijzigen en een federale staatsstructuur uit te bouwen, terwijl de hervorming van de administratie meestal een dode letter blijft.

De Staat en de ambtenarij wordt sinds jaren benaderd met clichés. Een beeld dat zowel eenduidig als negatief is. Als er nu geen fundamentele oplossingen worden gebracht, dan wordt de kloof tussen Staat en maatschappij onoverbrugbaar en wordt het spanningsveld tussen beide ondraaglijk.

Een dubbel misverstand moet uit de weg geruimd worden : enerzijds de burger die niet langer de finaliteit van de administratie begrijpt en anderzijds de ambtenaar die het algemeen wantrouwen ervaart en elke wijziging de facto interpreteert als een aanslag of als een poging tot afbraak.

De burger zal het administratieve bouwwerk beoordelen op de kwaliteit van de geleverde diensten en klaagt over de in de loop der jaren steeds logger geworden bureaucratie.

De bestaande over-regulering legt dus een zware hypotheek op de goede werking van die overheid. Maar die burgers moeten dan anderzijds weer begrijpen dat een administratie onmogelijk de soepelheid van een privé-bedrijf kan hebben, en dat de eeuwig herhaalde vergelijking met de privé-onderneming geen zin heeft. Want de onderneming is onderworpen aan de wet van de concurrentie, en de administratie heeft een typische monopolie-positie. Het is dan ook een fabel dat de administratie moet beheerd worden als een privé-bedrijf.

Het Commissielid betreurt dat het nationaal openbaar ambt de statutaire regeling belet van een aantal aspecten van deze noodzakelijke herstructurering, door zowel de ter zake voorziene autonomie te belemmeren als door geen akkoord te verlenen voor een aantal van deze regels.

Zijn fractie is van mening dat de door de Vlaamse Executieve besloten herstructurering van de Vlaamse administratie hierdoor niet op de lange baan mag worden geschoven.

Daarom is hij verheugd dat de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt zijn verantwoordelijkheden ter zake neemt en het initiatief heeft genomen om dit ontwerpdecreet Bestuurlijk Beleid ter be-

spreking aan deze Commissie voor te leggen. Maar hij betreurt dat de bespreking i.v.m. de algemene principes muurvast zit, zodat de Gemeenschappen en Gewesten in een onhoudbare positie worden gesteld. En hij dringt er op aan dat vanuit de Gemeenschappen en Gewesten, de Nationale Minister voor het Openbaar Ambt nog meer onder druk zou worden gezet om ter zake zijn unitaristische reflex te laten varen.

Het is duidelijk, zoals de Minister in zijn inleiding stelde, dat de herstructurering zich niet mag beperken tot het louter inpassen van diensten en personeelsleden. Want dan zou de kans gemist worden om te komen tot een totale modernisering en een kwalitatieve ontwikkeling van het Vlaamse Openbaar Ambt. Het heeft trouwens geen zin te discuten over het niveau van de individuele ambtenaar, daar waar het geheel waarbinnen het individu moet functioneren, geen kans biedt om dit behoorlijk te doen.

Deze herstructurering zal trouwens geen eenvoudige opdracht zijn, want het staatsapparaat zal, alleen al door de veralgemening van de nieuwe technologieën, tijdens de komende jaren een revolutie moeten meemaken, en men zal dan voor twee uitdagingen tegelijkertijd staan, namelijk de algemene oriëntering en de federalisering van het openbaar ambt.

Bij rationalisering en vernieuwingen moet men zowel oog hebben voor grote doelmatigheid, toegankelijkheid en dienstbaarheid aan de bevolking als voor de tewerkstellings-effecten en de sociale gevolgen.

Bij de bespreking rond de structuur van de nieuwe Vlaamse administratie blijkt terecht veel aandacht besteed te zijn aan de managementaanpak (matrixorganisatie, projectgroepen management, teamwork enz.). In de administratie moet inderdaad ruimte worden geschapen voor het in werking stellen van horizontale samenwerkingsverbanden.

Voor de versoepeling van het loopbaanstelsel, dat vaak gepaard gaat met een jarenlang immobilisme binnen eenzelfde functie, werd geopteerd voor een grotere beweeglijkheid met behulp van matrixorganisatie, horizontale samenwerkingsverbanden, verhoogde mobiliteit, een versnelde doorstroming van jonge, beloftevolle ambtenaren en de mogelijkheid om specialisten aan te werven op contractuele basis.

Hiermede worden de fundamenteën gelegd voor een echt personeelsbeleid.

Een aangepast loopbaanstelsel is, steeds volgens hetzelfde lid, een mogelijkheid om jongere personeelsleden, die hun managerbekwaamheid bewezen, in te zetten bij de leiding van de administraties en zo de vergrijzing van de top tegen te gaan. De beroepservaring verworven in de privé-sector zou moeten kunnen worden gevaloriseerd. Men zal begrijpen dat de overgang van de privé- naar de openbare sector anders zelden of nooit gebeurt. Bepaalde beroepservaringen verworven in de privé-sector zouden echter zeer positief kunnen worden aangewend in de administraties, vooral inzake management. Hij opteert dus voor een systeem dat veel meer beloont in functie van kennis en prestatie, en verwijst daarbij naar het Oostenrijkse model waar topambtenaren contractueel worden aangeworven of naar Nederlands model waar eveneens een soort poolvorming bestaat van leidende topambtenaren die een beleidsbepalend karakter kunnen verzekeran, maar waaronder een gedepolitiseerd kader van ambtenaren ressorteert waardoor de overbevolking van kabinetten kan worden tegengegaan.

Tevens vindt het lid het positief dat in dit voorstel rekening wordt gehouden met de idee van vastheid van tewerkstelling i.p.v. vastheid van betrekking. Het moet duidelijk zijn dat men als ambtenaar niet kan verwachten in eenzelfde dienst een ganse carrière te slijten. Ambtenaren die in een bepaalde dienst overbodig worden moeten zonder problemen (zonder weddeverlies e.d.) kunnen worden ingeschakeld in een andere dienst, zonder dat de mogelijkheid bestaat hen op straat te zetten. Dus statutaire ambtenaren blijven in dienst maar met de mogelijkheid van een grotere mobiliteit. Voor een efficiënte werking van de openbare diensten zijn dus geen maatregelen, maar wel een beleid nodig. Door dit ontwerp van decreet worden daarvoor kansen geboden.

Steeds volgens dezelfde spreker beoogt het decreet in het kader van de herstructurering ook enkele grote principes in verband met een aantal openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest. Twee bewegingen worden tot stand gebracht : enerzijds de verzelfstandiging van een aantal instellingen en anderzijds de integratie van bepaalde instellingen. Zijn fractie steunt de idee van de verzelfstandiging omdat het kadert in de geest van meer verantwoordelijkheid geven aan wie onmiddellijk bij het gebeuren betrokken is. Specifieke instellingen met specifieke problemen kunnen meer zelfstandig hun beleid bepalen in plaats van verstopt te zitten in een te grote administratie.

Hij benadrukt echter dat de controlefunctie van het parlement optimaal moet blijven functioneren. Dit zal gebeuren als de Gemeenschapsminister telkens bij de bespreking van de begroting over de instellingen van de besproken sector uitleg verstrekt. Momenteel worden sommige parastatalen helemaal niet besproken en is er dus helemaal geen controle.

Vervolgens geeft het Commissielid enkele opmerkingen over de nieuwe instellingen. Wat de openbare psychiatrische ziekenhuizen van Geel en Rekem betreft stelde hij vast dat het ontwerp de stelling van Bijzonder Commissaris E. De Ryck volledig overneemt. Hij kondigt aan dat hij bij de artikelsgewijze bespreking amendementen zal indienen, namelijk op artikel 14, § 1, 3° dat betrekking heeft op de voordracht door de gemeente van een lid van de Raad van Bestuur, en op artikel 14, § 1 tot beperking van het aantal geneesheren in het directiecomité.

Wat het BLOSO betreft stelt hij vast dat voor de derde keer herstructureringen worden doorgevoerd. BLOSO overkoepelt de eerste materies waarover Vlaanderen in een zich federaliserend België eigen bevoegdheid kreeg en dit reeds als parastatale in 1969. Bij de staatshervorming van 1980 werd BLOSO opgenomen in de nieuwe Vlaamse administratie. Nu, tien jaar later, wordt BLOSO opnieuw en terecht uit de Vlaamse administratie gelicht om een parastatale B te worden en om te verhelpen aan het acute personeelsprobleem van BLOSO dat zich inderdaad in een preciaire situatie bevindt. Het ontwerp zal een einde stellen aan de onoverzichtelijke toestanden waarin het personeel moet werken.

Over het tweede opzet van het ontwerp, namelijk de integratie van bepaalde instellingen, zegt spreker dat hij deze optie steunt omdat het vooral een officialisering is van feitelijke bestaande toestanden of wederbenuttigingsoperaties die decretaal moeten worden geregeld. Zijn fractie is verheugd te kunnen vaststellen dat het ontwerp orde zal brengen in de doolhof van diensten en fondsen.

Wat de integratie van de milieuparastatale betreft zal het toekomstig decreet een einde stellen aan de bevoegdheidsverkaveling inzake milieubeleid en -controle. Het Commis-

sielid is voorstander van één enkele soort van milieu-inspectie. Hij spreekt de hoop uit deze milieumateries later uitgebreid te kunnen bespreken in aanwezigheid van de ter zake bevoegde Gemeenschapsminister.

Tot slot stelt hij vast dat Titel II van het ontwerp bijna een kopie is van de wet op het enig statuut. Er moet orde geschapen worden in de bestaande wanorde rond de statutairen. Overgangsbepalingen en -faciliteiten moeten de statutairen veilig stellen, en er mag geen botte regularisatie worden doorgevoerd.

Dit ontwerp kan de overzichtelijkheid in het personeelsbeheer en -beleid bevorderen en de reorganisatie van de diensten mogelijk maken, met positief resultaat zowel voor de diensten als voor het personeel. Namens zijn fractie zegt spreker dat hij zijn steun verleent aan de grote principes van het ontwerp, die zijn : een enkel ministerie met zo weinig mogelijk belemmeringen voor mobiliteit en carrièremogelijkheden, constante begeleiding, centralisatie van een aantal belangrijke diensten zoals planning en personeelsbeleid, mogelijkheid naast statutair en contractueel personeel van een derde soort personeel zoals opdrachthouders enz., meer verantwoordelijkheid voor de ambtenaren en meer beleidsvoorbereidend werk wat nu door de kabinetten wordt gemonopoliseerd, en ten slotte deze administratie verlossen van de onoverzichtelijke massa van personeelscontracten.

Het tweede Commissielid dat in deze algemene bespreking namens zijn fractie het woord neemt, wijst eveneens op het belang van dit ontwerp.

Het ontwerp bevat enkele innovaties en de Executieve zal die kunnen verwezenlijken op het uitgelezen ogenblik waarop de administratie integraal naar de Vlaamse Gemeenschap overgedragen wordt. Ze doet nu een poging om het openbaar ambt wat te moderniseren. Deze grote uitdaging is voordien nooit ernstig aangepakt niettegenstaande het feit dat sommige ministers in het verleden goede pogingen ondernamen. Onder meer heeft Minister P. De Paepe toen hij Staatssecretaris voor het openbaar ambt was, die vernieuwing proberen door te voeren. Maar de tijd leek niet rijp te zijn. Het is verontrustend vast te stellen dat twee jaar niet volstonden om de koninklijke besluiten te treffen in uitvoering van artikel 87, § 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. En dit laatste is typerend voor de impasse waarin men terecht gekomen is inzake het openbaar ambt.

De vraag dient gesteld of een beginnend ambtenaar nog gemotiveerd is, of hij kansen krijgt om creatief te zijn in de administratie, of de vrees gegrond is dat hij spijs in zet en creativiteit door een toevalligheid op een zijspoor wordt gezet waardoor hij geen enkele kans meer krijgt om nog ernstig voor de gemeenschap te werken. Voorbeelden van klachten van de burger over de administratie en de prestaties van ambtenaren zijn genoegzaam bekend. Maar dit spreekt niet tegen dat er goede en enthousiaste ambtenaren en top-ambtenaren zijn.

Het geheel van het openbaar ambt moet worden herdacht. Hierbij mag men zich niet laten verleiden tot demagogische slogans die alle mistoestanden uitsluitend wijten aan de politisering. Het zou overigens niet realistisch zijn als bepaalde topfuncties, zoals in de magistratuur, niet konden verdeeld worden tussen politieke ideologieën. Zoniet krijgt men een eenzijdig gericht ambtenarenkorps. Daarover moet op een zakelijke manier worden gesproken.

Dienstbaarheid aan de burger moet de hoofdtoon blijven van dit nieuw decreet. Het meest ergerlijke is dat de burger

lang en nutteloos moet wachten of helemaal niet weet tot wie hij zich moet richten voor de meest elementaire diensten die hij van de overheid mag verwachten. Bereikbaarheid en modernisering is de grootste uitdaging en wordt het winstpunt dat door dit ontwerp kan worden bereikt. Een grote verantwoordelijkheid per departement met een goede bovenbouw die coördinerend werkt zal het beeld worden van één grote Vlaamse administratie.

Belangrijk is dat elk departement zijn eigen verantwoordelijkheid kan nemen, maar verplicht is mee te werken in een groter geheel.

Het beste, maar juridisch het meest kwetsbare aspect in het ontwerp is de mobiliteit tussen de ambtenaren. Er bestaat reeds een wet op de mobiliteit, maar de uitwerking ervan is illusoir. Hoe bekwaam en gemotiveerd hij ook mag wezen, een jong ambtenaar kan in de praktijk geen collega's voorbijsteken. Die patstelling wordt door dit ontwerp doorbroken, tenminste in theorie. Eenzelfde versteende reactie is ook na de goedkeuring van dit ontwerp mogelijk. Bovendien is er de juridische bemerking dat alleen de centrale overheid deze mobiliteit kan doorvoeren.

Spreker is van oordeel dat het ontwerp moest bekeken worden in de context van de hele economie van een wet, wat de Raad van State hier niet gedaan heeft. Bij de goedkeuring van de regionalisering van de financiering is het nooit de bedoeling geweest bij de toewijzing van bevoegdheden en mogelijkheden tot uitbouw van een eigen structuur, de mogelijkheid uit te sluiten om nieuwe beleidstechnieken toe te passen. Mobiliteit is een beleidstechniek.

Het Commissielid zegt dat de Voorzitter voorzichtig gehandeld heeft door amendementen voor te stellen op de artikelen 34 en 66, § 2 en dit na de opmerking van de Raad van State op deze artikelen. Aldus wordt het risico van het Overlegcomité vermeden.

Zijns inziens moet het door amendering ook mogelijk zijn een confrontatie met het Arbitragehof te voorkomen door bepaalde nieuwe initiatieven te nemen in overleg met het nationaal ministerie. Voor opdrachthouders en voor culturele ambtenaren, die gespecialiseerde ambtenaren zijn en een staffunctie krijgen, mogen louter juridische argumenten geen hinderpaal vormen. De Raad van State zegt terecht dat dit een innovatie is waarvoor normaliter het akkoord van de Minister van Openbaar Ambt nodig is. Dit zou een Vlaamse druk betekenen op de genoemde Minister, wat misschien tot een gesprek zal leiden. Amendering, aldus spreker, zal evenwel niet voorkomen dat bepaalde ambtenaren wel naar het Arbitragehof zullen gaan. De Commissie kan volgens hem wel een goede tekst formuleren die deze kansen tot een minimum herleiden.

Tot slot vraagt het Commissielid bijzondere aandacht voor de precaireren die vooral in de zachte sectoren zoals de culturele sector en BLOSO reeds vele jaren in verwarde positie werken. Ze vervullen creatief werk en hebben leidende functies. Alhoewel het juridisch onjuist is, moeten die mensen na zoveel jaren een gereguleerd statuut krijgen. Een aantal jaren geleden werd de daartoe geboden kans niet benut, en dat was toen ook om juridische en syndicale redenen. Nu zou vanuit de Vlaamse Gemeenschap een politieke beslissing moeten worden genomen. Buiten de argumenten van de Raad van State die juridisch niet kunnen worden betwist, is er volgens spreker ook het beslissingsrecht van de decreetgever. Voor de artikelen 99 en 100 moet een politieke beslissing een oud zeer in Vlaanderen uit de wereld helpen.

Een derde fractiewoordvoerder verklaart zich op één punt te kunnen aansluiten bij het standpunt van de andere fracties, namelijk de bedoeling om de administratie te herstructureren en dit te doen op het goede moment. Maar niettegenstaande het goede uitgangspunt is het volgens spreker het ontwerp van de gemiste kans.

Het advies van de Raad van State toont volgens het Commissielid aan dat de staatshervorming ook in dit dossier niet blijkt te functioneren. De auteurs van de staatshervorming hebben destijds gezegd dat de hervorming eerst kan functioneren als er overleg is, als men vanuit een eigen autonomie probeert samen te werken. Het uitblijven van het reeds dikwijls genoemd koninklijk besluit is onaanvaardbaar. Dezelfde partijen die deze staatshervorming tot stand brachten, zijn nu ook de auteurs van dit ontwerp van decreet betreffende het bestuurlijk beleid. De moeilijkheden die thans rijzen rond het ontwerp had men kunnen voorzien. De Vlaamse Executieve moet een optie nemen : ofwel in een impasse blijven, ofwel een confrontatie met het Arbitragehof tegemoet gaan. De Executieve heeft geopteerd voor dit laatste.

Volgens het lid is er voor de Executieve, naast de noodzaak tot herstructurering, nog een andere reden om dit ontwerp door te drukken, namelijk de kans om politieke benoemingen door te voeren.

Spreker zegt dat het beginsel van depolitisering van het openbaar ambt, politiek-realistisch gecorrigeerd door een aanvaardbare evenwichtige opdeling van de top-functies volgens de partijpolitieke verhoudingen bij het kiezerskorps, hier niet wordt toegepast en dat de meerderheidspartijen voordeel willen halen uit het nieuwe decreet. Waarom niet het aantal departementen binden aan het aantal Ministers, welbepaald 7 departementen, zoals ook de Bijzondere Commissaris suggereerde ?

Het is volgens het lid duidelijk dat een politieke overweging aan de grondslag heeft gelegen voor de keuze van 6 departementen in plaats van 7. Zo kon volgens spreker, zijn partij uitgesloten worden uit het college van de secretarissen-generaal.

Het lid formuleert vervolgens enkele concrete kritische bemerkingen op het ontwerp.

Op de eerste plaats wat de organisatiestructuur betreft. Hij kan akkoord gaan met een organisatiestructuur, gebaseerd op het zogenaamde principe van de matrixorganisatie. Een geïntegreerd functioneren van de globale organisatie, gecombineerd met een departementale autonomie, laat toe te coördineren waar nodig, zonder te tornen aan de zelfstandige werking van ieder departement.

Wat echter onbegrijpelijk is, is dat van deze herschikking geen gebruik is gemaakt om de ministeries of departementen qua aantal en bevoegdheden in overeenstemming te brengen, duidelijk afgelijnd, met de bevoegdheden van de verantwoordelijke Gemeenschapsministers.

Eenzelfde politieke overweging vinden we terug bij de herstructurering van de openbare instellingen, waar de logica soms volledig zoek is.

Wat de herstructurering van de openbare instellingen betreft zegt het lid het volgende :

Voor sommige instellingen wordt gepleit voor integratie omdat, volgens de woorden van de Gemeenschapsminister, de autonomie geen zin heeft en leidt tot versnippering en

gebrek aan coördinatie. Maar terzelfdertijd wordt voor andere openbare instellingen gepleit voor meer autonomie en verzelfstandiging.

Waarom BLOSO uit de administratie moet gehaald worden en de Commissariaat-Generaal voor de Internationale Samenwerking en het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen opnieuw in de administratie gebracht worden, is volgens hem onduidelijk.

Hetzelfde geldt voor deerschikking van de milieu-opdrachten. OVAM wordt grotendeels ontmanteld : inspectie \$ea\$vergunningsbeleidgaan naar de administratie en OVAM mag alleen nog het voorkomings- en recyclagebeleid doen.

Bij de waterzuivering is deerschikking volgens spreker nog onbegrijpelijker : de administratie krijgt de inspectie en de vergunningen, NV Aquafin (gemengd overheid-privé) krijgt het ganse investeringsprogramma, en de VMZ blijft over met de bevoegdheid over de opmaak van de waterzuiveringsprogramma's, vooralsnog de exploitatie van de bestaande installaties en de aanrekening van de heffingen.

Hier zal bijgevolg geen enkele band meer bestaan tussen de verantwoordelijke en het te behalen resultaat.

Zoals in de echte bureaucratische maatschappijen zal bij het falen van het waterzuiveringsbeleid niemand nog weten wie nu uiteindelijk moet verantwoordelijk worden gesteld.

Deze onlogische herschikkingen hebben dus niets te maken met goed besturen, maar alles met het doorvoeren van een aantal persoonsgebonden operaties.

Men heeft er bij de opmaak van dit decreet blijkbaar nooit aan gedacht te vertrekken van de vraag wat de cruciale taken van de overheid eigenlijk zijn. Men heeft er nooit rekening mee gehouden dat ook de mogelijkheid bestond om bepaalde taken af te stoten en te laten uitvoeren door de privé-sector.

Na deze bemerkingen op het ontwerp zelf behandelt het Commissielid enkele punten die hij ongerijmdheden tussen vroeger ingenomen standpunten en het huidig ontwerp noemt.

De Gemeenschapsminister heeft verklaard dat de Executieve cliëntgerichte, herkenbare, efficiënt beheerde en minder bureaucratische overheidsdiensten wil.

Niets lijkt er echter op te wijzen dat deze groots aangekondigde herstructurering het bestuur in Vlaanderen dichter bij de Vlaamse burger zal brengen. Men zal nog steeds dagelijks de moeite ondervinden om de weg te vinden in de doolhof van administraties, instellingen, pararegionale en wetenschappelijke instellingen.

Zo is o.m. inzake functionele decentralisatie van de beslissingsbevoegdheden en territoriale deconcentratie naar de burger toe, niets terug te vinden in het voorliggend ontwerp van decreet.

Net zoals vroeger zal de Vlaamse burger aangewezen zijn op diensten gecentraliseerd in Brussel, en op een administratieve doolhof, alvorens een beslissing wordt genomen.

De bevoegdheden van de beleidsstaf die zal worden toegevoegd aan iedere secretaris-generaal, en die zo belangrijk hoort te zijn voor de matrixorganisatie en de doorstroming van kwaliteitsvolle ambtenaren, worden in het decreet zelf nergens gespecificeerd.

De grote mobiliteit en interpenetratie van de zes departementen vindt in de artikelen zelf niet haar beslag.

Het Commissielid vraagt ook aandacht voor de verschillen tussen de bevindingen van de geconsulteerde studiebureau's en het ontwerp van decreet.

In het volledige rapport over het WVC-Ministerie wordt door het bureau A. Andersen & Co. met geen woord gerept over de BLOSO-ingreep. Voor dit studiebureau was de operatie derhalve geen bestuurskundige noodzaak.

Het bureau Marcel Van Dijk heeft met betrekking tot de 2 parastatales OVAM en VMZ precies het tegenovergestelde voorgesteld van wat de Executieve nu juist wil doorvoeren. Een fusie van de 2 maatschappijen ziet Van Dijk pas mogelijk vanaf 1995. In afwachting daarvan zou OVAM moeten worden omgevormd tot een parastatale B. De Executieve wil uitgerekend de VMZ omvormen van een parastatale B naar A.

Dit alles leidt tot het besluit dat dergelijke beslissingen louter en alleen een politieke reden hebben, en zeker niet een bestuursmatige : BLOSO was een must om de SP tevreden te stellen, de milieu-ingreep daarentegen is van CVP-signatuur, aldus het Commissielid.

De weerlegging door de Gemeenschapsminister van de bezwaren van de Raad van State bevredigt het Commissielid niet. Hij neemt zich voor daar later op terug te komen.

Tot slot kondigt hij een aantal amendementen aan die als alternatief van dit ontwerp zouden moeten dienen. Zijn partij heeft zich de herstructurering van de Vlaamse administratie heel anders voorgesteld. De voorstelling steunt op de volgende drie uitgangspunten :

Het overheidsapparaat moet ten dienste staan van de bevolking. De administratie is als onderdeel van de „public service" bestemd voor de burgers en niet omgekeerd. De klant van de administratie vindt zijn weg niet in het ondoorzichtige kluwen van departementen, instellingen, adviesorganen, besturen of diensten.

Het overheidsapparaat moet beter kunnen functioneren. De administratie wordt in stand gehouden met belastinggeld van de burger. De burger kan dus terecht verwachten dat de administratie zo efficiënt mogelijk functioneert. Concreet betekent dit een overheid met minder en beter betaalde ambtenaren.

Los van de discussies over de privatisering van een aantal parastatalen en openbare instellingen, moet nagegaan worden of bepaalde taken die nu door de overheid zelf gedaan worden en die vaak niet tot de essentie van haar opdracht behoren, niet beter door de privé-sector uitgevoerd worden. Hierbij wordt vooral gedacht aan het onderhoud van gebouwen, het uitbaten van refters, enz.

Vanuit deze uitgangspunten komt spreker tot volgende doelstellingen :

Op de eerste plaats moet een administratie klantvriendelijk zijn, d.w.z. verlaging van de drempelvrees, het oprichten van interdepartementale ombudsdiensten, klantgerichte interne organisatie bijvoorbeeld wat betreft openingsuren.

Op de tweede plaats moet de ambtenarij beter gemotiveerd worden. Liever dan over te gaan tot lineaire weddeverhogingen of verhogingen voor bepaalde graden dient een prestatiegericht premiestelsel te worden opgezet.

Het organiek reglement van de verschillende departementen moet herbekeken worden met het oog op een vereenvou-

diging. Een structuur waarin 600 à 700 graden bestaan is niet werkbaar.

De derde doelstelling heeft betrekking op wat het „human resources management" genoemd wordt. Het ontwerp wil ter zake vernieuwend werk leveren. Thans moet men echter vaststellen dat bepaalde diensten onderbemand zijn, andere overbemand.

Daarnaast stelt men vast dat tengevolge van een slecht georganiseerd en totaal onaangepast wervingsbeleid (uniforme examens) „the right man" niet altijd „on the right place" zit, en bijgevolg niet kan functioneren, of niet gemotiveerd raakt om dit te doen.

Als vierde punt volgt dat men een nieuw soort wervingsbeleid moet voeren dat steunt op drie beginselen : rekening houden met het betrokken departement op basis van een functie-analyse, de tussenkomst van het Vast Wervingssecretariaat beperken tot een controle op de objectiviteit, en de mogelijkheid openlaten voor de inschakeling van externe selectiebureau's. Spreker verwijst hier naar de personeelswerping van de GIMV die hij als voorbeeld stelt.

Als laatste punt moet worden gestreefd naar meer samenwerking tussen ministeriële kabinetten en de administratie. Dit impliceert uiteraard een inkrimping van de kabinetten.

Vervolgens hoort de Commissie een tussenkomst van een lid van de Raad dat geen deel uitmaakt van de Commissie.

Zijn tussenkomst beperkt zich tot het „milieu-luik" van de herstructurering dat een niet onbelangrijk pakket vormt in de totale reorganisatie van de Vlaamse administratie. Hij zegt dat in de geschiedenis van de administratie voor leefmilieu de goedkeuring van het voorliggend ontwerp van decreet bestuurlijk beleid — en a fortiori de uitvoering „te velde" van dit decreet — een mijlpaal vormt.

Volgens spreker zijn er op dit ogenblik voor de overheid inzake leefmilieu nauwelijks vruchten te plukken. Het is nu een cruciaal moment. Om een deftig milieubeleid te voeren moet men een goede ondersteuning hebben, moet men over de nodige middelen en de nodige instrumenten beschikken om dit milieubeleid optimaal te kunnen waarmaken.

Wat de nodige middelen betreft is al een eerste stap gezet : niet alleen is er een niet onbelangrijke toename van de begroting leefmilieu, maar daarenboven is er ook nog het in ruime mate aanwezig zijn van milieuheffingen die in een MINA-fonds geaffecteerd worden.

Maar de overheid dient zich ook te voorzien van de nodige instrumenten. Het is ongetwijfeld zo dat om een efficiënt leefmilieubeleid te voeren de rol van de overheid van primordiaal belang is.

Evenzeer als men kan stellen dat de rol van de overheid van enorm belang is om tot een degelijk milieubeleid te komen, kan men zeggen dat de rol die zij in het verleden gespeeld heeft nefast is : de erfenis van het verleden is slecht.

Het is, steeds volgens dezelfde spreker, de meerderheid in Vlaanderen tussen 1982 en 1988 geweest die verantwoordelijk is voor de realisatie en de uitbouw van alle administraties die vandaag met leefmilieu belast zijn, met name OVAM, VMZ en AROL. Enkel wat OVAM betreft dateert het concept van 1981.

De SOBEMAP-studie inzake de VMZ was vernietigend. Het bewijs werd er geleverd van grote onkunde zowel inzake

het formuleren van doelstellingen, de ontwikkeling van een concept, de planning, de uitvoering en de functionering.

De audit inzake OVAM was iets milder doch wees ook daar zekere tekorten aan. OVAM maakt op een behoorlijke wijze zijn verwijderingstaak waar ; de operationalisering van een voorkomings- en recyclagebeleid is nagenoeg onbestaande, hoewel conceptueel in het afvalstoffendecreet voorzien.

Wat de Vlaamse administratie van leefmilieu betreft werd tot op heden geen doorlichting verricht : men kan hier alleen voortgaan op de eigen klachtenbundel en dat bundel omvat ondermeer : demotiverende werkomstandigheden, werkachterstanden, personeelsonderbezetting, enz. Als men daarenboven kijkt naar de diverse taken die door de verschillende betrokken administraties en parastatalen dienen te worden verricht, dan merkt men dat al die taken zeer verschillend uitgebouwd zijn al naar gelang het om water, afval, lucht, bodem en geluid gaat en dat er dus een gebrek is aan een geïntegreerd beleid. In het kader van een geïntegreerd beleid past een globale benadering van het milieubeleid naar melding, planning, vergunning, toezicht, inspectie, heffingen en sensibilisering. Een fusie tussen evenwaardige partners is beter dan de opslorping van een stuk minderwaardige administratie door een betere administratie.

Spreker dringt erop aan dat een audit van de Administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu zou plaatsgrijpen en dat de politieke conclusies van de doorlichting van OVAM en VMZ zouden worden geïmplementeerd vooraleer de definitieve lijnen inzake de samenstelling en functionalisering van de administratie voor leefmilieu worden vastgelegd.

Spreker spreekt zijn tevredenheid uit over het feit dat zijn partij vanaf nu, wat de krachtlijnen betreft, mede verantwoordelijk is voor het te voeren beleid inzake leefmilieu, zowel via de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden als via de Gemeenschapsminister van Economie die door een verschuiving van klemtonen in zijn beleid in niet geringe mate bijdraagt tot het drukken van een stempel op het beleid inzake leefmilieu in Vlaanderen. Hij formuleert vervolgens enkele bemerkingen en waarschuwingen bij het voorliggend ontwerp van decreet.

Er is vooreerst het politiek gegeven dat de oprichting van zes departementen een feit is, alsook het feit dat het departement Leefmilieu en Infrastructuur een geheel vormt. In die omstandigheden waarschuwt hij ervoor dat de structuur leefmilieu zal overheerst worden door een „ingenieursmentaliteit“, m.a.w. dat er een dominante aanwezigheid zal zijn van ingenieurs Openbare Werken die uiteraard een totaal andere visie inzake leefmilieu hebben dan de ambtenaar die bekommerd is om leefmilieu.

Vervolgens waarschuwt hij ook voor de rechter-en-partij situatie, omdat het niet denkbaar is dat een ingenieur zal dienen te oordelen over het verlenen van een vergunning voor het storten van slib uit rivieren ingevolge infrastructuurwerken waarvan hij zelf de ontwerper was.

Spreker hoopt te gepasten tijde in aanwezigheid van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu te vernemen of de in dit ontwerp van decreet vastgelegde structuren inzake milieu-administratie tegen 1 januari 1993 tot een vaste structuur en tot een degelijke milieu-administratie uitgebouwd zullen worden en of hij een werk- en tijdschema heeft om, in samenspraak met de secretaris-generaal tot deze uiteindelijk definitieve milieu-administratie te komen.

Spreker besluit zijn betoog met te zeggen dat een correcte opbouw- en overgangsstrategie, waarbij in elk compartiment

(water, lucht, bodem, afval, geluid) de verschillende taken opgebouwd zijn vanuit een globale visie, gesteund door een juridische onderbouw die terug dient gevonden te worden in het rapport Commissie Boeken en binnen een duidelijke timing naar 1 januari 1993 toe, men dient te komen tot een stevige administratiestructuur die instaat enerzijds voor het milieubeleid en anderzijds voor het uitvoeringsbeleid.

Daartoe vraagt hij de nodige waarborgen opdat de bevoegdheden over Infrastructuur en Leefmilieu niet onder de verantwoordelijkheid van één en dezelfde minister zouden vallen, opdat de bevoegdheid van de secretaris-generaal van het departement Infrastructuur en Leefmilieu in de huidige structuur zich zou beperken tot een „doorgeeffunctie” met maximum een adviserende rol naar leefmilieu toe, en ten slotte opdat een beleidscel bij de directeur-generaal leefmilieu zou worden uitgebouwd.

Een Commissielid, als spreker van een vierde fractie van de Vlaamse Raad, is het helemaal oneens met de bewering van een van de vorige sprekers als zou dit ontwerp het ontwerp van de gemiste kans zijn. Evenmin aanvaardt hij de zijdelingse suggestie van die spreker als zou het uitblijven van een KB met de algemene principes ertoe moeten leiden dat vanuit de Vlaamse Gemeenschap dan niets moet worden gedaan. In een federale staat is overleg en samenwerking nodig, maar als een bepaald niveau ter zake in gebreke blijft, dan moet het andere niveau daaruit zijn conclusies trekken.

Het is waar wat zijn opposant zegt, dat op nationaal niveau wel een poging is ondernomen in de richting van dat KB op art. 87. Maar door zijn unitaristische en anachronistische strekking is het waardeloos. Vandaar dat de Vlaamse Gemeenschap dit ontwerp moet verantwoorden op basis van de terminologie : onbehoorlijk bestuur op het hogere niveau, en van het principe : behoorlijke werking van de administratie. Vandaar het probleem met artikel 87. De Raad van State gaat weliswaar niet akkoord met die zienswijze, maar is toch zeer voorzichtig in zijn uitspraken ter zake.

Er zijn bemerkings van de Raad van State die wel moeten worden opgevolgd. Het amendement van de Voorzitter, op voorstel van de Gemeenschapsminister, om artikel 34 en artikel 66, § 2 weg te laten moet daarom volgens spreker aangenomen worden.

De factor mobiliteit is een essentieel element in de geplande herstructurering. Het ontwerp sluit dat in.

Het probleem van de precairen weegt zwaar op de administratie. Er zijn er in de eigenlijke administratie 1.215 en bij de overheidsinstellingen die door dit ontwerp zullen worden geïntegreerd 2.922. In het verleden was hier inderdaad politisering aanwezig. Maar nu moet hen een kans gegeven worden om ze in het statutair kader op te nemen. De oplossing die het decreet voorziet is volgens het lid een galante oplossing, niemand zal in de steek worden gelaten. Maar ook van de precairen zal een inspanning worden gevraagd.

De volgende spreker die als lid van de Vlaamse Raad geen deel uitmaakt van deze Commissie vraagt vooral aandacht voor het hoofdstuk over het milieu. Hij vindt het onaanvaardbaar. Via slechts enkele paragrafen wordt 65 tot 100 miljard frank geregeld zonder enige vorm van budgettaire controle.

Het geheel van het ontwerp bevat volgens spreker een aantal positieve punten. Hij prijst hierbij de studie van de Bijzondere Commissaris E. Van Ryck. Het was moedig de rol van de hogere ambtenaren bij de beleidsvoering te benadrukken. De logische uitvoering van dit decreet zal moeten leiden tot afslanking van de kabinetten.

De goede punten van het decreet worden echter door het hoofdstuk leefmilieu volgens spreker zwaar gehypothekeerd. Hij geeft enkele voorbeelden.

Het decreet is een bekroning van de sluipende besluitvorming die sinds een jaar bezig is rond het belangrijk aspect van het milieu. Het MINA-plan waarvan dit ook weer een uitvoering is, is nog maar onlangs door de Executieve goedgekeurd en is nog niet goedgekeurd door de Vlaamse Raad. Het MINA-Fonds, dat in 1989 al operationeel was, heeft nog steeds geen decretale regeling. De goedkeuring van dit ontwerp is de goedkeuring van een besluitvorming rond tientallen miljarden inzake leefmilieu, en in die zin is dit ontwerp geen overgangsmaatregel inzake leefmilieu. Men kondigt hier immers definitieve maatregelen aan.

Men gaat een aantal zaken toevertrouwen aan de NV Aquafin zonder enige vorm van controle.

Hij vreest een vacuüm met betrekking tot investeringsprogramma's en wat betreft de controle en het toezicht.

De nieuwe taken en nieuwe ideeën in het ontwerp zijn niet doorgetrokken tot de sector leefmilieu.

Er is een discrepantie tussen de draagwijdte van de beslissingen rond deze teksten en de bescheiden informatie die de leden tot hiertoe kregen.

Een ander Commissielid onderstreept dat de huidige staatshervorming niet zal lukken als deze Vlaamse administratieve hervorming er niet komt. Deze hervorming moet lukken, aldus het lid.

Hij herinnert aan de achtjarige voorgeschiedenis van dit ontwerp. Het ging traag omdat men zich in politieke middens niet voldoende bewust was van de noodzaak. Daarna ging men zodanig snel te werk dat men in vier maanden tijd 23 autonome Vlaamse pararegionale en paracommunautaire instellingen, met of zonder hulp van externe deskundigen heeft doorgelicht en geëvalueerd met conclusies voor een nieuwe structuur. Er was weliswaar een bijzondere commissaris, maar geen geëigende structuur, en liefst was daarvoor een projectminister aangesteld geweest. Er bestond geen interne staf om een dergelijke operatie professioneel te ondersteunen en om als volwaardige gesprekspartner op te treden voor de twee particuliere opdrachthouders. Vandaar kan men niet alle schuld voor de gebreken in de schoenen schuiven van die consulting-bureau's die onvoldoende vertrouwd waren met de administratieve middens. En ten slotte waarschuwt hij ervoor de moeizaam opgebouwde management-cultuur niet te verstoren. OVAM is hiervan een sprekend voorbeeld. Er waren in de voorbije jaren her en der reeds horizontale structuren voorzien. Ze hebben niet gefunctioneerd en aldus heeft men kansen laten voorbijgaan.

Over het ontwerp zelf heeft spreker veel lof, niettegenstaande een aantal kritische bedenkingen.

Men voorziet één ministerie en zes departementen. Dat is een kunstgreep die verantwoord wordt om reden van integratie.

Het voorgestelde beleid van departementale structuur en ondersteuning van de secretaris-generaal is ingewikkeld en onzuiver, een wanorde van functies door elkaar. Volgens het lid moet hier worden geamendeerd.

De gewenste integratie wordt a priori zeer bemoeilijkt door de inflatie van hoge raden. Bijvoorbeeld : 13 ambtenaren-generaal in departement 1, dat is 1 op 31 bedienden, de eerste

adviseurs, de directeurs enz. (die ook leidende functies waarnemen) inbegrepen.

De reïntegratie van beleidsfuncties in de departementen is logisch. Maar waarom worden bepaalde beleidsfuncties daar niet bij betrokken, zoals bijvoorbeeld de Vlaamse Landmaatschappij ?

Het lid acht het onmogelijk om bepaalde graden en functies op korte termijn professioneel te laten bezetten en uitoefenen.

De matrixorganisatie die in de rapporten is voorgesteld, is slechts vertaald in het ontwerp.

De benaming is formeel achterhaald op vele punten. „Beleidsplanning" en „beleidsontwikkeling" moeten de termen zijn die verwijzen naar de dynamisch vooruitstrevende beleidsvoering.

Fundamenteel is het feit dat men van directieraden beheersorganen in centraal administratief verband gaat maken. Welke opdrachten, welke bevoegdheden en welke verantwoordelijkheden zullen ze hebben ?

De kabinetten worden met dit ontwerp structureel afgebouwd. Tot op heden is dat nog nooit gebeurd.

Ook met dit ontwerp kan nog steeds geen enkele instantie in Vlaanderen instaan voor wetenschappelijke en globale ondersteuning van de bestuurlijke strategie.

Het lid spreekt vervolgens over het personeelsbeleid.

De Vlaamse Gemeenschap zou zich het recht moeten voorbehouden om in het raam van hun eigen beleidsvoering en personeelsbeleid de personeelsleden die van waar dan ook overkomen, aan te stellen onder de voorwaarden die de Vlaamse Gemeenschapsminister noodzakelijk vindt in hoofde van de dynamiek van de Vlaamse Gemeenschap. Uiteraard moet rekening worden gehouden met de mensen en daarvoor is voor bepaalde operaties sociale begeleiding niet meer dan normaal.

Er is in het ontwerp te weinig verwijzing naar gerichte werving en bevordering.

Hoe zal de mobiliteit concreet verlopen ? Welke waarborgen zijn er om dat nu eens wel te doen lukken ?

Er is geen vastheid van functie of betrekking meer, maar wel vastheid van werk, wat positief is.

De nieuwe figuur van de opdrachthouder is positief, maar dit mag niet leiden tot inteelt.

De werving van specialisten moet waarborgen bieden tegen politisering.

Een autonoom Vlaams \$remuneratiebeleid moet meer worden uitgewerkt. Met minder personeel dat meer wordt betaald, is de problematiek niet opgelost. Er is geen autonome Vlaamse structuur voor personeels- en organisatiebeleid. Als Vlaamse Gemeenschap kan men niet zonder meer afhangen van het Vast Wervingssecretariaat. Men heeft eigen instellingen nodig voor werving en vorming.

Tot slot waarschuwt het lid voor overdreven haast. Van een goed decreet hangt de toekomst af.

In zijn repliek verklaart de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt voor eerst dat de opmerkingen die verschillende leden hebben

gemaakt i.v.m. de organisatie van de milieu-instellingen werden overgemaakt aan de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu. Conform de hierover gemaakte afspraak zal de discussie hierover worden verdergezet in aanwezigheid van de bevoegde Gemeenschapsminister.

De Gemeenschapsminister stelt met genoeg vast dat vanuit de verschillende fracties het grote belang wordt onderkend van het voorliggend ontwerp van decreet. Men wil met dit ontwerp van decreet niet alleen, in het verlengde van de staatshervorming, de Vlaamse administratie optimaal gestalten geven. Bovendien moet nu de historische kans worden aangegrepen om los te breken uit de impasse waarin het openbaar ambt sedert jaren terecht gekomen is. Deze impasse is het gevolg van een samenloop van omstandigheden. Er is vooreerst het sterk gewijzigd verwachtingspatroon van de burger. Waar men van de negentiende-eeuwse administratie op de eerste plaats verwachtte dat zij op neutrale en objectieve wijze de wetten toepaste, wat een grote mate van afstandelijkheid met zich bracht, wordt deze afstandelijkheid thans negatief ervaren en wil men dat de administratie een grotere klantvriendelijkheid aan de dag legt, ondanks de objectieve toepassing van wetten en reglementen. Deze nieuwe verwachting veroorzaakt een zekere onwennigheid binnen het openbaar ambt dat, ondanks de snelle evolutie van onze samenleving, in zijn essentie nog geregeld is volgens de inzichten van de dertiger jaren. Door deze gang van zaken heeft het openbaar ambt geleidelijk aan krediet verloren. De ambtenaar zelf werd hiervan mede het slachtoffer. Deze toestand dreigt te onttaarden in een vicieuze cirkel waarbij ambtenaar en openbaar ambt steeds minder gemotiveerd en minder efficiënt zijn.

In ons land heerst nog een grote achterstand inzake overheidsmanagement. Er bestaat hierover nauwelijks literatuur laat staan wetenschappelijk onderzoek. Het Vlerick-Instituut is pas sinds enkele jaren op dit domein belangstelling gaan vertonen.

Specifieke managementtechnieken en case-studies m.b.t. het overheidshandelen moeten nog worden ontwikkeld.

Er moet beweging komen in het statische bouwwerk dank zij vernieuwende inzichten. Verantwoordelijkheid, vertrouwen, controle zijn hierbij de basisgegevens. Het ontwerp van decreet lost op zichzelf niets op, net zomin als een louter financiële herwaardering van de ambten.

Het komt erop aan het verstarde openbaar ambt opnieuw boeiend te maken. Dit is de grote uitdaging en dit moet langs verschillende wegen gebeuren zoals vernieuwd statuut, CAO's, financiële herwaardering, de organisatiestructuur. Het ontwerp van decreet is in deze evolutie noch het begin noch het einde.

De Gemeenschapsminister beaamt verder de visie die door enkele leden werd ontwikkeld volgens dewelke alles staat of valt met het vermogen de ambtenaren opnieuw te boeien en te motiveren voor hun taak. Motivatie en verantwoordelijkheid nemen hangen zeer nauw samen. Het „ontverantwoordelijken" door de strakke centralisering en hiërarchisering van de administratie met daarbij het wantrouwen i.p.v. het vertrouwen als basis, is een van de hoofdredenen van de demotivatie van de ambtenaren.

De Gemeenschapsminister herhaalt dat deze visie van vertrouwen, verantwoordelijkheid en controle inderdaad niet concreet in de tekst van het decreet kan worden vertaald. Zij zit er wel achter en moet ook bij de concrete uitwerking en toepassing van het decreet voorzitten, wil men tot een

gemotiveerde ambtenarij komen. Het huidig statuut met o.m. zijn voorbijgestreefde appreciatie- en sanctioneringssysteem kan hier nog weinig toe bijdragen.

Motivering, kans op creativiteit, eigen inbreng, veronderstellen een totaal andere opbouw van het openbaar ambt. Hiertoe moeten nog vele stappen worden gezet. In dit licht is de organisatorische hervorming van de Vlaamse administratie, zoals beschreven in het ontwerp van decreet, inderdaad, zoals de leden het onderstreepten, slechts een eerste stap waarop er nog vele moeten volgen.

Op het verwijt van een lid dat de adviezen van de studie-bureau's Arthur Anderson en Van Dijk in deze niet werden opgevolgd, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit inderdaad zo is. Adviezen zijn slechts adviezen en moeten niet slaafs worden opgevolgd. De Bijzondere Commissaris en zijn staf hebben ze geapprecieerd.

Het resultaat van de bevindingen van deze studie-bureau's sloot niet aan op wat werd verwacht. Wellicht bij gebrek aan valabele gesprekspartners in de administratie.

Merkwaardig is het alleszins dat de studie-bureau's gewag maken van 15.000 ambtenaren als bezetting voor de Vlaamse administratie, terwijl er nu slechts 12.000 zijn. Dat de Gemeenschapsminister deze raad niet opvolgde bewijst dat de bevindingen van de studie-bureau's wel kritisch zijn onderzocht.

Er moet, aldus de Gemeenschapsminister, eerder gestreefd worden naar een minder aantal ambtenaren, die echter beter gekwalificeerd en betaald zijn. Een „upgrading-operatie” is nodig waarbij afvloeiende personen uit niveau 3 en 4 worden vervangen door personen uit niveau 1 en 2. De nieuwe technologieën vereisen dit. Deze operatie moet geleidelijk gebeuren, maar ze moet wel degelijk worden gestuurd. Ook het statuut zal in die zin moeten worden aangepast. Immers, lege plaatsen kunnen dan niet langer zonder meer worden opgevuld door personen met deze kwalificaties.

Dit alles staat niet in het decreet. Het is een van de maatregelen die de nieuwe organisatie moeten aanvullen. Voor het Ministerie van Onderwijs staat men reeds een hele stap verder. De Gemeenschapsminister verwijst hier naar de recent ingevoerde A, B en C kaders die duidelijk aangeven in welke richting de nieuwe personeelsbezetting moet evolueren.

Tot slot van deze gedachtengang wijst de Gemeenschapsminister nog op de ongerijmdheid dat de vereiste kwalificaties voor de ambtenaren, aangeworven door het VWS, vrij hoog liggen, doch eens ze benoemd zijn, worden ze stelselmatig beneden hun niveau tewerkgesteld. Ook dit is een euvel dat moet worden weggewerkt.

Verschillende leden hebben het probleem van de politisering te berde gebracht.

De Gemeenschapsminister is het met sommige leden eens dat het niet ongezonder is dat de diverse maatschappelijke stromingen op het leidinggevend niveau in het openbaar ambt aanwezig zijn. Dit principe is op zichzelf niet kwaad. Wat echter wel kwaad bloed zet en derhalve demotiverend en verlammend werkt is vooreerst de parachutage van buiten uit van personen zonder de vereiste diploma's en zonder ervaring in de sector. Dit is onduldbaar en frustrerend voor de bekwame ambtenaar die blijft zitten.

Een tweede negatieve factor zijn de adviezen, meestal ongenueanceerd zowel in positieve als in negatieve zin, die wor-

den uitgebracht door de directieraden of korpsoversten. Deze adviezen zijn niet openbaar. Men kan dus zeer terecht twijfelen aan de objectiviteit ervan.

De benoemingen van de hoogste ambtenaren zijn een zaak van de Executieve. Ook hierover staat niets in het decreet. Dit neemt niet weg dat de Executieve ernstig werk maakt van de depolitisering. Onlangs werd door de Executieve een eerste nota „Objectivering personeelsbeleid : invoering van de functie-analyse en van een functioneel individueel personeelsevaluatiesysteem" goedgekeurd.

Deze nota gaat uit van de functionele verschillen die elk ambt vereist. Dit brengt een verfijning mee van de kwalificaties van het personeelseffectief. Het is geïnspireerd door de privé-sector. Ook de individuele beoordeling van de kandidaat moet dan op meer beschrijvende en dus genuanceerde wijze — want „in functie van" gebeuren. Deze objectivering van het dossier is een eerste stap naar een efficiënt gecontroleerd benoemingsbeleid. Deze inhoudelijke wijze van werken is het enig zinnig antwoord op een blind politiserend benoemingsbeleid.

Wat de verhoging van de dienstverlening van het openbaar ambt naar het publiek toe betreft hoopt de Gemeenschapsminister dat mede dank zij de verdere invoering van moderne technologieën deze dienstbaarheid kan verbeterd worden.

Verschillende leden pleitten zeer sterk voor het verhogen van de mobiliteit van de ambtenaren.

De Gemeenschapsminister wijst erop dat deze mobiliteit de facto aanwezig is door een organisatiestructuur waarbij zes departementen in één ministerie zijn ondergebracht. De wettelijke mogelijkheid hiertoe is dus geopend. De praxis zal moeten volgen.

Het lot van de personen die met precaire statuten in het openbaar ambt zijn terechtgekomen moet inderdaad geregeld worden. De vraag is echter hoe. Regulariseert men hun toestand door ze een volwaardig ambtenaarstatuut te geven, dan creëert men een discriminatoire toestand met die ambtenaren die de normale aanwervingsprocedure hebben moeten doorlopen. Anderzijds zou het maatschappelijk oneerlijk zijn deze personen na 10 en zelfs 15 jaar dienst zonder meer af te danken of zelfs verder in de onzekerheid te laten. Sommige overheidsdiensten hebben immers jarenlang gewerkt dank zij de inzet van personen met een precair statuut. De voor de hand liggende oplossing bestaat erin hun contractueel bestaan in de Vlaamse administratie te bestendigen. Deze oplossing wordt zowel door betrokkenen als door de ambtenaren aanvaard. Zij stuit wel op juridische bezwaren vanwege de Raad van State omdat hier een verdergaande interpretatie wordt gegeven aan de wet op het enig statuut. De Gemeenschapsminister verklaart zich hiervan bewust te zijn. De Vlaamse Raad moet hier een politieke beslissing nemen.

De Gemeenschapsminister verklaart zich te verheugen over het initiatief van de Voorzitter van de Raad, tevens Voorzitter van de Commissie, om de artikelen 34 en 66, § 2 uit het ontwerp te lichten. Het betreft hier twee artikelen die luidens het derde advies van de Raad van State de bevoegdheid van de Vlaamse Raad overschrijden. Zodoende wordt een procedure voor het Overlegcomité vermeden. Sommige teksten zullen nog verder moeten worden uitgezuiverd. Wellicht zullen nog amendementen in die zin worden ingediend, zodat ook de mogelijke aanvaringen met het Arbitragehof worden beperkt.

Wat nu de discussie i.v.m. het uitblijven van het koninklijk besluit bedoeld in artikel 87, § 4 van de bijzondere wet betreft

herhaalt de Gemeenschapsminister zijn vroeger ontwikkelde visie dat dit een daad van onbehoorlijk bestuur is.

De Staatshervorming van 1988 maakte een einde aan de talloze bevoegdheidsconflicten die de wet van 8 augustus 1980 nog steeds veroorzaakte, door de bevoegdheidsafbakening veel duidelijker te omschrijven. In artikel 87, § 3 wordt de autonomie bepaald op het vlak van het openbaar ambt. De inwerkingtreding ervan wordt echter uitgesteld tot er een koninklijk besluit is dat limitatief de uitzonderingen op deze autonomie-regel opsomt.

Het betreft hier de essentiële regels inzake statuut die voor alle regio's en gemeenschappen dezelfde moeten zijn (art. 87, § 4). Het uitblijven van dit koninklijk besluit maakt dat de wet van 1988 op dit stuk niet kan worden uitgevoerd en fnuikt dus de autonomie van de gewesten op een voor hun werking nochtans cruciaal punt. Heeft dit te maken met achterhoedegevechten van vakverenigingen? Vrees voor een „blanco-cheque” voor de regio's inzake het openbaar ambt, een traditioneel unitaire aangelegenheid?

Dit neemt niet weg dat de Gemeenschapsminister contact opneemt met de overheidsvakbonden om nu reeds inhoudelijk te praten over de wijze waarop de Vlaamse Gemeenschap het openbaar ambt wil opvullen, visie op statuut, depolitiseringsbeleid enz.

Verder hoopt hij dat het stemmen van dit decreet, naar de nationale collega voor openbaar ambt toe, een beetje als breekijzer zal fungeren t.o.v. een dossier dat al veel te lang aansleept. Zo zal blijken dat de Vlaamse Gemeenschap op haar rechten staat. De autonomie is de regel. Het koninklijk besluit is de uitzondering en moet limitatief zijn. Wel moet erop worden toegezien dat dit decreet zelf binnen de lijnen blijft van de bijzondere wet.

De Gemeenschapsminister verklaart niet de mening te delen van een lid als zouden er evenveel ministers als departementen en omgekeerd moeten zijn met bovendien congruente bevoegdheidsdomeinen. Dit is een zeer conservatief standpunt. Men legt hierdoor de bevoegdheidspakketten van de ministers definitief vast. Dit is noch praktisch noch inhoudelijk een goede zaak. Het aantal ministers moet inderdaad niet te hoog zijn, maar een volledig parallellisme met de departementen is niet gezond. Men moet over de muren kunnen kijken. Dit gebeurt nu ook en leidt niet per se naar onproductiviteit.

Het aantal departementen heeft in de discussie verschillende reacties uitgelokt. Sommigen zien hierin een kunstgreep. De Gemeenschapsminister stelt dat men even goed 4, 5, 7 of meer departementen kon maken. De zes zijn zeker verdeelbaar. Er is enerzijds een poging om die materies samen te brengen die kunnen en moeten samengaan. Zo bijvoorbeeld milieu openbare werken, verkeer en infrastructuur. Hiermee wordt tegelijk aangetoond dat het milieubeleid geen op zichzelf staande zachte sector is, maar geïntegreerd wordt in de zogeheten harde sectoren.

Er is anderzijds geen poging geweest om alle departementen even groot te maken en even sterk aan ambtenaren. Het was verder de bedoeling te groeperen om niet te veel departementen te hebben. Veel combinaties waren mogelijk. De huidige opbouw lijkt de Gemeenschapsminister alleszins werkbaar.

Op de kritiek van een lid als zou de herstructurering van de administratie niet logisch zijn omdat bijvoorbeeld BLOSO

een pararegionale wordt stelt de Gemeenschapsminister het volgende.

Wat in de administratie wordt behouden en wat eruit wordt gelicht is — ook volgens het rapport De Ryck — niet altijd eenduidig af te leiden.

Dit betekent nog niet dat alle logica bij de genomen beslissingen zoek is. De Gemeenschapsminister verwijst wat BLO-SO betreft o.m. naar de ingewikkelde financiële situatie en de huidige merkwaardige opbouw en de onoverzichtelijke personeelssituatie. Als pararegionale van type B groepeer men alle functies en overziet men het gehele terrein van de sport en kan men er nauw contact houden met de situatie op het terrein en de gebruikers. Dit statuut biedt de soepelheid die ter zake nodig is. Een gelijkaardige motivering kan voor de meeste pararegionalen worden gevonden. Het is een gefundeerde beleidskeuze.

De kritiek van een lid dat het ontwerp een gemiste kans is om wat te doen aan de inefficiëntie, de bureaucratisering, de klantonvriendelijkheid en de onbegrijpelijke taal van de administratie acht de Gemeenschapsminister vrij goedkoop.

Het is inderdaad nodig te remediëren aan de opgesomde euvels maar dit houdt heel wat meer in dan het neerschrijven van enkele bijkomende artikelen in de tekst van het ontwerp. Binnen een nieuwe structuur is dit een werk van lange adem waar de Executieve reeds mee begonnen is, bijvoorbeeld het herschrijven van bepaalde overheidsdocumenten die voor het publiek bestemd zijn ; de invoering van het investeringsfonds zal minder bureaucratisering voor gevolg hebben omdat er 50 à 60 ambtenaren minder nodig zullen zijn dan nu het geval is.

Ook de bevoegdheid van de staf beleid staat niet in het decreet. Dat is immers organisatorische opbouw.

De bewering als zou de Executieve een meertewerkstelling beogen met dit decreet ontkent de Gemeenschapsminister met klem. De globale personeelskost van de administratie zal na de inwerkingtreding van het decreet quasi onveranderd blijven. Dit legt zelfs in zekere zin een hypotheek op de reorganisatie, omdat men zal moeten werken met de effectieven die men heeft en die niet steeds de precieze kwalificaties hebben voor de taak die zij in de nieuwe structuur zullen krijgen, bijvoorbeeld bouwkundig ingenieurs in de administratie voor leefmilieu. Omscholing of bijscholing zullen nodig zijn. Het is zeker niet zo dat tewerkstelling om de tewerkstelling wordt nagestreefd. Dat is de negatie van efficiëntie.

Op het verwijt van hetzelfde lid dat geen werk werd gemaakt van de prestatiegerichte vergoeding antwoordt de Gemeenschapsminister dat dit de opbouw van de wedden betreft, een materie die de Gemeenschappen en Gewesten thans ontsnapt. Dit geldt ook voor de wijziging van het statuut.

De kritiek van een lid dat de examens van het Vast Werfingssecretariaat te uniform zijn en niet gedifferentieerd naar de verschillende functies toe wordt door de Gemeenschapsminister voor een groot stuk gevolgd. Dit is niet steeds de ideale methode van werven.

Maar vooralsnog blijft het VWS functioneren voor alle Executieven conform artikel 87, § 2 van de Bijzondere Wet. De Executieve zou echter gaandeweg kunnen komen tot het laten uitschrijven van specifieke examens mits vergoeding van het VWS.

Verschillende leden hebben kritiek op de ongehoord ruime omvang die de ministeriële kabinetten hebben aangenomen.

Vooreerst stelt de Gemeenschapsminister dat het ontwerp van decreet niet handelt over de kabinetten. Dit neemt niet weg dat bepaalde uitwassen in ons systeem schaamteloos mogen voortwoekeren. Men moet trachten toe te groeien naar een politieke cultuur waarbij het erger samenwerken met de administratie terug vanzelfsprekend wordt.

Ook dit probleem hangt samen met de motivatie van de ambtenaren, het inhoudelijke van hun taak, de depolitisering en de openbaarheid van bestuur. Dit alles moet leiden naar een nieuwe cultuur waarin de kabinetten kunnen beperkt worden tot wat ze moeten zijn.

In antwoord op de zorg van een lid m.b.t. de juridische problemen die kunnen rijzen bij de integratie van personeelsleden uit instellingen van openbaar nut in de administratie verstrekt de Gemeenschapsminister bijkomende preciseringen.

1. Het Arbitragehof in zijn arrest van 13 juli 1989, heeft gesteld dat :

„De grondwettelijke regels van de gelijkheid der Belgen voor de wet en van de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling volgens bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen van de overwogen maatregel ; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.”

2. De toetsingscriteria of de ongelijke behandeling al dan niet geoorloofd moet worden getoetst in functie van :

1. de doelstelling ;
2. het objectief karakter van het onderscheid ;
3. het adequaat karakter van de maatregelen ;

4. het bestaan van een redelijke verhouding tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

3. Het decreet heeft o.a. tot algemeen doel een nieuwe bestuurlijke organisatie, mede ingevolge de tweede fase van de staatshervorming, te operationaliseren. Deze nieuwe bestuurlijke organisatie houdt verband met een wijziging van de dienstgewijze decentralisatie waarvoor de Vlaamse Gemeenschap exclusief bevoegd is.

4. Dit doel wordt nagestreefd door het uitvaardigen van bepalingen die de objectieve integratie van het personeel uit sommige I.O.N.'s waarvan alle of toekomstige opdrachten en taken in de Diensten van de Vlaamse Executieve worden opgenomen, regelt. De integratie van deze personeelsleden wordt op een gelijke wijze geregeld in de artikelen 4, 6, 58, 60 (32, decies) en 63 voor al de betrokken instellingen. Het ligt voor de hand dat alle personeel dat vrijkomt ingevolge de reorganisaties een nieuwe bestemming kan krijgen vanwege de Vlaamse Executieve met uiteraard het behoud van de verworven rechten.

5. Ook het adequaat karakter van deze maatregelen kan niet bestreden worden in de mate dat de Vlaamse Gemeenschap autonoom haar diensten kan regelen. Deze bevoegdheid houdt in dat oplossingen dienen getroffen te worden voor het betrokken personeel dat in gelijkwaardige functies wordt overgenomen.

6. Onderscheiden inzake de benoeming van alle personeelsleden van de Diensten van de Vlaamse Executieve zijn alleszins niet strijdig met het gelijkheidsbeginsel indien zij hun verantwoording vinden in het nagestreefde doel. Zowel uit de wijze van benoemen als uit het persoonlijk dossier van deze personeelsleden blijkt dat zij de noodzakelijke bekwaamheid, ervaring en verdiensten bezitten om in gelijkwaardige functies opgenomen te worden. Daarenboven dient vastgesteld te worden dat zij niet net voor de overdracht werden benoemd, zodat kan gesteld worden dat de beoogde integraties er geenszins toe strekken de voorwaarden inzake aanwerving te omzeilen.

De Gemeenschapsminister ontzenuwt de kritiek van een lid als zou de reorganisatie een inflatie van hoge graden met zich brengen. Dit is misschien het geval voor de horizontale departementen nl. coördinatie en financiën en algemene zaken — omdat hier, gezien de specifieke werking, in vergelijking met technische departementen, zeer veel gekwalificeerde ambtenaren van niveau 1 zullen werkzaam zijn. Dit is inhoudelijk te verantwoorden. Men mag zich hierop niet blind staren en zeker niet veralgemenen want dat geeft een vertekend beeld.

Op het pleidooi van een lid voor een betere begeleiding en vorming van de Vlaamse openbare diensten antwoordt de Gemeenschapsminister dat met de vormingsinspanning reeds werd begonnen. Op niveau 1 worden verschillende soorten management aan de ambtenaren aangeboden, zowel op niveau van junior-management als top-management. Door het verwerven van bijkomende bekwaamheden zal in het openbaar ambt zelf een spanningsveld worden gecreëerd van waaruit een snellere dynamiek in de administratie zal worden losgemaakt. Dit wordt dan de „dynamische vicieuze cirkel" die een nieuwe beleidscultuur kan doen ontstaan en vestigen.

Evenmin als het lid is de Gemeenschapsminister te vinden voor een soort bestuursschool. Dit is in de gegeven omstandigheden zeker niet de aangewezen weg om de richting die de Executieve met de administratie uit wil, in te gaan.

De Gemeenschapsminister besluit met te stellen dat de hervorming van het openbaar ambt een permanent debat vereist omdat een moeilijke en nieuwe weg moet worden gemaakt. Hij rekent op de inbreng van velen in dit dynamische proces dat veel ruimer is dan de tekst van dit ontwerp van decreet. Eens het lang verwachte koninklijk besluit er zal zijn, zal ook het statuut kunnen aangepast worden aan het nieuwe ideeëngoed inzake openbaar ambt. De Vlaamse Raad moet maximaal en permanent in deze discussie betrokken worden.

Op deze repliek van de Gemeenschapsminister volgt een reactie van meerdere Commissieleden.

Een lid doet opmerken dat de Gemeenschapsminister bij wijze van repliek op de kritiek van de leden het belang van zijn ontwerp van decreet sterk relativeert in het geheel van de hervorming van het openbaar ambt.

Graag kreeg het lid kennis van de depolitiseringsbeslissing van de Executieve. Terloops wijst hij op die artikelen in het ontwerp van decreet die de bestendiging van de politisering in zich dragen. Artikelen 84 en 86 die een staf toevoegen aan de secretarissen-generaal met tijdelijke opdrachten zijn opnieuw een opening naar een sluipende politisering, welke ook de goede bedoelingen van deze Executieve mogen zijn.

Ook de aanzet tot de cliëntgerichtheid en de decentralisatie en deconcentratie dienen in het ontwerp-decreet concreet gestalte te krijgen.

Wat het advies van de externe adviesbureau's betreft, deze moeten inderdaad niet slaafs gevolgd worden. Wel kreeg het lid geen sluitende motivatie waarom van bepaalde adviezen is afgeweken.

Ook betreurt het lid dat met het nationaal Openbaar Ambt geen overleg werd gepleegd zodat de limieten waarbinnen de Vlaamse Executieve haar administratie kan uitbouwen duidelijk vastliggen, en men zijn bevoegdheid bijgevolg ten volle kan waarmaken.

Verder verklaart het lid dat de Gemeenschapsminister bij de weerlegging van de kritieken van de Raad van State een oneigenlijke interpretatie geeft aan het arrest van het Arbitragehof van 28 oktober 1988 inzake de VDAB. Dit arrest behandelt een overgangsregel die niet extrapoleerbaar is naar de veel ingrijpender maatregelen die hier in het ontwerp voorliggen.

Hij blijft erbij dat het akkoord van de nationale Minister van Openbaar Ambt diende te worden gevraagd. Overigens zou het hem wel interesseren welke de achterliggende redenen zijn waarom tot nog toe geen akkoord met deze minister kon tot stand komen. Zonder akkoord van deze nationale Minister blijft het ontwerp van decreet vatbaar voor vernietiging voor het Arbitragehof.

Ten slotte verzoekt het lid, hierin bijgetreden door een ander lid, de Voorzitter de Raad van State om een uitgebreid advies te vragen i.v.m. het milieulijk van het ontwerp. In zijn derde advies stelt de Raad van State immers dat de problemen die hier kunnen rijzen nog niet onderzocht zijn wegens tijdsgebrek. De Voorzitter verklaart in te gaan op deze suggestie.

Een ander lid wijst nog eens op het gebrek aan wetenschappelijk beheer in de overheidssector hier te lande. De Vlerick-school voor management besteedt hieraan de jongste jaren wel aandacht.

Liever dan de wegen van geleidelijkheid die volgens de Gemeenschapsminister inzake het overheidsmanagement moeten behandeld worden, pleit het lid voor een gefaseerde, projectmatige aanpak ervan. Waarom geen projectminister ?

Het lid treedt verder ook de visie van de Minister inzake de evaluatie van de ambtenaren bij. De bestendige juiste evaluatie is nodig wil men ook aan gerichte vorming en vervolmaking doen.

De „kunstgreep" van een ministerie en zes departementen, zagezegd om de mobiliteit van de ambtenaren in te bouwen, overtuigt het lid niet. Er zijn andere middelen en voorwaarden nodig om de mobiliteit in de praktijk te verkrijgen.

Het lid leert uit de repliek van de Gemeenschapsminister dat de rol van het VWS voor de Executieve inderdaad vastligt in artikel 87, § 2. Zijn inziens is het VWS een onwerkbaar instrument voor een nieuw Vlaams personeelsbeleid.

Ook meent hij dat de discussie over het al of niet nemen van het achterwege blijvende koninklijk besluit de Vlaamse Regering niet mag verhinderen op autonome wijze de hervorming van het openbaar ambt door te voeren op die punten waarvoor zij autonomie genieten, tot bewijs van het tegendeel.

Tot slot van zijn repliek hoopt het lid dat het decreet op de eerste plaats de positieve verwachtingen naar de Vlaamse administratie toe zal inlossen, en ook, voor zover dat echter

verzoenbaar is met de doelstellingen van het geheel, de positieve verwachtingen van de individuele ambtenaar.

Een ander lid komt nog eens terug op de modeterm „depolitisering" die door weinigen zo concreet wordt ingevuld. Een depolitiseringspact roept bij de enen onzalige, bij de andere zalige reminiscenties op.

De politisering heeft veel te maken met de werking van de kabinetten en omgekeerd. De omvang die de kabinetten nu hebben heeft onrechtstreeks te maken met het feit dat sommige administraties sterk anders gekleurd waren dan de zittende minister. Van dit euvel kan men slechts afkomen mits het creëren van een nieuwe klasse van ambtenaren. **Een** klasse van ambtenaren die, ondanks haar persoonlijke politieke overtuiging, loyaal is ten opzichte van wat door **een** democratische meerderheid neergeschreven is in het Regeerakkoord.

Indien men aan deze morele kwaliteit nog de functionele bekwaamheid voegt, is depolitisering tot op een zeer grote hoogte perfect denkbaar. Blijft dat in het topniveau **alle** maatschappelijke geledingen aan bod moeten kunnen komen. In deze opties kunnen de kabinetten in grote **mate** afgeslankt worden.

Een ander lid is van mening dat in het openbaar ambt een onderscheid kan worden gemaakt tussen beheersfuncties waar de criteria effectiviteit en efficiëntie zijn, en anderzijds de beleidsondersteunende functies, die nu pas voor het eerst worden opgenomen in het ontwerp-decreet.

De eerste categorie — vgl. de Amerikaanse senior executive system — moet een volledig functioneel bekeken carrière krijgen tot op het hoogste echelon. De andere categorie daarentegen zal nooit gedepolitiseerd kunnen worden en dit is ook niet zo nodig.

Een lid is van mening dat dit debat niet kan worden afgerond zonder te spreken over depolitisering. Maar voor dergelijk debat moet men over een tekst beschikken. Die tekst kan een resolutie zijn of een amendement bij dit decreet. En een amendement is volgens hem het meest aangewezen.

Maar men kan, althans volgens een volgende spreker, tot een protocol komen dat los staat van onderhavig ontwerp. Waarop een ander lid wijst naar het initiatief van een aantal parlementairen die in 1987 voor het eerst verkozen werden en die reeds voor depolitisering pleitten. Hij vraagt zich af wanneer het bedoelde protocol of de gedragscode in werking zal treden. Is dit in januari 1993 ? Hij vindt dat de koppeling van het depolitiseringsdebat aan het onderhavig decreet niet noodzakelijk is, maar het zou wel geloofwaardigheid geven aan de intenties.

Een lid meent dat het tijd wordt dat de Gemeenschapsminister Kelchtermans in de Commissie aanwezig is. Hij verwijst naar een net ontvangen Belga-telex. Volgens dit telexbericht heeft Gemeenschapsminister Kelchtermans verklaard dat de vier maatschappijen voor watervoorziening in Aquafin zullen worden geïncorporeerd. Deze vier maatschappijen gaan daar echter niet mee akkoord. Gemeenschapsminister Kelchtermans blijkt dus een binding te maken tussen watervoorziening en waterzuivering. Het is dan ook nodig dat de Commissie het standpunt van Gemeenschapsminister Kelchtermans kent. Het gaat om investeringen van 27 miljard frank over 10 jaar.

Een ander lid steunt het voorstel om Gemeenschapsminister Kelchtermans te horen. Hij waarschuwt voor wat hij „de sluipende besluitvorming" noemt.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat het bedoelde telexbericht niets te maken heeft met het ontwerp van decreet.

De Voorzitter herinnert eraan dat er een voorstel was om Gemeenschapsminister Kelchtermans te horen bij de artikelsgewijze bespreking vanaf artikel 54. Dit voorstel werd aangenomen.

Een lid heeft het recht om de aanwezigheid van de Gemeenschapsminister te vragen, aldus een ander lid. Dit geldt in elk geval wanneer het om een onderwerp gaat dat tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister behoort. Spreker verklaart geen enkel bezwaar te hebben tegen de aanwezigheid van Gemeenschapsminister Kelchtermans bij de artikelsgewijze bespreking. Gemeenschapsminister Kelchtermans kan bij de artikelsgewijze bespreking worden uitgenodigd. Toch kan het niet de bedoeling zijn om de hele leefmilieuproblematiek in de Commissie voor Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften te behandelen.

Het verzoek van een lid om Gemeenschapsminister Kelchtermans ook bij de algemene bespreking te horen, vindt geen respons bij de meerderheid van de commissieleden.

Hetzelfde lid doet ook een voorstel om nog een bijkomend advies van de Raad van State te vragen over de artikelen 38 en 60 van het ontwerp en ook een advies van het Rekenhof over deze artikelen. Tevens zou een afgevaardigde van het Rekenhof de commissievergaderingen kunnen bijwonen.

Wanneer andermaal de aanwezigheid van Gemeenschapsminister Kelchtermans tijdens de algemene bespreking in discussie wordt gebracht, zegt een lid dat iedereen weet dat één van de gevoelige gedeelten van het ontwerp het gedeelte over leefmilieu is. Normaal zou enkel de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt het ontwerp van decreet in de Commissie verdedigen. Op de vraag van de oppositie werd beslist om Gemeenschapsminister Kelchtermans erbij te betrekken. Dit is een vaste afspraak. Als Gemeenschapsminister Kelchtermans komt bij de aanvang van het hoofdstuk over leefmilieu, zal men twee besprekingen hebben, een algemene en een artikelsgewijze. Vooraleer de Commissie met de bespreking — in aanwezigheid van de Gemeenschapsminister Kelchtermans — van artikel 54 begint, kan er dus een algemene bespreking worden gehouden.

Een lid uit de oppositie antwoordt hierop dat hij op deze suggestie om een algemene bespreking te houden vóór de bespreking van artikel 54, zou kunnen ingaan, indien hij de zekerheid zou hebben dat de Voorzitter een bijkomend advies aan de Raad van State zou vragen.

De Voorzitter antwoordt dat hij de volgende dag zijn beslissing zal meedelen.

Een lid spreekt de hoop uit dat, als een bijkomend advies aan de Raad van State wordt gevraagd, een week later niet opnieuw om een advies van de Raad van State wordt gevraagd.

De Voorzitter verklaart de algemene bespreking voor gesloten.

V. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Aan de tekst van het ontwerp van decreet werden meerdere taaicorrecties aangebracht. Dit verklaart waarom de tekst die door de commissie werd aangenomen op verschillende

plaatsen om puur taalkundige redenen afwijkt van de ontwerp-tekst. Niet alle taalkundige opmerkingen werden door de commissie aanvaard. Er zijn, naar de mening van de commissie, woorden en uitdrukkingen die een begrip zijn in het bestaande recht of de rechtsleer en die bij gebrek aan voldoende Vlaamse wetgevingstraditie niet in allerijl kunnen worden veranderd, uit vrees afbreuk te doen aan de geest van de tekst.

Louter taalkundige opmerkingen of wijzigingen worden in dit verslag niet vermeld wanneer er geen decreetgevend of juridisch gevolg aan verbonden is.

Opschrift

De Commissie neemt volgende tekstcorrectie aan : „Ontwerp bestuurlijk beleid" vervangen door „Ontwerp betreffende het bestuurlijk beleid".

Artikel 1

Een lid vraagt of er een lijst bestaat van artikelen die aangelegenheden regelen zoals bedoeld in artikel 59bis van de Grondwet en van artikelen die aangelegenheden regelen zoals bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de lijst zal worden opgemaakt. Sommige artikelen zijn evenwel van gemengde aard (zie bijlage II).

Ter stemming gelegd wordt artikel 1 eenparig aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 2

Bij artikel 2 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 2 eenparig aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 3

Bij artikel 3 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 3 eenparig aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 4

Bij artikel 4 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3). Het amendement strekt ertoe om artikel 4 te vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 4

De personeelsleden van het Commissariaat-generaal worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."

Het amendement wordt als volgt verantwoord : Er dient in de onderscheidene artikelen die de integratie van het personeel van de centrale instellingen regelen gestreefd naar een gelijke behandeling, dus formulering. Daarenboven dient ge-

zegd dat de formulering conform de bestaande regelen inzake overdracht van personeel van nationaal naar gemeenschap of gewest gebeurt. Het gaat alleszins niet om een benoeming of overplaatsing.

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde artikel 4 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 5

Bij artikel 5 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 5 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 6

Bij artikel 6 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3). Het amendement strekt ertoe om artikel 6 te vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 6

In artikel 4 van het decreet van 1 juni 1983 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt de bepaling „Het personeel van het Fonds geniet hetzelfde statuut als dat van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Executieve stelt de personeelsformatie van het Fonds vast." vervangen door „De personeelsleden van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."

Het amendement wordt verantwoord op dezelfde wijze als het amendement bij artikel 4. Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde artikel 6 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 7

Bij artikel 7 worden geen opmerkingen gemaakt.

Wel neemt de Commissie volgende tekstcorrectie aan : het woord „duidt" wordt vervangen door het woord „wijst".

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 7 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 8

Bij artikel 8 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 8 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 9

Bij artikel 9 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 9 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 10

Bij artikel 10 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 10 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 11

Bij artikel 11 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Wel neemt de Commissie volgende tekstcorrecties aan :

in § 1 tussen de woorden „de" en „opgedragen" het woord „hun" toevoegen ;

in § 2, 1° tussen de woorden „de" en „Executieve" het woord „Vlaamse" toevoegen ; (In dit en de volgende artikelen zal „Executieve" telkens moeten gelezen worden als „Vlaamse Executieve" ;

in § 3 het woord „binnen" vervangen door het woord „in".

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 11 eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 12

Een lid ervaart artikel 12 als zeer positief.

De Commissie neemt vervolgens volgende tekstcorrecties aan :

in 6°, eerste regel het woord „modaliteiten" vervangen door het woord „voorwaarden" ;

in 6°, derde regel het woord „lonen" vervangen door het woord „bezoldiging".

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 12 aangenomen met 9 stemmen tegen 1.

Artikel 13

Bij artikel 13 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Wel neemt de Commissie volgende tekstcorrectie aan :

in § 2, eerste regel het woord „deze" vervangen door de woorden „de goederen".

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 13 aangenomen met 9 stemmen tegen 1.

Artikel 14

Bij artikel 14 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul c.s. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5).

Het amendement strekt ertoe om in § 1, tweede lid, 3° op de eerste regel het woord „tenminste" weg te laten en om aan § 1 een derde lid toe te voegen dat luidt als volgt : „De

Raad van Bestuur dient dusdanig evenwichtig te zijn samengesteld dat maximum drie leden kunnen behoren tot dezelfde beroepsgroep".

Een lid verantwoordt het amendement met te wijzen op de noodzakelijke verbondenheid tussen de mensen die een instelling besturen en de mensen die in de regio erg nauw betrokken zijn bij de instelling. Dit is onbetwistbaar het geval in Geel, waar meer dan 700 mensen niet in de instelling, maar in de gezinnen zijn ondergebracht. Dit wordt ook in artikel 14 van het ontwerp beoogd. Het is duidelijk dat een gemeente, die een grote verantwoordelijkheid heeft ten opzichte van een instelling, moet vertegenwoordigd zijn om de band tussen instelling en gemeente te bewaren. De gemeente dient haar vertegenwoordiger bij de instelling aan te wijzen. Het amendement beoogt een evenwichtige samenstelling van de Raad van Bestuur, zodat de ene beroepsgroep niet is oververtegenwoordigd ten opzichte van de andere. Bijvoorbeeld mogen in de Raad van Bestuur geen 10 geneesheren zitten.

Het lid hoopt dat de ontwerp-tekst conform is met de vereisten in het ziekenhuiswezen, bijvoorbeeld in verband met een minimum vertegenwoordiging van geneesheren.

Een verslaggever vraagt of het de bedoeling van de indieners van het amendement is dat bij een evenwichtige samenstelling van de Raad van Bestuur ook de personeelsleden zijn vertegenwoordigd.

Een lid verduidelijkt dat het moet gaan om deskundigen die actief zijn in de instellingen.

Een ander lid beaamt dit en preciseert dat dit kan. Hij verwijst hierbij naar artikel 14, § 1, 1° waar sprake is van „personen die actief zijn in verenigingen, diensten of instellingen die rechtstreeks betrokken zijn bij het ziekenhuisbeleid".

Weer een ander lid suggereert om in de Raad van Bestuur ook vertegenwoordigers van de gezinnen op te nemen, bijvoorbeeld te Geel een vertegenwoordiger van de groep van gezinnen die mensen opnemen.

De Voorzitter vraagt in welke groep uit artikel 14 deze gezinsvertegenwoordiger dan wordt gesitueerd.

Het vorige lid antwoordt dat het hierbij gaat om „personen die actief zijn in verenigingen, diensten of instellingen die rechtstreeks betrokken zijn bij het ziekenhuisbeleid".

Een verslaggever herhaalt zijn vraag of het de bedoeling is dat personeelsleden in de Raad van Bestuur worden opgenomen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat zulks niet de bedoeling is, maar dat het ook niet wordt uitgesloten door de tekst van het ontwerp.

Een lid merkt op dat de hoofdgeneesheer-directeur tot nog toe meestal lid is van de Raad van Bestuur.

Een lid merkt op dat het amendement op § 1 toelaat dat nog meer personeelsleden lid worden van de Raad van Bestuur. Vertegenwoordigers van „dezelfde beroepsgroep" zijn personeelsleden. Dus kunnen niet alleen de geneesheren, maar bijvoorbeeld ook de verpleegkundigen in de Raad van Bestuur zitting hebben.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verwijst naar artikel 16, § 3 waar

bepaald wordt dat de hoofdgeneesheer in elk geval deel uitmaakt van het directiecomité en de vergaderingen van de Raad van Bestuur met raadgevende stem bijwoont. Het amendement om een derde lid aan § 1 toe te voegen stelt enkel — ten algemene titel — dat de Raad van Bestuur niet eenduidig beroepsgekleurd mag zijn. Anderzijds moet er een ander amendement worden ingediend, als men wil uitsluiten dat bepaalde personen, andere dan degenen bedoeld in artikel 16, § 3, deel uitmaken van de Raad van Bestuur.

Een lid stelt voor om het amendement om een derde lid aan § 1 toe te voegen te verfijnen in die zin dat maximaal drie leden van dezelfde beroepsgroep deel kunnen uitmaken van de Raad van Bestuur.

Een ander lid meent dat dergelijk maximum niets oplost, want wat is uiteindelijk een beroepsgroep ? Wat gebeurt er als er bijvoorbeeld drie schrijnwerkers in de Raad van Bestuur zitten en één van hen een andere functie krijgt ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt is het hiermee eens.

Een indiener van het amendement om een derde lid aan § 1 toe te voegen verklaart zich bereid om dit amendement in te trekken, indien de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigt dat het de bedoeling is van de Executieve om tot een evenwichtige samenstelling van de Raad van Bestuur te komen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt hierop dat het de expliciete bedoeling van de Executieve is om het door het amendement bedoelde evenwicht te bereiken. Er mag dus geen enkele oververtegenwoordiging zijn van bepaalde beroepscategorieën.

Na deze verduidelijking wordt het amendement om een derde lid aan § 1 toe te voegen dan ook ingetrokken. Het amendement, dat bepaalt dat in § 1, tweede lid, 3°, op de eerste regel het woord „tenminste” wordt weggelaten wordt ter stemming gelegd en eenparig aangenomen.

De heer Denys dient vervolgens een amendement in om aan § 1 een derde lid toe te voegen dat luidt als volgt (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) : „Van de Raad van Bestuur kunnen geen personen deel uitmaken die werkzaam zijn in de instellingen, onverminderd de bepalingen van artikel 16.”

Via dit amendement wil het lid vermijden dat men tegelijk rechter en partij zou zijn. Personeelsleden kunnen dus geen deel uitmaken van de Raad van Bestuur.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt verklaart dat het amendement van de heer Denys beantwoordt aan de bedoelingen van de Executieve. Hij verzet er zich dan ook niet tegen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement eenparig aangenomen.

Ten slotte neemt de Commissie volgende tekstcorrecties aan :

in § 1, 2° op de eerste regel wordt de zinsnede „de betrokken regio van elke instelling” vervangen door „de regio van de betrokken instelling” ;

in § 3 op de eerste regel wordt het woord „duidt” vervangen door het woord „wijst”.

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde en geamendeerde artikel 14 eenparig aangenomen.

Artikel 15

Bij artikel 15 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3). Het amendement strekt ertoe om § 1 van artikel 15 te vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De Raad van Bestuur verdedigt de instelling in en buiten rechte.”.

Na een korte gedachtenwisseling is de Commissie van oordeel dat § 1 beter zou luiden als volgt : „§ 1. De Raad van Bestuur vertegenwoordigt de instelling in rechte en in feite.”. Een amendement in die zin wordt daarop ingediend door de heer A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5). De heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul trekken vervolgens hun amendement (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3) in.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Vervolgens wordt het geamendeerde artikel 15 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 16

Bij artikel 16 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 16 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 17

Bij artikel 17 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 17 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 18

Bij artikel 18 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3). Het amendement strekt ertoe om artikel 18 te vervangen door de volgende bepaling :

„De Raad van Bestuur kan adviescommissies oprichten inzake aangelegenheden die rechtstreeks verband houden met de activiteiten van de instelling.”.

Een lid stelt dat het de bedoeling is om uit artikel 18 — zoals geadviseerd in het advies van de Raad van State — de woorden „onverminderd de bepalingen van de ziekenhuiswet” weg te laten, omdat de Vlaamse Raad geen afbreuk kan doen aan artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De Raad van State verwees daarbij in zijn advies naar het arrest van het Arbitragehof van 23 december 1987 dat bepaalt dat de Gemeenschaps- of de Gewestwetgever zijn bevoegdheid te buiten gaat wanneer hij, met betrekking tot een aan de gemeenschap of gewest toegewezen aangelegenheid, een regeling bevestigt — dit is het geval in het huidig ontwerp-decreet — die op grond van een bijzondere wetsbepaling toepassing moet vinden.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar ambt merkt op dat de Raad van State gelijk heeft in technisch-juridische zin. Een commissielid zou

immers een amendement kunnen indienen dat als volgt zou zijn opgesteld : „Onverminderd de bepalingen van de ziekenhuiswet, met uitzondering van de artikelen ... ervan ...”. Artikel 18 is immers technisch voor amendering vatbaar. Nochtans is het juridisch niet amendeerbaar, omdat de Vlaamse Raad er niet toe bevoegd is. De tekst van artikel 18 is leesbaarder zoals hij is, omdat men dan weet dat het artikel 18 is begrensd door de ziekenhuiswet. Als men de verwijzing naar de ziekenhuiswet uit artikel 18 weglaat, dient men goed te beseffen, dat de werkingssfeer van artikel 18 beperkt wordt door de ziekenhuiswet.

Een lid vraagt of dergelijke beperking dan ook geldt voor artikel 20.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de beperking geldt voor de artikelen 20 en 23.

Ter stemming gelegd wordt het amendement eenparig aangenomen met 9 stemmen.

Vervolgens wordt het geamendeerde artikel 18 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 19

Bij artikel 19 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 19 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 20

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt merkt op dat als men in de artikelen 20 en 23 niet duidelijk verwijst naar de specifieke bepalingen van de ziekenhuiswet, dan terzelfdertijd de regelingen inzake begroting en comptabiliteit voor de in de wet van 16 maart 1954 bedoelde instellingen van openbaar nut en een aantal bepalingen van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen van toepassing zouden zijn. De verwijzingen in artikelen 20 en 23 hebben dan ook een expliciete betekenis.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 20 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 21

Bij artikel 21 wordt door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement ingediend (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3). Het amendement strekt ertoe de tekst van artikel 21, § 2 door een nieuwe bepaling te vervangen. Het amendement luidt als volgt :

„§ 2. Daartoe worden door de Vlaamse Executieve bij elke instelling twee commissarissen aangesteld. Deze commissarissen wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij. Zij kunnen tevens de vergaderingen van het directiecomité bijwonen met raadgevende stem, en ze beschikken voor het vervullen van hun opdracht over de ruimste bevoegdheid. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regelen voor de uitoefening van de opdracht van de commissarissen en bepaalt tevens hun vergoeding die ten laste is van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap”.

Het amendement wordt verantwoord onder verwijzing naar het advies van de Raad van State.

Ter stemming gelegd wordt het amendement op artikel 21 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Het geamendeerde artikel 21 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 22

Bij artikel 22 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 22 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 23

Bij artikel 23 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 23 eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 24

Bij artikel 24 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 24 eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 25

Bij artikel 25 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 25 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 26

Bij artikel 26 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 26 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 27

Bij artikel 27 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 27 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Artikel 28

Bij artikel 28 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Wel neemt de Commissie volgende tekstcorrectie aan :

in het tweede lid, eerste regel wordt het eerste woord „Zij" vervangen door „De personeelsleden" ;

in het tweede lid, laatste regel worden de woorden „hun overplaatsing" vervangen door de woorden „de overdracht".

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 28 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 29

Bij artikel 29 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt het artikel 29 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Artikel 30

Bij artikel 30 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 30 aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 5 — Gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand

De bespreking van dit hoofdstuk wordt gevoerd in aanwezigheid van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin.

Door een lid wordt voorgesteld om het hoofdstuk 5 weg te laten. Dit lid meent dat deze artikelen een fusie tussen de vier bestaande instellingen beogen, zodat men tot 2 instellingen komt. Dit is in tegenspraak met verklaringen die verschillende Gemeenschapsministers in het verleden hebben afgelegd. Volgens die verklaringen was het niet opportuun om tot fusies over te gaan. Er is immers de zeer moeilijke educatieve en didactische opdracht tegenover een specifieke groep jongeren. Overzichtelijke organisatie-structuren met mogelijkheden tot communicatie en relatiepatronen op mensenmaat zijn een noodzaak voor een goede hulpverlening.

In tal van beleidsdocumenten en toespraken van onder meer de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin werden pleidooien gehouden voor kleinschaligheid, differentiatie en specialisatie voor alle residentiële settings in de welzijnssector. Het lid is dan ook verwonderd dat de bestaande kleinschaligheid wordt verlaten en dat inhoudelijk verschillende opdrachten worden samengevoegd. Zo voorziet het ontwerp-decreet in de sector „west„ een fusie van een gesloten instelling voor meisjes met een half-gesloten instelling voor onthaal en observatie voor jongens. In de sector „oost" wordt een gesloten opvoedingsinstelling voor jongens samengevoegd met een half-gesloten onthaal- en observatieinstelling voor jongens. Het lid vraagt zich af welke dienstverlening binnen deze settings het zogenaamde vertrouwelijke ondersteunende vaderschap van twee zo verschillende gezinnen kan waarmaken. Het lid pleit voor het behoud van de bestaande instelling met voor elk instelling een eigen specialisatie.

Het lid betwijfelt dat de fusie tot besparingen zou leiden. Volgens het lid zullen wegens de geografische ligging van de vier instellingen, alle bestaande vormen van dienstverlening nodig blijven in elke instelling. De herstructureringsvoorstellen reduceren verder de capaciteiten. De residentiële sector in de bijzondere jeugdbijstand kampt nu reeds met onderbezetting. De lage plaatsingscijfers zijn moeilijk verklaarbaar.

De decreten inzake bijzondere jeugdbijstand zijn pas in uitvoering en men begint reeds met de opbouw van nieuwe structuren. Het lid herhaalt dan zijn verzoek om hoofdstuk 5 weg te laten.

Een lid merkt op dat artikel 31 verschillende leden telt. Het laatste lid bepaalt dat de Executieve, per gemeenschapsinstelling, verschillende afdelingen kan oprichten of afschaffen. Dit biedt een aantal mogelijkheden op pedagogisch en educatief vlak.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin is van mening dat de animositeit die in bepaalde middens van de vier instellingen heerst weinig te maken heeft met de inhoud van het ontwerp-decreet. De onrust heeft eerder te maken met de in voorbereiding zijnde personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het zijn immers vier instellingen die integraal deel uitmaken van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Men mag dus de vragen die sommige personeelsleden in verband met de toekomstige personeelsformatie stellen, niet verwarren met de inhoud van de voorgestelde artikelen.

De drie syndicale organisaties hebben ook informeel tijdens een gesprek op het kabinet gesteld akkoord te kunnen gaan met een ernstige rationalisatie van deze instellingen, voornamelijk inzake de kaderfuncties en de onderwijsfuncties. Ze zijn het ook volkomen eens met de geplande kwantitatieve en kwalitatieve verbeteringen van de omkadering van het personeel voor de leefgroepen.

Het aantal jongeren in de vier instellingen ligt op dit ogenblik beneden 65 procent van de opnamecapaciteit. Dit is nog zo hoog omdat de gevolgen van de verlaagde meerderjarigheid nog niet voelbaar zijn. Volgend jaar zal de bezetting wellicht beneden de 50 procent dalen.

De totale capaciteit bedraagt thans 265 plaatsen, met een personeelsbestand van 301 eenheden, met 27 graden van niveau 1 en hoger. Kortom, een echt waterhoofd.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verklaart dat hij dit wil rationaliseren om pedagogische en niet om budgettaire redenen. Het voorstel is om de regionale, dicht bij elkaar liggende instellingen administratief te herleiden tot twee instellingen, een instelling in Mol met twee afdelingen en een instelling in Ruisselede met twee afdelingen. In functie van de bezetting is het tevens niet uitgesloten dat er in de toekomst slechts één instelling meer bestaat. Men kan toch geen vier instellingen laten bestaan met maar een 50 procent-bezetting. Verder wordt in het ontwerp voorgesteld om de vier instellingen om te vormen tot gemeenschapsinstellingen met afzonderlijk beheer in de zin van artikel 65 van de wet van 28 juni 1963 op de rijkscomptabiliteit. Wel is de Vlaamse Raad niet bevoegd inzake artikel 34, maar bij amendement wordt voorgesteld om het artikel 34 weg te laten en de Executieve is het met dit amendement eens.

Artikel 34 is trouwens niet noodzakelijk. Zonder artikel 34 valt men terug op de wetgeving en reglementering inzake rijkscomptabiliteit.

De fundamentele bedoeling is dus om een rationalisatie door te voeren en om het pedagogisch concept grondig te hervormen. De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin pleit ervoor om door een gepaste pedagogische begeleiding naar een nieuwe aanpak van de jongeren in de instellingen te evolueren. De dagprijs in de instellingen bedroeg in 1989 ongeveer het viervoud van de dagprijs uit gelijkaardige instellingen uit de vrije sector. Dit is een te groot verschil.

De in elke instelling op te richten pedagogische comités hebben tot doel om de directies bestendig bij te staan in de bewaking en bijsturing van het pedagogisch concept.

Een lid meent dat de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin op geen enkele manier aantoont hoe er zal worden bespaard. Het lid meent dat een kleinschalige aanpak daarentegen wel tot besparingen zal leiden. Het lid pleit nogmaals om de artikelen 31 tot 34 uit het ontwerp weg te laten, onder meer omdat de verlaagde meerderjarigheid een evolutie heeft uitgelokt die thans nog niet voldoende is gekend.

Door de heer R. Van Rompaey wordt bij amendement voorgesteld om de woorden „Hoofdstuk 5 — Gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand” evenals de artikelen 31, 32, 33 en 34 weg te laten (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5).

Het amendement wordt als volgt verantwoord en toegelicht :

In tegenstelling tot andere door het ontwerp beoogde hervormingen is de memorie van toelichting uiterst karig met betrekking tot de hervormingen van gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand. In de toelichting wordt hierover met geen woord gerept. In de commentaar bij de artikelen wordt eenvoudig de inhoud van de artikelen 31 tot en met 34 weergegeven.

Dit gebrek aan toelichting en deze soberheid in de commentaar doen veronderstellen dat deze materie niet voorafgaandelijk en grondig werd onderzocht.

Deze veronderstelling schijnt bevestigd te worden door het feit dat noch het Bestuur Bijzondere Jeugdbijstand, noch de Vereniging der Jeugdmagistraten werden geraadpleegd.

Alvorens over te gaan tot het nemen van dergelijke fundamentele maatregelen zoals fusie en afzonderlijk beheer dienen, omwille van de eigenheid van de bedoelde gemeenschapsinstellingen, een aantal factoren zowel op materieel, organisatorisch als pedagogisch vlak te worden onderzocht.

1. De lokalisatie van de vier bedoelde gemeenschapsinstellingen laat vermoeden dat door een fusie daarom nog niet de beoogde rationalisatie en besparingen zullen worden bereikt.

De instellingen te Beernem en Ruiselede liggen zes kilometer van elkaar verwijderd. Er dient voor een verbinding gebruik te worden gemaakt van de verkeersweg Ruiselede-Wingene en van de drukke weg Wingene-Beernem. Vlotte onderlinge contacten zijn enkel mogelijk per dienstwagen, wat qua aankoop en onderhoud een meeruitgave veronderstelt.

De twee instellingen te Mol, enerzijds Markt 28 en anderzijds Molderdijk 135, liggen twee kilometer uit elkaar. Er is slechts één verbindingsweg tussen beiden, namelijk de zeer drukke Molderdijk, zonder voetgangersvoorzieningen en met een fietspad dat niet afgesloten is van de rijweg. Bovendien kruist de Molderdijk de viervaksring rond Mol en nog een andere drukke straat. Voor een behoorlijke verbinding tussen beide instellingen zullen hier eveneens dienstwagens moeten worden ingezet.

2. Een permanente trafiek tussen de gefusioneerde afdelingen zal onvermijdelijk zijn voor :

- een aantal geldelijke verrichtingen voor minderjarigen ;
- een reeks aankoopsituaties ;

- de beschikbaarheid van eetwaren en maaltijden ;
- de tussenkomsten bij allerlei incidenten als uitbraakpogingen, agressies, zelfmoordpogingen, eerste hulp van allerlei aard, druggebruik ;
- de opvang en ontvangst van bezoekers (consulenten, jeugdrechter, politie) ;
- kleding van de minderjarigen.

3. Omwille van bijzondere situaties zoals de aard van de afdelingen, gesloten en open afdelingen, en omwille van het onderscheid in geslacht, enerzijds meisjes en anderzijds jongens, zullen in de gefusioneerde instellingen afzonderlijke onderwijsorganisaties noodzakelijk blijven.

4. Voor het onderhoud van terreinen, lokalen en allerlei voorzieningen zullen afzonderlijke uitrustingen en manschappen noodzakelijk blijven.

5. Wil men een permanente directie, onmiddellijk bereikbaar en met verzekering van de continuïteit in de pedagogische ondersteuning, dan zal een fusie dit wellicht beletten.

6. De gemeenschapsinstellingen vangen zeer moeilijke, gestoorde, gevaarlijke minderjarigen op. Begeleiding in zeer kleine groepen door personeelsleden die mekaar kunnen bijspringen is een absolute vereiste.

7. Binnen deze instellingen moet men op ieder moment voorzien zijn op ernstige incidenten. De wijze van aanpak van deze incidenten wordt bepaald vanuit een pedagogische visie, die naast een efficiënt pedagogisch optreden ook tot gevolg heeft dat agressieve uitbarstingen tot een minimum aan intensiteit beperkt blijven. De eenheid van pedagogisch denken en van aanpak pleiten op zichzelf niet alleen voor een meer dan louter administratieve directie, maar ook voor een directie per afdeling die een eigen aanpak vereist.

8. Binnen deze instellingen worden minderjarigen opgevangen van 12 tot 20 jaar, jongens en meisjes, Vlamingen, migrantenkinderen, nomaden en Nederlands-onkundigen, van licht mentaal gehandicapten tot meer begaafden, verwarden, verwaarloosden en geesteszieken, van schoolverzuimers tot plegers van als misdaad omschreven feiten.

Voor dat heterogene publiek werd sedert onlangs tevens het uitbouwen van een systeem van huisonderricht opgelegd. De complexiteit van de opdracht van de directie wordt dus niet in de eerste plaats bepaald door het aantal minderjarigen, maar wel door de ruime onderlinge verschillen en ook door de noodzaak of de wenselijkheid om gescheiden afdelingen draaiende te houden.

Voor delinquente ontvluchters dient een afzonderlijk regime te bestaan met grote aandacht voor maatschappijbeveiliging. De meisjes plaatst men vooralsnog niet bij de jongens. Observandi houdt men gescheiden van langduriger opnamen onder meer om negatieve beïnvloeding te voorkomen.

9. De werking van de gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand is erop gericht zoveel mogelijk minderjarigen zo vlug mogelijk terug te sturen naar een pedagogisch verantwoord midden, hetzij hun milieu, hetzij een voorziening in de private sector.

Anderzijds is het ook zo dat deze instellingen te maken hebben met een restpubliek dat gedurende lange tijd of tot aan de meerderjarigheid nergens kan worden opgevangen, zodat men tevens verplicht is een meer intensief behande-

lingssysteem uit te werken. Daartoe is opnieuw niet alleen voldoende, maar ook deskundig personeel zoals psychiaters, psychologen, pedagogen en anderen vereist.

10. Inzake de bijzondere jeugdbijstand bestaat er een nationale en internationale traditie. Deze traditie is enerzijds sterk wetenschappelijk onderbouwd en steunt op een aantal belangrijke experimenten van behandeling van dergelijke sociaal onaangepaste jongeren.

Een fusie van de gemeenschapsinstellingen, zonder een ernstig voorafgaandelijk onderzoek, zal alleszins tot gevolg hebben dat men financiële en administratieve aspecten laat primeren op een goed gefundeerde pedagogische traditie. Dit zal zowel voor de minderjarigen als voor de medeburgers in de toekomst veel maatschappelijke ellende meebrengen.

11. Enkele jaren geleden werd een gesloten instelling voor jongens te Mol opgestart. Dit initiatief werd genomen uit noodzaak afzonderlijke instellingen voor enkele grote doelstellingstypen in te richten omwille van een zeer heterogene populatie.

12. De hardnekkigheid van een deel der toevertrouwde adolescenten brengt ook mee dat deze instellingen door een onoordeelkundig beleid gemakkelijk in opspraak kunnen komen, hetzij wegens de middelen die gebruikt worden om de maatschappij te beschermen tegen uitbraakpogingen van de geplaatsten, hetzij wegens de ontvluchtingen zelf die verreweg in de meeste gevallen gepaard gaan met misdrijven. Deze instellingen hebben dan ook een vrij smalle marge van handelingsvrijheid die uitermate moeilijk te omschrijven valt.

13. De nieuwe decreetgeving inzake jeugdbijstand zal binnenkort in uitvoering worden gebracht. Niemand heeft op dit ogenblik zicht op de plaatsingspraktijk die door de magistratuur zal worden toegepast.

Om al deze redenen is het noodzakelijk de geplande herstructurering op te schorten tot de resultaten van een diepgaand onderzoek zullen zijn gekend.

Om te voorkomen dat het te stemmen decreet binnen afzienbare tijd terug zou moeten worden gewijzigd, wat alleen maar verwarring tot gevolg kan hebben, strekt het amendement ertoe de artikelen 31 tot en met 34 weg te laten.

Een lid merkt op dat iedereen weet dat er problemen zijn met de vier instellingen. Hetgeen de Executieve voorstelt is nochtans eenvoudig. De Executieve vraagt om een kader te scheppen waarbinnen deze instellingen kunnen worden herstructureerd. De voorgestelde artikelen 31 tot 34 vormen een kader dat nog moet worden ingevuld. Sommigen zijn gestoord door de hergroepering per twee instellingen. Volgens het lid is dergelijke hergroepering niet verkeerd. Het ontwerp biedt de mogelijkheid tot een administratieve en pedagogische herstructurering. Als men eventueel tot één lokatie zou overgaan, is het van belang dat er voldoende afdelingen worden behouden en dat men de specificering zoekt in die afdelingen.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wijst erop dat, indien de vier instellingen privé-instellingen zouden zijn, de 80 procent-regel zou zijn toegepast. Dit betekent dat als de bezetting beneden de 80 procent valt, de personeelsomkadering automatisch wordt aangepast.

Wat de personeelsformatie betreft, merkt de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin op dat men van 310 betrekkingen naar 251 betrekkingen evolueert. Dit komt op een besparing neer.

De effecten van de wet op de verlaagde meerderheid zijn thans niet volledig gekend. Bij overgangsmaatregel is het immers mogelijk om tot het einde van dit jaar gebruik te maken van de vier instellingen en jongeren van meer dan 18 jaar naar deze instellingen te verwijzen. De terugval omwille van de verlaagde meerderjarigheid moet dus voor deze instellingen nog komen.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin merkt verder nog op dat er in Ruiselede al jaren een vermenging is van „open” met „half-open” systemen. Bovendien is de infrastructuur van de instellingen zodanig geconcentreerd dat men perfect met afdelingen kan werken, waarbij de ene afdeling van het „gesloten”-type kan zijn en andere van het „open”-type of „half-open”-type. In de vier instellingen zijn er 73 leerkrachten, dit is 1 leraar per 2,3 jongeren. Die jongeren verblijven daar slechts enkele weken. Men zal drastisch moeten snoeien in dit aantal leerkrachten. Het gaat niet op om een scala van onderwijsmogelijkheden te voorzien voor de korte verblijfsperiodes. Dit is niet betaalbaar.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin benadrukt dat hij reeds gewezen heeft op de pedagogische aanpak en dat in dit decreet wordt voorgesteld om een kader te scheppen waarbinnen een pedagogische optimalisering mogelijk wordt. Het economische is maar een gevolg, maar is niet onbelangrijk als men rekening houdt met de beperkte middelen. De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin vraagt zich tevens af of men werkelijk kan denken dat het voorstel zo maar geïmproviseerd is uitgewerkt, zonder directies en administratie te raadplegen. Er zijn vier overlegvergaderingen geweest met de directies, daarnaast is er voortdurend informeel overleg geweest.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin doet ten slotte een formeel beroep op de meerderheid.

Een lid meent dat men ook kan besparen bij kleine instellingen, men moet daartoe niet tot fusies overgaan. Als men fusioneert, vervalt de kleinschaligheid en de specifieke aanpak. Het lid verklaart dat hij niet akkoord kan gaan met de voorgestelde fusie.

Een verslaggever wijst er op dat er regelmatige contacten zijn geweest met de betrokken instellingen, ook op syndicaal vlak is er overleg geweest. De fundamentele vraag is of men met de fusie de doelstellingen kan bereiken. Als er besparingsmaatregelen moeten worden genomen, dienen daarvoor objectieve criteria aanwezig te zijn. Een fusie is evenwel geen adequate oplossing. Een fusie levert misschien wel besparingen op op het directie-niveau, maar zal op het terrein zelf geen oplossing bieden.

De verslaggever wijst erop dat hoofdstuk 4 (openbare psychiatrische ziekenhuizen) zeer gedetailleerd is. Hoofdstuk 5 daarentegen gaat over alles en niets. Er wordt enkel gezegd dat de instellingen worden gefusioneerd. Onder welke voorwaarden dit dient te gebeuren, wordt in het ontwerp niet vermeld. De vraag is dan of hoofdstuk 5 niet explicieter zou kunnen worden uitgeschreven.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin ziet een fundamenteel onderscheid tussen hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 4 handelt over de openbare psychiatrische ziekenhuizen die als parastatalen sui generis worden opgericht. Hoofdstuk 5 gaat over het omvormen van de gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdzorg in gemeenschapsdiensten met afzonderlijk beheer, hetgeen betekent dat deze

diensten blijven behoren tot het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De vier instellingen zijn illo tempore bij koninklijk besluit opgericht.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verduidelijkt dat het voorstel, te samen met de herstructurering van de administratie, nodig is. Zo zal men komen tot een versterking van de leef\$ eenheden, met een beklemtoning van de pedagogische begeleiding in plaats van bewakingsbegeleiding.

De indiener van het amendement om de artikelen 31 tot 34 weg te laten werpt op dat er juist van die pedagogische aanpak in het ontwerp niets terug te vinden is.

Een verslaggever wijst er uitdrukkelijk op dat als men voor de betrokken jongeren geen oplossing vindt in de privé-instellingen, men deze jongeren naar een van de vier instellingen doorstuurt. Hij pleit er voor om vooralsnog een gesprek te hebben vóór de eindstemming in commissie.

De Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin verklaarde open te staan voor elk gesprek, maar beschouwde, wat de artikelen 31 tot 34 betreft, een gesprek als niet opportuun gezien de discussie niets te maken heeft met deze artikelen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement van de heer R. Van Rompaey (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) om de woorden „Hoofdstuk 5 — Gemeenschapsinstellingen voor Bijzondere Jeugdbijstand" weg te laten verworpen met 3 stemmen tegen 6.

Artikel 31

Bij artikel 31 (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) is er een amendement van de heer R. Van Rompaey om het artikel weg te laten.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 3 stemmen tegen 6.

Vervolgens wordt artikel 31 aangenomen met 6 stemmen tegen 3.

Artikel 32

Bij artikel 32 wordt door de heer R. Van Rompaey een amendement (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) ingediend dat ertoe strekt om dit artikel weg te laten.

Het amendement wordt verworpen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt artikel 32 aangenomen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 33

Bij artikel 33 wordt door de heer R. Van Rompaey een amendement (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) ingediend dat ertoe strekt om dit artikel weg te laten

Het amendement wordt verworpen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt artikel 33 aangenomen met 6 stemmen tegen 2 bij 1 onthouding.

Artikel 34

Bij artikel 34 wordt door de heer L. Vanvelthoven een amendement (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3) ingediend dat ertoe strekt om dit artikel weg te laten. Een amendement van gelijkaardige strekking wordt eveneens ingediend door de heer R. Van Rompaey (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5).

Ter stemming gelegd wordt het amendement van de heer L. Vanvelthoven eenparig aangenomen. De stemming over het amendement van de heer R. Van Rompaey is daarna overbodig geworden.

Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 6 — Vlaams Commissariaat-generaal voor de bevordering van de lichamelijke ontwikkeling, de sport en de openlucht recreatie

Een lid uit de wens om de Gemeenschapsminister van Cultuur te horen, te meer daar er amendementen zijn en de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin wel aanwezig was bij de bespreking van de artikelen 31 tot 34.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt zegt dat de aanwezigheid van de Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin louter toevallig was.

Na een gedachtenwisseling beslist de Commissie met 8 stemmen tegen 1 om de Gemeenschapsminister van Cultuur niet uit te nodigen bij de bespreking.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort verzoekt om hoofdstuk 6 eerst globaal te behandelen en pas daarna te stemmen. De Commissie stemt in met dit verzoek.

Hetzelfde lid meent dat de omvorming tot een parastatale van het BLOSO nieuwe mogelijkheden biedt. Het oprichten van een parastatale voor het Vlaamse sportbeleid kan een oplossing geven aan twee problemen : ten eerste het uitblijven van de uitvoering en de realisatie van de doelstellingen van het decreet van 31 mei 1989 en ten tweede het afdwingen van een oplossing voor het precair statuut van het personeel dat ten laste van het Vlaams Sportfonds wordt tewerkgesteld, onder meer in de BLOSO-centra. Het lid verduidelijkt de doelstellingen van het Vlaams Sportfonds, namelijk het creëren van een budgettair-juridisch kader voor een autonoom Vlaams sportbeleid en een doorzichtiger, coherente besteding van al de middelen voor het sportbeleid in Vlaanderen.

Door de heren G. Verhaegen, L. Peeters en A. De Beul, c.s. worden een aantal amendementen ingediend (Stuk 395 (1989-1990) — Nr. 5) die, naast een aantal technische aanpassingen, vooral beogen dat het ontwerp-decreet geen afbreuk doet aan het decreet op het Vlaams Sportfonds. Het beheer en de besteding van de gelden van het Vlaams Sportfonds die bij dit ontwerp-decreet aan het BLOSO worden toevertrouwd, dienen te gebeuren met respect voor de bepalingen van artikel 4 van het decreet van 31 mei 1989 houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds. Dit artikel 4 bepaalt waartoe de middelen van het Vlaams Sportfonds mogen worden aangewend.

Steeds dezelfde spreker geeft vervolgens een toelichting bij de ingediende amendementen. Het amendement op artikel 36, § 1 is van technische aard en beoogt de schrapping van de taalkundig overbodige woorden „met middelen”. Het amendement op artikel 38, § 1 is conform het advies van het Rekenhof (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4). De amendemen-

ten op artikelen 41 en 42 willen de waarborg geven dat de Vlaamse Raad via een jaarverslag, een begroting en een rekening jaarlijks wordt ingelicht over de totale middelen inzake sportbeleid.

Een lid vestigt de aandacht op de preciaire situatie van een aantal personeelsleden die bij BLOSO zijn tewerkgesteld in contractueel verband en worden betaald op de middelen van het Sportfonds. Het gaat om 124 personen, 50 nationale Sportfondssers en 74 hulppersonneelsleden.

De bij BLOSO toegestane uitbreiding van de personeelsformatie zou toelaten om een aantal van deze mensen in de personeelsformatie op te nemen.

Het lid denkt dat het bij de stemming van het decreet op het Vlaams Sportfonds de bedoeling was om de Sportfondscontractuelen op te nemen in de Vlaamse administratie. Indien dit het geval zou zijn geweest, dan hadden ook die personeelsleden kunnen genieten van de maatregelen van de wet Langendries, waarbij aan sommige personeelsleden van de overheid de kans werd geboden om, mits te slagen in een examen, hun situatie te regulariseren.

Het lid meent dat deze personeelsleden, die een grote ervaring hebben opgedaan en die meestal dermate gespecialiseerd zijn dat ze voor de gewone arbeidsmarkt niet geschikt zijn, op een of andere manier in dienst moeten kunnen blijven van het Sportfonds. Het lid meent te weten dat onder de bevoegdheid van de Nationale Regering een koninklijk besluit is uitgevaardigd waarbij aan een aantal personeelsleden de waarborg wordt gegeven dat ze verder in dienst kunnen blijven. Het gaat onder meer om de personeelsleden van de Regie der Gebouwen, de Dienst voor Nijverheidsbevordering en personeelsleden die door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening werden aangeworven onder het stelsel van het zogenoemde artikel 212.

Het lid vraagt zich af hoe de normalisering van de precieren, in het bijzonder die precieren die onwetend in een andere administratieve situatie werkten dan hun collega's, zal worden geregeld. Dient er in die zin dan geen amendement te komen op artikel 69, 2° van het ontwerp-decreet, om zo de indiensthouding van die precieren mogelijk te maken ?

Het lid stelt verder de vraag of die contractuelen, indien ze verder in dienst kunnen blijven, aan een beginwedde moeten werken, terwijl ze soms vele jaren anciënniteit hebben. Is het de bedoeling van de Executieve om de tijdelijken voorrang te geven om in dienst te blijven bij het BLOSO ? Wordt er een regeling uitgewerkt zoals voor de Regie der Gebouwen en de Dienst voor Nijverheidsbevordering ? Het lid wijst er ook op dat er thans een aantal personeelsleden worden betaald op het Sportfonds. Artikel 4, § 2 van het decreet op het Vlaams Sportfonds bepaalt nochtans dat er geen personeelskosten op het Vlaams Sportfonds mogen worden betaald. Zal het aannemen van dit ontwerp niet in het nadeel uitvallen van de personeelsleden die thans in dienst zijn ?

Met betrekking tot het huidig statutair BLOSO-personeel stelt het lid de vraag of dit personeel zal kunnen kiezen om in dienst te blijven van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Of wordt dit statutair personeel ambtshalve overgeheveld ? Hoe zal de administratieve situatie van de huidige beheerders van de BLOSO-centra worden geregeld en in welke mate zullen zij hun functie kunnen blijven uitoefenen ?

Een lid meent dat de aanwezigheid van een afgevaardigde van het Rekenhof wenselijk is, meer in het bijzonder in

verband met artikel 38, 2°, waar wordt gesteld dat het BLOSO als inkomsten over leningen van allerlei aard kan beschikken. Het lid is van oordeel dat de decreetgever paal en perk moet stellen aan leningen als inkomstenbron. Het lid verzoekt tevens om een advies van het Rekenhof bij artikel 42 over de controle van de Executieve bij het BLOSO.

De Voorzitter preciseert dat er een afspraak is om aan het Rekenhof een schriftelijk advies te vragen over de artikelen 38 en 60. Dit advies is gegeven. Artikel 42 is een klassieke bepaling die in vele decreten terug te vinden is, zodat kan worden aangenomen dat het advies van het Rekenhof ter zake de facto is gekend.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt meent dat op het advies van het Rekenhof is ingegaan via de ingediende amendementen. De Gemeenschapsminister verklaart dat hij de redenering achter de ingediende amendementen volledig kan volgen en ze dus aanvaardt.

Wat het personeel van BLOSO betreft, merkt de Gemeenschapsminister op dat alle huidige personeelsleden, personeelsleden van de parastatale BLOSO worden. Er is dus een eenduidige werkgever. De „Sportfondsters" worden contractueel BLOSO-personeel. Ze verwerven daardoor een geldelijke anciënniteit, ze kunnen in de toekomst contractueel op een hogere functie werken. Als contractueel zullen ze dan een in de hiërarchie voorziene functie vervullen. In de hiërarchie die men opbouwt, kan een bepaalde functie zowel door een statutair als een contractueel personeelslid worden vervuld. Op die manier wordt maximaal — zonder de notie openbaar ambt te perturberen en rekening houdend met de belangen van de ambtenaren die via de normale examenweg in dienst zijn gekomen — tegemoet gekomen aan de bij het BLOSO heersende problematiek en wordt aan de precairen rechtszekerheid geboden.

Het gros van het personeel zal naar de BLOSO-parastatale overkomen. Er zal zich een probleem stellen in verband met de logistieke diensten, waarvoor enkele personeelsleden zullen moeten komen van andere dan de huidige BLOSO-diensten. Voor die personeelsleden zal de vrijwilligheid spelen. Voor het overige is het grotendeels een ambtshalve operatie.

In verband met het ingediende amendement op artikel 38 (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) is een lid van oordeel dat hiermee enkel wordt beoogd dat de door BLOSO beheerde Sportfondsinkomsten worden aangewend voor de doeleinden voorzien in artikel 4 van het decreet van 31 mei 1989 houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds. Het advies van het Rekenhof (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4) houdt, volgens dit lid, evenwel in dat de middelen van het Vlaams Sportfonds een geïntegreerd deel uitmaken van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en dan dient de Raad van Bestuur van BLOSO deze middelen niet te beheren ofwel worden de middelen van het Sportfonds beheerd door het BLOSO, maar moet het Sportfonds als dusdanig niet verder blijven bestaan. Het advies van het Rekenhof komt dus in wezen neer op een keuze. Het op artikel 38 ingediende amendement geeft, volgens een fractievoorzitter, over dergelijke keuze geen uitsluitsel. Hij verwees daarbij uitdrukkelijk naar pagina 2 van het advies van het Rekenhof (Stuk 395 (1989-1990) — Nr. 4).

Een lid meent dat het advies van het Rekenhof neerkomt op een opportuniteitskeuze. Indien het Vlaams Sportfonds niets méér zou zijn dan een bedrag, dan heeft het Rekenhof gelijk. Het Vlaams Sportfonds is natuurlijk iets meer. Het

decreet van 31 mei 1989 organiseert de besteding van de middelen van het Vlaams Sportfonds. Via het ingediende amendement wordt duidelijk gemaakt dat het BLOSO de middelen van het Vlaams Sportfonds dient te gebruiken volgens de bepalingen van het decreet op het Vlaams Sportfonds.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt is van mening dat de middelen van het Sportfonds een geaffecteerde ontvangst binnen een parastatale uitmaken. Het amendement op artikel 38 (Stuk 1989-1990) - Nr. 5) is in die zin geformuleerd. Artikel 3 van het decreet van 31 mei 1989 houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds richt de inkomsten van het Vlaams Sportfonds in. Als men het Vlaams Sportfonds afschaft, schaft men ook de inkomsten af. De Gemeenschapsminister citeert ten slotte het advies van het Rekenhof : „Zo men deze beperkingen in de schoot van het BLOSO wenst te handhaven en de oorspronkelijk aan het Vlaams Sportfonds toegekende ontvangsten zou willen voorbehouden voor bepaalde categorieën van uitgaven, kan zulks worden gerealiseerd door in onderhavig ontwerp-decreet (artikel 88) regelen te voorzien tot interne affectatie van bepaalde ontvangsten aan bepaalde uitgaven in de begroting van het BLOSO. Het „sui generis“-karakter van deze openbare instelling laat toe dat een dergelijke bepaling zou worden ingeschreven in het oprichtingsdecreet, zonder dat hiervoor afbreuk dient te worden gedaan aan de wet van 16 maart 1954.” (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4, p. 4-5).

De middelenverwerving hangt, volgens een lid, niet af van het feit of het al dan niet een Sportfonds is. Middelen kunnen evenzeer worden verworven via een statuut sui generis.

Een lid merkt op dat het ingediende amendement op artikel 38 (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) enkel wil waarborgen dat BLOSO het geld van het Vlaams Sportfonds beheert volgens het decreet op het Vlaams Sportfonds. Een ander lid beaamt dit.

Een lid meent dat dit niet conform het advies van het Rekenhof (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4) is.

Artikel 36 formuleert op een algemene wijze de opdracht van het BLOSO. Een lid wenst in dit verband de zekerheid te hebben dat het BLOSO niet in de plaats treedt van de clubs en niet al te verregaand ingrijpt op de werking van de sportverenigingen. Dit zijn immers de levende krachten van de sport in Vlaanderen. Het is duidelijk dat het BLOSO daar niet al te sterk mag op ingrijpen. Sport is immers een zaak die flexibel en dynamisch moet kunnen verlopen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt beklemtoonde dat de filosofie van het ontwerp-decreet erin bestaat om niet te zwaar te wegen op het leven van sportorganisaties en sportverenigingen. Deze bekommernis blijkt ook uit het betrekken van vertegenwoordigers van de sportsector in de Raad van Bestuur van het BLOSO, juist om de band nog hechter te maken. Dit is de fundamentele reden waarom niet werd geopteerd voor een instelling van categorie A.

Artikel 35

Bij artikel 35 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Wel neemt de Commissie volgende taaicorrectie aan :

in paragraaf 2 de zinsnede „vestiging van de" weglaten.

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 35 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 34.

Artikel 36

De Commissie neemt volgende tekstcorrectie aan :

in paragraaf 2, 7° wordt het woord „kaderomvorming" vervangen door het woord „kaderopleiding" ;

in paragraaf 2, 8° wordt het woord „private" vervangen door het woord „particuliere".

Bij artikel 36 is er tevens een amendement van de heren G. Verhaegen, L. Hancké, A. De Beul c.s. (Stuk 395 (1989-1990) — Nr. 5). Dit amendement strekt ertoe om in paragraaf 1 de woorden „met middelen" weg te laten.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Vervolgens wordt het geamendeerde en gecorrigeerde artikel 36 aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na henummering wordt dit artikel 35.

Artikel 37

Bij artikel 37 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 37 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 36.

Artikel 38

De Commissie neemt volgende tekstcorrectie aan :

in paragraaf 1, eerste regel de woorden „bronnen van" weglaten.

Bij artikel 38 wordt ook een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké, A. De Beul c.s. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5) dat ertoe strekt om de tekst van artikel 38 om te vormen tot paragraaf 1 en om een paragraaf 2 toe te voegen die luidt als volgt :

„§ 2. De inkomsten bedoeld in § 1, 6° mogen enkel aangewend worden voor de doeleinden bepaald in artikel 4 van het decreet van 31 mei 1989 houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds."

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde en gecorrigeerde artikel 38 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 37.

Artikel 39

Bij artikel 39 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 39 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 38.

Artikel 40

Bij artikel 40 wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) — Nr. 3). Dit amendement strekt ertoe om een paragraaf 3 toe te voegen die luidt als volgt :

„De Raad van Bestuur vertegenwoordigt het BLOSO in en buiten rechte.”

Na een korte gedachtenwisseling neemt de Commissie bij technisch amendement aan dat het amendement als volgt moet worden gelezen :

„De Raad van Bestuur vertegenwoordigt het BLOSO in rechte en in feite.”

Ter stemming gelegd wordt het technisch geamendeerde amendement aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde artikel 40 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dat artikel 39.

Artikel 41

Bij artikel 41 werden door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul c.s. amendementen ingediend (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 5).

Een eerste amendement strekt ertoe om de eerste twee zinnen van paragraaf 1 te vervangen door volgende tekst :

„§ 1. De Raad van Bestuur stelt jaarlijks de begroting op tegen een door de Vlaamse Executieve nader te bepalen datum die uiterlijk valt op 30 juni van het voorgaande jaar. De begroting wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Executieve.”

Een tweede amendement strekt ertoe om een tweede lid toe te voegen aan paragraaf 1. Dit lid luidt als volgt :

„De Executieve deelt de begroting mee aan de Vlaamse Raad, in bijlage aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.”

Een derde amendement beoogt de toevoeging van een derde lid aan artikel 41, paragraaf 2 en luidt als volgt :

„De jaarrekening en het jaarverslag worden door de Executieve meegedeeld aan de Vlaamse Raad.”

De Gemeenschapsminister merkt op dat in de bij het tweede en derde amendement gegeven verantwoording verkeerdelijk sprake is van een parastatale B. Het BLOSO wordt geen parastatale B, maar wordt opgericht als een parastatale sui generis die georganiseerd is volgens de regels geldig voor de parastatalen B.

Een lid vraagt of dit betekent dat het BLOSO niet zal voorkomen op de lijst van instellingen van openbaar nut van categorie B van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigt dit.

Door een lid wordt opgemerkt dat artikel 6 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut bepaalt dat de jaarrekening (categorie B) ten laatste op 30 april van het daaropvolgende jaar door de Raad van Bestuur moet zijn goedgekeurd. Artikel 41, paragraaf 2 voorziet evenwel 31 maart als limietdatum, terwijl uit de praktijk blijkt dat men echt wel een periode tot 30 april kan gebruiken.

De Commissie besliste eenparig om als technisch amendement in artikel 41, paragraaf 2 de woorden „31 maart” te vervangen door de woorden „30 april”.

Ter stemming gelegd werden het eerste, het tweede en het derde amendement eenparig aangenomen.

Vervolgens wordt het geamendeerde en gecorrigeerde artikel 41 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 40.

Artikel 42

Bij artikel 42 wordt tevens een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

Dit amendement strekt ertoe om paragraaf 2 te vervangen door volgende bepaling :

„§ 2. Daartoe worden door de Executieve bij het BLOSO twee commissarissen aangesteld. Deze commissarissen wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij en ze beschikken voor het vervullen van hun opdracht over de ruimste bevoegdheden. De Executieve bepaalt de nadere regelen voor de uitoefening van de opdracht van de commissarissen en bepaalt tevens hun vergoeding die ten laste is van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.”

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde artikel 42 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 41.

Artikel 43

Bij artikel 43 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 43 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 42.

Artikel 44

Bij artikel 44 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 44 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 43.

Artikel 45

Bij artikel 45 wordt tevens door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement ingediend dat ertoe strekt om paragraaf 3 weg te laten (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

Het amendement wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Ter stemming gelegd wordt het geamendeerde en gecorrigeerde artikel 45 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 44.

Artikel 46

Een lid merkt op dat dit artikel veronderstelt dat eerst de Raad van Bestuur wordt samengesteld en dat de Raad van Bestuur dan aan de Executieve een advies zal geven over de vaststelling van de personeelsformatie. Kan de Gemeenschapsminister al een aanduiding geven over de personeelsformatie ? Thans is het zo dat de personeelsformatie van het BLOSO kleiner is dan de som van de tijdelijken en contractuelen die ook bij het BLOSO werken. Dit betekent dat de personeelsformatie niet volstond om de taken die het BLOSO op zich nam, waar te maken. Zal er een uitbreiding van de personeelsformatie komen ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat er technisch eerst een opvangformatie zal komen waar alle betrokkenen zullen op komen. Nadien zal men een personeelsformatie moeten maken. Het is duidelijk dat deze personeelsformatie breder zal zijn dan de huidige ontoereikende personeelsformatie.

Ter stemming gelegd wordt artikel 46 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 45.

Artikel 47

Bij artikel 47 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 47 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 46.

Artikel 48

Een verslaggever vraagt of er voorrang zal worden gegeven aan tijdelijken bij de aanwerving van het aanvullend contractueel personeel.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat alle tijdelijken contractuelen worden. Uiteraard zijn ze niet statutair. De tijdelijken zijn via dit decreet automatisch als contractueel in dienst van het BLOSO.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort stelt de vraag of dit betekent of van de precairen niemand zal afvloeien.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt bevestigt dat van de precairen niemand zal moeten afvloeien. Ze worden allen als contractueel in dienst genomen van het BLOSO. Ze verbeteren hun situatie zonder echt ambtenaar te worden.

Een verslaggever vestigt de aandacht op de situatie van een aantal personeelsleden die met een speciaal contract zijn aangeworven en op de betaalrol van de Vlaamse Gemeenschap staan. Blijft dat zo ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat deze personeelsleden op de betaalrol van het BLOSO zullen komen.

Een lid wilde weten of de contractuelen buiten de verruimde personeelsformatie zullen vallen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de contractuelen plaatsen zullen innemen die in de personeelsformatie zullen voorzien zijn. De personeelsformatie geeft een functie-opbouw van ambten en graden. De plaatsen kunnen dan worden ingenomen door statutairen of contractuelen.

Een verslaggever stelt de vraag of de door de contractuelen reeds verworven dienstjaren ook geldelijk zullen worden in aanmerking genomen. Men zou immers kunnen stellen dat er juridisch een nieuw contract komt. Behouden de contractuelen hun rechten en verplichtingen ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de personeelsleden — eens ze contractueel zijn — een geldelijke anciënniteit opbouwen. Wel zal er moeten op worden gelet om een gehele of gedeeltelijke anciënniteit toe te kennen op het moment dat deze personeelsleden contractueel worden. Dit is een budgettair-sociale bekommernis. Thans is er nog geen beslissing getroffen. Men kan echter wel denken aan een gelijkaardige regeling als de GECO-regeling. Dit is overigens aangegeven vanuit een oogpunt van \$unformisering, zodat er niet opnieuw verschillen ontstaan.

Ter stemming gelegd wordt artikel 48 aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 47.

Artikel 49

Een lid stelt de vraag of in paragraaf 2, eerste regel niet beter „deze bevoegdheden" wordt gebruikt in plaats van „bevoegdheden". Het begrip „bevoegdheden" zonder enige nadere precisering, kan zeer ruim worden geïnterpreteerd. Als men de notie „deze bevoegdheden" gebruikt, slaat dit op de bevoegdheden, zoals in paragraaf 1 bedoeld, met name de bevoegdheid om de personeelsleden van niveau 1 te benoemen en te bevorderen. Zonder precisering kunnen „alle" bevoegdheden worden overgedragen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat de Raad van Bestuur de delegaties bepaalt die ze wenst te geven.

Het vorige lid vraagt uitdrukkelijk of de Raad van Bestuur de bevoegdheid tot het aanwerven van contractueel personeel kan delegeren aan de commissaris-generaal.

Een ander lid meent dat als de Raad van Bestuur een dergelijke bevoegdheid delegeert, de Raad van Bestuur weet wat hij doet. De dringende aanwerving van contractuelen kan moeilijk door de Raad van Bestuur worden gedaan.

Nog een ander lid meent dat de tekst van artikel 49, paragraaf 2 neerkomt op een volmacht. Om dit te vermijden, verklaart dit lid, zal hij een amendement indienen op artikel 49. Een Raad van Bestuur kan immers dringend worden bijeengeroepen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wijst erop dat in paragraaf 2 het

woord „kan" wordt gebruikt. De Raad van Bestuur zal zelf oordelen en zijn verantwoordelijkheid nemen. Paragraaf 1 omschrijft een voorbehouden gebied dat decretaal wordt vastgelegd.

Het door de heer A. Denys ingediende amendement (Stuk 395 (1989-1990) — Nr. 5) strekt ertoe om artikel 49 te vervangen door volgende bepaling : „De Raad van Bestuur benoemt en bevordert de personeelsleden."

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 8 stemmen tegen 1.

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 48 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 48.

Artikel 50

Een lid dat niet tot de Commissie behoort stelt de vraag of personeelsleden die liever niet naar de BLOSO-parastatale zouden overgaan en bijvoorbeeld liever bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap zouden blijven, dergelijke keuze zullen kunnen maken. Zullen de huidige beheerders van de BLOSO-centra hun huidige functie kunnen verderzetten en zo ja, onder welke voorwaarden ?

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat het inzake het BLOSO theoretisch gaat om een schema van een volledige, een quasi-volledige en een gedeeltelijke overdracht. In vele gevallen zal het hier om een volledige en dus ambtshalve overdracht gaan. Bij een quasi-volledige overdracht is er een keuzemogelijkheid tussen blijven en overgaan. Achteraf kan iemand die bijvoorbeeld liever bij de Vlaamse Gemeenschap dan bij het BLOSO zou hebben gewerkt nog naar de Vlaamse Gemeenschap overgaan via het permutatie-systeem, dit is dan één per één.

Ter stemming gelegd wordt artikel 50 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 49.

Artikel 51

Bij artikel 51 worden geen opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 51 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 50.

Algemene bespreking van titel I, hoofdstuk 7 — Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt bij het winnen en pompen van grondwater ; hoofdstuk 8 — Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest ; hoofdstuk 9 — Vlaamse Milieu Maatschappij

Toelichting van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting bij artikel 60.

Alvorens zijn bedenkingen te formuleren over het advies van de Raad van State, schetst de Gemeenschapsminister nog eens bondig de historiek van de problemen rond de

waterzuivering. Deze historiek verduidelijkt de reden waarom diende gezocht naar een oplossing zoals die thans is vervat in artikel 60.

Door zijn voorganger J. Dupré werd aan het studiebureau SOBEMAP een studieopdracht gegeven, die resulteerde in het bekende SOBEMAP-rapport.

Qua beleidsdoelstellingen werden in het SOBEMAP-rapport 3 scenario's geformuleerd.

— Scenario I (blz. 85 e.v. van het rapport) schetst een aangepast status-quo voor de VMZ. In het rapport wordt echter zelf gesteld dat met dit scenario de kwaliteitsnormen van het oppervlaktewater, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987, tegen 1995 niet zullen kunnen worden bereikt.

— Scenario II (blz. 88 e.v.) bevat een beperking van de VMZ tot de kernactiviteiten met grosso modo een privatisering van de overige taken (blz. 94 e.v.)

— In scenario III zou de maatschappij slechts een aantal deeltaken uitbesteden.

De Gemeenschapsminister herinnert eraan dat hijzelf vervolgens op 1 juni 1989 is overgegaan tot de oprichting van een studiesyndicaat dat gelast werd met de studie naar de meest optimale structuur die de beoogde versnelde realisatie en financiering van de waterzuiveringsinfrastructuur in het Vlaamse Gewest moest mogelijk maken.

Hierbij was zowel het Vlaams Gewest, de VMZ als de GIMV betrokken.

Steeds met het oog op het bereiken van de oppervlaktewaterkwaliteitsdoelstellingen, zoals vastgesteld in het besluit van de Vlaamse Executieve van 21 oktober 1987, formuleerde dit studiesyndicaat voorstellen met betrekking tot :

1° de optimale structuur voor de exploitatie ;

2° de verdere uitbouw van de rioolwaterzuiveringsinfrastructuur ;

3° de verdere financiering van de rioolwaterzuivering in het Vlaamse Gewest.

Ten einde de beoogde doelstellingen tegen 1995 te kunnen realiseren, opteerde dit studiesyndicaat duidelijk voor een herschikking van de taken waarbij de uitbouw, de exploitatie en de financiering van de rioolwaterzuiveringsinfrastructuur, de niet-prioritaire rioleringen uitgezonderd, volledig wordt toevertrouwd aan een naamloze vennootschap als dochtermaatschappij van de NV Vlaamse Milieuholding. De Gemeenschapsminister bevestigt met klem dat geopteerd werd voor dergelijke vennootschap van privaatrechtelijke aard, zonder administratieve voogdij, ten einde de beoogde versnelde uitbouw van de rioolwaterzuiveringsinfrastructuur daadwerkelijk binnen de gestelde korte termijn te kunnen realiseren.

In het licht van deze historische schets moet de voorgelegde ontwerp-tekst worden gelezen, aldus de Gemeenschapsminister, die vervolgens overgaat tot een nadere bespreking van het advies van de Raad van State.

Het betreft hier inzonderheid het op 30 oktober 1990 gegeven advies (L. 20.325/8) als gevolg van de brief van 23 oktober 1990 van de Voorzitter van de Vlaamse Raad die de Raad van State om een aanvullend advies over artikel 60 van het ontwerp-decreet bestuurlijk beleid verzocht en meer

bepaald over de vraagpunten die de Raad in zijn advies L. 20.281/8 van 12 oktober 1990 opwierp.

A) Algemene opmerkingen

1. Essentieel in het advies van de Raad van State (algemene opmerkingen, 4) is de vraag of de vennootschap bedoeld in de artikelen 32septies en octies in te voegen in de wet van 26 maart 1971 betreffende de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging (hierna „de Vennootschap”) aan dewelke een reeks taken in verband met de uitvoering van de investeringsprogramma's voor nieuwe rioolwaterzuiveringsinfrastructuur zullen worden opgedragen, gekwalificeerd moet worden als een privaatrechtelijke vennootschap dan wel als een publiekrechtelijke rechtspersoon.

In zijn advies van 12 oktober 1990 stelde de Raad van State ter zake het volgende :

„Aangezien het om een privaatrechtelijke vennootschap gaat, valt deze, hoewel zij een monopoliepositie zal bekleden, in principe niet onder de toepassing van de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanname van werken, leveringen en diensten”.

In zijn advies van 30 oktober 1990 stelt de Raad ter zake :

„Er kunnen sterke twijfels rijzen aangaande het privaatrechtelijk karakter van de bedoelde vennootschap : haar doelstellingen betreffen het openbaar nut ; het grootste deel van haar kapitaal wordt, direct of indirect, voor het grootste deel door een overheidsinstelling ingebracht.”

„Nu is het perfect mogelijk dat de overheid een privé-vennootschap belast met een opdracht van algemeen belang, zonder dat die vennootschap daardoor haar privaatrechtelijk karakter verliest. Dat is zelfs het geval indien de overheid zich een zelfs vergaande controle voorbehoudt op de wijze waarop die vennootschap haar taak vervult.”

„Aan de andere kant is het ook niet omdat de overheid een overwegend gedeelte van het kapitaal verwerft in een louter industriële of commerciële onderneming, dat die onderneming daarom een publiekrechtelijk karakter verkrijgt.”

„Het is echter de combinatie van enerzijds de opdracht van openbaar nut, waar de op te richten vennootschap overigens een monopoliepositie zal bekleden, met anderzijds het overwicht van de overheid in het kapitaal van de vennootschap, dat moet doen besluiten tot het publiekrechtelijk karakter van die vennootschap. Dit impliceert dat de overheid toezicht op de op te richten vennootschappen moet kunnen uitoefenen. Het ontwerp moet op dit punt worden aangevuld.”

Het onderscheid tussen privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtspersonen is zoals Mast stelde (MAST, A., ALEN, A. en DUJARDIN, J., Overzicht van het Belgisch Administratief Recht, 1986, nr. 56 ; cfr. Bruno Peeters, De continuïteit van het overheidsondernemen, doctoraats thesis, 1990, nr. 148, p. 159) vaak niet duidelijk te onderkennen.

Zoals uit de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State alsmede uit de rechtspraak van de afdeling administratie van de Raad duidelijk blijkt houdt dit onderscheid een feitelijke appreciatie in.

De publiekrechtelijke aard van een onderneming kan men afleiden uit een aantal criteria ten gronde die aan de bedoelde instelling worden toegekend, zoals het oprichten door een

wet of in toepassing van een wet, de controle of het beheer door de openbare besturen van het organisatie en werking, de opdracht van algemeen nut waarmee ze belast worden en vooral de voorrechten van de openbare macht waarvan ze genieten (\$R.v.St., 29 juni 1984, Heek, Nr. 24551 ; FLAMME, M.-A., e.a., *Practische Commentaar bij de reglementering van de overheidsopdrachten*, 1986, 138-139).

Alhoewel de in het in te voegen artikel 32septies bedoelde vennootschap inderdaad belast zal worden met opdrachten door de Vlaamse Executieve en alhoewel het Vlaamse Gewest steeds direct of indirect de helft plus één van de aandelen van deze vennootschap dient te bezitten, was en is het de bedoeling aan deze vennootschap een privaatrechtelijk karakter te geven.

Dit blijkt onder meer uit de beslissing van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990 waarbij een nieuw op te richten naamloze vennootschap als meerderheidsdochtermaatschappij van de Vlaamse Milieuholding — en als zodanig bij beslissing van de Vlaamse Executieve erkende gespecialiseerde dochtermaatschappij van de GIMV — belast wordt met de hogervermelde taken.

Blijkens artikel 2, § 5 van de wet van 2 april 1962 tot oprichting van de Nationale Investeringsmaatschappij en van gewestelijke investeringsmaatschappijen „mag de Nationale Investeringsmaatschappij een beroep doen op de diensten van derden en ze belasten met elke opdracht die voor de verwezenlijking van haar doel nuttig is. Ze is niet onderworpen aan de regels met betrekking tot de aanbesteding van werken, leveringen en diensten”.

De regering wenste de toepassing van de wetgeving op de overheidsopdrachten — en dus de kwalificatie als publiekrechtelijke rechtspersoon — uit te sluiten omdat ze van oordeel was dat zulks onverenigbaar zou zijn met de beheerssoepelheid die aan een holding inherent is (Parl. St., Senaat, 1975-76, nr. 766/1, 10).

Artikel 4, § 5 van de wet van 2 april 1962 verklaart dit artikel van toepassing op de gewestelijke investeringsmaatschappijen.

Wat de vennootschappen betreft waarin de Nationale Investeringsmaatschappij een deelneming heeft verduidelijkte de wetgever zelf dat deze vennootschappen hun privé-aard behouden (Ibid. ; zie ook DECOM, D., *Le statut juridique des entreprises publiques*, 1990, nr. 249, p. 380).

Het feit dat deze Vennootschap taken in opdracht van de Vlaamse Executieve zal uitvoeren in combinatie met het overwicht van de overheid in het kapitaal van deze Vennootschap, is in casu bijgevolg onvoldoende om de Vennootschap — zoals de Raad van State doet — als publiekrechtelijke rechtspersoon te kwalificeren.

Deze combinatie weegt bovendien niet op tegen de volgende elementen die ook in de besluitvorming van de Vlaamse Executieve steeds terugkomen :

(a) Het is steeds de bedoeling geweest van de overheid dat de GIMV en haar dochtermaatschappijen geen publiekrechtelijk karakter hebben.

Dit wordt onder meer bevestigd door het feit dat de GIMV niet opgenomen is in de lijst van publiekrechtelijke rechtspersonen als bijlage 2 opgenomen in het koninklijk besluit van 1 augustus 1990 betreffende de mededinging inzake bepaalde overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken in het raam van de Europese Gemeenschappen.

De Vlaamse Milieuholding is een als zodanig bij beslissing van de Vlaamse Executieve erkende gespecialiseerde dochtermaatschappij van de GIMV. Deze Vennootschap werd opgericht in een eigen functie (in eigen naam en voor eigen rekening) van de GIMV om als emanatie van de GIMV op te treden in de milieusector.

(b) Aldus is het ook de bedoeling van artikel 60 van het ontwerp-decreet bestuurlijk beleid de waterzuivering, in het kader van de huidige beperkte budgettaire beperkingen, versneld te realiseren door middel van een soepele organisatiestructuur en het aantrekken van privé kapitaal zoals aanbevolen was in het eindverslag van het Studiesyndicaat Waterzuivering waarvan de conclusies werden overgenomen bij beslissing van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990 en bevestigd op 31 juli 1990.

Het is duidelijk dat het toekennen van een publiekrechtelijk karakter aan de Vennootschap de realisering van deze doelstellingen onmogelijk maakt.

(c) De Vennootschap werd dan ook niet door of krachtens de wet opgericht, maar door de Vlaamse Milieuholding als een privaatrechtelijke vennootschap.

Om dezelfde reden werd ook niet voorzien in een voogdijbevoegdheid voor de overheid.

(d) Tenslotte moet in dit verband worden benadrukt dat de Vennootschap naast haar in het ontwerp-decreet voorziene taken uiteraard nog andere binnen haar maatschappelijk doel vallende activiteiten kan uitoefenen.

Zoals uit de hogervermelde citaten van de Raad van State blijkt, aanvaardt de Raad zelf dat deze kwalificatie mogelijk is.

Aangezien de Vennootschap bijgevolg een privaatrechtelijke rechtspersoon is, worden de conclusies die de Raad van State trekt uit haar beweerd publiekrechtelijk karakter inzake de toezichtregeling en de automatische toepasselijkheid van de wetgeving op de overheidsopdrachten zonder voorwerp.

Desalniettemin, zal de Vlaamse Executieve, overeenkomstig de artikelen 32septies § 2 en 32octies § 1, 3° van het ontwerp van decreet erop letten dat in de met de privaatrechtelijke rechtspersoon af te sluiten overeenkomst de nodige bepalingen worden voorzien teneinde de goede uitvoering van de taken waarmee de Vennootschap zal worden belast te controleren en teneinde het investeringsprogramma conform de wetgeving op de overheidsopdrachten uit te voeren.

2. In punt 3 van de algemene opmerkingen van het advies van de Raad van State wijst de Raad er op dat het feit dat het Vlaamse Gewest steeds direct of indirect dient te beschikken over de helft plus één van de aandelen van de Vennootschap geenszins waarborgt dat het beleid van deze Vennootschap ook effectief door het Vlaamse Gewest zal worden uitgestippeld.

Daarbij wijst de Raad in het bijzonder op het feit dat niet voorzien wordt dat het Vlaamse Gewest steeds over de meerderheid in de raad van bestuur zal beschikken en op artikel 76 van de vennootschapswet waarbij niemand aan een stemming in de algemene vergadering kan deelnemen voor een aantal stemmen dat hoger is dan het vijfde deel van het aantal stemmen verbonden aan het geheel van de bestaande aandelen, of dan twee vijfden van het aantal stemmen verbonden aan de op de vergadering vertegenwoordigde aandelen.

Wat de toepasselijkheid van artikel 76 van de vennootschapswet betreft, verwijst de Gemeenschapsminister naar artikel 30cties juncto artikel 4, § 5 van de wet van 2 april 1962 tot oprichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van gewestelijke investeringsmaatschappijen waarin uitdrukkelijk bepaald wordt dat de stemrechtbeperkingen voorzien in artikel 76 van de vennootschapswet niet van toepassing zijn op het stemrecht verbonden aan de kapitaal-aandelen door deze investeringsmaatschappijen of hun gespecialiseerde dochtermaatschappijen aangehouden.

De niet-toepasselijkheid van dit artikel 76 op het stemrecht van de GIMV en haar gespecialiseerde dochtermaatschappijen wordt bevestigd in artikel 52, § 1 van de statuten van de GIMV :

„Artikel 76 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen is niet van toepassing op het stemrecht dat verbonden is aan de kapitaalaandelen welke door de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen en door haar gespecialiseerde dochtervennootschappen worden aangehouden door de toepassing van artikel 5, § 2 of § 3 van deze statuten."

Aangezien in casu de Vlaamse Milieuholding als gespecialiseerde dochtermaatschappij van de GIMV werd opgericht bij toepassing van artikel 5, § 2 van deze statuten en bij beslissing van de Vlaamse Executieve als dusdanig werd erkend, zal de Vlaamse Milieuholding zonder beperkingen haar stemrecht verbonden aan de in de Vennootschap gehouden kapitaalaandelen kunnen uitoefenen.

Gezien het privaatrechtelijk karakter van de Vennootschap, is het derhalve noch vereist noch aangewezen structurele toezichtmechanismen te voorzien buiten de in de vennootschapswet voorziene gemeenrechtelijke of toegelaten statutaire mechanismen betreffende het bepalen van het beleid en het controleren van de Vennootschap.

Uiteraard zal de Vlaamse Executieve — zoals reeds eerder gezegd — wel in de in artikel 32septies § 2 bedoelde overeenkomst bepalingen opnemen ten einde in het bijzonder de goede uitvoering van de aan de Vennootschap opgedragen taken te kunnen waarborgen.

3. In punt 5 van de algemene opmerkingen van haar advies wijst de Raad van State erop dat de bepaling van het in te voegen artikel 32octies, § 1, 3° waarbij de Vennootschap het investeringsprogramma conform de wetgeving op de overheidsopdrachten zal uitvoeren overbodig is aangezien het om een publiekrechtelijke rechtspersoon gaat die per se aan die wetgeving onderworpen is.

Zoals eerder reeds gezegd, is deze bepaling geenszins overbodig aangezien de Vennootschap als privaatrechtelijke rechtspersoon moet worden gekwalificeerd.

De Raad van State interpreteert deze bepaling — in de context van het vermeende publiekrechtelijke karakter van de Vennootschap — in de zin dat alle opdrachten in het kader van een investeringsprogramma onderworpen zullen zijn aan de wet van 14 juli 1976 betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten. Het artikel 32octies, § 1, 3° is er echter enkel op gericht decretaal te bevestigen dat de Vlaamse Executieve in de met de Vennootschap af te sluiten overeenkomst regels zal opnemen die de mededinging bij de uitvoering van de werken waarborgt overeenkomstig de ratio legis van deze wet van 14 juli 1976.

4. In punt 6 van de algemene opmerkingen van haar advies wijst de Raad van State erop dat het ontwerp-decreet niets bepaalt over het eigendomsrecht op de nieuwe rioolwaterzuiveringsinfrastructuur die door de Vennootschap zal worden geëxploiteerd.

Het is inderdaad de bedoeling dit te regelen in de af te sluiten overeenkomst zoals de Raad van State zelf suggereert.

Volledigheidshalve dient er te worden op gewezen dat krachtens het artikel 32octies, § 3 juncto de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, de Vennootschap onder de in die wet voorziene voorwaarden in naam van het Vlaamse Gewest maar voor eigen rekening zal kunnen onteigenen.

5. Tenslotte wijst de Raad van State in punt 7 van de algemene opmerkingen van haar advies op een discrepantie in de inwerkingtredingsbepalingen.

De Raad van State merkt daarbij terecht op dat de inwerkingtreding van het artikel 60 van het ontwerp-decreet de opheffing tot gevolg zal hebben van de bepalingen van de bij het programmadecreet van 20 december 1989 in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging ingevoerde bepalingen die betrekking hebben op de bijdragen en heffingen op waterverontreiniging.

Dit is inderdaad de bedoeling.

Om reden dat de heffingen voor waterverontreiniging elk begrotingsjaar opnieuw dienen vastgesteld, wordt geoordeeld dat de desbetreffende bepalingen beter thuishoren in het programmadecreet en werden deze niet opgenomen in het voorliggende ontwerp-decreet bestuurlijk beleid. De bepalingen inzake de heffingen voor waterverontreiniging voor 1991 worden ingevoerd door artikel 67 van het ontwerp-decreet houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, dat door de Vlaamse Executieve reeds op 10 oktober 1990 principieel werd goedgekeurd en dat afzonderlijk voor goedkeuring aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd. Het is de bedoeling dat voormelde bepalingen van beide decreten in voege treden per 1 januari 1991.

Wat artikel 32septies bedoeld in artikel 60 betreft.

In de artikelsgewijze bespreking wijst de Raad van State met betrekking tot het in te voegen artikel 32septies erop dat het verband tussen het in te voegen artikel 32quater, § 1, 6° waarbij de Vlaamse Milieumaatschappij wordt gelast met het exploiteren, met inbegrip van het verder afwerken, aanpassen en verbeteren van bestaande rioolwaterzuiveringsinfrastructuur en het nieuwe artikel 32septies, § 2, 4° waarbij de Vennootschap wordt gelast met het overnemen, aanpassen en verbeteren van deze infrastructuur onduidelijk is.

Het betreft hier de op het ogenblik van de inwerkingtreding van het voorliggende decreet reeds in exploitatie zijnde alsmede door de Vlaamse Executieve reeds goedgekeurde rioolwaterzuiveringsinstallaties, pompstations en collectoren. Het in te voegen artikel 32quater machtigt de Vlaamse Executieve hieromtrent de datum te bepalen waarop de Vlaamse Milieumaatschappij geheel of gedeeltelijk ontheven wordt van de exploitatieopdracht van deze infrastructuur. Het in te voegen artikel 32septies van zijn kant draagt aan de Vennootschap onmiddellijk als taak op : „het overnemen, aanpassen en verbeteren van de bestaande rioolwaterzuiveringsinfrastructuur”.

De voorziene machtiging gegeven aan de Vlaamse Executieve beoogt te vermijden dat er een discontinuïteit zou ont-

staan in de exploitatie van de bestaande rioolwaterzuiveringsinfrastructuur en in de verdere afwerking van de in opbouw of in aanleg zijnde infrastructuur waarvoor reeds de gewestbijdrage werd toegekend enerzijds, en in de zich voor de goede werking van de bestaande infrastructuur opdringende onderhouds- of aanpassingswerken anderzijds. Voormelde decretale bepalingen voorzien, zoals de Raad van State terecht opmerkt, dat de Vlaamse Milieumaatschappij nog kan gelast zijn met de exploitatie van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van het voorliggend ontwerp-decreet bestaande rioolwaterzuiveringsinfrastructuur (met inbegrip van het verder afwerken, aanpassen en verbeteren) terwijl de vennootschap op dat ogenblik reeds is gelast met de overname, het aanpassen en verbeteren van bestaande infrastructuren.

Deze tijdelijke „overlapping” van taken zoals die duidelijk uit de ontwerp-tekst blijkt, is noodzakelijk om de technische en administratieve voorbereidingen, noodzakelijk voor de overdracht van de bestaande infrastructuur, project per project te kunnen treffen en aldus bijvoorbeeld te voorkomen dat een bestaande rioolwaterzuiveringsinstallatie gedurende een bepaalde „overnameperiode” buiten werking zou moeten worden gesteld.

Wat artikel 32octies bedoeld in artikel 60 betreft.

(a) Voor het in te voegen artikel 32octies wijst de Raad er in haar advies in de artikelsgewijze bespreking op de eerste plaats op dat het aanbeveling verdient de voornaamste regels voor het berekenen van de vergoeding in het decreet vast te stellen en niet enkel het principe van de vergoeding door het Vlaamse Gewest.

Het principe van de vergoeding door de overheid werd in het decreet ingelast om duidelijk te maken dat de Vennootschap uitsluitend door het Vlaamse Gewest vergoed zal worden voor de taken waarmee zij krachtens het voorliggende decreet zal worden gelast.

Het is niet nodig ter zake verdere regels in het decreet te voorzien. De Raad van State liet immers zelf de mogelijkheid open dit in een af te sluiten overeenkomst te regelen.

Deze vergoeding zal overigens ten laste worden genomen van de begroting van het MINA-fonds, welke jaarlijks en voorafgaandelijk aan de Vlaamse Raad zal worden voorgelegd.

(b) Betreffende hetzelfde artikel wijst de Raad van State er eveneens op dat het vanuit wettechnisch oogpunt de voorkeur zou verdienen niet te regelen door verwijzing maar de bepalingen van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen te hernemen.

Niettegenstaande de Gemeenschapsminister de bezorgdheid van de Raad van State voor toegankelijke wetgeving deelt, meent hij het ontwerp-decreet op dit punt niet onnodig te moeten aanpassen.

De wetgeving waarnaar wordt verwezen is immers sinds lang gekend en wordt ongewijzigd hernomen zodat in artikel 32octies alleen om reden van vereenvoudiging en duidelijk geopteerd wordt voor een loutere verwijzing naar de van toepassing verklaarde bepalingen van de voormelde wet van 12 april 1965. Het toch volledig hernemen van deze artikelen zou het decreet slechts verzwaren en tot vergissingen aanleidingen kunnen geven.

Daar het artikel 60 van het ontwerp-decreet reeds betrekking heeft op het transport van rioolwater spreekt het voor

zichzelf dat bij lezing van de desbetreffende wettelijke bepaling onder „gasvervoer” steeds „transport van rioolwater” dient verstaan.

B) Algemene bespreking van de artikelen 52 tot en met 60

Een lid van de Vlaamse Raad dat niet tot de commissie behoort noemt het totale milieulijk een van zijn hoofdbekommernissen. Voor dit lijk werd veel extern studiewerk verricht. De conclusies van de verslagen van de studiesyndicaten werden in het ontwerp van decreet opgenomen. Hier wordt de milieu-administratie van de Vlaamse Gemeenschap uitgetekend.

Tot op heden werden er nog niet veel fundamentele wijzigingen in het milieubeleid aangebracht. Er zijn wel veel plannen en intenties, maar ten gronde is er inzake het leefmilieu niets gebeurd. Hiervoor zijn er financiële middelen en instrumenten nodig. De bevoegde Gemeenschapsminister heeft nu wel milieuheffingen, een begrotingstoename en de milieuheffingen van het MINA-fonds verkregen. Op termijn verwacht de burger echter resultaten. Nu zal de Gemeenschapsminister ook over de nodige instrumenten beschikken. De rol van de overheid is in dit dossier van belang inzake de beleidsformulering, de beleidsbeheersing en de beleidsuitvoering.

De erfenis uit het verleden is echter ronduit slecht. Zo was de SOBEMAP-studie vernietigend voor de VMZ. Het besluit van de OVAM-audit was misschien iets positiever maar van de Vlaamse leefmilieu-administratie en de werking ervan werd nog geen doorlichting verricht. Er valt wel een achterstand op het werk en een personeelsonderbezetting te noteren. De voorwaarden voor een gecoördineerd beleid zijn dus niet optimaal aanwezig, ieder compartiment ervan moet goed uitgebouwd en ondersteund worden. Via een cel „organisatie” in dit ontwerp van decreet wil men aan deze uitbouw werken en het nodige onderzoek verrichten zodat er op termijn een goed functionerende administratie kan tot stand komen.

Hij heeft wel een aantal vragen bij de oprichting van de zes departementen. Het departement leefmilieu en infrastructuur zal één geheel vormen. Het lid waarschuwt voor wat hij een „ingenieursmentaliteit” noemt. De ingenieurs van openbare werken hebben immers een andere visie op het leefmilieu zodat zij mogelijks hun stempel zullen drukken op de administratie van het leefmilieu. Het behoort tot de taak van de Gemeenschapsminister, via de nodige bijscholing, van deze ingenieurs volwaardige milieu-ambtenaren te maken.

Ook waarschuwt hij voor een „rechter-betrokken partij”-situatie ingevolge de structuur van het departement. Er moeten daarom voldoende beschotten worden opgetrokken. De enting van de leefmilieu-administratie op het Bestuur van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, zonder de wegwerking van de zwakke plekken, leidt tot risico's. Zo behoudt AROL de bestaande maar meestal niet uitgevoerde functies. OVAM en de VMZ lopen het risico om gedesorganiseerd te worden. De aard van de opdrachten van deze beide parastatalen moet gelijk worden gemaakt om in de toekomst tot een samensmelting te komen. Velen vragen naar nieuwe taken voor de VMZ. De VMZ zal ook voor de luchtverontreiniging bevoegd worden : waren er dienaangaande geen andere oplossingen mogelijk ? Ook de naamloze vennootschap Aquafin krijgt belangrijke middelen voor de opkuis.

Wie oefent, in het geheel van het leefmilieubeleid, de controle over wie uit ? Men stelt de nodige middelen voor

een opkuisbeleid ter beschikking. Waar blijft echter het voorkomingsbeleid ?

De gevolgde procedure komt er in feite op neer dat de Gemeenschapsminister zichzelf een bepaalde structuur adviseert. Zo is een echte waterzuivering tegen 1995 niet uitvoerbaar. Vooraleer Aquafin is opgestart is het werk van de VMZ stilgevallen. Hij begrijpt de houding van de ambtenaren van de VMZ maar kan deze niet goedkeuren. Van een optimale samenwerking zal er echter moeilijk nog sprake zijn.

Uit het ontwerp van decreet blijkt dat het milieulijk te weinig tot een geïntegreerde aanpak leidt : er is enkel sprake van een opkuisbeleid, niet van een voorkomingsbeleid. Hieruit volgt een noodzaak om meer aandacht te besteden aan de functies coördinatie en planning. Men moet de nodige aandacht besteden aan de uitbouw van de milieu-administratie naar 1993 toe. Heeft de Gemeenschapsminister een werkschema en een tijdschema voor ogen ? Een goede coördinatietiel met een juridische onderbouw en een timing naar 1 januari 1993 toe is nodig. Een stevige administratie moet instaan voor zowel een voorkomings- als een uitvoeringsbeleid. In die geest kunnen de bevoegdheden infrastructuur en leefmilieu niet onder de bevoegdheid van dezelfde Gemeenschapsminister vallen. De Secretaris-generaal van het departement leefmilieu en infrastructuur dient zich in dit geval te beperken tot een doorgeeffunctie met een adviserende rol. De uitbouw van een beleidsrol bij de Directeur-generaal leefmilieu zou kunnen instaan voor de nodige coördinatie en planning. Het milieubeleid moet worden afgezonderd van het uitvoeringsbeleid.

Een ander lid verheugt zich over de aanwezigheid van de bevoegde Gemeenschapsminister. Toch betreurt hij dat deze procedure hier niet steeds werd gevolgd zodat er van een coherente behandelingswijze van dit ontwerp van decreet geen sprake is. Zo werd de Gemeenschapsminister van Cultuur niet gehoord bij de behandeling van de BLOSO-problematiek.

Een lid oordeelt dat het beter ware geweest dit hoofdstuk ofwel uit het ontwerp van decreet te lichten of te behandelen in de Commissie voor Leefmilieu. De meerderheid heeft echter een andere beslissing genomen. Het is voor een bepaalde fractie immers voldoende dat ze Aquafin in handen krijgt. Hij oordeelt dat in dit dossier geen sprake is van normale compromissen : dit is een zuiver politiek spel dat wordt opgevoerd.

Volgens de spreker is de vorige interveniënt te licht over de historiek heen gestapt. Dit lid was in het verleden zelf lid van de raad van bestuur van de VMZ. Hij noemt het deontologisch niet verantwoord dat dit lid zijn eigen verantwoordelijkheid heeft verzwegen. Bovendien heeft een ander lid van zijn fractie als Gemeenschapsminister jarenlang het leefmilieudepartement beheert : voor het waterzuiveringsbeleid waren er miljarden ter beschikking. De vier Gemeenschapsministers die tussen 1982 en 1987 dit departement hebben beheerd, hebben één verdienste gehad, namelijk de vernietiging van het ongecoördineerd beleid van hun voorganger die, als Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden via de subsidiëring aan de gemeenten miljarden heeft weggeschonken.

Het SOBEMAP-rapport is op verzoek van de fractie van het lid tot stand gekomen. Het gaf een basisinzicht in de zaken die verkeerd liepen. Dit feit was niet alleen te wijten aan het slecht functioneren van de VMZ maar had te maken

met het ministerieel beleid. In de waterzuiveringsprogramma's kwam geen schot : slechts na het verschijnen van het rapport kwam hierin verandering. Ieder jaar keurde de Vlaamse Raad een investeringsbegroting van ongeveer 1,5 miljard frank goed. Toch werden hiervan slechts een 800 miljoen frank gespendeerd. Dit is te wijten aan het beleid van de Gemeenschapsministers tussen 1982 en 1987 die het leefmilieubeleid beheerden. In de uitvoering hebben zij gefaald.

Een lid trekt de aandacht van de Gemeenschapsminister op een artikel in het dagblad „De Standaard” van 7 november 1990 (Raad van State : decreet over Aquafin dient nog bijgeschaafd). Hij verlangt een antwoord van de Gemeenschapsminister op de vragen en de suggesties in dit artikel.

Bijkomend wil hij vernemen wie de 49 procent kapitaal vanuit de privé-sector zal invullen. De VMW zou hiervoor kandidaat zijn.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat de verwijzing naar VMW enkel voor de watervoorziening geldt, niet voor de waterzuivering.

De vorige spreker stelt dat het niet ondenkbaar is dat buitenlandse kapitaalkrachtige holdings zullen participeren : de vennootschap zal immers een monopoliepositie innemen. Hij herinnert aan de gebeurtenissen in de elektriciteitssector. Niettegenstaande het innemen van een minderheidspositie zouden ze een blokkeringsrecht kunnen verwerven. Hij wenst waarborgen opdat Aquafin niet in handen van het Franse kapitaal zou komen.

Voor de rest is hij bereid het door de Executieve voorgestelde systeem te volgen. Het is immers beter iets te ondernemen dan niets te doen.

Een ander lid herinnert eraan dat hij jaren geleden in de Commissie voor Volksgezondheid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers bij de bespreking van het plan om het zeewater te ontzilten de privatisering heeft bestreden met het argument dat een aantal nutsvoorzieningen een openbaar karakter hebben omdat ze een monopoliepositie impliceren. De toenmalig bevoegde Minister beaamde deze stelling. Waterzuivering is in essentie openbaar. Het betreft een monopoliepositie in een sector die economisch zeer sterk zal worden : het milieu wordt immers een harde sector. Het uitgangspunt is dat men er als overheid moet over waken dat de waterzuivering volgens snelle en goede procedures verloopt. Tegen 1995 belooft men de zuivering van alle oppervlaktewaters : dit moet worden gerealiseerd. Bij het uitbesteden van taken moet ook een resultatenverbintenis worden afgesloten. Dit probleem hangt immers samen met andere problemen zoals de waterverdragen.

Indien de overheid de opdracht uitbesteedt dan moeten in het protocol termijnen en dies meer worden bepaald. De Gemeenschapsminister draagt in eerste instantie de verantwoordelijkheid dat het beleid binnen vijf jaar tot resultaten leidt. In tweede instantie is dit de Vlaamse Raad.

De interveniënt herinnert aan enkele passussen uit het tweede advies van de Raad van State : „Het is niet duidelijk welke controle uit de bepalingen van dit ontwerp voortvloeit dan wel door middel van een overeenkomst zal worden opgelegd.”.

Met betrekking tot de bepaling waarbij de helft plus één van de aandelen in het kapitaal steeds direct of indirect in handen van het Vlaamse Gewest dient te zijn merkt de Raad

van State op dat „die vereiste waarborgt echter geenszins dat het „beleid" van de naamloze vennootschap ook effectief door het Vlaamse Gewest zal worden uitgestippeld. De raad van bestuur kan bijvoorbeeld worden gedomineerd door de partners, in welk geval zij het zullen zijn die de koers van de vennootschap zullen bepalen."

Inzake de toepassing van artikel 76 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen stelt het advies :

„Tenzij het niet de bedoeling zou zijn dat de vertegenwoordigers van de overheid in de raad van bestuur van de op te richten vennootschap een doorslaggevende invloed op het beleid ervan zouden uitoefenen, zouden de nodige voorzieningen moeten worden getroffen om die invloed te verzekeren."

De spreker concludeert dat de rol van de overheid in het beleid niet gespecificeerd is. Ofwel willen wij deze niet, wat onmogelijk is omdat de Executieve verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid. Wordt de overheid in de raad van bestuur vertegenwoordigd volgens de meerderheid van de aandelen ?

Verwijzend naar zijn toelichting en inzonderheid de bespreking van het advies van de Raad van State antwoordt de Gemeenschapsminister bevestigend op de laatste vraag.

Wat de toepasselijkheid van artikel 76 van de vennootschapswet betreft wijst de Gemeenschapsminister nogmaals op artikel 30octies juncto artikel 4, paragraaf 5 van de wet van 2 april 1962 tot oprichting van een Nationale Investeringsmaatschappij en van gewestelijke investeringsmaatschappijen waarin uitdrukkelijk wordt bepaald dat de stemrechtbeperkingen voorzien in artikel 76 van de vennootschapswet niet van toepassing zijn op het stemrecht verbonden aan de kapitaalaandelen door deze investeringsmaatschappijen of hun gespecialiseerde dochtermaatschappijen aangehouden.

Het vorig lid citeert opnieuw het tweede advies van de Raad van State : „Het is echter de combinatie van enerzijds de opdracht van openbaar nut, waar de op te richten vennootschap overigens een monopoliepositie zal bekleden, met anderzijds het overwicht van de overheid in het kapitaal van de vennootschap, dat moet doen besluiten tot het publiekrechtelijk karakter van die vennootschap. Dit impliceert dat de overheid toezicht op de op te richten vennootschappen moet kunnen uitoefenen. Het ontwerp moet op dit punt worden aangevuld."

Het advies stelt verder dat „Artikel 32octies, paragraaf 1, 3°, van het ontwerp bepaalt dat de vennootschap het in artikel 32septies, paragraaf 1, bedoelde investeringsprogramma uitvoert „conform de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten". Deze bepaling stelt dat alle opdrachten die kaderen in het investeringsprogramma (ook die waarvan het bedrag 217 miljoen niet bereikt) onderworpen zijn aan de wet van 14 juli 1976."

De Gemeenschapsminister repliceert dat voormelde wet van 14 juli 1976 enkel van toepassing is op publiekrechtelijke vennootschappen en dus niet op de in het in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging in te voegen artikel 32septies vermelde vennootschap die een privaatrechtelijke rechtspersoon is. De term „conform de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten voor aanneming van werken, leveringen en diensten" is derhalve nodig voor de toepassing op de bedoelde

privaatrechtelijke vennootschap en betekent dat de regels vervat in bedoelde wetgeving zullen moeten worden nageleefd evenwel met uitsluiting van deze die het administratief toezicht betreffen.

De vorige spreker merkt echter op dat deze argumentatie staat of valt met de verwerping of de aanvaarding van de thesis van het publiekrechtelijk karakter van de vennootschap. Als lid van de Vlaamse Raad kan men immers moeilijk verklaren dat de Raad van State zich vergist.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat de Raad van State in zijn advies van 12 oktober 1990 met betrekking tot bedoelde vennootschap zelf stelde dat het gaat om een privaatrechtelijke vennootschap. In zijn advies van 30 oktober 1990 stelt de Raad van State dat er hieromtrent sterke twijfels rijzen. Dit toont aan dat de Raad van State niet absoluut zeker is van het karakter van de vennootschap. In zijn toelichting bij artikel 60 van het ontwerp van decreet heeft hij reeds een aantal rechtspublicaties aangehaald waaruit blijkt dat het onderscheid tussen privaatrechtelijke en publiekrechtelijke rechtspersonen vaak niet duidelijk te onderkennen is. De Raad van State volgt een eigen appreciatie wanneer ze stelt dat Aquafin een publiekrechtelijk rechtspersoon is. In zijn toelichting heeft de Gemeenschapsminister echter meer argumenten aangebracht om het privaatrechtelijk karakter ervan aan te tonen. Het betreft hier geenszins een wiskundig gegeven maar een appreciatiegegeven. Vooral moet alles gezien worden in de context van het totstandkomen van het ontwerp van decreet. In een principiële beslissing opteerde de Executieve voor een privaatrechtelijke rechtspersoon. Waarom diende anders de VMZ in vraag te worden gesteld ? Ook het SOBEMAP-rapport wees er reeds op dat de doelstellingen via de ongewijzigde VMZ-structuur niet konden worden bereikt. In de nieuwe constructie werden die starheden, inherent aan een overheidsinstelling, voorkomen.

De vorige interveniënt merkt op dat de clause „conform de wetgeving op de overheidsopdrachten” geen toepassing vindt indien het privaatrechtelijk karakter van de uitbesteding vaststaat. De Raad van State stelt dit zo. Waterzuivering heeft echter een openbaar karakter en behoort tot de verantwoordelijkheid van het openbaar bestuur. Indien hier sprake is van een privaatrechtelijke vennootschap, hoe wordt deze clause door de Gemeenschapsminister geïnterpreteerd ? Welke elementen van de wet neemt de Gemeenschapsminister over (bedragen, opdrachten, enzovoort) ? Wat kan er aan onttrokken worden ?

De Gemeenschapsminister wijst nogmaals op de verschillen tussen het eerste en het tweede advies van de Raad van State. Zich steunende op andere argumenten trekt de Raad van State in het tweede advies zijn eerste standpunt in twijfel. De Raad van State stelt dus niet dat het hier absoluut om een publiekrechtelijke vennootschap zou gaan. De Gemeenschapsminister herbevestigt dan nog eens dat bedoelde dochtermaatschappij van de NV Vlaamse Milieuholding duidelijk als een privaatrechtelijke vennootschap moet worden beschouwd.

Het vorige lid repliceert dat men de teksten van de Raad van State niet lichtzinnig mag opzij schuiven zelfs wanneer het privaatrechtelijk standpunt binnen deze Commissie een meerderheid haalt. Hij wil vernemen waar de clause „conform de wetgeving op de overheidsopdrachten” van toepassing is. Hij heeft bezwaren tegen het minder aanwenden van deze procedure. Indien wordt gehandeld volgens de regele van de administratieve kunst, zonder willekeur of dubbelzinnigheid, dan kunnen alle fracties hieraan steun verlenen.

De Raad van State wijst ook op het probleem van het eigendomsrecht van de

Wie blijft eigenaar ? Dit moet worden onderscheiden van het beheer.

De Gemeenschapsminister herbevestigt vooreerst dat het de bedoeling is dat via een af te sluiten overeenkomst aan de vennootschap zal worden opgelegd dat het investeringsprogramma dient gerealiseerd conform de wetgeving op de overheidsopdrachten. Het is geenszins de bedoeling de in die wetgeving voorgeschreven procedures minder aan te wenden ; daarentegen zijn vanzelfsprekend de bepalingen inzake administratief toezicht van deze wetgeving niet van toepassing op Aquafin.

De Gemeenschapsminister bevestigt verder dat de overheid naakte eigenaar blijft van de aan bedoelde vennootschap ter uitvoering opgedragen infrastructuur.

De vorige spreker stelt dat de overheid bij het beleid van de naamloze vennootschap moet worden betrokken, gezien de aansprakelijkheid en het feit dat het betrekking heeft op een openbare nutsvoorziening. Als openbaar bestuur moet men alle waarborgen bezitten. De meerderheid van de aandelen moet resulteren in de meerderheid van de raad van bestuur en in deze raad moet men rekening houden met het gewicht van de vertegenwoordiging. Onder toezicht van de Executieve moeten de beleidslijnen worden uitgewerkt : een veto van de privé-partners kan niet worden aanvaard.

De Raad van State wijst op de noodzaak om controle vanwege de overheid te voorzien. Het lid staat open voor alle mogelijke formules. Is het ondenkbaar dat er een regeringscommissaris wordt voorzien zoals in de parastatalen B ? Deze zou zijn veto tegen een beslissing kunnen stellen waarop de Gemeenschapsminister op korte termijn een besluit kan nemen.

Ook de toepassing van de wetgeving op de handelspraktijken moet duidelijk worden geregeld. Dit alles kan worden geregeld via een protocol met de naamloze vennootschap. De duur van het contract moet worden bepaald. Het contract moet worden goedgekeurd door de Executieve en medege-deeld aan de Vlaamse Raad. In het contract moeten ook dwingende afspraken worden gemaakt in verband met de beoogde resultaten.

In het ontwerp van decreet moeten een paar aanvullende bepalingen worden opgenomen. Indien ook in het protocol aanvullende bepalingen worden voorzien dan is zijns inziens een akkoord in deze Commissie mogelijk.

Een ander lid wijst erop dat de gestelde problemen niet alleen in deze Commissie opduiken. Dezelfde problemen ziet men ook in andere sectoren onder meer bij het wetsontwerp op de openbare kredietinstellingen en bij de hervorming van de regies. Het betreffen hier analoge discussiepunten. We moeten duidelijk weten waarheen we met de modernisering naar toe willen. Alleszins opteert het lid voor een groter initiatief dat het mogelijk maakt dat de nodige financiële middelen worden aangetrokken alsmede ervaren personen voor het management. Dit is de grote doelstelling. Hij herinnert ter zake aan de Distrigas-problematiek : deze problemen zijn dus niet nieuw.

Bij de hervorming van de OKFs bepaalt men duidelijk in een vijftal artikelen dat dit privaatrechtelijke instellingen zijn. Wel wordt het vennootschapsrecht volledig gevolgd. Dit impliceert niet dat men steeds de wet van 1976 moet volgen maar wel de gewone handelsverrichtingen. Zo niet gaat de dynamiek van de financiële instellingen verloren.

Het al of niet toekennen van een statuut van openbare instelling heeft grote gevolgen, niet alleen met betrekking tot de overheidsopdrachten maar ook op de verhouding tussen de klant en de openbare instelling. In de Senaat wordt momenteel een wetsvoorstel bestudeerd om tussen beiden een andere verhouding dan de bestaande tot stand te brengen. Immers de verantwoordelijkheid moet worden gedynamiseerd, het beheer mag niet meer in onzekerheid blijven en de inbeslagname van goederen moet mogelijk zijn en men mag niet aan te strakke regels onderworpen zijn wanneer men op het gewoon handelskarakter moet ingaan.

Het lid wijst er op dat ingeval van een publiekrechtelijke rechtspersoon bijvoorbeeld een inbeslagname van goederen niet mogelijk is.

Daarom is het nodig dat de rechtsfiguur duidelijk wordt bepaald. De Raad van State weet dat ook niet en kan het ook niet weten omdat het niet bij wet is bepaald. Ook een bepaling in de statuten lost niets op. Daarom moet de juiste rechtsstructuur in het decreet worden genotuleerd zo niet is men aan interpretatieteksten overgeleverd waarmee men op verschillende criteria kan oordelen of het nu over een publiek- dan wel een privaatrechtelijke instelling gaat. De Raad van State heeft slechts enkele criteria aangeduid, maar de opsomming is niet limitatief.

Hoe wordt het kapitaal bij elkaar gebracht en in welke verhouding ? We moeten weten of we dit privé kapitaal al dan niet nodig hebben. Indien we het nodig hebben mag het niet door een bepaalde structuur worden afgeschrikt.

Wordt de opdracht in stukken opgedeeld of wordt er één grote structuur voorzien ? Een holdingsstructuur met inbreng, vetorecht en beslissingsrecht vanwege de overheid.

Ook het soort vennootschap is belangrijk. Wordt het een gemengde vennootschap (Distrigas) een coöperatieve vennootschap (intercommunales), mutualiteiten, vzw's of sociaal statuut zelfstandigen. De mutualiteiten vormen een onderlinge verzekeringskas die geen handelsvennootschapsvorm maar een gemengde vorm is. Specifiek is het feit dat er geen kapitaal is maar enkel een erkenning door de overheid en dat deze enkel een toelevering doet van bepaalde opdrachten die normaal ook door de overheid kunnen gebeuren.

Met betrekking tot de stemverhoudingen stelt het lid dat men, ingevolge de nieuwe wetgeving op de naamloze vennootschappen, gebonden is aan bepaalde stemverhoudingen. Zowel de minderheid als de meerderheid hebben rechten. Zo is er zeker een blokkeringsminderheid inzake statutenwijzigingen en in verband met het toegestane kapitaal. Gaan wij dit ook invoeren ? Men mag zeker de aanvoer van privékapitaal niet afsluiten. Hij verwijst ter zake naar wat in de elektriciteitssector is gebeurd. In Vlaanderen zal er, ook in de sector van het leefmilieu, concurrentie optreden. Daarom moet het beleid in gans de economische sector dynamischer worden.

Moeten wij de wet van 1976 integraal toepassen ? Dan maken we de werking van de nieuwe instelling minder soepel. Of moeten wij niet-identische spelregels via een protocol vastleggen zodat de overheid bepaalde vormen van inzage en medebeslissingsrecht krijgt wanneer er bepaalde opdrachten worden gegeven waarvoor de Gemeenschapsministers van Leefmilieu en Economische Zaken inzage moeten kunnen krijgen. Hoe moet men dit juridisch in de statuten bepalen, of moet men via een richtlijn werken ? Wat is de juridische waarde van zo een richtlijn ten overstaan van de naamloze vennootschap.

De spreker verklaart zich voorstander van de modernisering van de opdrachten die de overheid financieel niet alleen aankan. Daarvoor moet er een voldoende soepele structuur worden uitgewerkt waardoor de privé-partners worden geïnteresseerd en ze op een loyale wijze met de overheid kunnen samenwerken. Ook de overheid mag niet worden misleid zodat er normen moeten worden voorzien waardoor de inspraak van de overheid wordt verzekerd. Het geheel vormt geen ideologische benadering maar een aansporing voor een modernisering van het beleid en naar het zoeken van de nodige financiële middelen.

Een lid oordeelt dat de financiële inbreng van de privé-sector nodig is. De hier uitgewerkte structuren bevatten heel wat „wishfull thinking”. Naarmate deze structuren worden ingevuld creëert men in feite een publiekrechtelijk rechtspersoon. Wat zal echter op een bepaald ogenblik de inbreng van de Europese wetgeving zijn ? Kan de Europese wetgeving uit het groot aantal voorwaarden, de protocols en de regeringscommissaris niet besluiten dat er hier sprake is van een publiekrechtelijke instelling ? Is de clause „conform de wetgeving op de overheidsopdrachten” niet strijdig met de Europese richtlijn ? Is het mogelijk dat een naamloze vennootschap in essentie als een overheidsinstelling moet optreden ?

De Gemeenschapsminister herhaalt ten overvloede dat het steeds de bedoeling is geweest van de overheid dat de GIMV en haar dochtermaatschappijen geen publiekrechtelijk karakter hebben.

Dit wordt onder meer bevestigd door het feit dat de GIMV niet opgenomen is in de lijst van publiekrechtelijke rechtspersonen, als bijlage 2 opgenomen in het koninklijk besluit van 1 augustus 1990 betreffende de mededeling inzake bepaalde overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken in het raam van de Europese Gemeenschappen.

Een ander lid informeert of de afwijking van de stemrechtbeperkingen voorzien in artikel 76 van de vennootschapswet ook geldt voor een dochtermaatschappij van de Vlaamse Milieuholding. Deze wet voorziet immers slechts een afwijking van de GIMV en voor de gespecialiseerde dochtermaatschappijen van de GIMV, hier met name de Milieuholding. Hij verlangt dat de diensten van de Vlaamse Raad deze aangelegenheid onderzoeken.

Een ander lid herinnert aan het SOBEMAP-rapport waarvan de conclusies aan de Vlaamse Raad werden voorgelegd. De Vlaamse Executieve had rond dezelfde periode een opdracht gegeven aan twee studiesyndicaten : één opdracht in het kader van de waterzuivering en één in het kader van de watervoorziening.

De spreker heeft kritiek op de samenstelling van de studiesyndicaten. Zij bestonden uit leden van het kabinet van de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu, uit leden van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij en uit leden van de GIMV. Dit zijn geen externe experts die objectieve studies kunnen afleveren en nieuwe ideeën kunnen naar voor brengen. Uit een interview met een van deze GIMV vertegenwoordigers, inmiddels topman van een private holding, blijkt dat zijn groep interesse heeft voor milieu-investeringen op voorwaarde dat er bedrijfseconomische rendabiliteit is. Concreet zou er interesse bestaan voor Aquafin.

Dit toont aan dat er een belangenvermenging bestaat tussen zij die het beleid concipiëren en zij die later op geprivatiseerde wijze instaan voor de uitvoering ervan.

De Gemeenschapsminister repliceert hierop dat van belangenvermenging enkel sprake is als men tegelijkertijd bepaalde functies uitoefent en niet als men ze, zoals hier het geval, achtereenvolgens uitoefent.

De conclusies van de beide studiesyndicaten zijn in de ogen van het lid waardeloos. Hij blijft derhalve bij het SOBEMAP-rapport en betreurt dat geen enkel van de daarin beschreven scenario's model hebben gestaan voor de constructie die in het voorliggende ontwerp-decreet op het stuk van milieubeleid wordt opgezet. Een van de scenario's was nochtans bijzonder interessant en volgens SOBEMAP het enige dat tegen 1995 zeker de doelstellingen zou kunnen halen. In dit scenario wordt het waterzuiveringsbeleid uitgesplitst over twee polen : aan de ene kant zoveel mogelijk activiteiten uitbesteden aan derden en de taak en de rol van de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij reduceren tot drie zaken : 1. uitgeven en controleren van de lozingsvergunningen, 2. het opleggen en opvolgen van investerings- en exploitatiegebeuren, 3. de controle op de waterkwaliteit.

Dit scenario inspireerde ook zijn partij bij het opmaken van zijn milieubeleidsplan dat gebaseerd is op een echte privatisering zonder monopoliepositie. De rol van de overheid wordt hierbij beperkt tot controle, afleveren van vergunningen, opleggen van investerings- en exploitatieprogramma, en controle van de waterkwaliteit.

In de praktijk kan dit gebeuren door de Vlaamse regio onder te verdelen in geografische bekkens. Op grond hiervan kan de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij een lastenboek opmaken en volgens de wet op de overheidsopdrachten de werken uitbesteden aan de privé-sector weliswaar met resultaatsverbintenis. Dit stelsel wordt in Engeland toegepast.

De constructie van het ontwerp van decreet lijkt, aldus het lid, nergens op. Ofwel opteert men ervoor dat de waterzuivering integraal een zaak voor de overheid is, dit is het vroegere concept, met voldoende middelen ; ofwel opteert men voor het stelsel van de vrije markt, waarbij de overheids-taak beperkt wordt tot controle, vergunningen en programma's.

Het voorliggende systeem is gevaarlijk. Immers, men geeft een monopolie voor een enorm belangrijk investeringspakket aan een gemengde organisatie, deels overheid, deels privé. De privé-sector draagt geen enkele verantwoordelijkheid hierin als bepaalde resultaten niet worden bereikt en ook geen risico's.

Spreker wijst op het gevaar voor economische verzuiling dat erin bestaat bevriende groepen op geprivilegieerde wijze te laten participeren in een operatie met een enorm financieel impact.

Hij vreest dat met de watervoorziening dezelfde weg wordt ingeslagen.

De „driepotige" constructie moet mank lopen. Immers Aquafin wordt verantwoordelijk voor de financiering en de uitvoering van de vereiste infrastructuur ; de controle en de vergunningen wordt de VMZ ontnomen en getransfereerd naar de Administratie ; de programmatie van de waterzuiveringsinvesteringen blijft bij de VMZ. Dit laatste is de sleutel van het geheel en zal, wegens de malaise die bij de VMZ heerst, het zwakke punt worden. Er is immers op dit punt coördinatie nodig met Aquafin en dit zal in de praktijk moeilijk zijn.

Spreker betreurt dat voor zulk belangrijk beleidsonderdeel als de waterzuivering, waarvoor de bevolking nu wel gesensibiliseerd is, een constructie wordt opgezet waarvan op voorhand kan gezegd worden dat zij niet binnen een redelijke termijn zal bijdragen tot een betere waterkwaliteit.

Tot slot stelt het lid nog een aantal concrete vragen :

1. Wie zullen de private aandeelhouders zijn voor de 49 procent aandelen van Aquafin die niet door de overheid worden gecontroleerd ? Is het zo dat men zeker geen bevriende groepen wil bevoordelen en deze opvulling voor iedereen open staat ?

2. Wat nu het advies van de Raad van State betreffende het milieuhoofdstuk, en de repliek van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu hierop betreft, verklaart het lid te betwijfelen dat de afwijkingen van de vennootschapswet die inzake het stemrecht wel gelden voor NIM, GIMV en dochter, ook zou gelden voor wat men zou kunnen noemen de „kleindochter" in casu Aquafin.

3. Er is uiteindelijk geen duidelijkheid over het karakter van Aquafin : is het een vennootschap met privaatrechtelijk karakter of met publiekrechtelijk karakter ? De Raad van State tendeeft naar publiekrechtelijk, de Gemeenschapsminister zweert bij privaatrechtelijk. Hij weerlegt daarbij echter niet de argumenten van de Raad van State. De conclusie „publiekrechtelijk karakter" heeft, aldus het lid, zeker een aantal voordelen. Immers de wet op de gunning van de overheidsopdrachten moet dan automatisch worden nageleefd en dit is toch een cruciaal punt.

Het intrigeert het lid sterk te weten waarom de Gemeenschapsminister per se wil aantonen dat Aquafin niet een vennootschap van publiekrechtelijke aard kan of mag zijn.

4. De vergoeding die Aquafin voor de uitvoering van haar opdrachten dient te krijgen moet, volgens de Raad van State, althans in grote lijnen worden vastgelegd in het decreet. Waarom gaat de Gemeenschapsminister hier niet op in. Dit bevordert alleszins niet de openheid die toch wenselijk is nu men een naamloze vennootschap zulke belangrijke monopoliepositie bezorgt.

5. Quid met de onteigeningsbevoegdheid ten algemenen nutte van een privaatrechtelijke vennootschap ? Dit is toch een zeer gevaarlijke evolutie ?

Een ander lid vraagt zich af welk het totale effect zal zijn op het leefmilieu van het groot volume aan investeringen in de waterzuivering eens Aquafin een feit zal zijn. Hij vreest dat niet preventief zal worden gewerkt om minder verontreiniging te veroorzaken. Er zal daarentegen meer geld worden besteed aan „end of the pipe" opkuistechnologie. Dit is voor een groot deel het gevolg van de slechte coördinatie van de milieupolitiek op nationaal en op gewestelijk vlak. Hierdoor kan er onder meer geen preventieve produktpolitiek worden gevoerd. Ook tussen de Gewesten dringt coördinatie en overleg zich op (bijvoorbeeld problematiek van het Denderbekken) inzake verontreinigingsbestrijding. Op korte termijn zal er zeker nog niet veel ten goede veranderen in de dagelijkse beleving van het leefmilieu, aldus het lid.

Een tweede aandachtspunt dat het lid te berde brengt is het enorme gebrek aan parlementaire controle onder meer inzake leefmilieu. Waar blijft het ontwerpdecreet met betrekking tot het MINA-fonds ? De milieuheffingen zullen alweer in het programmadecreet worden opgenomen ; dit kan echter vanaf volgend jaar niet meer.

Een derde opmerking geldt de controle op Aquafin. Deze laat zowel vanwege de Vlaamse Executieve als vanwege de Vlaamse Raad sterk te wensen.

Verder is er een te grote vaagheid betreffende de overeenkomst die de Executieve met Aquafin zal afsluiten. Het ontwerp van decreet is in die zin een blanco-cheque van 60 à 70 miljard voor de Vlaamse Executieve.

Quid met de reorganisatie van het personeel ? In het nieuwe ministerie van infrastructuur, leefmilieu en ruimtelijke ordening komen een groot aantal ambtenaren van openbare werken over. Zal er geen behoefte zijn aan herscholing van deze ambtenaren ? Door wie, wanneer en hoe ? De aanpak van een ecologische problematiek is immers wat anders dan de know-how in verband met het bouwen van autowegen en bruggen.

Quid met de milieu-inspectiedienst ? Hoe zal die worden gestructureerd ? Een ploeg van mensen per sector, namelijk ex OVAM, ex AROL en ex VMZ-ambtenaren ?

Is het denkbaar dat één ambtenaar bevoegd zal zijn voor alle vergunningen binnen een bepaalde subregio en ook beslagen om alle controles te doen ?

Zal er een verschil in beloning zijn tussen de ambtenaren die in de ontmantelde OVAM of VMZ zullen worden tewerkgesteld, zij die door de NV Aquafin zullen worden opgeslorpt en zij die worden overgeheveld naar de milieu-inspectie ? Kan die beloning voldoende groot zijn om de brain-drain naar de industrie van bekwame elementen te stoppen ?

Quid met de leefbaarheid van de ontmantelde OVAM en VMZ ? Zullen er nog voldoende personeel en middelen overblijven om de belangrijke resttaken uit te voeren ? Bijvoorbeeld de aanpak van de black-points in Vlaanderen en de meldings- en aangifteplicht voor OVAM. De VMZ zal een tijdlang moeten concurreren met Aquafin waarbij zij vertrekt vanuit een zeer zwakke positie. De VMZ zal immers de slechts waterzuiveringsinstallaties moeten behouden. Aquafin zal enkel die investeringen overnemen die haar interesseren omdat ze economisch (niet-ecologisch) renderend zijn.

Wat de toekomstige taak van OVAM betreft, wie zal de toekomstige verbrandingsovens installeren en exploiteren ? OVAM ? SOLIDFIN, een heruitgave van Aquafin ? Een samenwerkingsverband van intercommunales, al of niet met elektriciens ?

Tot slot stelt het lid nog een aantal vragen over het statuut van de NV Aquafin. Aquafin wordt volgens dit lid een juridisch en financieel avontuur. Immers, er is een zeer grote onzekerheid over het uiteindelijk financieringsaandeel van de industrie. Een deel van de industrie zal zeker profiteren van de milieutechnologieboom maar of een deel van de industrie werkelijk zal opdraaien voor alle milieuheffingen is nog niet zeker. De milieuheffingen zullen volgens de vooruitzichten een grote stijging ondergaan, naar 1.300 frank per vuileenheden in 1995. Deze stijging zal tot gevolg hebben dat de bedrijven hun vuilast beperken door zelfzuivering of aanwending van schone technologie, om hun produktiekosten te drukken. Daartegenover staat dat het aandeel van de individuele burger in de milieuheffingen de hoogte zal ingaan.

Het lid heeft verder vragen over het gegarandeerd rendement van 11 procent voor de privé-partners in Aquafin. Welk zal het effect daarvan zijn op de totale kostprijs die nog jarenlang door de milieuheffingen zal moeten worden afbetaald ?

Er zijn nog andere sporen van financiële bevoordeling van Aquafin ten koste van de VMZ, namelijk de projectkeuze „à la carte" voor 1991. De overnameprijs voor de afgeschreven VMZ installaties is te goedkoop. Worden de dividenden voor de overheidsaandelen gebruikt voor de financiering van volgende investeringen ? Er is verder geen duidelijkheid over welke milieuheffingen Aquafin als privé-maatschappij voor het lozingswater zal moeten betalen. Is er een sanctie als Aquafin zijn doelstellingen niet haalt ? Wie wordt eigenaar van de te bouwen waterzuiveringsinstallaties ?

De samenwerking tussen Aquafin en de Vlaamse Milieu-maatschappij is ook problematisch. Moet de VMM niet het voorbereidend studiewerk (o.a. inzake vuilvrachtenbalansen) verrichten voor N.V. Aquafin en tegen welke vergoeding ?

Beschikt de VMZ over de nodige know how om de lucht-emissie-inventaris op te stellen waarmee zij nu plots wordt belast ?

Zal er tegen 1995 een 50 % vermindering doorgevoerd zijn van onze nutriënte vervuiling (fosfaten en nitraten) zoals overeengekomen in de Derde Noordzeeconferentie ? Spreker vreest dat deze doelstelling niet wordt gehaald.

Spreker moet ten slotte wel toegeven dat de gemeenten zullen worden geholpen omdat belangrijke rioleringswerken niet langer ten laste van het gemeentebudget zullen komen maar wel ten laste van Aquafin.

Een ander lid wil nog even kort tussenkomen. Hij betreurt dat dit zeer technisch ontwerp van decreet dat uiterst belangrijke oriëntaties in het leefmilieubeleid omvat ontsnapt aan de Commissie voor Leefmilieu.

Verder constateert hij dat de structuren van het leefmilieubeleid uiterst complex zullen zijn.

Ten slotte verwijst hij naar de studiereis van de Commissie voor Leefmilieu naar Londen, waar de drinkwatervoorziening en de waterzuivering werd geprivatiseerd. Er is wel uiteraard een overheidsorgaan dat de controle uitvoert, de normen opstelt, en de aanbestedingen uitgeeft.

De know how inzake waterzuivering is in ons land nog niet sterk ontwikkeld, vandaar dat het lid twijfelt aan de haalbaarheid van de in het ontwerp opgezette constructie voor zulke gigantische taak.

In zijn antwoord stelt de Gemeenschapsminister vast dat de grote zorg die blijkbaar alle leden bezighoudt is te weten of inzake leefmilieu de gestelde doelstellingen zullen worden bereikt via de gehele opgezette structuur van de parastatalen (OVAM, VMZ), de N.V. Aquafin en de Vlaamse Milieu-maatschappij. Alle vragen graviteren in feite hierrond.

Wat de eigenlijke leefmilieu-aspecten betreft, verwijst de Gemeenschapsminister naar de besprekingen gehouden in de commissie leefmilieu inzonderheid met betrekking tot zijn Mina-beleidsplan 1990-1995.

De Gemeenschapsminister stelt dat met het inschakelen van N.V. Aquafin als privaatrechtelijke instelling een aantal belangrijke knelpunten uit het verleden kunnen worden weg-gewerkt.

De Gemeenschapsminister verklaart te blijven bij zijn repliek op de opmerkingen van de Raad van State.

Uit de concrete appreciatie van de gegevens blijkt immers dat er voldoende argumenten zijn om te blijven stellen dat Aquafin een instelling is met privaatrechtelijk karakter. Wat

nu artikel 76 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen betreft, namelijk dat niemand aan de stemming in de algemene vergadering kan deelnemen voor een aantal stemmen dat hoger is dan het vijfde deel van het aantal stemmen verbonden aan het geheel der bestaande deelbewijzen, zodanig dat de overheid het beleid van de N.V. Aquafin niet zou kunnen sturen, verwijst de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu nogmaals naar de wetgeving betreffende de nationale en gewestelijke investeringsmaatschappijen.

Met name heeft de wet van 2 april 1962 tot oprichting van de NIM en de GIM's de moeilijkheid van artikel 76 van de vennootschapswet opgelost door te stellen dat de beperkingen aan het stemrecht ingevoerd door dit artikel niet gelden voor het stemrecht verbonden aan de kapitaalaandelen aangehouden door deze investeringsmaatschappijen of hun dochtermaatschappijen.

In casu is dus het stemrecht verbonden aan de (overheids)-aandelen in de N.V. Aquafin gehouden hetzij door de GIMV, hetzij door de Vlaamse Milieuholding (dochter van de GIMV) niet beperkt.

Een lid repliceert dat de opmerking van de Raad van State nog verder gaat. Een meerderheid in de algemene vergadering van een N.V. betekent nog niet dat het beleid van de Raad van Bestuur conform de visie van deze meerderheid wordt gevoerd.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu verwijst voor dit probleem naar het antwoord dat hij hic et nunc namens de Vlaamse Executieve op de resterende vragen zal geven. In de conventie met de Vlaamse Milieuholding zal worden gestipuleerd dat zij erover zal waken dat de meerderheid, direct of indirect, in het kapitaal van de vennootschap, zich ook vertaalt in een meerderheid van het Vlaamse Gewest in de Raad van Bestuur van de dochtermaatschappij. Er zal ook geen veto-recht worden toegekend aan een of een groep bestuurders-vertegenwoordigers van de minderheidsaandeelhouders.

Wat de toezichtsstructuren betreft, zal de NV Vlaamse Milieuholding dezelfde toezichtsstructuur hebben als deze die thans bestaat bij de GIMV.

Teneinde een voldoende en snelle impact te hebben op de beleidsvorming van de vennootschap dient expliciet in de conventie met de Vlaamse Milieuholding voorzien te worden dat er een afgevaardigde van de overheid, evenwel duidelijk geen commissies die met enig administratief toezicht op de vennootschap is gelast, aangeduid wordt, waarvan de rol en de bevoegdheden in overleg met de Vlaamse Milieuholding vastgelegd worden in de voornoemde overeenkomst. Minimaal moet daarin gestipuleerd worden dat :

— de afgevaardigde moet kunnen beschikken over alle nuttige informatie, om te oordelen of de vennootschap de haar door de Vlaamse Executieve opgedragen taak goed uitvoert en moet derhalve in deze zin ook de Raad van Beheer kunnen bijwonen ;

— hij a priori en a posteriori de Raad van Bestuur moet kunnen informeren over de houding van de Vlaamse Executieve t.a.v. initiatieven, genomen door de vennootschap ;

— hij op eigen initiatief en op vraag van de Vlaamse Executieve, alle informatie dient te kunnen opvragen m.b.t. de aan de vennootschap opgedragen taken en de naleving van de af te sluiten overeenkomst.

— hij bovendien een gemotiveerd verslag dient op te maken dat gevoegd wordt bij de begroting die jaarlijks aan de Vlaamse Executieve wordt voorgelegd.

Wat nu de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten betreft, zal de Vlaamse Executieve in haar overeenkomst met de vennootschap contractueel vastleggen dat Aquafin haar opdrachten in toepassing van de wet van 14 juli 1976 en de daarbij horende besluiten zal dienen te gunnen.

De duur van de overeenkomst zal dienen bepaald te worden in overleg met de Vlaamse Milieuholding (GIMV) met dien verstande dat zij minimaal 10 jaar zal belopen en dat de modaliteiten voor wijziging en/of ontbinding daarna duidelijk conventioneel bepaald zullen worden.

De conventie zal ter goedkeuring aan de Vlaamse Executieve worden voorgelegd met mededeling aan de Vlaamse Raad.

De overeenkomst met de vennootschap zal een resultaatverbintenis (en niet alleen een middelenverbintenis) inhouden.

Als repliek op het historisch overzicht door een lid geschetst, stelt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu dat het leefmilieubeleid gericht is naar concrete oplossingen in de toekomst.

Verschillende leden wezen op het cruciale van de AWP 3 programma's. Verwijzend naar zijn Mina-beleidsplan '90-'95 waarin dit reeds werd gesteld, onderschrijft ook de Gemeenschapsminister dit. In de toekomstige opdracht van de VMM en ook binnen de eigen administratieve diensten zullen zij bijzondere aandacht krijgen. Wat de noodzakelijk geachte coördinatie tussen de verschillende leefmilieudiensten en -instellingen betreft, verwijst de Gemeenschapsminister van Leefmilieu naar het artikel 64 van het ontwerpdecreet dat ter zake een verplichte coördinatie voorziet.

Wat de verwijzing naar het SOBEMAP-rapport betreft, maakt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu duidelijk dat hier gekozen werd voor een aangepast derde scenario in onderling overleg met GIMV en VMZ, omdat dit aanvaard werd als de beste garantie voor de beoogde resultaten.

Het is niet uitgesloten dat de minderheidsaandelen van Aquafin ooit op termijn op de beurs zouden worden verhandeld. Dit is nu niet het voorwerp van de discussie. Dat er een malaise is binnen de VMZ wordt door de Gemeenschapsminister niet ontkend. Dit is wellicht onvermijdelijk wanneer men een maatschappij wil reconverteren naar andere opdrachten toe.

De Gemeenschapsminister meent nochtans een kentering ten goede waar te nemen.

Op de stelling van een lid dat het juridisch veel eenvoudiger zou zijn de N.V. Aquafin een publiekrechtelijk karakter te geven, repliceert de Gemeenschapsminister dat precies aan dit publiekrechtelijk karakter met zijn starre procedures het gebrekkige functioneren van de VMZ werd toegeschreven.

Verder wijst de Gemeenschapsminister van Leefmilieu erop dat de nadere regels omtrent de vergoeding die aan Aquafin zal worden toegekend alsook de onteigeningsmachtiging nader zullen geregeld worden in de af te sluiten conventie.

Op de bemerking van een lid of het wel zo zinnig is om bij de nieuwe indeling in departementen het leefmilieu als

een koepeldepartement te stellen boven infrastructuur, ruimtelijke ordening en openbare werken, antwoordt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu dat deze structuur de logische vormgeving is van de nieuwe visie dat het milieubeleid geïntegreerd moet zijn in al deze beleidssectoren.

De Gemeenschapsminister begrijpt wel dat dit vanwege een aantal ambtenaren binnen dit reusachtige departement een mentale reconversie zal vragen naar een andere, minder sectorieelgebonden benadering van het beleid.

Dat OVAM en VMZ zouden worden gedesorganiseerd wordt door de Gemeenschapsminister tegengesproken. OVAM krijgt een nieuwe opdracht inzake bodembeleid, en — uitdrukkelijker dan in het verleden — belangrijke opdrachten inzake voorkomingsbeleid en recyclage. De adviesverleningen inzake vergunningen zullen weliswaar vanuit de administratie worden geregeld. De Gemeenschapsminister wijst er op dat de opdracht tot aflevering van lozingsvergunningen reeds bij decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning aan de VMZ werd onttrokken. In de beoogde geïntegreerde milieuzorg is het aangewezen, naast de exploitatie- en de lozingsvergunningen, ook de afvalstoffenvergunningen in de ene milieuvergunning te integreren. Het is bijgevolg noodzakelijk een goed georganiseerd milieuvergunningendienst in het departement uit te bouwen.

Dezelfde rationalisering wordt om dezelfde reden doorgevoerd voor wat de inspectiediensten betreft.

De Gemeenschapsminister oppert hier de wenselijkheid van een aparte loonschaal om de sterke aanzuigkracht vanuit de privé-sector tegen te gaan.

De VMM zal eveneens belangrijke taken hebben, buiten de resterende van de VMZ, o.m. het uitbouwen van een luchtimmissie- en emissiemeetnet, een waterkwaliteitsmeetnet, het opmaken van vuilvrachtbalansen, adviseren van de Executieve bij de opmaak van haar investeringsprogramma's en de inning van de heffingen voor waterverontreiniging.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu spreekt daarmee tegen dat er een onvoldoende geïntegreerde aanpak zou zijn. Het hele concept is gebaseerd op coördinatie veel meer dan ooit in het verleden mogelijk was. De Gemeenschapsminister pleit daarom voor de snelle uitvoering van het ontwerp van decreet.

Een lid stelt vast dat uit de discussie blijkt dat essentiële mechanismen als daar zijn, programmatie, inspectie, vergunningen in deze sector onder de overheid zullen blijven ressorteren.

Een tweede bemerking betreft de verklaring van de Gemeenschapsminister dat de afgevaardigde aan de Vlaamse Executieve een gemotiveerd verslag zal overmaken ter gelegenheid van de begroting. Het lid vraagt de Gemeenschapsminister te overwegen of deze begroting ook niet kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Raad.

De Gemeenschapsminister stelt geen bezwaar te hebben dat het investeringsprogramma, dat elk jaar door de Vlaamse Executieve aan de N.V. zal worden overgedragen, ter kennisgeving aan de Vlaamse Raad zou worden meegedeeld. Verder merkt hij op dat de Vlaamse Raad alleszins elk jaar zal moeten beslissen over de globale machtigingen voor de aan de NV te betalen vergoeding.

Hierop verklaart een ander lid dat elke naamloze vennootschap toch een jaarrekening en een jaarverslag moet neerleggen. Deze zijn voor iedereen toegankelijk.

Hoe dan ook, aldus een lid, naar aanleiding van de jaarlijkse begrotingsbespreking zal vanwege de Gemeenschapsminister de ruimst mogelijke informatie gevraagd worden, inclusief de begroting van de N.V. Aquafin, om de leden toe te laten met kennis van zaken hun controlerecht uit te oefenen.

Wat het karakter van de N.V. betreft, privaatrechtelijk of publiekrechtelijk, dit lijkt het lid een academische discussie. De rechtbanken zullen in geval van geschil deze zaak ten gepasten tijde beslechten. Dit neemt niet weg dat we in zijn visie te maken hebben met een constructie gevat in een statuut sui generis met uitgesproken publiekrechtelijk karakter. Het belangrijkste zal zijn met de nieuwe gegevens structureel te werken en de gegeven doelstellingen te bereiken.

Een lid is van oordeel dat controle van de Vlaamse Raad op Aquafin zeker nodig is, gezien de omvang van de middelen, zowat 60 miljard frank afkomstig van de belastingbetaler, waarover de vennootschap zal beschikken.

Bovendien gaat het hier om een vennootschap die een monopolie in de sector van de waterzuivering zal hebben. Het toezicht hierop blijft onduidelijk. De Gemeenschapsminister van Leefmilieu sprak wel van toezicht door de Milieuholding. Daar gaat het eigenlijk niet om. Waar blijft het toezicht door de Vlaamse Raad ?

Het lid stelt dat de Vlaamse Raad slechts efficiënt zijn controletaak kan uitoefenen via controle van de begroting en de verslagen van het Rekenhof. De vraag is of het Rekenhof hierbij zal worden ingeschakeld. Zal de Vlaamse Raad via het Rekenhof kunnen nagaan of alles volgens het boekje zal verlopen ?

Het lid vraagt zich af waarom de Gemeenschapsminister van Leefmilieu per se wil aantonen dat Aquafin een privaatrechtelijke vennootschap zal zijn. Volgens een ander lid is dit een academische kwestie, maar quid als een rechtbank de redenering van de Raad van State zal volgen ? Het is absoluut nodig dat hier rechtszekerheid wordt geschapen. Het is de taak van de Vlaamse Raad rechtszekerheid te geven. Dus moet er een duidelijke uitspraak worden gedaan of het hier om een publiekrechtelijke of om een privaatrechtelijke vennootschap gaat. De Gemeenschapsminister van Leefmilieu heeft hierop nog steeds geen duidelijk antwoord gegeven.

Volgens dit lid was een van de problemen in de waterzuiveringssector dat de uitvoeringsprogramma's niet werden gevolgd. Dit probleem zal echter niet worden opgelost met de oprichting van de NV Aquafin. De opmaak van de waterzuiveringsprogramma's is immers niet de taak van de nieuwe NV maar van de VMM. De AWP3's blijven bij de VMM. Er wordt nu gezegd dat er alleen geen geld was voor de uitvoering van deze programma's. Jarenlang werd er echter 1,5 miljard frank goedgekeurd voor investeringen in de waterzuivering. Deze middelen werden nooit volledig benut. De taakherschikking die men nu doorvoert zal geen verbetering met zich meebrengen.

Het lid is van oordeel dat wanneer de taak van de overheid zich enkel nog zou beperken tot controle en vergunningen en al de rest, zowel de opmaak als de uitvoering van de waterzuiveringsprogramma's zou worden geconcentreerd in de nieuwe vennootschap, dit tot een volledige uitvoering van de programma's zou leiden, mits de vennootschap zou kunnen worden gecontroleerd door de Vlaamse Raad. In dit scenario kan de NV Aquafin perfect een publiekrechtelijke vennootschap zijn, met participatie van particulier kapitaal.

Die particuliere participatie sluit overigens volgens de Raad van State niet uit dat het om een publiekrechtelijke vennootschap kan gaan, ook al is die participatie 49 %.

De spreker ziet niet goed in hoe het Rekenhof zal kunnen worden ingeschakeld op basis van de conventie die door de Gemeenschapsminister van Leefmilieu werd geschetst.

Het lid zegt dat hetgeen zijn fractie voorstelt inhoudt dat men met meer privatisering tot een grotere controle van de overheid zal komen. Dit voorstel behelst immers dat de wet op de overheidsopdrachten wordt gerespecteerd in het spel van de vrije concurrentie. Dit betekent dat gewerkt wordt volgens de regels met een openbare aanbesteding, lastenboek en dergelijke.

Bovendien zal deze werkwijze meer resultaat opleveren. Het lid vraagt hoe de resultaat-verbintenis in de conventie zal worden opgenomen. Hij vraagt of hiervan geen voorbeeld kan worden gegeven. De conventie die met de NV zal worden afgesloten over de uitvoering van de waterzuiveringsprogramma's wordt dan het cruciale punt. Als alles wordt overgelaten aan de NV zelf, dan worden hier uitgebreide volmachten gegeven, zonder dat verdere controle op het resultaat nog mogelijk is.

Het lid heeft ook vragen over de samenstelling van de Raad van Bestuur van de NV. Er werd volgens hem door de Gemeenschapsminister van Leefmilieu enkel gegarandeerd dat het overheidsaandeel in de meerderheid zal zijn in de Algemene Vergadering van de NV. Maar zal deze meerderheid ook zijn weerspiegeling vinden in de Raad van Bestuur. Bovendien, is het wel zo dat de minderheid geen veto-recht zal hebben. Hoe zit het dan met blokkeringsmechanismen die voorzien zijn in de vennootschapswetgeving ?

De functie en de taak van de afgevaardigde van de overheid in de NV blijft volgens hem ook erg vaag. Het gaat hier niet om een gewestcommissaris maar om een niet omschreven nieuw soort functie.

Dit alles doet het lid besluiten dat het hier gaat om wat hij een „vennootschapsrechtelijk monster" noemt, waaraan 60 miljard frank aan middelen worden toevertrouwd.

Een laatste vraag van het lid is hoe de privé-partners zullen worden geselecteerd. Zal dit via de beurs gebeuren ?

Conclusie volgens spreker is dat er veel vragen en weinig antwoorden zijn en dat alles rond deze zaak zeer wazig is.

Een volgende spreker komt terug op het advies van de Raad van State over artikel 60 (Stuk 395, (1989-1990) - Nr. 2). Daarin wordt gesteld dat de combinatie van de opdracht van openbaar nut, de monopoliepositie en het overwicht van de overheid in het kapitaal doet besluiten tot het publiekrechtelijk karakter van de vennootschap. Dit impliceert voor de Raad van State dat de overheid toezicht op de vennootschap moet kunnen uitoefenen. Voor dit lid is het niet helemaal duidelijk wie uiteindelijk over dat publiekrechtelijk karakter van de vennootschap zal beslissen. Is dit de Raad van State in zijn advies, of zal dat later door een rechtbank gebeuren ? Tegelijkertijd neemt het lid akte van de stelling van de Gemeenschapsminister van Leefmilieu dat het om een privaatrechtelijke vennootschap gaat.

Een belangrijke vraag is volgens het lid nog niet beantwoord. Wie gaat de privé-partner in de NV zijn en onder welke voorwaarden ? De zuiver cijfermatige verhoudingen zullen hier niet zulke grote rol spelen. Het lid geeft het

voorbeeld van de intercommunales waar een overwegende rol in het beheer wordt gespeeld door de technici. Ook in de NV Aquafin zullen de privé-partners met hun techniciteit en know-how het management in handen nemen. Daarom is de keuze van de privé-partner enorm belangrijk. Deze zal het eigenlijke beleid voeren. Zal de overheid met haar afgevaardigde hier tegenop kunnen ? Het zal hier dan ook om een soort supermanager moeten gaan.

Het lid is eveneens van oordeel dat het toezicht door het Rekenhof inderdaad ontbreekt. Het Rekenhof zelf zou deze constructie als een overheidsinstelling beoordelen, waarbij controle door het Rekenhof verplicht wordt.

Volgens het lid wordt er zo erg aan de inbreng van de privaatrechtelijke sector gehouden omdat men er geld, management en know-how van verwacht. Deze benadering houdt echter grote risico's in wanneer er gebrek is aan controle. De wet op de overheidsopdrachten is hierbij slechts een beperkt controlemiddel. De conventie die zal worden afgesloten loopt bovendien over 10 jaar.

Het lid besluit dat het inbrengen van de privé-sector een groot risico met zich meebrengt en dat daarom moet geweten zijn wie de privé-partners zullen zijn. Er moet geweten zijn hoeveel kapitaal, welke know-how en welk management ze gaan inbrengen. Ook moet duidelijkheid bestaan over hun verplichtingen. Er is een groot verschil tussen het louter inschrijven op de kapitaals aandelen en investeren. Spreker vraagt of de Gemeenschapsminister van Leefmilieu kan aangeven wie als betrouwbare partner kan worden aangetrokken.

Het lid pleit er voor dat een toetredingscontract zou worden opgemaakt dat aan de partner zal worden opgelegd. Wellicht is het de bedoeling dat in deze zin zal worden tewerk gegaan. Dit vinden we echter niet terug in de tekst van het decreet.

Een ander lid stelt dat de planning die de overheid opstelt ook moet kunnen worden gerealiseerd. Daarom moet de overheid via de Raad van Bestuur de NV kunnen sturen. Dit kan alleen als ze er de meerderheid in heeft. Deze sturing door de overheid zou in de conventie goed op papier moeten staan.

Het lid heeft vragen bij de toezichtsmaatregelen die in de conventie zullen worden opgenomen. Kan de afgevaardigde van de overheid, namens de Gemeenschapsminister een soort veto in de Raad van Bestuur uitspreken ? Dit is dan wel in tegenspraak met de onmogelijkheid voor de aandeelhouders om een vetorecht te hebben.

Wat zal overigens het statuut en de rol van die afgevaardigde zijn. Gaat het om een gewestcommissaris ? Volgens het lid moet de functie adequaat en functioneel worden omschreven.

Het lid is er stellig van overtuigd dat de Vlaamse Raad geen enkele controle heeft over het gehele systeem dat wordt opgesteld. Dit is volgens het lid een zeer zwak punt in de besluitvorming. De Executieve kan wel verslag uitbrengen bij de Raad, maar het blijft de vraag hoe de Vlaamse Raad een impact op het resultaat zal kunnen hebben.

Wat gaat de sanctionering zijn van het niet-naleven van het uit te voeren programma ? Gaat dit ook in de af te sluiten conventie staan ? Hoe zal de overheid kunnen ingrijpen ? En zal tenslotte de Executieve in deze zaak ter verantwoording kunnen worden geroepen in de Vlaamse Raad ? Het

gevaar is immers groot dat de Gemeenschapsminister zich zal verschuilen achter de autonomie van de GIMV en haar dochterondernemingen.

Een lid verklaart er geen probleem mee te hebben om in het decreet expliciet te bepalen dat het hier om een publiek-rechtelijke vennootschap zal gaan. Hij vergelijkt deze zaak met het afbouwen van andere overheidsinstellingen, namelijk de OKFs die NV worden. Hierbij werd gesteld dat de controle van het Rekenhof, waarop het Rekenhof zelf had aangedrongen, een keurslijf aan deze instellingen zou opleggen die hun concurrentie-positie op de markt zou ondermijnen.

Een mogelijke formule is de commanditaire vennootschap op aandelen. De staat is daarbij de commandité en de particuliere sector onderschrijft de aandelen. Het probleem is dat daar ook niet veel kandidaten voor zullen worden gevonden. Maar hier is dan wel een strikte splitsing tussen beheer en kapitaal. Dit is echter een ondenkbaar scenario.

Er is voor dit lid geen ander middel dan de formule van de naamloze vennootschap. Hier zijn er vierjarige garanties voor wat de kapitaalvorming, de bescherming van het kapitaal, de verantwoordelijkheid en de collegialiteit van de beheerders betreft. Als deze vennootschapsvorm goed wordt geconcipieerd worden er heel wat waarborgen gegeven, ingebouwd in de gewone vennootschapswet. Het lid is voor een soepele werking waarbij bijkomende waarborgen worden gegeven voor de controle op de uitvoering van de opties. Hiervoor kan zelfs een overeenkomst onder de aandeelhouders bedongen worden.

Een lid stelt hierbij dat men ook een NV kan maken van publiekrechtelijke aard.

De vorige spreker maakt hierbij de opmerking dat hier dan wel geen beslag kan worden gelegd, waardoor het moeilijk zal zijn om bedrijven te vinden die met een dergelijke vennootschap zullen willen samenwerken.

Volgens een lid loopt de vergelijking met de OKI's die door de vorige spreker werd gemaakt mank. In de OKI's is de overheidstussenkomst eerder beperkt. Bovendien staan ze in concurrentie met andere privaatrechtelijke ondernemingen. In het geval van Aquafin gaat het om een vennootschap die een monopolie in een welbepaalde sector krijgt en bovendien 60 miljard frank aan overheidsmiddelen.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu verwijst naar de reeds door hem verstrekte toelichting en antwoorden. Wat de controle van het Rekenhof betreft, antwoordt de Gemeenschapsminister dat dergelijke administratieve controle inderdaad niet aanvaardbaar is voor de privaatrechtelijke NV. Deze controle kan echter wel spelen in de uitvoering van de overeenkomst.»Het Rekenhof kan zijn controlebevoegdheid nog uitoefenen bij de controle op de middelen die het Vlaamse Gewest via de begroting ter beschikking stelt en die in het MINA-fonds worden ingeschreven. In het MINA-fonds zullen deze middelen nominatim op het artikel worden ingeschreven. Hier kunnen dus alle vragen over de bestemming van de middelen worden gesteld en is de controle door de Vlaamse Raad dus ook mogelijk. Het MINA-fonds krijgt overigens weldra zijn decretale regeling.

Een lid vraagt of het Rekenhof zal kunnen controleren of het protocol om de opdrachten conform de wet op de overheidsopdrachten te gunnen, zal worden nageleefd.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu antwoordt dat — gelet op het feit dat het hier gaat om een privaatrechtelijke

vennootschap — dergelijke controle projectmatig niet kan. Een controle op de naleving van de globale overeenkomst met de NV is wel mogelijk via het verslag van de afgevaardigde dat bij de begroting wordt gevoegd.

Om aan een aantal van de door de leden geuite bekommernissen verbonden aan het privaatrechtelijke karakter van de vennootschap tegemoet te komen zullen in de conventie bepalingen opgenomen worden om deze bekommernissen weg te nemen. Juridisch gezien is het belangrijk te blijven stellen dat het hier gaat om een privaatrechtelijke instelling. Dit is het standpunt van de Vlaamse Executieve. Hiervoor verwijst de Gemeenschapsminister van Leefmilieu nogmaals naar de argumentatie die door de Vlaamse Executieve wordt onderschreven in haar antwoord op het advies van de Raad van State.

Op de vraag wie de privé-partners zullen zijn antwoordt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu dat hier geen uitsluitel over kan gegeven worden omdat het de opdracht van de GIMV zelf is om deze partners te zoeken en niet die van de Executieve. Hij zegt er wel van op de hoogte te zijn dat een Engelse firma uit de waterzuiveringssector geïnteresseerd is in participatie. Maar tegelijkertijd verwijst hij naar de overeenkomst binnen de Vlaamse Executieve dat de NV Vlaamse Milieuholding er over zal dienen te waken dat de Vlaamse overheid direct of indirect de helft plus één van de aandelen zal moeten bezitten en dat daarenboven bij de andere aandeelhouders de meerderheid van de aandelen moet behoren aan ondernemingen die de Vlaamse verankering van deze dochtermaatschappij zullen willen garanderen.

De afgevaardigde van de overheid in de NV Aquafin, zo vervolgt de Gemeenschapsminister van Leefmilieu zal over de naleving van de afspraken waken. Dat is zijn opdracht die ook expliciet in de overeenkomst zal worden ingeschreven. Daardoor zal hij bijvoorbeeld bij de toepassing van de wet op de overheidsopdrachten bezwaar kunnen indienen bij de Vlaamse Executieve ten voordele van de benadeelden, wanneer wordt vastgesteld dat er onregelmatigheden zijn gebeurd dit uiteraard onverminderd het recht van de benadeelde partijen om zich tot de burgerlijke rechtbanken te wenden.

Een lid merkt op dat de door de Gemeenschapsminister van Leefmilieu genoemde „Vlaamse verankering" openbaar zal moeten worden gemaakt. Dit zal onvermijdelijk botsen met de Europese wetgeving. Iets gelijkaardig is bijvoorbeeld ook bij het kabeldecreet gebeurd. Bovendien is er het probleem dat er alleszins voorzorgen zullen moeten worden genomen tegen een overdracht van aandelen.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu antwoordt hierop dat de Vlaamse verankering in de overeenkomst met de NV Vlaamse Milieuholding zal worden ingeschreven en niet in het decreet, waardoor dit niet aanvechtbaar wordt tegenover de Europese wetgeving.

Wat de kwaliteit van de overheidsvertegenwoordiging in de NV betreft is de Gemeenschapsminister van Leefmilieu van oordeel dat onder andere in Barco en Indaver bewezen is dat de GIMV kwalitatief hoogstaande beheerders aanduidt. De vergelijking met de gemengde intercommunales gaat dus niet op, omdat de beheerders in deze instellingen op een heel andere manier worden aangeduid.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu bevestigt ook nog dat de hogergenoemde overeenkomst zal worden ingediend bij de Vlaamse Executieve en medegedeeld aan de Vlaamse Raad.

Een lid vraagt of de overeenkomst of conventie niet kan worden omgewerkt tot een toetredingscontract omdat dit een betere garantie geeft om buitenlandse groepen te weren.

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu antwoordt hierop dat de overeenkomst met de NV Vlaamse Milieuholding de Vlaamse verankering zal vaststellen. Hij verklaart dat hij bij de voorbereidende bespreking van de overeenkomst de wens van de Commissie van de Vlaamse Raad om deze vorm van toetredingscontract te weerhouden wil voorleggen.

Volgens een lid is de keuze van de privé-partners ook van groot belang omdat dit aan die partners een belangrijke introductie zal verlenen in de leefmilieusector. De keuze van de partner zal dus moeten gebeuren op basis van objectiviteit. Voor dit lid is de beurs dan ook de meest aangewezen plaats.

Het voornaamste probleem blijft voor dit lid echter hoe er zekerheid over het resultaat kan worden verkregen. Hoe wordt het resultaat in de overeenkomst gegarandeerd ?

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu antwoordt tenslotte dat dit probleem opgelost wordt door de resultaatverbintenis die met de vennootschap zal worden gemaakt.

In deze resultaatverbintenis zullen door de Vlaamse Executieve de objectieven per project precies worden bepaald, inzonderheid wat betreft de kwaliteitsnormen van de door de rioolwaterzuiveringsinstallaties geloosde effluentwaters.

Aquafin zal daarenboven een milieuheffing moeten betalen op de restvervuiling die er na zuivering overblijft, hetgeen al een eerste „sanctie" is. De resultaatverbintenis zal evenwel bijkomende reële sancties bevatten die in evenredigheid zullen zijn met de ernst van het niet naleven van de in de resultaatverbintenis afgesproken normen en termijnen.

Artikel 52

Bij dit artikel worden geen opmerkingen meer geformuleerd.

Ter stemming gelegd wordt het artikel eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 51.

Artikel 53

Ook bij dit artikel worden geen noemenswaardige opmerkingen meer geformuleerd.

Ter stemming gelegd wordt het artikel eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 52.

Artikel 54

Hier ligt een amendement voor van de heer A. Denys ertoe strekkend de artikelen 54 tot 58 (hoofdstuk 8 — Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest) en de artikelen 59 en 60 (hoofdstuk 9 — Vlaamse Milieumaatschappij) weg te laten (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

In dit verband wijst de indiener erop dat het de bedoeling is via de hoofdstukken 8 en 9 van het voorliggende ontwerp van decreet, in de milieusector de bestaande taken van

OVAM en VMZ te herverdelen tussen de administratie, OVAM, VMM en een door de GIMV of een dochtermaatschappij opgerichte NV.

Door deze reorganisatie wordt, aldus de indiener, iedere band tussen de verantwoordelijke en het te behalen resultaat teniet gedaan. Op die wijze zal bij een eventueel falen van het beleid nooit de precieze verantwoordelijke kunnen worden gesanctioneerd.

Daarenboven worden door de bevoegde Gemeenschapsminister nog andere initiatieven aangekondigd om de NV waarvan sprake ook te betrekken in het watervoorzieningsbeleid. Hierover biedt dit ontwerp van decreet echter geen uitsluit.

Ten slotte is de voorgestelde hervorming allerminst een privatisering zoals vaak ten onrechte voorgesteld. Het garanderen aan de overheid van ten minste de helft plus één van de aandelen in de NV is een type-voorbeeld van een „schijn-privatisering” die tot mislukken is gedoemd.

Het ware derhalve aangewezen dit volledige luik uit het ontwerp toe te lichten en de milieutaken op een andere wijze te herverdelen tussen de administratie, de parastatalen en de private sector. Op basis van lastenboeken zouden private maatschappijen moeten worden gelast met de bouw en de exploitatie van nieuwe rioolwaterzuiveringsinstallaties. De bestaande RWZI's kunnen naderhand eveneens aan de private sector worden overgedragen. Dit moet gebeuren op een dusdanige wijze dat aan deze privé-maatschappijen ook de volledige verantwoordelijkheid wordt overgeleverd inzake het te behalen resultaat.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Vervolgens wordt artikel 54 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 53.

Artikel 55

Bij dit artikel wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7) ertoe strekkend een nieuw punt 1° in te voegen dat luidt als volgt :

„1° Artikel 12 wordt aangevuld met volgende bepalingen :

„§ 4. De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de afvalstoffenmaatschappij en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut.”

Het amendement wordt als volgt verantwoord. Ingevolge de herstructurering van de OVAM, en conform de overige instellingen van openbaar nut, wordt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar voortaan door de Vlaamse Executieve benoemd.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Het gewijzigd artikel 55 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 54.

Artikel 56

Een lid meent te moeten wijzen op de contradictie die zou bestaan tussen enerzijds § 2 van dit artikel dat bepaalt dat artikel 27 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen wordt opgeheven en anderzijds artikel 54, 7° waar wordt bepaald dat artikel 27, § 2, eerste lid wordt gewijzigd.

Na een korte gedachtenwisseling wordt vastgesteld dat het om een schijnbare tegenstelling gaat. De inwerkingstreding van de artikelen van Titel 1 worden immers, conform artikel 101 van het voorliggend decreet, door de Vlaamse Executieve bepaald.

Ter stemming gelegd wordt artikel 56 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 55.

Artikel 57

Bij dit artikel wordt door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement ingediend ertoe strekkend dit artikel weg te laten (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

Een indiener wijst erop dat volgens het advies van de Raad van State deze aangelegenheid de zaak van de Executieve is en niet van de Vlaamse Raad, met andere woorden het komt de decreetgever niet toe op algemene wijze de besluiten van de Vlaamse Executieve en de besluiten van de bevoegde Gemeenschapsminister te wijzigen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding. Bijgevolg vervalt artikel 57.

Artikel 58

Bij dit artikel wordt door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement ingediend ertoe strekkend het eerste lid van dit artikel te vervangen door de volgende bepaling :

„De Vlaamse Executieve bepaalt welke personeelsleden ingevolge de gewijzigde opdrachten van de afvalstoffenmaatschappij en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, vanuit de afvalstoffenmaatschappij worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap". (Stuk 395 (1989-1990) -Nr. 3).

Het amendement wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding.

Ten slotte wordt het gewijzigd artikel 58 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 56.

Artikel 59

Bij dit artikel zegt een fractievoorzitter dat hij zal tegenstemmen, aangezien in het verleden de VMZ bewezen heeft deze taak aan te kunnen.

Ter stemming gelegd wordt dit artikel aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Duidelijkheidshalve dient er te worden aan herinnerd dat het amendement van de heer A. Denys dat ertoe strekt enerzijds de artikelen 54 tot 58 van hoofdstuk 8 — Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest — en anderzijds de artikelen 59 en 60 van hoofdstuk 9 — Vlaamse Milieumaatschappij — weg te laten reeds was verworpen naar aanleiding van de artikelsgewijze bespreking van artikel 54.

Na hernummering wordt dit artikel 57.

Voorste] tot verdaging

Een lid wijst erop dat artikel 60 het sleutelartikel van het gehele ontwerp is. Om de meermaals geciteerde redenen vraagt dit lid de verdaging van de verdere behandeling van dit artikel.

Ter stemming gelegd wordt het voorstel tot verdaging verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Artikel 60

Ten gronde stelt een lid de volgende vragen en formuleert volgende opmerkingen :

a) bij artikel 32bis : waarom wordt de benaming VMZ in VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) omgevormd. De vroegere benaming sloeg allen op de waterzuivering. Is het nu de bedoeling ook watervoorziening bij de zaak te betrekken ?

b) bij artikel 32ter : Het lid stelt vast dat de VMZ een parastatale instelling van categorie A wordt en OVAM dezelfde soort parastatale instelling blijft. Ter zake vraagt hij waarom het advies van het studiebureau Marcel van Dijk niet werd gevolgd. Dit door de Vlaamse Executieve geconsulteerde externe bureau poneerde precies het tegenovergestelde, met andere woorden volgens dit advies moeten zowel VMZ als OVAM parastatale instellingen van categorie B worden.

c) bij artikel 32quater : Bij dit artikel dat de taakomschrijving van de VMM omvat, stelt het lid vraagtekens bij het functioneren van het geheel. Ter zake meent hij een schrijvend gebrek aan coördinatie te moeten vaststellen.

Onverminderd zijn principiële bezwaren tegen de voorgestelde structuur, wijst hij erop dat zelfs in de geest van het voorliggend ontwerp van decreet het aangewezen blijft dat een en dezelfde overheidsinstantie tegelijk bevoegd zou zijn voor de programmatie en de technische begeleiding. Met hier tegelijk het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en een parastatale instelling van categorie A bevoegd te maken, legt men een zware hypotheek op een goed gecoördineerde werking. Ten slotte breekt hij een lans om in deze aangelegenheid ten minste de suggesties van de Vlaamse Confederatie voor de Bouwnijverheid te volgen.

d) bij artikel 32septies : Vooreerst stelt het lid duidelijkheidshalve dat dit artikel de taakomschrijving omvat van de op te richten NV Aquafin. Vervolgens stelt hij dat ter zake twee opties kunnen worden verdedigd :

1. de investeringen geschieden bij de overheid zelf, dit is het standpunt van de Vlaamse Confederatie voor de Bouwnijverheid ;

2. de NV Aquafin verleent men zelf de verantwoordelijkheid en daarenboven bindt men die verantwoordelijkheid aan

een resultaat. In die hypothese maakt men de NV Aquafin verantwoordelijk zowel voor het opmaken als voor het uitvoeren van de investeringsprogramma's.

Met haar huidige taakomschrijving kan en zal de NV Aquafin echter nooit verantwoordelijk zijn, zodanig dat nu reeds kan worden gesteld dat de vooropgezette constructie niet zal functioneren.

Ten slotte sluit het lid zich aan bij het advies van het Rekenhof bij artikel 32septies, § 1 en citeert uit dit advies volgt :

„Het Hof wijst erop dat de NV Vlaamse Milieuholding middels de hem lastens het MINA-fonds verleende trekkingsrechten (in het kader van de overeenkomst van 20 december 1989 tussen het Vlaamse Gewest, enerzijds, en de GIMV anderzijds) blijkbaar in eigen naam in het kapitaal van de bedoelde vennootschap zal participeren, wat met zich brengt dat het Vlaamse Gewest aldus slechts op individuele wijze in het kapitaal van de vennootschap kan deelnemen".
(Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4).

Meer in het bijzonder vraagt hij de bevoegde Gemeenschapsminister of in deze materie het Rekenhof zal worden ingeschakeld.

De Gemeenschapsminister verwijst hieromtrent naar zijn reeds eerder bij de bespreking van dit artikel verstrekte antwoord.

Hierop dient het lid een amendement in ertoe strekkend aan de voorgestelde tekst van artikel 32 septies een nieuwe paragraaf 3 toe te voegen die luidt als volgt :

„§ 3. De controle op de uitvoering van de opdrachten van de bedoelde NV wordt georganiseerd door het Rekenhof."

e) bij artikel 32octies : het lid pleit er vooreerst voor dat het Rekenhof zou worden gevolgd waar dit stelt „dat het toepasbaar maken van de overheidsopdrachtenreglementering in privaatrechtelijke overeenkomsten en zoals voorzien in artikel 32octies, § 1,3, van de wet van 26 maart 1971 tot interpretatie- of bevoegdheidsproblemen aanleiding kan geven" (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 4).

Ten slotte herhaalt hij zijn vroeger geformuleerd verzoek precies te vernemen welke vergoeding de op te richten maatschappij van de Vlaamse Executieve zal verkrijgen.

De Gemeenschapsminister antwoordt dan als volgt :

1) de nieuwe benaming VMM weerspiegelt in feite het breder objectief van deze instelling zoals bepaald in artikel 32quater, § 1.

2) wat de categorieën van de parastatale instellingen betreft werd, op basis van de opgedane ervaringen, geopteerd voor parastatale instellingen van categorie A, met andere woorden inzake milieubeleid verkiest men directe politieke verantwoordelijkheid, weliswaar met verregaande delegatiebevoegdheid.

3) de coördinatieproblematiek die reëel is, wordt geregeld bij artikel 64 van het voorliggende ontwerp van decreet.

4) inzake artikel 32octies antwoordt de Gemeenschapsminister het volgende :

a) de resultaatscontrole zal per project gebeuren ;

b) de GIMV participeert in de Milieuholding ; de optie van de Vlaamse Executieve bestaat erin al haar overheidspar-

ticipaties in de milieuinvesteringen te groeperen via de enige, onafhankelijke Milieuholding.

Bij artikel 32novies wijst een ander lid erop dat men beter zou spreken van „ambtenaren" in plaats van „besturen". De commissie is het over deze tekstcorrectie eens.

Ten slotte wordt tot de stemming overgegaan van de bij artikel 60 ingediende amendementen :

1) het amendement in hoofddorde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend artikel 60 weg te laten wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 (Stuk 395 (1989-1990) - nr. 7).

2) Het amendement van de heer G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32ter, § 1 te vervangen door de volgende bepaling :

„§ 1. De Maatschappij is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid, als bedoeld in artikel 1, A, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut" wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

3) Het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32ter, § 2 op de tweede regel de zinsnede „en wijst de plaats aan waar zij gevestigd wordt" te vervangen door de zin „De huidige vestigingsplaats blijft behouden." wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

4) Het amendement van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32ter een nieuwe paragraaf 3 en een nieuwe paragraaf 4 toe te voegen die luiden als volgt :

„§ 3. De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de Maatschappij en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut.

§ 4. Zolang de Vlaamse Executieve het administratief en geldelijk statuut van het overige personeel niet heeft bepaald, valt dit personeel onder de toepassing van het statuut van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut." wordt, na nog enkele kritische beschouwingen van een lid bij de nieuwe voorgestelde § 3, aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

5) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32quater, § 1 de punten 2° c, en 3° b, weg te laten, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7)

6) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32septies, § 1, tweede lid op de eerste regel de woorden „of indirect" weg te laten, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

7) het amendement van de heer A. Denys ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32septies een nieuwe paragraaf 3 toe te voegen, luidend als volgt :

„§ 3. de controle op de uitvoering van de opdrachten van de bedoelde NV wordt georganiseerd door het Rekenhof." wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 bij 1 onthouding. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 8).

8) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel

32octies, § 1, 1° op de eerste en tweede regel de woorden „binnen door de Vlaamse Executieve te bepalen termijn" te vervangen door de woorden „vóór 1 juli", wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

9) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32octies, § 1, 1° op de zevende regel de woorden „vóór 1 juli" toe te voegen, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

10) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32octies, § 2 te vervangen door de volgende bepaling :

„De Vlaamse Executieve stelt aan de Vlaamse Raad de vergoeding voor van de in artikel 32septies, § 1 bedoelde vennootschap voor de vervulling van de in artikel 32septies, § 2 bedoelde taken en stelt aan de Vlaamse Raad een regeling van de modaliteiten voor. De Vlaamse Raad beslist." wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

11) het amendement in bijkomende orde van de heer J. Cuyvers ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32octies, § 3 weg te laten, wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

12) het amendement van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul ertoe strekkend in de voorgestelde tekst van artikel 32decies, § 1 het eerste lid te vervangen door de volgende bepaling :

„De Vlaamse Executieve bepaalt welke personeelsleden ingevolge de gewijzigde opdrachten van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, vanuit de Waterzuiveringsmaatschappij worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" wordt aangenomen met 10 stemmen bij 1 onthouding. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

13) ten gevolge van de aanneming van het amendement van de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul op artikel 32decies, § 1, vervalt het amendement van de heer J. Cuyvers dat ertoe strekt in de voorgestelde tekst van artikel 32decies, § 1 op de eerste regel na het woord „bepaalt" de woorden „tegen ten laatste 21 december 1990" in te voegen.

Ten slotte wordt het gewijzigd artikel 60 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 58.

Artikel 61

Bij dit artikel wordt door de heer Denys een amendement ingediend dat er toe strekt het artikel weg te laten. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. ..). De indiener verantwoordt dit door te stellen dat het artikel eerste benoemingen mogelijk maakt en dat een volgens hem overbodige functie van adjunct-directeur-generaal wordt gecreëerd.

Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 8 stemmen tegen en 1 stem voor.

Tevens wordt een amendement van de heer Verhaegen c.s. ingediend dat het volledig artikel vervangt. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3, p. 5-6). In dit amendement komen drie elementen aan bod :

— de VLM wordt belast met de verdere uitbouw en het beheer van een grondatabank en met de implementatie van een geografisch informatiesysteem dat kadert in het GIS-Vlaanderen ;

— om deze taak te kunnen volbrengen kan de VLM met andere rechtspersonen, ook privaatrechtelijke, samenwerken ;

— de mogelijkheid tot eerste benoemingen wordt ongedaan gemaakt.

Over dit amendement ontspint zich een uitgebreide gedachtenwisseling.

Een lid verklaart dat hetgeen met dit amendement wordt voorgesteld, past in de bepalingen van het decreet van 21 december 1988 houdende de oprichting van een Vlaamse Landmaatschappij. Met de voorgestelde maatregelen wordt aan de VLM de mogelijkheid gegeven haar patrimonium, dat zeer rijk is, op optimale wijze te beheren. De mogelijkheid van samenwerking met privaatrechtelijke initiatieven moet zeker voorzien zijn. Onder andere voor de luchtfotografie moet met particuliere ondernemingen kunnen worden samengewerkt. De benoeming van een adjunct-leidend ambtenaar moet zorgen voor een continuïteit van de werking van de VLM.

Een ander lid stelt vast dat dit amendement een grondige wijziging van het oorspronkelijke artikel 61 inhoudt. Hij vraagt zich af waarom deze ingrijpende verandering nodig was. Vooral het tweede punt van het amendement, waarbij de samenwerking tussen de VLM en privaatrechtelijke rechtspersonen mogelijk wordt gemaakt stelt voor hem problemen. Hij is van oordeel dat dit opnieuw een uiting is van wat hij schijnprivatiseringen noemt. De particuliere sector wordt bij een overheidsinitiatief betrokken, maar in feite wordt er een monopoliepositie voor een geprivilegieerde partner van de overheid geschapen. Echte privatisering houdt in dat er vrije concurrentie is tussen particuliere ondernemingen voor het verkrijgen van overheidsopdrachten. Spreker zegt het zuiver overheidsinitiatief te verkiezen boven deze vorm van monopolievorming.

Het aangehaalde voorbeeld van de luchtfotografie bevestigt het lid in zijn overtuiging. Er zal voor de luchtfotografie een monopolie ontstaan in de vorm van een gemengd initiatief waarin de staat en een particulier bedrijf zullen participeren. Andere bedrijven op de markt zullen geen kans meer krijgen.

Overheidsopdrachten mogen volgens hem aan de particuliere sector worden uitbesteed, op voorwaarde echter dat dit gebeurt op basis van de wet op de overheidsopdrachten, waarbij de vrije concurrentie kan spelen.

Dit lid verzoekt de Voorzitter om de Raad van State om advies te vragen over dit amendement. Hij argumenteert dit door te verwijzen naar de opmerkingen die de Raad van State heeft gemaakt over de oprichting van Aquafin, wat een gelijkaardige kwestie is. Bovendien stelt hij dat in de kwestie Aquafin de voorgestelde samenwerking tussen de overheid en de particuliere sector duidelijk omschreven was. Hier blijft het allemaal zeer vaag. Elke vorm van samenwerking is blijkbaar mogelijk. Hoe zal bijvoorbeeld de verhouding overheid/ privaatrechtelijke rechtspersoon zijn in deze samenwerking ?

Hetzelfde lid heeft ook een opmerking bij de mogelijkheid om een adjunct-leidend ambtenaar te benoemen. In de huidige personeelsformatie is deze functie niet voorzien. Hij

zegt dat het hier gaat om een middel om een politieke benoeming mogelijk te maken. De aangehaalde continuïteit in de werking van de VLM moet ook zonder zulke politieke benoeming mogelijk zijn.

Een ander lid stelt dat het perfect mogelijk is dat door de VLM een samenwerkingsprocedure met privaatrechtelijke rechtspersonen wordt uitgewerkt voor het vervullen van bepaalde taken, zoals de informatisering, luchtfotografie of cartografie. Dit soort samenwerking is hier geen innovatie. Het gebeurt vaak in andere overheidsdiensten en sectoren. Spreker verwijst naar het advies van de Raad van State over Aquafin waarin enerzijds wordt gesteld dat het mogelijk is dat de overheid een privé-vennootschap belast met een opdracht van algemeen belang, zonder dat die vennootschap daardoor haar privaatrechtelijk karakter verliest. Anderzijds stelt dit advies ook dat de combinatie van de opdracht van openbaar nut, met het overwicht van de overheid in het kapitaal van de vennootschap die de opdracht uitvoert, doet besluiten tot het publiekrechtelijk karakter van die vennootschap.

Een volgende spreker bevestigt dat dit amendement de mogelijkheid tot eerste benoemingen in de VLM ongedaan maakt. Daarnaast vraagt hij op welke manier de huidige personeelsleden van de Landmaatschappij in de nieuwe structuren zullen worden geïntegreerd.

De Gemeenschapsminister antwoordt op deze laatste vraag dat het kader van de VLM en ook dat van de VMH eind december 1988 werd vastgelegd. Dit kader is op dit ogenblik voor 70 à 75 procent opgevuld. De verdere aanvulling zal gebeuren met personeel dat nu reeds in de Landmaatschappij aanwezig is. Wervingsgraden zullen via het Vast Wervingssecretariaat worden opgevuld.

Wat het amendement van de heer Verhaegen c.s. betreft, stelt de Gemeenschapsminister dat de Executieve hier kan achter staan. Sinds 1988 zijn er een aantal evoluties op het vlak van informatica en cartografie. Dit amendement komt hieraan tegemoet. Ook het weglaten van de mogelijkheid tot eerste benoemingen komt overeen met hetgeen gangbaar is geworden in de benoeming van ambtenaren.

Wat de samenwerking met de particuliere sector betreft, stelt de Gemeenschapsminister dat dit enkel kan in functie van de opdracht van de VLM en dan nog in zaken waar samenwerking met de particuliere sector noodzakelijk is, bijvoorbeeld op het vlak van de informatica of de luchtfotografie.

Wat de functie van adjunct-leidend ambtenaar betreft, zegt de Gemeenschapsminister dat deze bepaling in het decreet slechts een mogelijkheid creëert voor het oprichten van deze nieuwe functie. Een kaderwijziging in de toekomst wordt hiermee mogelijk. Dat wil niet zeggen dat die kaderwijziging hierbij reeds is doorgevoerd.

Wat de vraag van een lid om advies van de Raad van State over het amendement van de heer Verhaegen betreft, verklaart de Voorzitter dat er was overeengekomen na het advies over artikel 60 geen bijkomende adviezen meer te vragen aan de Raad van State. De Voorzitter wenst bij deze beslissing te blijven.

In de tekst van het amendement wordt nog een technische correctie aangebracht. In § 2 op de zesde regel wordt het woord „machtinging” vervangen door het woord „akkoord”.

Ter stemming gelegd worden het amendement van de heer

Verhaegen c.s. en het aldus gewijzigde artikel aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 59.

Artikel 62

Bij dit artikel wordt een amendement ingediend door de heer Denys, dat er toe strekt dit artikel weg te laten. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7). De argumentatie hiervoor is dezelfde als die welke gegeven was voor het weglaten van het vorige artikel.

Dit amendement wordt ter stemming gelegd en verworpen met 1 stem voor en 8 tegen.

Een amendement van de heer Verhaegen c.s. heeft als bedoeling de mogelijkheid tot eerste benoemingen in de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, vervat in de bepalingen van het oorspronkelijke artikel 62 ongedaan te maken. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3, p. 6)

Een lid wenst weten waarom in dit artikel geen bepaling is opgenomen die samenwerking tussen de VHM en de privaatrechtelijke rechtspersonen mogelijk maakt.

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat zulke samenwerkingsmogelijkheid zich op dit ogenblik nog niet opdringt. Mocht dit later wel nodig blijken, dan zal hierin bij decreet moeten worden voorzien.

Een ander lid merkt hierbij op dat het mogelijk maken van samenwerking tussen de VHM en privaatrechtelijke rechtspersonen, in de zin zoals het reeds in het vorige artikel werd bepaald, zou betekenen dat hier de zuiverste vorm van economische verzuiling zou worden ingevoerd.

Een lid vraagt wie van de leidende ambtenaren van de VHM adjunct-leidend ambtenaar kan worden.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat dit een ambtenaar uit de groep ambtenaren van rang 15 zal zijn. Bovendien zal dit voor de betrokken ambtenaren in feite geen bevordering betekenen.

Het amendement van de heer Verhaegen c.s. en het aldus gewijzigde artikel worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 60.

Artikel 63

Bij dit artikel vraagt een lid wat de integratie van de personeelsleden van het Wegenfonds in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap precies betekent. Integratie is volgens hem het opnemen van een dienst in een functioneel geheel, waarbij die dienst echter zijn eigenheid behoudt. Zal het Wegenfonds zijn eigenheid behouden ?

De Gemeenschapsminister antwoordt dat ook in andere artikelen over de integratie van personeelsleden wordt gesproken. De betrokken instellingen nemen plaats in de administratie. De personeelsleden behouden niet hun functie, maar wel hun statuut. Ze kunnen dus ingeschakeld worden in andere diensten maar behouden hun anciënniteit, graad en promotiemogelijkheden. De Gemeenschapsminister verwijst hierbij naar de bepalingen van artikel 65 waarin de persoonlijke situatie van de personeelsleden wordt geregeld.

Dit artikel wordt zonder wijziging eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 61.

Artikel 64

Een lid stelt vast dat de VMM, voortgekomen uit de VMZ, een zeer goed informatica-systeem zal hebben. Is het niet mogelijk dat ook de VHM hiervan kan meeprofiteren, door het opnemen van deze maatschappij in de lijst van organisaties die samenwerken op het vlak van informatica ?

De Gemeenschapsminister antwoordt hierop dat het hier in feite gaat om een samenwerking in verband met de milieu-problematiek. Hij heeft evenwel geen bezwaar tegen een opneming van het VHM in de opsomming van instellingen in dit artikel. Hij zal zich niet verzetten tegen een amendement in deze zin.

Hierop dient de heer Olivier c.s. een amendement in dat er toe strekt ook de VHM bij de samenwerking op het vlak van informatica in de leefmilieusector te betrekken. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7)

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Ter stemming gelegd wordt het gewijzigde artikel aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 62.

Artikel 65

Bij dit artikel wordt een amendement ingediend door de heer Verhaegen c.s. dat er enerzijds toe strekt dat in het eerste lid de term „overgang” wordt vervangen door het woord „overdracht”. Anderzijds wordt een lid toegevoegd waarin de preciese betekenis van deze overdrachten wordt verduidelijkt.

Een lid herhaalt dat overdrachten geen nieuwe benoemingen en geen overplaatsingen zijn.

Een lid vraagt wat de betekenis is van „ten minste” op de eerste regels van het tweede lid.

De Gemeenschapsminister antwoordt dat deze terminologie wordt gebruikt om er voor te zorgen dat er geen misverstand bestaat over het behoud van anciënniteit, toelagen, vergoedingen en dergelijke.

Het amendement alsmede het aldus gewijzigde artikel worden eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 63.

Artikel 66

Een amendement van de heer Van Velthoven strekt ertoe paragraaf 2 van dit artikel weg te laten. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3, p. 2). Dit amendement komt tegemoet aan het advies van de Raad van State betreffende dit artikel. (Stuk 395 (1989-1990) - nr. 2, p. 23).

Ter stemming gelegd wordt dit amendement aangenomen met 7 stemmen bij 2 onthoudingen.

Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 64.

Artikel 67

Bij dit artikel wordt een amendement ingediend door de heer Verhaegen c.s. dat er toe strekt § 2, 3° aan te vullen met de bepaling „na voorafgaandelijk akkoord van de Vlaamse Executieve". (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7). Er wordt geargumenteed dat de contractuele aanwervingen voor permanente of specifieke opdrachten bij de instellingen van openbaar nut, slechts kunnen gebeuren mits akkoord van de Vlaamse Executieve.

Dit amendement en het aldus gewijzigde artikel worden aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 65.

Artikel 68

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 66.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Artikel 69

Dit artikel wordt zonder verdere opmerkingen eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 67.

Artikel 70

Dit artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 8 stemmen bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 68.

Artikel 71

Bij artikel 71 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 71 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 69.

Artikel 72

Bij artikel 72 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 72 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 70.

Artikel 73

Een lid vraagt om een verduidelijking bij artikel 73, 2°. Welke zijn de voorwaarden om gemakkelijker te worden

aangeworven voor de personen die ontslagen werden wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkoolmijnen ?

Ter stemming gelegd wordt artikel 73 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 71.

Artikel 74

Bij artikele 74 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 74 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 72.

Artikel 75

Bij artikel 75 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt. Wel neemt de Commissie de volgende tekstcorrectie aan :

in § 1, eerst regel wordt de zinsnede „Telkens als een aanwerving plaatsvindt" vervangen door de zinsnede „Bij elke indienstneming".

Ter stemming gelegd wordt artikel 75 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 73.

Artikel 76

Bij artikel 76 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 76 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 74.

Artikel 77

Bij artikel 77 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 77 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 75.

Artikel 78

Bij artikel 78 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 78 aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 76.

Artikel 79

Een lid vraagt of er geen verband is tussen in dienst nemen en aanwerven, waarbij in dienst nemen op tijdelijken en aanwerven op statutairen slaat.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat in dienst nemen hetzelfde inhoudt als aanwerven. De begrippen gelden zowel voor tijdelijken als statutairen.

De Commissie neemt vervolgens de volgende tekstcorrecties aan :

in § 1, op de derde regel wordt het woord „aangeworven” vervangen door de woorden „in dienst genomen” ;

in § 2, eerste en tweede regel wordt de zinsnede „de begunstigten van dit hoofdstuk” vervangen door de zinsnede „de personen op wie dit hoofdstuk van toepassing is”.

Ter stemming gelegd wordt het gecorrigeerde artikel 79 aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 77.

Artikel 80

Een lid wil de visie van zijn partij op de organisatiestructuur en werking (hoofdstuk 1) en de operationalisering (hoofdstuk 2) toelichten.

De in artikel 80 voorgestelde indeling per departement vertoont geen enkele binding met de ministeriële bevoegdheid. Dit is, volgens het lid, een gemiste kans. Net zoals in de privé-sector zou men het aantal Gemeenschapsministers en hun bevoegdheden moeten laten samenvallen met de administratieve indeling.

Het lid gaat wel akkoord met de voorgestelde matrixorganisatie. Deze organisatiestructuur laat toe om enerzijds coördinerend te werken en om anderzijds een zekere departementale zelfstandigheid te behouden. Ook de in het ontwerp voorziene mobiliteit vindt het lid positief.

Het lid vindt in het ontwerp evenwel niets terug over depolitisering. Dit stemt hem ongelukkig. In zijn algemene inleiding heeft de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt gezegd dat er ter zake een besluit bestaat. Een commissielid heeft tijdens een persconferentie gewag gemaakt van een pact tussen de politieke partijen. Volgens het lid leiden een besluit noch een pact tot resultaten. Er dient een decretale regeling over depolitisering te komen. Volgens het lid is één van de bedoelingen van het ontwerp om een aantal politieke benoemingen te kunnen doen, onder meer de benoemingen van de secretarissen-generaal van de zes departementen.

Via een aantal amendementen wil dit lid de weg van de depolitisering opgaan.

Inzake depolitisering ziet het lid drie wegen : een eigen Vlaams aanwervingsbeleid, een ander bevorderingssysteem en een andere benadering van de topbenoemingen.

Het lid stelt dat het probleem van de grote kabinetten nauw samenhangt met deze topbenoemingen.

Het lid bepleit een autonoom Vlaams wervingsbeleid dat steunt op een driehoekswerking tussen het betrokken departement, het Vast Wervingssecretariaat en externe adviesbureaus.

De creatie van het Vast Wervingssecretariaat was destijds ingegeven vanuit de wil om de aanwerving van rijkspersoneel op een zo objectief mogelijk wijze te laten verlopen. Naast de onpartijdigheid werd echter ook een verregaande gelijk-

vormigheid beoogd via dit Vast Wervingssecretariaat aangezien het interdepartementaal werd opgericht. Nu is precies deze eenvormigheid er de oorzaak van dat niet altijd de meest geschikte persoon een functie in de overheidsadministratie gaat opnemen. Een bestuurssecretaris in het Bestuur voor Grondmechanica zal aan heel andere vereisten moeten voldoen dan een bestuurssecretaris in het Bestuur voor Jeugdbescherming. De eenvormige wervingsprocedure houdt hiermee geen rekening.

De examenprogramma's zijn niet aangepast. Bovendien is het systeem met meerkeuzevragen waarbij een computer — puur rekenkundig en zonder enige vorm van deliberatie — beslist over het al of niet slagen, niet alleen onmenselijk, maar ook bijzonder inefficiënt.

Om hieraan te verhelpen moet het selectie- en wervingsbeleid op een volkomen andere leest worden geschoeid. Het lid pleit daarom voor een echt nieuwe Vlaamse aanpak. Deze aanpak moet worden gesteund op :

— een functie- en profielbeschrijving door de departementen

Vertrokken moet worden van het departement, waar een aanwerving of vervanging moet gebeuren. Daar kan het best de behoefte worden gepeild en een omschrijving worden gegeven van de opdrachten en het profiel dat met de openstaande functie overeenkomt.

Dit doorbreekt de eenvormigheid en laat toe dat een selectie wordt georganiseerd op maat van de te begeven functie met bijhorende taak en opdrachten.

— de objectiviteit van het Vast Wervingssecretariaat

Om te vermijden dat met dit systeem een aanwerving wordt gevraagd door een bepaald departement die op maat is geschreven van een bepaald individu in plaats van op maat van een openstaande functie, moet het Vast Wervingssecretariaat behouden blijven voor wat betreft het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen. Meer bepaald kan het Vast Wervingssecretariaat blijven bestaan om na te gaan of de algemene en vooral de bijzondere toelaatbaarheidsvereisten de competitie tussen de kandidierenden niet te zeer beperkt of zelfs uitschakelt. Het Vast Wervingssecretariaat moet blijven waken over de objectiviteit van de procedures en er voor zorgen dat elk evaluatiesysteem een vergelijkend karakter behoudt, zowel voor de statutair en als voor de contractuelen.

De toezichtfunctie van het Vast Wervingssecretariaat komt ten slotte ook nog tot uiting in de fase van de selectie- en wervingsprocedure. Het inschakelen van externe selectiebureaus mag geen aanzet zijn tot ongecontroleerde aanwervingen. Hierop moet het Vast Wervingssecretariaat nauwlettend toezien.

— een selectie door externe selectiebureaus

Eens de behoefte vastgesteld en de taak- en profielbeschrijving van de te begeven functie op een objectieve wijze omlijnd, worden externe selectiebureaus ingeschakeld om voor die welbepaalde job „the right man/woman” te vinden. Dergelijke selectiebureaus zijn er trouwens in gespecialiseerd om naast de kennis, ook te peilen naar andere kwaliteiten (karakter, werklust, persoonlijkheid, communicatievaardigheid, ...). Volgens het lid werft de GIMV op deze manier aan en dit met zeer goede resultaten.

Volgens het lid zijn dit nieuwe ideeën die, wil men een nieuwe administratie, moeten worden uitgeprobeerd.

Het lid is van oordeel dat in een ander bevorderingssysteem bevorderingen enkel het gevolg zouden mogen zijn van drie factoren, namelijk de bestuurlijke noodzaak, de bewaamheid en de inzet van de betrokkene. Voor de rangen 10, 11 en 12 stelt het lid het behoud van het huidig systeem voor.

Voor de rangen 13, 14 en 15 dient, volgens het lid, een vergelijkend evaluatiesysteem te worden gebruikt. Diensthoofden moeten immers kunnen blijf geven van leidinggevende capaciteiten en van organisatietalent.

Het benoemen van de topambtenaren dient, volgens het lid, te worden bekeken in samenhang met de parallelle administratie in de kabinetten. Het probleem van de grote kabinetten is, volgens het lid, niet zozeer een probleem van partij-politieke tegenstellingen. Het gaat eerder om een tegenstelling tussen wetgevende/decreetgevende en uitvoerende macht. Voor het probleem van de grote kabinetten dient een structurele oplossing te worden uitgewerkt.

Het enig min of meer geldig argument pro kabinetten is het argument dat in het verleden door socialistische ministers werd gebruikt, namelijk de afwezigheid in hun administratie van ambtenaren op wie ze konden vertrouwen. Er is dus — terecht of niet — een wantrouwen van de ministers tegenover hun administratie. Tevens is er een stuk machteloosheid dat een minister belet om vastbenoemde topambtenaren, die niet met hem willen samenwerken, te sanctioneren.

Dit alles leidt tot frustratie bij de ambtenarij. Om die frustratie te doorbreken, moet een minister een grotere invloed, greep op zijn administratie krijgen. Daartoe staan twee voorstellen open. Een eerste voorstel is het toevoegen van een staf zoals in het ontwerp wordt voorzien. Een tweede voorstel is het aanduiden van de topambtenaren voor de regeringsperiode van de minister.

Het eerste voorstel om een staf „beleid", dit is een beperkte groep ambtenaren van de rangen 10, 11 en 12, toe te voegen aan de secretaris-generaal ter ondersteuning van de managementopdracht in het kader van de matrixorganisatie, komt neer op het plaatsen van een aantal waakhonden bij de secretaris-generaal. De staf zal hoofdzakelijk rapporteren en de beslissingen zullen door de secretaris-generaal worden genomen. Dit zal een aantal frustraties veroorzaken bij de ambtenaren van rang 13 tot 15 die over het hoofd worden gesprongen. Het zal evenmin het wantrouwen van een minister tegenover zijn administratie wegnemen. Dergelijk voorstel leidt in geen enkel geval tot een afbouw van de parallelle administratie. De enige manier om tot een afbouw te komen is om de directeuren-generaal en de secretarissen-generaal, die ten volle het vertrouwen van een minister moeten genieten, te laten aanduiden voor de ambtsduur van een minister.

Het lid vindt de afbouw van de kabinetten dermate belangrijk dat hij ter zake amendementen wil indienen. De bedoeling is dat in de eerste periode de kabinetten nog maar uit ten hoogste dertig leden bestaan. Dit dient in een wet of decreet te staan. Ministers staan immers bij elke regeringsvorming onder grote druk. Om aan die druk te weerstaan, dient een wet of decreet het maximaal aantal kabinetsleden te bepalen.

Een ander lid vraagt enige verduidelijking omtrent de in het artikel 80, eerste lid bedoelde diensten. Het lid meent dat het eerste lid beter zou spreken over diensten van de Vlaamse Gemeenschap in plaats van over diensten van de Vlaamse Executieve. Verder is het lid van oordeel dat een dienst niet hetzelfde is als een wetenschappelijke instelling.

Nog een ander lid vraagt zich af waarom de diensten van de Vlaamse Executieve decretaal worden geregeld. Het lid wordt bijgevalen door het vorig lid dat meent dat de Vlaamse Raad niet bevoegd is voor de organisatie en werking van de diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Niet de decreetgever, maar wel de Executieve is ter zake bevoegd.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt meent dat de huidige Executieve niet van politisering van de benoemingen en evenmin van precaire aanwervingen kan worden beschuldigd. Het ontwerp-decreet voorziet beperkende voorwaarden om contractuelen aan te werven.

Uiteraard slaat het ontwerp-decreet voor een deel op het statuut van de ambtenaren. Dit statuut is voor herziening vatbaar. Zolang het koninklijk besluit Langendries er niet is, is de Vlaamse Gemeenschap evenwel niet bevoegd. De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt betreurt dat dit koninklijk besluit er nog niet is, want dan was het mogelijk geweest om in het ontwerp-decreet verder te gaan dan nu het geval is.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wijst er op dat de bijzondere wet voorziet dat het Vast Wervingssecretariaat een rol speelt bij de aanwervingen. Er is thans een gesprek aan de gang met de nationale Minister van Openbaar Ambt over het Vast Wervingssecretariaat. De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt heeft daarbij voorgesteld om het Vast Wervingssecretariaat federaal te organiseren en te beheren.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt meent dat niemand de objectiviteit van het Vast Wervingssecretariaat betwist. Dit is een belangrijke vaststelling.

Het in een selectie betrekken van karaktereigenschappen is wellicht interessant, maar heeft als gevaar dat men de objectiviteit verlaat ten voordele van de subjectiviteit. Een computerexamen waarborgt in elk geval een volledige objectiviteit.

Mobiliteit betekent, volgens de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, dat men vandaag op plaats A werkt, morgen op plaats B en overmorgen op plaats C. Deze mobiliteit maakt dat voor heel veel jobs er geen valabele specifieke aanwerving mogelijk is. Voor andere jobs is dit wel mogelijk. Zo richt het Vast Wervingssecretariaat diplomagerichte examens in. De praktijk duidt overigens aan dat men via het Vast Wervingssecretariaat geen onbekwamen aanwerft. Wel stelt de administratie ambtenaren beneden hun capaciteitsniveau te werk. Men moet de mogelijkheden van de ambtenaren gebruiken om hen zo te motiveren. Niet alleen de aanwerving is belangrijk. Ook de carrière erna is dit.

Indien er een federaal beheer van het Vast Wervingssecretariaat komt, en dit moet een Vlaamse ambitie zijn, dan zal de Vlaamse Gemeenschap daarvoor moeten betalen.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt wijst er tevens op dat bij een aantal examens van het Vast Wervingssecretariaat wel mensen van externe selectiebureaus zitten.

In verband met de door een lid voorgestelde vergelijkende evaluatie voor bevorderingen tot de rangen 13 tot 15 merkt de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden

den en Openbaar Ambt op dat er nu een praktijk op gang is gekomen om een beschrijving van kandidaten te maken. Men analyseert tegenwoordig de kwaliteiten van de kandidaten. Men streeft de zorgvuldigheid in de beoordeling van de kandidaten na, hetgeen een antwoord is op sommige arresten van de Raad van State.

Het door een lid gedane voorstel inzake topbenoeringen breekt met de gangbare traditie. Volgens de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt heeft depolitiseren met een bepaalde cultuur te maken. Bij ons leeft men meer in een traditie naar Angelsaksisch model. De „civil service" staat in hoog aanzien. Alle publikaties over de ambtenarij vertonen een heimwee naar het Angelsaksisch model. Het door een lid gedane voorstel leunt aan bij het Amerikaans systeem. Maximaal 30 kabinetsleden benoemen en daarbij de topambtenaren voor de ambtsduur van een minister aanwijzen, leidt tot nog grotere kabinetten. In wezen komt dit neer op een de facto-politiseren. Na de ambtsperiode van een minister zal iedereen zich zeer goed herinneren wie bij hem secretaris-generaal was. In naam zijn er in het voorstel minder kabinetsleden, in werkelijkheid zullen er echter meer zijn. Het is uiteindelijk een kwestie van cultuur. Maar het probleem van de kabinetten wordt niet opgelost met getallen. Er dient een evolutie te zijn. Van 1970 tot 1990 is er al veel veranderd. Men moet evenwel verder aan het probleem werken.

Volgens de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt is de door een lid gewraakte staf geenszins een controlecel. De staf is bedoeld om jonge ambtenaren via een tijdelijk mandaatsysteem sneller meer te laten verdienen en om de secretarissen-generaal in hun evoluerende opdrachten bij te staan. Voorlopig dient men te werken binnen het systeem Camu, dit wil zeggen binnen een gesloten loopbaansysteem met een paar uitzonderingen in de artikelen 90 tot 95 en in titel III (artikelen 82 tot 84) waarbij aan de ambtenaren-generaal meer bevoegdheid en managementondersteuning wordt gegeven.

In verband met de door een lid gevraagde verduidelijking over de wetenschappelijke instellingen, vermeldt de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt dat het om volgende wetenschappelijke instellingen gaat :

- het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten ;
- het Instituut voor Natuurbehoud ;
- het Centrum voor Bevolkings- en Gezinsstudies ;
- het Centrum voor Populierenteelt.

Het statuut van die instellingen is geregeld bij koninklijk besluit van 9 april 1965 met een indeling in drie klassen. Omwille van het bestaan van dit koninklijk besluit met een apart personeelsstatuut, worden de wetenschappelijke instellingen in artikel 80 vermeld.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt meent dat een decretale regeling voorzichtigheidshalve nodig is, omdat er gewerkt wordt met 1 ministerie en zes departementen. In de mate dat men de mobiliteit wil verzekeren, is het beter dat er uitdrukkelijk in een decreet staat dat er 1 ministerie is met zes departementen, zodat daar geen discussie over is. Het is juist dat het hier om een bevoegdheid van de uitvoerende macht gaat. Om mogelijke betwistingen te vermijden, is het echter aangewezen dat er een decretale tekst is waardoor de facto een totale mobiliteit binnen het ene ministerie wordt gegarandeerd.

Een lid meent dat, als er niet uitdrukkelijk een maximaal aantal kabinetsleden wordt bepaald, er geen afbouw van de kabinetten zal komen. De politieke druk bij de regeringsvorming is immers te groot. Het lid meent dat het door hem gedane voorstel tot dusver het enige voorstel is om het wantrouwen van een minister ten opzichte van zijn administratie weg te werken. Het lid meent verder dat de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt de bezwaren die het lid had tegen de beleidsstaf niet heeft weerlegd. Het lid herhaalt dat de staf „beleid" hoofdzakelijk zal rapporteren en dat de secretarissen-generaal de beslissingen zullen nemen.

Een ander lid merkt op dat artikel 80 wel over zes departementen spreekt, maar ze niet benoemt. In verdere artikelen worden wel departementen benoemd. Zo worden in artikel 89 het departement Coördinatie en het departement Algemene Zaken en Financiën vermeld. Is het overigens niet aangewezen om in artikel 80 te spreken over het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en „haar" wetenschappelijke instellingen ?

Nog een ander lid wijst erop dat in het ontwerp-decreet niets over kabinetten staat.

Het lid suggereert om inzake kabinetten het Nederlandse voorbeeld te volgen. Daar is een andere politieke cultuur. De Nederlandse kabinetten tellen slechts vijf leden die enkel de doorstroming naar de administratie verzorgen.

In oorsprong was dat in België ook de bedoeling. Er is echter een scheefgroei geweest en de kabinetten zijn uitgegroeid tot parallelle administraties. Wil men van die parallelle administraties af, dan zal men tot een politiek pact moeten komen, waarbij men zich op het Nederlands voorbeeld kan inspireren.

Het lid meent verder dat een ambtenaar loyaal moet zijn. Loyauteit tegenover de regeringsverklaring is een imperatief voor een ambtenaar. Een ambtenaar die tekortschiet inzake loyauteit moet zwaar worden gesanctioneerd. Dit veronderstelt echter een wijziging van het statuut. Men zal verder kunnen gaan als het koninklijk besluit inzake de algemene principes er zal zijn.

Het systeem dat eerder in de Commissie werd voorgesteld en waarbij een ambtenaar nu eens topambtenaar is en dan weer niet, leidt tot een regelrechte politieke oorlog met de ambtenarij.

Een lid meent dat het opvallend is dat het vorig lid beweert dat men verder zal kunnen gaan eens dat het koninklijk besluit inzake de algemene principes er is. In antwoord op een vraag van een Kamerlid heeft Minister Langendries verleden week in de Kamercommissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken, de Opvoeding en het Openbaar Ambt geantwoord dat er thans een ontwerp-tekst voor het koninklijk besluit is en dat het koninklijk besluit zelf tegen het eind van het jaar zal zijn uitgevaardigd.

Het lid stelt dan de vraag waarom er nu niet kan worden gewacht op het koninklijk besluit Langendries.

Een ander lid meent dat de artikelen 80 en volgende eigenlijk tot de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve behoren. Waarom wordt voorts bepaald dat er zes departementen zijn ? Als de Vlaamse Executieve morgen beslist dat er slechts vijf, of integendeel zeven departementen nodig zijn, moet dit kunnen. Het lid vindt verder dat het ontwerp-decreet structurele mogelijkheden biedt om de kabinetten op

termijn af te bouwen. Kabinetten nemen immers vele functies waar. Een deel van die functies zal nu worden overgenomen door de administratie. De voorgestelde staf is beleidsondersteunend. Het lid meent verder dat er een dubbele hiërarchie zou moeten komen. Bij de lijndiensten zou de politisering moeten worden uitgesloten. Bij beleidsfuncties kan politisering optreden.

In verband met het Vast Wervingssecretariaat merkt het lid op dat de bijzondere wet van 8 augustus 1990 tot hervorming der instellingen de aanwerving via het Vast Wervingssecretariaat oplegt. Het lid is voorstander van de uitbouw van een eigen Vlaams aanwervingssecretariaat of een equivalent ervan. Het Vast Wervingssecretariaat werkt objectief. Dit is juist. Objectiviteit is evenwel geen synoniem van functionaliteit. Er is in het verleden nooit carrièregericht aangeworven. Het lid pleit voor een geïntegreerd en functioneel personeelsbeleid.

Een lid stelt opnieuw de vraag waarom het ontwerp-decreet op 1 januari 1991 in werking moet treden. Het lid ziet hiervoor maar één reden, namelijk dat de NV Aquafin per se op 1 januari 1991 moet starten. Het lid stelt voor om de bepalingen in verband met de NV Aquafin uit het ontwerp-decreet weg te laten.

Bij artikel 80 wordt een amendement ingediend door de heer A. Denys (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 6) dat ertoe strekt in het tweede lid, tweede regel het woord „zes” te vervangen door het woord „zeven”.

Het amendement wordt verantwoord als volgt :

„Een opdeling van het Ministerie in zeven departementen laat toe de bevoegdheidspakketten van de leden van de Vlaamse Executieve, bij een vermindering van hun aantal tot 7, volledig te laten overeenstemmen met deze administratieve indeling. In die optiek zien wij volgende zeven departementen :

1. Financiën, Begroting, Algemene Zaken en Coördinatie ;
2. Economie, Tewerkstelling, Landbouw en Middenstand ;
3. Leefmilieu, Ruimtelijke Ordening en Infrastructuur ;
4. Volksgezondheid, Welzijn en Gezin ;
5. Onderwijs en Wetenschapsbeleid ;
6. Cultuur ;
7. Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt.

Deze stelling wordt trouwens ook gedeeld door de Bijzondere Commissaris, de heer De Ryck. In de privé-sector zou deze overeenstemming trouwens de evidentie zelf zijn.

Het komt ons derhalve voor dat de indeling in zes departementen enkel en alleen is ingegeven vanuit politieke overwegingen en geen enkel bestuursmatige motivering heeft.”

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 10 stemmen tegen 1.

Ter stemming gelegd wordt artikel 80 aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 78.

Artikel 80bis (nieuw)

De heer Denys stelt bij amendement voor om een nieuw artikel 80bis toe te voegen (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 6).

Het amendement luidt als volgt :

„Artikel 80bis

Aan het hoofd van elk van deze departementen staat de Secretaris-generaal.

Aan het hoofd van een administratie staat een Directeur-generaal.

De Secretarissen-generaal en de Directeuren-generaal worden door de Vlaamse Executieve tijdelijk aangesteld."

Het amendement wordt als volgt verantwoord :

„Met dit systeem van een „verschuifbare topambtenarij" wordt een oplossing geboden voor het probleem van de vertroebelde samenwerking tussen de ministeriële kabinetten en de administraties.

In de huidige bestuursorganisatie fungeren de ministeriële kabinetten vaak als parallelle administraties, met alle nefaste gevolgen vandien. De uitbouw van deze kabinetten is vaak ingegeven door een wantrouwen in hoofde van de bevoegde minister tegenover zijn/haar administratie. Dit wantrouwen is soms, maar zeker niet altijd terecht.

Om het wantrouwen weg te nemen, moet de minister een grotere verantwoordelijkheid krijgen in de leiding van de administratie. Het systeem van de „verschuifbare topambtenarij" biedt hiervoor de oplossing. Door de top van elk departement te laten aanstellen door de minister zelf, voor de duur van zijn/haar ambtstermijn, is deze laatste verzekerd van een loyale samenwerking met het betrokken departement.

Uiteindelijk moet dit systeem resulteren in het drastisch afbouwen van de ministeriële kabinetten, aangezien zij hun voornaamste bestaansreden verloren hebben. Een totaal van 30 kabinetsmedewerkers moet daarbij als absoluut maximum gelden.

Ter stemming gelegd wordt het amendement verworpen met 7 stemmen tegen 1.

Artikel 81

Een lid meent dat het zou aangewezen zijn om in het eerste lid, vijfde regel het woord „affectatie" weg te laten tussen de woorden „benoeming" en „mutatie". Affectatie is interdepartementaal mogelijk voor alle ambtenaren en moet derhalve ook mogelijk zijn binnen elk departement.

De Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt antwoordt dat het college van secretarissen-generaal bevoegd is inzake affectaties binnen de departementen vanaf de rang 13. Bij interdepartementale mutaties en affectaties is altijd het college van secretarissen-generaal bevoegd. Voor affectaties beneden rang 13 binnen een departement is de departementale raad bevoegd.

Ter stemming gelegd wordt artikel 81 aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 79.

Artikel 82

Bij artikel 82 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 82 aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

Na henummering wordt dit artikel 80.

Artikel 83

Bij artikel 83 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 83 aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

Na henummering wordt dit artikel 81.

Artikel 84

Bij artikel 84 worden geen bijzondere opmerkingen gemaakt.

Ter stemming gelegd wordt artikel 84 aangenomen met 7 stemmen bij 1 onthouding.

Na henummering wordt dit artikel 82.

Artikel 85

Bij artikel 85 dient de heer J. De Seranno een amendement (Stuk 398 (1989-1990) - Nr. 6) in dat ertoe strekt om artikel 85 te vervangen door volgende bepaling :

„Artikel 85

Een gelijkaardig systeem van opdrachthouders wordt aangewend bij de diensten belast met de vorming, de organisatie en personeelsontwikkeling".

Als verantwoording wordt gesteld dat een formele verwijzing naar een departement of bestuur niet is aangewezen.

Ter stemming gelegd wordt het amendement aangenomen met 8 stemmen tegen 1.

Na henummering wordt dit artikel 83.

Artikel 86

De heer A. Denys dient bij dit artikel een amendement in. Het strekt ertoe in artikel 86 een tweede lid toe te voegen dat luidt als volgt : „Van zodra het systeem van opdrachthouders is in werking getreden, wordt het maximum aantal kabinetmedewerkers van ieder lid van de Vlaamse Executieve vastgesteld op 30." (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

Het betrokken lid verantwoordt dit amendement met de hiernavolgende argumenten.

Het systeem van de opdrachthouders heeft als bedoeling, zoals uit de commentaar bij de artikelen blijkt, vooral beleidsondersteund te werken.

In die optiek kunnen dus de ministeriële kabinetten, die vooral om die reden dermate waren uitgebouwd, drastisch beperkt worden tot maximaal 30 medewerkers.

De Gemeenschapsminister hierin bijgevalen door verschillende leden, vreest dat door dit systeem juist wel een grote politisering van de administratie zal worden doorgevoerd. De betrokken opdrachthouders krijgen juist nu een specifieke partijaanhorigheid opgeplakt.

Bovendien zal de Minister aldus zeker over meer medewerkers beschikken en wordt zijn greep op de administratie nog groter. De Gemeenschapsminister vraagt derhalve het amendement niet goed te keuren.

Het amendement van de heer A. Denys (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7) wordt verworpen met 8 stemmen tegen en 1 stem voor.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor en 1 stem tegen.

Na henummering wordt dit artikel 84.

Artikel 87

Een lid merkt bij dit artikel op dat op blz. 13 van de memorie van toelichting er een taakomschrijving is vermeld van secretaris-generaal van het Vlaams departement Coördinatie. Die functie komt echter niet voor in de tekst van het decreet.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat deze uitvoerende functie zal worden gecreëerd via een Executieve-besluit.

Vervolgens wordt een amendement van de heer A. Denys behandeld. (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7). Dat amendement strekt ertoe het gehele artikel 87 te vervangen door een nieuwe tekst, die luidt als volgt :

„Artikel 87

§ 1. Teneinde het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap optimaal te laten functioneren dient de Executieve een soepel systeem van werving te voorzien, en een nieuw bevorderings-systeem.

§ 2. In het wervingsbeleid moet een samenwerking worden tot stand gebracht tussen het betrokken departement, het Vast Wervingssecretariaat en externe selectiebureaus.

Het departement dat een aanwerving wenst te organiseren staat in voor een objectieve functie- en profielbeschrijving.

Het Vast Wervingssecretariaat ziet erop toe dat de objectiviteit van de procedures in alle stadia van de werving en de selectie gewaarborgd blijft.

Externe selectiebureaus worden belast met de selectie van de meest geschikte kandidaat op basis van de door het departement gegeven functie- en profielbeschrijving.

§ 3. Het bevorderingssysteem moet rekening houden met de bekwaamheid en de inzet van de betrokkenen.

De bevorderingen naar de rangen 13, 14 en 15 gebeuren na een vergelijkende evaluatie van de kandidierenden."

De heer A. Denys geeft hiervoor volgende omstandige verantwoording.

Van primordiaal belang voor een goede werking van de Vlaamse administratie zijn een volledig vernieuwd wervings- en bevorderingsbeleid, aldus de stelling van de indiener.

De huidige wervingsprocedure is er vaak de oorzaak van dat niet altijd „the right man on the right place” zit. Een procedure waarbij het departement, dat de initiatiefnemer is, een duidelijke functie- en profielbeschrijving geeft op basis waarvan externe selectiebureaus de meest geschikte kandidaat uitzoeken, geeft deze garantie in vele grotere mate. Om te beletten dat via deze externe selectiebureaus de politisering ongebreideld binnensluipt, moet het Vast Wervingssecretariaat blijven toezien op de wettelijkheid van de gevolgde procedure.

Het huidige bevorderingssysteem is de hoofdoorzaak voor het feit dat onze ambtenarij te weinig gemotiveerd is. Voor de bevorderingen speelt namelijk nu al te zeer de factor van de anciënniteit. In plaats van deze factor, moeten de bekwaamheid en de inzet van de betrokkene de doorslag geven voor het al of niet krijgen van een bevordering.

In het niveau 1 moet de bevordering in de rangen 13 tot 15 het resultaat zijn van een vergelijkende evaluatie tussen de kandidierenden. In die evaluatie wordt gepeild naar onder andere de leidinggevende capaciteiten en het organisatorisch talent van de betrokkene, kwaliteiten die voor de functie in deze rangen vereist zijn.

De Gemeenschapsminister verwijst naar zijn reeds eerder verstrekte tegenargumenten in het meer algemene debat bij deze artikelen (voornamelijk bij artikel 80 e.v.) Hij vraagt ook hier het amendement te verwerpen.

Ter stemming gelegd, wordt het amendement verworpen met 7 stemmen tegen en 1 stem voor.

Een lid meent uit de letterlijke lezing van de tekst te kunnen concluderen dat interdepartementele bevorderingsprocedures beneden rang 13 niet mogelijk zijn.

De Gemeenschapsminister verduidelijkt dat dit beneden rang 13 wel kan, maar dan in 2 tijden : eerst dient de eenvoudige mutatieprocedure gevolgd en daar kan men zich dan voorstellen voor bevordering naar een hogere rang. Hierover oordeelt dan de betrokken directieraad.

De regeling van de mogelijkheid tot rechtstreekse interdepartementele bevorderingsprocedure vanaf rang 13 vindt haar oorzaak in het feit dat daarover het college van secretarissen-generaal rechtstreeks beslist.

Het artikel wordt aangenomen met 7 stemmen voor en 1 stem tegen.

Na hernummering wordt dit artikel 85.

Artikel 88

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 7 stemmen voor en 1 stem tegen.

Na hernummering wordt dit artikel 86.

Artikel 89

Bij dit artikel wordt een amendement ingediend door de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 3).

Het strekt ertoe artikel 89 te vervangen door wat volgt :

„Artikel 89

Met het oog op de maximale operationalisering der diensten kan de Executieve, in afwijking van de statutaire regels, binnen een periode van 6 maanden volgend op de in werkingstreding van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maximaal vier personeelsleden per Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die minstens 3 jaar graadanciënniteit hebben in rang 13 en 8 jaar titularis zijn van een ambt of ambten met volledige prestaties, benoemd in een graad behorend tot niveau 1 bij een administratie en/of een instelling van openbaar nut waarvan het personeel onderworpen was aan het koninklijk besluit van van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, of het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van sommige instellingen van openbaar nut, zoals ze werden gewijzigd, benoemen tot een ambt van rang 15 in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."

De indieners verantwoorden hun amendement als volgt :

De oorspronkelijke tekst van artikel 89 wordt als volgt aangepast :

— „personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" in plaats van „ieder van de personeelsformaties van elke van de departementen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" ;

— „maximaal vier personeelsleden" in plaats van „drie" ;

— „8 jaar" in plaats van „10 jaar" ;

— „in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" in plaats van „in de departementen Coördinatie of Algemene Zaken en Financiën van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap".

Opgemerkt wordt dat in het amendement „maximaal vier personeelsleden per Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" gelezen moet worden als „maximaal vier personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap".

Het amendement en hiermee ook de nieuwe tekst van het artikel worden aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 87.

Artikel 90

Ook bij dit artikel dienen de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement in met het doel het artikel 90 van het ontwerp te vervangen door een gans nieuwe tekst (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

„Artikel 90

De Executieve kan, binnen een termijn van één jaar volgend op de inwerkingtreding van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onder door haar vast te leggen voorwaarden en door bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat, gespecialiseerd personeel aanwerven, hetzij in statutair verband, hetzij in contractueel verband. Deze wervingen gebeuren op grond van kwalificaties vastgelegd in een functieomschrijving en op basis van ervaring en verdiensten die onder meer blijken uit een curriculum vitae.

Onverminderd de in voorkomend geval nader te bepalen bijzondere diploma- en ervaringsvereisten dienen de betrok-

ken personeelsleden minimum in het bezit te zijn van een diploma dat toegang verleent tot de betrekkingen van niveau 1."

De indieners menen inderdaad dat — conform de opmerkingen van de Raad van State vooral bij het opstarten van de nieuwe administratieve structuur de nood aan hooggekwalificeerd gespecialiseerd personeel zich zal voordoen. Om de snelle operationalisering van de diensten te kunnen waarborgen, dient men voor dit personeel niet-klasseke wervingsmethodes toe te passen.

Er dient evenwel over gewaakt te worden dat de nodige specificaties inzake vereiste kwalificaties geëxpliciteerd worden met het oog op een kwalitatieve opvulling van de functies en op het respecteren van het gelijkheidsbeginsel.

Gevolg gevend aan de opmerkingen van de Raad van State worden een paar bijkomende voorwaarden gesteld om niet het verwijt te kunnen krijgen dat men willekeurig te werk gaat, aldus de indieners van het amendement.

Een lid ziet niet goed in wat er hier ten opzichte van de oorspronkelijke tekst is veranderd.

De Gemeenschapsminister wijst hier op een drietal wijzigingen : binnen één jaar in plaats van zes maand op de eerste regel, dan de noties „hetzij in statutair verband, hetzij in contractueel verband" en ten slotte de „diploma- en ervaringsvereisten".

Als taaicorrectie worden de woorden „aanwerven" en „aanwervingen" vervangen door de woorden „in dienst nemen" en „indienstnemingen". „Executieve" wordt „Vlaamse Executieve".

Het amendement, en daardoor het aangepaste artikel 90 worden aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 88.

Artikel 91

De heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul, stellen een tekstverbetering voor via een nieuwe tekst voor artikel 91 (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7), luidend als volgt :

„De Executieve stelt voor de in artikel 90 bedoelde personeelsleden de loopbaan en de bezoldiging vast in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties."

Dit amendement en het aldus gewijzigde artikel worden aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 89.

Artikel 92

Bij dit artikel dienen de heren G. Verhaegen, L. Peeters, A. De Beul en J. De Seranno eveneens een amendement in, dat ertoe strekt artikel 92 te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7), dat luidt als volgt :

„Artikel 92

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt het administratief en het geldelijk statuut van het gespecialiseerd personeel dat wordt geworven voor sommige betrekkingen in de diensten

waar bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid zijn gegroepeerd. Dit personeel wordt geworven volgens de bepalingen van artikel 90.

§ 2. Deze personeelsleden dienen, onverminderd de vereisten bepaald in artikel 90, te voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° voor de eerste opdrachthouder :

a) houder zijn van een doctorsdiploma dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling ;

b) 15 jaar ervaring in wetenschappelijk onderzoek en/of onderzoekscoördinatie tellen ;

2° voor navorser :

a) houder zijn van een doctorsdiploma dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling ;

b) 10 jaar relevante ervaring tellen ;

3° voor attaché :

a) ofwel houder zijn van een diploma van doctor dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling of van burgerlijk ingenieur en 6 jaar relevante ervaring tellen ;

b) ofwel houder zijn van een universitair diploma behaald na minstens vier jaar studie en 9 jaar relevante ervaring tellen."

De indieners menen dat met het oog op een kwalitatieve opvulling van de betrekkingen in kwestie en op het respecteren van het gelijkheidsbeginsel de kwalificaties nader omschreven dienen te worden en in overeenstemming te zijn met de aard van de functie.

Een lid wijst erop dat men rekening dient te houden met de titulatuur die gebruikt wordt in de gecoördineerde wetten op het toekennen van de academische graden. Vandaar dat in § 2, 3°, a) van het amendement, de woorden „burgerlijk ingenieur" moeten worden vervangen door „een diploma van ingenieur van academische graad". Ook moet „doctorsdiploma" gelezen worden als „diploma van doctor".

Het amendement en derhalve de nieuwe tekst van het artikel worden aangenomen met 8 stemmen voor en 1 stem tegen.

Na hernummering, wordt dit artikel 90.

Artikel 93

Ook hier stellen de heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul een amendement voor dat ertoe strekt de tekst van dit artikel te vervangen door wat volgt (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7) :

„Artikel 93

§ 1. Het gespecialiseerd personeel dat wordt geworven voor sommige betrekkingen in de diensten belast met de taken inzake organisatie- en personeelsontwikkeling valt onder het statuut van toepassing op de personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd de bepalingen van de artikelen 90, 91 en 94.

§ 2. Deze personeelsleden dienen, onverminderd de vereisten bepaald in artikel 90, te voldoen aan de volgende voorwaarden :

— ofwel blijk geven van een voor de functie nuttige ervaring van minimum vijf jaar ;

— ofwel in het bezit zijn van een bijkomend bekwaamheidsgetuigschrift inzake organisatie- en personeelsontwikkeling en blijk geven van een voor de functie nuttige ervaring van minimum drie jaar."

Deze personeelsleden ressorteren immers, aldus de verantwoording van de leden, onder hetzelfde statuut als het overige personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, uitgezonderd wat betreft de regels inzake werving, loopbaan en verloning.

Met het oog op een kwalitatieve opvulling van de aangegeven betrekkingen en op het respecteren van het gelijkheidsbeginsel, dienen de vereiste kwalificaties nader omschreven te worden.

Het amendement en aldus de nieuwe tekst van het artikel worden aangenomen met 8 stemmen voor en 1 stem tegen.

Na hernummering wordt dit artikel 91.

Artikel 94

Hier worden alleen 2 taalcorrecties doorgevoerd. Op de 4de regel wordt het woord „personaliteiten" vervangen door het woord „autoriteiten" en op de laatste regel wordt „nederlandstalig" vervangen door „Nederlandse".

Het aldus aangepaste artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor, bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 92.

Artikel 95

De heren G. Verhaegen, L. Hancké en A. De Beul stellen voor ook dit artikel te vervangen door een nieuwe tekst (Stuk 395 (1989-1990) - Nr. 7).

Het nieuwe artikel zou dan als volgt luiden :

„Artikel 95

Gespecialiseerd personeel kan in contractueel verband worden aangeworven :

— voor sommige betrekkingen in de Algemene Planningsdiensten en in de sectoriële planningsdiensten ;

— voor sommige betrekkingen in de Administratie Financiën ;

— voor sommige betrekkingen in de diensten waar de bevoegdheden inzake externe betrekkingen zijn gegroepeerd ;

— voor sommige betrekkingen in de mobiliteitscel ;

— als informatieambtenaar."

De indieners verantwoorden hun amendement met het feit dat voor het opvullen van de betrekkingen van informatici de uitvoerende macht reeds een aantal maatregelen heeft getroffen.

Het amendement en zodoende het aldus aangepaste artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 93.

Artikel 96

Dit artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding, na twee tekstcorrecties : op de 4de regel wordt „personaliteiten" vervangen door „autoriteiten" en „nederlandstalige" door „Nederlandse".

Na hernummering wordt dit artikel 94.

Artikel 97

Het eerste lid van dit artikel wordt qua taal verbeterd en aldus gelezen :

„De Vlaamse Executieve stelt, in toepassing van artikel 20 van de Cultuurpactwet van 16 juli 1973, bij besluit bepalingen inzake voorwaarden en regels voor de indienstneming in de culturele ambten vast."

Vervolgens wordt het aldus aangepast artikel eenparig aangenomen.

Na hernummering wordt dit artikel 95.

Artikel 98

Het artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen voor en 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 96.

Artikel 99

In fine van § 1, wordt „werving" vervangen door „indienstneming".

Het artikel wordt zonder verdere opmerkingen eenparig aangenomen.

Na hernummering, wordt dit artikel 97.

Artikel 100

Op de derde laatste regel wordt het woord „deze" vervangen door „die" en het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Na hernummering wordt dit artikel 98.

Artikel 101

Ter stemming gelegd wordt ten slotte artikel 101 ongewijzigd aangenomen met 10 stemmen tegen 1.

Na hernummering wordt dit artikel 99.

VI. VRAAG OM TWEEDE LEZING

Vooraleer tot de eindstemming over te gaan vraagt een lid de toepassing van artikel 64 van het Reglement, met name de tweede lezing in de commissie.

VIL TWEEDE LEZING

Een lid vraagt het debat te schorsen, hij heeft in de voormiddag in het nationaal parlement een interpellatie gericht tot de heer R. Langendries, Minister van Openbaar Ambt. In zijn antwoord zei de Minister Langendries dat hem bedoeelingen worden toegeschreven die hij niet heeft : hij neemt maatregelen om het openbaar ambt te verbeteren, niet om het te laten aftakelen. Daarop heeft het lid aan Minister Langendries gevraagd tegen 31 december 1990 een algernene-principes-koninklijk besluit in uitvoering van artikel 87, § 4 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 uit te vaardigen. Deze feiten zijn voor het Commissielid een eerste reden om de schorsing van dit debat in de Commissie te vragen. Als bedoeld koninklijk besluit vóór die datum uitgevaardigd wordt dan is latere aanvechting van het decreet op dit punt uitgesloten. Het lid wil Minister Langendries een ultieme kans bieden.

Een tweede reden is de brief van het Rekenhof dd. 8 november 1990 die als een aanvullend advies bij zijn advies van 29 oktober 1990 kan beschouwd worden (zie bijlage III). Het Commissielid zegt dat ook dit advies de tegenstrijdigheid van dit ontwerp van decreet onderstreept. Hij gaat niet akkoord met de opmerkingen van het Hof inzake de artikelen 61 en 62 van het ontwerp, maar het oordeel van het Rekenhof dat artikel 50 van het ontwerp niet van toepassing is op de personeelsleden die betaald worden door het Sportfonds, noemt hij relevant.

Een ander Commissielid geeft hierop de volgende repliek. Artikel 50 van het ontwerp maakt geen voorwerp uit van de tweede lezing. Desgevallend kan over het artikel opnieuw gediscussieerd worden in de openbare vergadering.

De gevraagde verdaging is volgens dit lid niet nodig. Als Minister Langendries vóór 31 december 1990 het koninklijk besluit uitvaardigt dan kan dit element probleemloos opgenomen worden in het uitvoeringsdossier van dit ontwerp van decreet. De uitvoeringsbesluiten, de consultaties met de vakbonden enzovoort zullen immers enige tijd vergen.

Tot slot herinnert een Commissielid eraan dat reeds duidelijk gezegd werd dat de Vlaamse Executieve zijn uitvoeringsbesluiten niet in tegenspraak zal mogen laten zijn met het koninklijk besluit dat van Minister Langendries verwacht wordt.

Ter stemming gelegd wordt de vraag tot schorsing van de bespreking verworpen met 11 stemmen tegen 1.

Er wordt niet meer beraadslaagd ten gronde.

Conform artikel 64, 1, b, tweede lid van het Reglement van de Vlaamse Raad dient in tweede lezing te worden gestemd over de in eerste lezing aangenomen amendementen.

Bij eenparige stemming van de 11 aanwezige leden wordt de verwerping van de in eerste lezing weggelaten artikels bevestigd en worden de in eerste lezing geamendeerde artikelen aangenomen.

VIII. EINDSTEMMING

Het gehele ontwerp, zoals geamendeerd, wordt eenparig
aangenomen.

De Verslaggevers,

M. OLIVIER
L. PEETERS

De Voorzitter,

L. VANVELTHOVEN

TEKST AANGENOMEN **DOOR** DE COMMISSIE

Ontwerp van decreet
betreffende het bestuurlijk beleid

Artikel 1

Dit decreet regelt zowel aangelegenheden als bedoeld in artikel 59bis als in artikel 107quater van de Grondwet.

TITEL I

Herstructurering van Openbare Instellingen

HOOFDSTUK 1

Het Commissariaat-generaal voor
de Internationale Samenwerking

Artikel 2

Het decreet van 28 juni 1985 houdende omvorming van het Commissariaat-generaal voor de Internationale Culturele Samenwerking van de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België, opgericht bij decreet van 8 juli 1980, tot Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking van de Vlaamse Gemeenschap, wordt opgeheven.

Artikel 3

De uitvoering van de opdrachten van het Commissariaat-generaal zoals omschreven in artikel 5 van het voormeld decreet van 28 juni 1985 en de rechte», verplichtingen en goederen worden overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 4

De personeelsleden van het Commissariaat-generaal worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK 2

Het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen

Artikel 5

De personeelsleden van het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen die bij koninklijk besluit van 31 juli 1989 met ingang van 1 augustus 1989 werden overgedragen naar de Vlaamse Gemeenschap en die niet in toepassing van de artikelen 71 en 72 van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs aangewezen werden voor de ARGO, worden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK 3

Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen
en Medisch-Sociale Instellingen

Artikel 6

In artikel 4 van het decreet van 1 juni 1983 houdende oprichting van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen wordt de bepaling „Het personeel van het Fonds geniet hetzelfde statuut als dat van het personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Executieve stelt de personeelsformatie van het Fonds vast." vervangen door „De personeelsleden van het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap."

Artikel 7

Artikel 5 van het voormeld decreet van 1 juni 1983 wordt vervangen door :

„Artikel 5

De Vlaamse Executieve wijst de ambtenaar-generaal van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan die met het dagelijks beheer van het Fonds belast wordt."

HOOFDSTUK 4

Openbare Psychiatrische Ziekenhuizen te Geel
en te Rekem

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 8

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder :

1° „De ziekenhuiswet" : de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 ;

2° „De instellingen" : de openbare psychiatrische ziekenhuizen te Geel en te Rekem.

AFDELING 2

Oprichting, taken en middelen

Artikel 9

In de Vlaamse Gemeenschap worden als openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht : het „Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel" en het „Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem".

Artikel 10

§ 1. Aan de instellingen wordt het beheer overgedragen van de aan elke instelling toegewezen erkende en geprogrammeerde bedden en plaatsen, met inbegrip van de met het

beheer van die bedden en plaatsen verbonden technische en administratieve diensten.

§ 2. Aan de instelling te Geel wordt bovendien het beheer en de organisatie van de Geelse Gezinsverpleging toevertrouwd.

Artikel 11

§ 1. De instellingen vervullen de hun opgedragen beheerstaken overeenkomstig de bepalingen van de ziekenhuiswet en dit decreet.

§ 2. De instellingen kunnen bovendien :

1° op eigen initiatief of op vraag van de Vlaamse Executieve, advies uitbrengen inzake hun opdracht, en op dat vlak alle voorstellen doen welke ze nuttig achten ;

2° binnen het kader van de geldende wettelijke en decretale bepalingen inzake ziekenhuisbeleid of geestelijke gezondheidszorg, activiteiten en diensten opzetten, ontwikkelen en realiseren.

§ 3. in het kader van de taken van de instellingen kan de Vlaamse Executieve hen te allen tijde specifieke opdrachten toewijzen.

Artikel 12

De middelen waarover de instellingen beschikken zijn :

1° inkomsten voortvloeiend uit medische, paramedische en technische prestaties, uit verpleging en verblijf van patiënten, en uit alle andere ziekenhuisactiviteiten ;

2° opbrengsten uit het eigen patrimonium, inzonderheid van verkopen, huurgelden, intresten en beleggingen ;

3° schenkingen en legaten ;

4° leningen van allerlei aard, onder de voorwaarden door de Vlaamse Executieve bepaald ;

5° toelagen vanwege de Vlaamse Gemeenschap, andere openbare besturen of internationale instellingen ;

6° de Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden waaronder de Vlaamse Gemeenschap voor de rechtstreekse betaling van de bezoldiging aan de personeelsleden kan instaan en bepaalt de wijze waarop deze kan worden teruggevorderd.

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse Gemeenschap stelt aan beide instellingen de onroerende goederen ter beschikking voor het vervullen van hun taak. De Vlaamse Executieve bepaalt de inventaris van deze onroerende goederen en de nadere regelen van de terbeschikkingstelling.

§ 2. De andere goederen dan de goederen bedoeld in § 1, inzonderheid de roerende goederen die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet aangewend worden door de Openbare Psychiatrische Centra van Geel en Rekem, worden aan de respectievelijke instellingen in eigendom overgedragen.

AFDELING 3

Organisatie en bestuur

Artikel 14

§ 1. Elke instelling wordt bestuurd door een Raad van Bestuur samengesteld uit een voorzitter, een ondervoorzitter en negen leden.

Van de Raad van Bestuur maken in elk geval deel uit :

1° personen die actief zijn in verenigingen, diensten of instellingen die rechtstreeks betrokken zijn bij het ziekenhuisbeleid ;

2° personen uit de regio van de betrokken instelling, die een deskundigheid bezitten in psychiatrische begeleiding of op het vlak van juridische bijstand ;

3° één lid voorgedragen door de gemeente waar de instelling is gevestigd.

Van de Raad van Bestuur kunnen geen personen deel uitmaken die werkzaam zijn in de instelling, onverminderd de bepalingen van artikel 16.

§ 2. De voorzitter, ondervoorzitter en de leden van de Raad van Bestuur worden door de Vlaamse Executieve benoemd voor een periode van zes jaar. Hun mandaat is hernieuwbaar. De Vlaamse Executieve bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die hen kunnen worden toegekend.

§ 3. De Raad van Bestuur wijst een secretaris aan onder de leden van het administratief personeel van de instelling.

Artikel 15

§ 1. De Raad van Bestuur vertegenwoordigt de instelling in rechte en in feite.

§ 2. Overeenkomstig artikel 11 van de ziekenhuiswet en onverminderd de bevoegdheden toegewezen aan het directiecomité, de directeur en de medische raad, is de Raad van Bestuur bevoegd voor het beheer van de instelling in de meest ruime zin, tenzij in dit decreet anders is bepaald.

Artikel 16

§ 1. In elke instelling richt de Raad van Bestuur een directiecomité op, bepaalt er de samenstelling van en benoemt de leden.

§ 2. Het directiecomité is bevoegd voor het stellen van alle daden van dagelijks beheer, bereidt de vergaderingen van de Raad van Bestuur voor en voert de beslissingen genomen door de Raad van Bestuur uit.

§ 3. De directeur van de instelling, en de hoofdgeneesheer, bedoeld in de artikelen 12 en 13 van de ziekenhuiswet zijn in elk geval lid van het directiecomité, en wonen de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij met raadgevende stem.

Artikel 17

§ 1. De Raad van Bestuur regelt in een reglement van inwendige orde de eigen werking en de werking van het directiecomité.

Dit reglement bepaalt onder meer de bevoegdheden die

de Raad van Bestuur overdraagt aan het directiecomité, aan de directeur of aan andere leden van het personeel en de voorwaarden verbonden aan deze overdracht.

§ 2. Het reglement van inwendige orde evenals de latere wijzigingen ervan, worden aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring voorgelegd.

§ 3. De Raad van Bestuur stelt het arbeidsreglement vast.

Artikel 18

De Raad van Bestuur kan adviescommissies oprichten inzake aangelegenheden die rechtstreeks verband houden met de activiteiten van de instelling.

AFDELING 4

Begrotingen, rekening en boekhouding

Artikel 19

§ 1. Elke instelling stelt jaarlijks een begroting op die op een door de Vlaamse Executieve te bepalen datum en in elk geval vóór 30 juni van het voorafgaande jaar door de Raad van Bestuur wordt vastgesteld en aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring wordt voorgelegd. Het besluit tot al dan niet goedkeuring wordt genomen binnen zestig dagen na ontvangst door de Vlaamse Executieve. De Vlaamse Executieve kan de goedkeuring binnen deze periode van zestig dagen bij gemotiveerd besluit verlengen.

§ 2. In elke instelling wordt jaarlijks op 31 december de boekhouding afgesloten. Ten laatste op 30 april daaropvolgend moet door de Raad van Bestuur de jaarrekening zijn vastgesteld. Hierin zijn begrepen de jaarlijkse rekeningen van uitvoering van de begroting, de rekening van de wijzigingen van het patrimonium, de balans en de resultatenrekening alsook het jaarverslag en de andere stukken die bij de jaarrekening moeten worden gevoegd.

De vastgestelde jaarrekening wordt aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring toegezonden.

Artikel 20

Elke instelling voert een boekhouding in overeenstemming met de bepalingen van de artikelen 77, 78 en 79 van de ziekenhuiswet.

AFDELING 5

Controle

Artikel 21

§ 1. Elke instelling staat onder controle van de Vlaamse Executieve.

§ 2. Daartoe worden door de Vlaamse Executieve bij elke instelling twee commissarissen aangesteld. Deze commissarissen wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij. Zij kunnen tevens de vergaderingen van het directiecomité bijwonen met raadgevende stem, en ze beschikken voor het vervullen van hun opdracht over de ruimste bevoegdheid. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regelen voor de uitoefening van de opdracht van de

commissarissen en bepaalt tevens hun vergoeding die ten laste is van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De Vlaamse Executieve kan voor een commissaris die langdurig verhinderd is een plaatsvervanger aanstellen.

§ 4. De commissarissen kunnen de uitvoering opschorten van elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten, de decreten of het algemeen belang.

Om beroep aan te tekenen beschikken zij over een termijn van vier werkdagen met ingang van de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, indien zij erop aanwezig waren, en, in het tegenovergestelde geval met ingang van de dag waarop zij er kennis van hebben gekregen.

Indien de Vlaamse Executieve bij wie het beroep werd aangetekend, binnen een termijn van twintig werkdagen, ingaande de dag van de aantekening van het beroep, de nietigverklaring niet heeft uitgesproken, wordt de beslissing van de Raad van Bestuur definitief.

Artikel 22

Wanneer het algemeen belang of de naleving van de wetten of de decreten het eist, kan de Vlaamse Executieve of, in voorkomend geval, de daartoe gemachtigde commissaris de Raad van Bestuur verplichten om, binnen de door hem gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid.

Heeft de Raad van Bestuur bij het verstrijken van deze termijn geen beslissing genomen of stemt de Vlaamse Executieve niet in met de door dit orgaan genomen beslissing, dan kan de Vlaamse Executieve de beslissing nemen in plaats van de Raad van Bestuur.

Artikel 23

Met het oog op de controle van de financiële toestand, van de jaarrekening en van de regelmatigheid van de verrichtingen stelt de Raad van Bestuur een beëdigd bedrijfsrevisor aan, die zijn opdracht uitoefent conform de bepalingen van de artikelen 80 tot 85 van de ziekenhuiswet.

AFDELING 6

Personeel

Artikel 24

§ 1. Het administratief en geldelijk statuut van het personeel en de personeelsformatie van elke instelling worden vastgesteld door de Vlaamse Executieve, op advies van de Raad van Bestuur en onverminderd de bevoegdheden van de medische raad.

§ 2. Zolang de Vlaamse Executieve nog geen statuut van het personeel heeft vastgesteld, is het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het personeel van de instellingen.

Artikel 25

De instellingen worden gemachtigd voor hun personeel deel te nemen aan de pensioenregeling, ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel

van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbenden.

Artikel 26

Elke instelling mag, binnen de perken van haar begroting, buiten het statutair personeel, aanvullend contractueel personeel aanwerven en zich verder alle medewerking verschaffen om haar taak te vervullen.

Artikel 27

§ 1. De Raad van Bestuur benoemt en bevordert de personeelsleden van niveau 1, op advies van het directiecomité.

§ 2. De Raad van Bestuur kan in het reglement van inwendige orde bevoegdheden inzake personeel voor de andere niveaus overdragen aan het directiecomité of de directeur.

AFDELING 7

Overgangsbepalingen

Artikel 28

De Vlaamse Executieve draagt het personeel dat thans verbonden is aan de Openbare Psychiatrische Centra te Geel en te Rekem, over aan de respectievelijke instellingen, met hun rechten en verplichtingen, met hun graad en in hun hoedanigheid.

De personeelsleden behouden ten minste de administratieve en geldelijke anciënniteit, de toelagen, vergoedingen of premies en andere voordelen die zij krachtens een reglementering hadden of zouden verkregen hebben indien zij binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij de overdracht bekleedden.

Artikel 29

§ 1. Onverminderd de bepalingen van artikel 12 en 13, nemen de instellingen de rechten, plichten en lasten van de Vlaamse Gemeenschap over inzake de Openbare Psychiatrische Centra te Geel en te Rekem. De Vlaamse Executieve bepaalt het regime van de bestaande schulden.

§ 2. In artikel 3, 3° van het decreet van 1 juni 1983 houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen worden de woorden „Gemeenschapsinstellingen voor Geesteszieken" vervangen door „Openbare Psychiatrische Ziekenhuizen te Geel en te Rekem".

Artikel 30

De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden onder welke de instellingen een beroep kunnen doen op de medewerking van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, inzonderheid op het vlak van personeelsadministratie, juridisch advies, technische hulp en logistieke ondersteuning.

HOOFDSTUK 5

Gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand

Artikel 31

Overeenkomstig artikel 65 van de wet op de Rijkscomptabiliteit worden twee gemeenschapsinstellingen voor bijzondere jeugdbijstand opgericht met afzonderlijk beheer :

1° de gemeenschapsinstelling voor bijzondere **jeugdbijstand** „De Kempen" met zetel te Mol, samengesteld uit de „gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand De Hutten" en de „gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand De Markt" ;

2° de gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand „De Zande" met zetel te Ruiselede, samengesteld uit de „gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand Ruiselede" en de „gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand Beernem".

Per gemeenschapsinstelling kan de Vlaamse Executieve verschillende afdelingen oprichten of afschaffen.

Artikel 32

Deze instellingen hebben tot taak, binnen de door de Vlaamse Executieve vastgestelde maximumcapaciteit, opdrachten uit te voeren zoals bedoeld in artikel 23, § 1, 8°, 9°, 11° en 12° van de decreten inzake bijzondere jeugdbijstand, gecoördineerd op 4 april 1990 en opdrachten inzake opvang, oriëntatie, observatie en residentiële begeleiding van personen tot de leeftijd van maximaal 20 jaar, bepaald in een nationale wet houdende opgave van de maatregelen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

Artikel 33

Per gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand wordt een pedagogische commissie opgericht waarvan de samenstelling en de werking door de Vlaamse Executieve wordt bepaald.

Deze commissie heeft tot taak de directie bij te staan en te adviseren met betrekking tot het pedagogisch beleid van de instellingen.

HOOFDSTUK 6

Vlaams Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie

AFDELING 1

Oprichting, taken en middelen

Artikel 34

§ 1. In de Vlaamse Gemeenschap wordt als openbare instelling met rechtspersoonlijkheid opgericht : het Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openluchtrecreatie, hierna te noemen het BLOSO.

§ 2. De zetel van het BLOSO wordt op voorstel van de Raad van Bestuur, door de Vlaamse Executieve bepaald.

Artikel 35

§ 1. Het BLOSO oefent de bevoegdheden uit die het krachtens dit decreet en de uitvoeringsbesluiten krijgt opgedragen. In het algemeen wordt het BLOSO ermee belast de sportbeoefening, de sportieve vrijetijdsbesteding en openluchtrecreatie, bedoeld in artikel 4, 9° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, te bevorderen, te coördineren of te organiseren.

§ 2. Het BLOSO is inzonderheid belast met :

1° de studie, de planning, de ontwikkeling en de promotie van de sport in binnen- en buitenland ;

2° het toezicht op en toepassing van reglementering inzake sport en openluchtrecreatie ;

3° het organiseren en uitbouwen van de internationale betrekkingen en de uitbouw van de noodzakelijke samenwerkingsverbanden in binnen- en buitenland met betrekking tot sport en openluchtrecreatie ;

4° het verzorgen van informatie en documentatie inzake sporttechnische begeleiding ;

5° het begeleiden, coördineren en stimuleren van de activiteiten van plaatselijke, provinciale en landelijke verenigingen en instanties ;

6° de sportpromotie via

1) de organisatie van sportlessen, sportkampen, sportklassen en dergelijke ;

2) de organisatie van landelijke promotiecampagnes, deelacties, hulpverlenende initiatieven en ondersteuning van activiteiten ;

3) de steun aan de schoolsport ;

7° de organisatie van de kaderopleiding via het vastleggen van de vormingsprogramma's en de organisatie van de vormingscursussen voor sporttechnische en bestuurskaders ;

8° de algemene sportbegeleiding via de subsidiëring van zowel openbare als particuliere initiatieven ;

9° de medewerking aan de uitbouw van een degelijk topsportbeleid ;

10° het beheer en de animatie van de bestaande of op te richten eigen sportcentra en de coördinatie van alle bouwinitiatieven ;

11° beheer en besteding van de gelden van het Sportfonds.

Artikel 36

§ 1. Voor het vervullen van zijn taak kan het BLOSO onroerende goederen verwerven, ze vervreemden of er zake-lijke rechten op vestigen. Ze kan tot onteigening ten algeme-nen nutte overgaan, na machtiging van de Vlaamse Executieve.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regels inza-ke de overdracht van de roerende en onroerende goederen die toebehoren aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeen-schap, naar het BLOSO.

Artikel 37

§ 1. Het BLOSO heeft als inkomsten :

1° de jaarlijks door de Vlaamse Raad toegekende kredieten ;

2° leningen van allerlei aard, onder de voorwaarden door de Vlaamse Executieve bepaald ;

3° de opbrengst van de verkoop van eigen publikaties, van de eigen activiteiten, alsook de vergoeding van diensten die door het BLOSO in het kader van zijn opdracht, gepresteerd worden ;

4° schenkingen en legaten ;

5° inkomsten uit sponsoring, coprodukties en cofinanciering ;

6° de gelden van het Sportfonds ;

7° toelagen van andere openbare besturen of internationale instellingen ;

8° andere inkomsten, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Executieve.

§ 2. De inkomsten bedoeld in § 1, 6° mogen enkel aangewend worden voor de doeleinden bepaald in artikel 4 van het decreet van 31 mei 1989 houdende oprichting van een Vlaams Sportfonds.

AFDELING 2

Organisatie en bestuur

Artikel 38

§ 1. Het BLOSO wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. Deze is bevoegd voor het beheer van de instelling in de meest ruime zin, tenzij in dit decreet anders is bepaald.

§ 2. De Raad van Bestuur is samengesteld uit :

— een voorzitter ;

— negen leden, vertegenwoordigers van de Vlaamse Executieve ;

— negen leden, vertegenwoordigers uit de sportsector.

§ 3. De voorzitter en de leden worden benoemd door de Vlaamse Executieve. De Raad van Bestuur kiest onder zijn leden twee ondervoorzitters.

Het mandaat van de bestuurders die de Vlaamse Executieve vertegenwoordigen vervalt drie maanden na de hernieuwing van de Vlaamse Raad. De overige mandaten vervallen na vier jaar. De mandaten kunnen vernieuwd worden. Bij overlijden, ontslag of afzetting van een lid van de Raad, voltooit een opvolger het mandaat.

§ 4. De Executieve bepaalt de presentiegelden en vergoedingen die aan de bestuurders kunnen worden toegekend.

Artikel 39

§ 1. De Raad van Bestuur regelt in een reglement van inwendige orde de eigen werking.

§ 2. Het reglement van inwendige orde evenals de wijzigingen ervan worden aan de Vlaamse Executieve ter goedkeuring voorgelegd.

§ 3. De Raad van Bestuur vertegenwoordigt het BLOSO in rechte en in feite.

AFDELING 3

Begroting, rekening en boekhouding

Artikel 40

§ 1. De Raad van Bestuur stelt jaarlijks de begroting op tegen een door de Vlaamse Executieve nader te bepalen datum die uiterlijk valt op 30 juni van het voorgaande jaar. De begroting wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve deelt de begroting mee aan de Vlaamse Raad, in bijlage aan de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. In het BLOSO wordt jaarlijks op 31 december de boekhouding afgesloten. Ten laatste op 30 april daaropvolgend moet door de Raad van Bestuur de jaarrekening zijn vastgesteld. Hierin zijn begrepen de jaarlijkse rekeningen van uitvoering van de begroting, de rekening van de wijzigingen van het patrimonium, de balans en de resultatenrekening alsook het jaarverslag en de andere stukken die bij de jaarrekening moeten worden gevoegd.

De vastgestelde jaarrekening wordt ter goedkeuring aan de Executieve toegezonden.

De jaarrekening en het jaarverslag worden door de Vlaamse Executieve meegedeeld aan de Vlaamse Raad.

AFDELING 4

Controle

Artikel 41

§ 1. Het BLOSO staat onder controle van de Vlaamse Executieve.

§ 2. Daartoe worden door de Vlaamse Executieve bij het BLOSO twee commissarissen aangesteld. Deze commissarissen wonen met raadgevende stem de vergaderingen van de Raad van Bestuur bij en ze beschikken voor het vervullen van hun opdracht over de ruimste bevoegdheden. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regelen voor de uitoefening van de opdracht van de commissarissen en bepaalt tevens hun vergoeding die ten laste is van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De Vlaamse Executieve kan voor een commissaris die verhinderd is, een plaatsvervanger aanstellen.

§ 4. De commissarissen kunnen de uitvoering opschorten van elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten, de decreten of het algemeen belang.

Om beroep aan te tekenen beschikken zij over een termijn van vier werkdagen met ingang van de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, indien zij erop aanwezig waren, en, in het tegenovergestelde geval met ingang van de dag waarop zij er kennis van hebben gekregen.

Indien de Vlaamse Executieve bij wie het beroep werd aangetekend, binnen een termijn van twintig werkdagen, ingaande de dag van de aantekening van het beroep, de nietigverklaring niet heeft uitgesproken, wordt de beslissing van de Raad van Bestuur definitief.

Artikel 42

Wanneer het algemeen belang of de naleving van de wetten of de decreten het eist, kan de Vlaamse Executieve of, in voorkomend geval, de daartoe gemachtigde commissaris de Raad van Bestuur verplichten om, binnen de door hem gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid.

Heeft de Raad van Bestuur bij het verstrijken van deze termijn geen beslissing genomen of stemt de Vlaamse Executieve niet in met de door dit orgaan genomen beslissing, dan kan de Vlaamse Executieve de beslissing nemen in plaats van de Raad van Bestuur.

Artikel 43

Met het oog op de controle van de financiële toestand, van de jaarrekening en van de regelmatigheid van de verrichtingen stelt de Raad van Bestuur een beëdigd bedrijfsrevisor aan.

AFDELING 5

Personeel

Artikel 44

§ 1. De Vlaamse Executieve benoemt de commissaris-generaal en adjunct-commissaris-generaal van het BLOSO en bepaalt hun geldelijk en administratief statuut.

§ 2. De commissaris-generaal is belast met het dagelijks bestuur en met de uitvoering van de besluiten van de Raad van Bestuur.

De commissaris-generaal neemt samen met de adjunct-commissaris-generaal met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van de Raad van Bestuur.

Artikel 45

Het administratief en geldelijk statuut en de personeelsformatie van het overige personeel worden vastgesteld door de Vlaamse Executieve op advies van de Raad van Bestuur. Zolang de Vlaamse Executieve nog geen statuut van het personeel heeft vastgesteld, is het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het personeel.

Artikel 46

Het BLOSO wordt gemachtigd voor zijn personeel deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut alsmede van hun rechthebbers.

Artikel 47

Het BLOSO kan, binnen de perken van zijn begroting, buiten het statutair personeel, aanvullend contractueel personeel aanwerven en zich verder alle medewerking verschaffen om zijn taak te vervullen.

Artikel 48

§ 1. De Raad van Bestuur benoemt en bevordert de personeelsleden van niveau 1.

§ 2. De Raad van Bestuur kan bevoegdheden inzake personeel voor de andere niveaus in het reglement van inwendige orde overdragen aan de commissaris-generaal.

AFDELING 6

Overgangsbepalingen

Artikel 49

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regelen inzake de overdracht van personeel van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de personeelsleden, betaald door het Sportfonds, naar het BLOSO.

§ 2. Zij behouden ten minste de administratieve en geldelijke anciënniteit, de toelagen, vergoedingen of premies en andere voordelen die zij hadden of verkregen zouden hebben krachtens een reglementering indien zij binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overdracht bekleedden.

Artikel 50

De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden onder welke het BLOSO een beroep kan doen op de medewerking van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, inzonderheid op het vlak van personeelsadministratie, juridisch advies, technische hulp en logistieke ondersteuning.

HOOFDSTUK 7

Fonds ter voorkoming en vergoeding
van schade veroorzaakt bij het winnen en pompen
van grondwater

Artikel 51

In de afdeling 2 „Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade bij het winnen en pompen van grondwater" van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 20, § § 1 en 2 worden vervangen door de volgende bepalingen :

„§ 1. In de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, wordt een begrotingsfonds voor de voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater ingeschreven, afgekort „Schadefonds grondwaterwinning" en hier te noemen „Fonds" ;

2° in artikel 20, § 3 worden de woorden „§ 3. Het Fonds is ermee belast" vervangen door de woorden „§ 2. Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt ermee belast lants het Fonds" ;

3° in artikel 21, § § 1 en 3 worden de woorden „het Fonds" vervangen door de woorden „het Vlaamse Gewest" ;

4° de artikelen 22 en 25 worden opgeheven ;

5° in het eerste lid van artikel 26 worden de woorden „bij het Fonds" weggelaten en worden de woorden „voorschotten

door het Fonds" vervangen door de woorden „voorschotten lastens het Fonds".

Artikel 52

In de afdeling 2 „Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade bij het winnen en het pompen van grondwater" van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer wordt een artikel 28bis ingevoegd luidend als volgt :

„Artikel 28bis

Aan het Vlaamse Gewest worden alle rechten en verplichtingen, activa en passiva, van de instelling van openbaar nut „Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater" toegewezen. Het beschikbaar batig saldo wordt aan het Fonds toegevoegd.

HOOFDSTUK 8

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest

Artikel 53

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt belast met de taken inzake vergunningen en inspectie bepaald in de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval en in het decreet van 2 juli 1981 op het beheer van afvalstoffen, onverminderd artikel 13, § 1, 5 van dit laatste decreet.

Artikel 54

Aan het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 1983, 22 oktober 1986 en 20 december 1989 worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° artikel 12 wordt aangevuld met de volgende bepalingen :

„§ 4. — De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de afvalstoffenmaatschappij en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut." ;

2° artikel 13, § 1, 5 wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„Het toezicht en de controle overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval en voor zover deze betrekking hebben op de melding, de afgifte/ de aangifte en de heffingen ;" ;

3° artikel 13, § 1, 7 wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„Het verwerven, verwerken, opslaan en verwijderen van giftige afvalstoffen ;" ;

4° artikel 13, § 1 wordt aangevuld met de volgende bepalingen :

„12. Het identificeren, inventariseren en onderzoeken van verontreinigde bodems en buiten gebruik gestelde industriële installaties, die een risico inhouden voor het leefmilieu en de volksgezondheid, en de ambtshalve sanering ervan ;

13. Het onderbouwen en uitwerken van het voorkomings- en recyclagebeleid met inbegrip van de bewustwording en de informatieverstrekking ;" ;

5° artikel 21, § 2, c) wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„De afvalstoffenmaatschappij kan ambtshalve de afvalstoffen van een onderneming verwijderen en de verontreinigde bodems en buiten gebruik gestelde industriële installaties, die een risico inhouden voor het leefmilieu en de volksgezondheid, saneren ingeval na behoorlijke ingebrekestelling door de afvalstoffenmaatschappij of door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de ingebrekegestelde heeft nagelaten de opgelegde maatregelen te treffen of de opgelegde werken uit te voeren binnen de opgelegde termijn.

De ambtshalve verwijdering of sanering vindt plaats op kosten van de ingebrekeblijvende.

De Vlaamse Executieve kan nadere regels bepalen voor de uitvoering van deze bepalingen." ;

6° artikel 23, § 1 wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„De afvalstoffenmaatschappij kan alle onderzoeken uitvoeren of laten uitvoeren die nodig zijn voor de uitvoering van haar taken.

De Vlaamse Executieve kan hieromtrent nadere regels vaststellen." ;

7° in artikel 26, § 3 worden de woorden „ter kennis van de afvalstoffenmaatschappij" vervangen door de woorden „ter kennis van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap" ;

8° in artikel 27, § 2, eerste lid worden de woorden „De afvalstoffenmaatschappij" vervangen door de woorden „De door de Vlaamse Executieve gemachtigde ambtenaar" ;

9° in artikel 27, § 2, laatste lid worden de woorden „van de afvalstoffenmaatschappij" weggelaten ;

10° Aan artikel 52 wordt een § 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

„§ 3. De Vlaamse Executieve regelt het beheer en de toegang tot de onderscheiden gegevens van de databank op een dusdanige manier dat de afvalstoffenmaatschappij en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap elk voor zich de hun toegewezen opdrachten optimaal kunnen uitvoeren."

Artikel 55

§ 1. In het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, gewijzigd bij decreet van 7 februari 1990, wordt een artikel 41bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

„Artikel 41bis

§ 1. Artikel 26 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 1983, 22 oktober 1986 en 20 december 1989, wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„Artikel 26

De vergunning bedoeld in artikel 25 van dit decreet wordt verleend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van

28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en zijn uitvoeringsbesluiten. De inbreuken met betrekking tot deze vergunning worden opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van voornoemd decreet van 28 juni 1985".

§ 2. Artikel 27 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, gewijzigd bij de decreten van 23 maart 1983, 22 oktober 1986 en 20 december 1989, wordt opgeheven.

§ 3. In de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval wordt een artikel 6bis ingevoegd, luidend als volgt :

„Artikel 6bis

In afwijking van de bepalingen van artikel 6 van deze wet wordt de in artikel 3 van deze wet bedoelde vergunning, met uitsluiting van degene die betrekking heeft op de verkoop en het te koop stellen, de verwerving en de afstand onder bezwarende of kosteloze titel en het voorhanden houden van giftige afval, verleend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en zijn uitvoeringsbesluiten. De inbreuken met betrekking tot deze vergunning worden opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van voornoemd decreet van 28 juni 1985."

§ 4. In artikel 45 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, gewijzigd bij decreet van 7 februari 1990, worden de woorden „de in artikelen 41 en 42 vermelde wetten" vervangen door „de woorden in artikelen 41, 41bis en 42 vermelde wetten en decreten".

Artikel 56

De Vlaamse Executieve bepaalt welke personeelsleden in-gevolge de gewijzigde opdrachten van de Afvalstoffenmaatschappij en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, vanuit de Afvalstoffenmaatschappij worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Executieve bepaalt welke roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de ingevolge dit decreet aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap toegewezen opdrachten, vanuit de Afvalstoffenmaatschappij worden overgedragen naar het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regels inzake de overdracht van de betrokken ambtenaren en goederen.

HOOFDSTUK 9

Vlaamse Milieumaatschappij

Artikel 57

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap wordt belast met de taken inzake vergunningen en inspectie bepaald in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

Artikel 58

De afdeling III „Bijzondere bepalingen voor het Vlaamse

Gewest" van het hoofdstuk II „De waterzuiveringsmaatschappijen" van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij decreet van 23 december 1980 en aangevuld en gewijzigd door de decreten van 5 april 1984, 28 juni 1985, 13 juli 1988 en 20 december 1989 wordt, met uitzondering van het artikel 32sexies dat ongewijzigd wordt gehandhaafd, vervangen door de volgende bepalingen :

„AFDELING III

Bijzondere bepalingen voor het Vlaamse Gewest

Artikel 32bis

In afwijking van de artikelen 8 tot en met 32 wordt voor het Vlaamse Gewest één maatschappij opgericht, met name de Vlaamse Milieumaatschappij, hierna in deze afdeling te noemen de Maatschappij.

Artikel 32ter

§ 1. De Maatschappij is een instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid, als bedoeld in artikel 1, A, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

§ 2. De Vlaamse Executieve stelt de statuten van de Maatschappij vast en wijst de plaats aan waar zij gevestigd wordt.

§ 3. De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de Maatschappij en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut.

§ 4. Zolang de Vlaamse Executieve het administratief en geldelijk statuut van het overige personeel niet heeft bepaald, valt dit personeel onder toepassing van het statuut van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut.

Artikel 32quater

§ 1. De Maatschappij wordt belast met :

1° het opmaken van de Algemene Waterzuiveringsprogramma's op alle niveaus voor het Vlaamse Gewest ;

2° de uitbouw en exploitatie van de volgende meetnetten :

a) een net voor het meten van de waterkwaliteit van de oppervlaktewateren ;

b) een net voor het meten van de vuilvrachten van de in collectoren, prioritaire riolen, openbare riolen, kunstmatige afvoerwegen voor regenwater en in de gewone oppervlaktewateren geloosde afvalwaters of effluentwaters van afvalwaterzuiveringsinstallaties ;

c) een net voor het meten van de verontreiniging van de omgevingslucht ;

3° het jaarlijks opstellen van een inventaris van :

a) de emissies van verontreinigde stoffen via afvalwaters of effluentwaters van afvalwaterzuiveringsinstallaties geloosd in openbare collectoren, prioritaire riolen, openbare riolen, kunstmatige afvoerwegen voor regenwater en in de gewone oppervlaktewateren ;

b) de emissies van verontreinigde stoffen in de omgevingslucht ;

4° het jaarlijks opstellen van vuilvrachtenbalansen per stroom- en rivierbekken ;

5° het jaarlijks opstellen van investeringsprogramma's voor de zuivering van het afvalwater van de openbare riolen ;

6° het exploiteren, met inbegrip van het verder afwerken, aanpassen en verbeteren van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit decreet door de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering geëxploiteerde of door de Vlaamse Executieve goedgekeurde rioolwaterzuiveringsinstallaties, pompstations en collectoren ; de Vlaamse Executieve bepaalt de datum waarop deze taak geheel of gedeeltelijk een einde neemt en stelt de nadere regels hiervan vast.

§ 2. De Vlaamse Executieve kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de in § 1 vermelde taken.

Artikel 32quinquies

§ 1. De Maatschappij ontvangt jaarlijks een dotatie lastens de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast kan zij vergoedingen ontvangen voor prestaties aan derden.

§ 2. De Vlaamse Executieve kan de gewestwaarborg verlenen aan de leningen die met haar goedkeuring door de Maatschappij worden aangegaan of uitgeschreven.

§ 3. De Maatschappij kan met machtiging van de Vlaamse Executieve de onroerende goederen verwerven die zij voor haar werkzaamheden nodig heeft, zo nodig bij wege van onteigening ten algemenen nutte.

§ 4. De Maatschappij kan laboratoria oprichten voor het verrichten van analyses ; zij kan deze analyses ook laten verrichten in door de Vlaamse Executieve erkende laboratoria inzake lucht en/of water.

Artikel 32septies

§ 1. In afwijking van de artikelen 8 tot en met 32quater, § 1, 6° wordt de uitvoering van de in § 2 hierna vermelde taken vanaf 1 januari 1991 voor het hele Vlaamse Gewest uitsluitend toevertrouwd aan een vennootschap die de rechtsvorm heeft van een naamloze vennootschap en opgericht is door de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen of een dochtermaatschappij hiervan.

Het Vlaamse Gewest dient steeds direct of indirect te beschikken over tenminste de helft plus één van de aandelen in het kapitaal van de vennootschap.

§ 2. Aan de in § 1 bedoelde vennootschap worden volgens de regels vast te stellen door de Vlaamse Executieve en op te nemen in een met de in § 1 bedoelde vennootschap af te sluiten overeenkomst voor het hele Vlaamse Gewest de volgende taken toevertrouwd :

1° het opmaken of laten opmaken van de technische plannen voor nieuwe rioolwaterzuiveringsinfrastructuur, inzonderheid rioolwaterzuiveringsinstallaties, collectoren, pompstations en prioritaire rioleringen, alsmede het uitvoeren of laten uitvoeren ervan conform het door de Vlaamse Executieve vastgestelde investeringsprogramma ;

2° het exploiteren of laten exploiteren van de in punt 1° bedoelde installaties ;

3° het financieren van de investeringen nodig voor de in punt 1° bedoelde installaties ;

4° het overnemen, aanpassen en verbeteren van de bestaande rioolwaterzuiveringsinfrastructuur, met uitzondering van niet prioritaire gemeentelijke rollen.

Artikel 32octies

§ 1. Met het oog op de uitvoering van het door de Vlaamse Executieve goedgekeurde investeringsprogramma :

1° legt de Maatschappij binnen de door de Vlaamse Executieve te bepalen termijn elk jaar een ontwerp van rollend investeringsprogramma voor de vijf volgende kalenderjaren aan de Vlaamse Executieve voor ; bij wijze van overgangsmaatregel dient voor het kalenderjaar 1992 een investeringsprogramma voor één jaar voorgelegd ;

2° draagt de Vlaamse Executieve binnen de door haar te bepalen termijn en volgens de door haar vast te stellen regels elk jaar een door haar goedgekeurd rollend investeringsprogramma voor de vijf volgende kalenderjaren aan de in artikel 32 septies, § 1 bedoelde vennootschap voor uitvoering op ; voor het kalenderjaar 1991 en ook voor het kalenderjaar 1992 zal een investeringsprogramma voor telkens één jaar worden opgedragen ;

3° voert de in artikel 32septies, § 1 bedoelde vennootschap het door de Vlaamse Executieve vastgestelde investeringsprogramma uit binnen de gestelde planning en conform de wetgeving betreffende de overheidsopdrachten voor aanname van werken, leveringen en diensten.

§ 2. De Vlaamse Executieve stelt de vergoeding vast van de in artikel 32septies, § 1 bedoelde vennootschap voor de vervulling van de in artikel 32septies, § 2 bedoelde taken en stelt de nadere regels ter zake vast.

§ 3. De rechten en verplichtingen zoals bepaald in de artikelen 9 tot en met 16 van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, zijn van toepassing op de in artikel 32septies, § 1 bedoelde vennootschap bij de vervulling van de haar toevertrouwde taken.

Artikel 32novies

§ 1. In afwijking van de artikelen 8 tot en met 32 wordt voor het hele Vlaamse Gewest het toezicht op de lozingen van afvalwater en de opsporing van elke eventuele oorzaak van waterverontreiniging opgedragen aan de daartoe door de Vlaamse Executieve aangewezen ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. De Maatschappij zendt aan de in § 1 bedoelde ambtenaren, zodra deze gegevens beschikbaar zijn, over :

— de meetresultaten van de in artikel 32quater bedoelde meetnetten ;

— een exemplaar van de in artikel 32quater bedoelde emissie-inventarissen ;

— een exemplaar van de in artikel 32quater bedoelde vuilvrachtenbalansen.

Artikel 32decies

Overgangs- en slotbepalingen

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt welke personeelsle-

den ingevolge de gewijzigde opdrachten van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, vanuit de Waterzuiveringsmaatschappij worden overgedragen aan de Vlaamse Executieve en geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse Executieve bepaalt welke roerende en onroerende goederen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de opdrachten ingevolge onderhavig decreet toegewezen aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap vanuit de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering worden overgedragen aan het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Executieve bepaalt de nadere regels inzake de overdracht van de betrokken ambtenaren en goederen.

§ 2. De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering wordt afgeschaft. De goederen, reeften en verplichtingen van deze maatschappij worden overgedragen aan de Maatschappij met dien verstande dat de door de respectieve leden gestorte bijdragen in het maatschappelijk kapitaal worden teruggestort binnen een termijn en volgens de regels vastgesteld door de Vlaamse Executieve.

§ 3. De personen die bij de inwerkingtreding van dit decreet zijn tewerkgesteld bij de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering en niet werden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, worden door de Maatschappij overgenomen met het behoud van hun hoedanigheid, hun graad, hun administratieve en geldelijke anciënniteit, en alle reglementair toegekende toelagen, vergoedingen en rechten, verworven in de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

§ 4. Zolang de Vlaamse Executieve nog geen statuut van het personeel heeft vastgesteld, is het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van het personeel van sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op het personeel van de instellingen.

§ 5. De Maatschappij is ertoe gemachtigd deel te nemen aan de pensioenregeling ingesteld bij de wet van 28 april 1958 betreffende het pensioen van het personeel van zekere organismen van openbaar nut, alsmede van hun rechthebbenden."

HOOFDSTUK 10

Vlaamse Landmaatschappij

Artikel 59

§ 1. Artikel 6, § 4 van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij wordt vervangen door de volgende bepalingen :

„§ 4. Met betrekking tot de haar toegewezen opdrachten wordt de maatschappij belast met de verdere uitbouw en het beheer van een grondatabank en met de implementatie van een geografisch informatiesysteem kaderend in het GIS — Vlaanderen."

§ 2. In het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij wordt een artikel 8bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

„Artikel 8bis

De Maatschappij kan met het oog op de verwezenlijking van haar opdrachten, mits voorafgaand akkoord van de

Vlaamse Executieve, toetreden tot initiatieven en participaties nemen in andere rechtspersonen."

§ 3. Artikel 17, § 3 van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij wordt vervangen door de volgende bepaling :

„§ 3. De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de Vlaamse Landmaatschappij en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut."

HOOFDSTUK 11

Vlaamse Huisvestingsmaatschappij

Artikel 60

In artikel 8 van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij wordt § 4 vervangen door de volgende bepaling :

„§ 4. De Vlaamse Executieve benoemt de leidend ambtenaar en de adjunct-leidend ambtenaar van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en bepaalt hun geldelijk en administratief statuut."

HOOFDSTUK 12

Wegenfonds

Artikel 61

De personeelsleden van het Wegenfonds die, in toepassing van artikel 14, § 4 en 5 van de wet van 26 juni 1990 betreffende sommige openbare instellingen of instellingen van openbaar nut en andere overheidsdiensten, bij koninklijk besluit worden overgedragen aan het Vlaamse Gewest, worden geïntegreerd in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK 13

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 62

De Vlaamse Executieve stelt nadere regels vast met betrekking tot de samenwerking tussen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Landmaatschappij, de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening, en de in de artikel 32septies, § 1 van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren bedoelde naamloze vennootschap, inzonderheid wat de al dan niet geautomatiseerde informatieuitwisseling betreft.

Artikel 63

De overdracht van de personeelsleden van het Commissariaat-generaal voor de Internationale Samenwerking, het Gebouwenfonds voor de Rijksscholen, het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen, het Wegenfonds, de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering, de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaam-

se Gewest, naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap geschiedt met hun graad of een gelijkwaardige graad en in hun hoedanigheid.

Zij behouden ten minste de administratieve en geldelijke anciënniteit, de toelagen, vergoedingen of premies en andere voordelen die zij hadden of zouden verkregen hebben krachtens een reglementering indien zij binnen de instelling van herkomst het ambt hadden blijven uitoefenen dat zij bij hun overdracht bekleedden.

Deze overdrachten zijn geen nieuwe benoemingen. Zij kunnen niet worden beschouwd als overplaatsingen volgens het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijksperoneel.

TITEL II

Bestuurlijke maatregelen inzake het personeel van sommige openbare instellingen

HOOFDSTUK 1

Toepassingsgebied

Artikel 64

De hoofdstukken 1 tot en met 3 zijn van toepassing op de hierna volgende openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest :

- het Commissariaat-generaal voor Internationale Samenwerking ;
- het Vlaams Commissariaat-generaal voor Toerisme ;
- het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen ;
- Kind en Gezin ;
- de administratieve diensten van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs ;
- de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs ;
- het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Geel ;
- het Openbaar Psychiatrisch Ziekenhuis Rekem ;
- het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap ;
- de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest ;
- de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering ;
- de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening ;
- de Vlaamse Landmaatschappij ;
- de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij ;
- de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding ;
- de Dienst voor de Scheepvaart ;
- de NV Maatschappij voor Brugse Zeevaartinrichtingen ;
- de Vlaamse Milieumaatschappij ;
- het Vlaams Commissariaat-generaal voor de Bevorde-

ring van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de Openlucht recreatie.

HOOFDSTUK 2

De statutaire of contractuele positie van het personeel

Artikel 65

§ 1. Niettegenstaande elke andere bepaling, geschieden de aanwervingen volgens de in de personeelsstatuten gestelde regels.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1, kunnen in de in artikel 64 bedoelde instellingen, personen onder het stelsel van een arbeidsovereenkomst in dienst worden genomen uitsluitend om :

1° aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften te voldoen ; het betreft ofwel in de tijd beperkte acties ofwel een buitengewone toename van het werk ;

2° de ambtenaren te vervangen die hun betrekking niet of slechts deeltijds bekleden, met inbegrip van de ambtenaren die hun loopbaan onderbreken in de zin van het koninklijk besluit van 3 juli 1985 betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan in de besturen en andere diensten van de ministeries onverminderd de mogelijkheid om een statutair personeelslid door een ander statutair personeelslid te vervangen ;

3° bijkomende of specifieke opdrachten te vervullen, na voorafgaandelijk akkoord van de Vlaamse Executieve.

§ 3. De Vlaamse Executieve bepaalt na onderhandelingen met de representatieve vakbonden :

1° de voorwaarden en de wijze waarop personen met inachtneming van de dwingende bepalingen van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten in dienst worden genomen met een arbeidsovereenkomst als bedoeld in § 2 ;

2° de in § 2, 3° bedoelde specifieke of bijkomende opdrachten.

Artikel 66

In de in artikel 64 bedoelde instellingen mag het bestand van statutair en contractueel personeel het bestand waarin door de organieke formatie is voorzien, niet overschrijden, behalve voor de stagiairs bedoeld in hoofdstuk II van het koninklijk besluit nr. 230 van 21 december 1983 betreffende de stage en de inschakeling van jongeren in het arbeidsproces en voor behoeften en opdrachten bedoeld in artikel 65, § 2, 1° en 3°.

Een besluit van de Vlaamse Executieve bepaalt het aantal personen dat kan worden tewerkgesteld om te voorzien in de behoeften bedoeld in artikel 65, § 2, 1°, en de duur van hun tewerkstelling.

HOOFDSTUK 3

Overgangsbepalingen

Artikel 67

Op de toepassing van dit hoofdstuk kunnen zich beroepen :

1° de personeelsleden die benoemd zijn :

— hetzij tijdelijk op grond van het besluit van de Regent van 30 april 1947 houdende vaststelling van het statuut van het tijdelijk personeel ;

— hetzij tijdelijk op grond van het besluit van de Regent van 10 april 1948 houdende statuut van het tijdelijk werklie-denpersoneel ;

— hetzij op grond van artikel 212 van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980, zoals gewijzigd door het koninklijk besluit nr. 474 van 28 oktober 1986 ;

2° de contractueel of precair aangeworven personeelsleden met uitzondering van de personeelsleden bedoeld in :

a) artikel 5 van het koninklijk besluit van 1 maart 1976 betreffende de aanwerving van ambtenaren van bepaalde instellingen van openbaar nut ;

b) het koninklijk besluit nr. 230 van 21 december 1983 betreffende de stage en de inschakeling van jongeren in het arbeidsproces ;

c) decreets- of verordeningsbepalingen die de aanwer-ving van personen bij arbeidsovereenkomst regelen ;

3° de personen die tewerkgesteld zijn geweest met toepas-sing, hetzij van artikel 51, § 2 van de wet van 28 december 1973 betreffende de budgettaire voorstellen 1973-1974, hetzij van de artikelen 161 tot 171 van het koninklijk besluit van 20 december 1963 betreffende de arbeidsvoorziening en de werkloosheid, hetzij van artikel 5 van het koninklijk besluit van 3 juli 1985 betreffende de onderbreking van de beroeps-loopbaan in de besturen en de andere diensten van de minis-teries ;

Artikel 68

De in artikel 67 bedoelde personen kunnen zich op de toepassing van dit hoofdstuk beroepen voor zover zij :

1° in dienst of tewerkgesteld zijn in één van de instellingen als bedoeld in artikel 64 of in de diensten van de Vlaamse Executieve op de dag dat deze titel in werking treedt of in dienst geweest of tewerkgesteld geweest zijn in een of meer instellingen als bedoeld in artikel 64 en/of in de diensten van de Vlaamse Executieve gedurende een periode van ten min-ste twaalf maanden, derwijze dat die periode valt binnen de vierentwintig maanden die aan de datum van inwerkingtre-ding van deze titel voorafgaan ;

2° a) geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecr-etariaat georganiseerd vergelijkend wervingsexamen waarvan de geldigheidsduur niet verstreken is op de datum van inwer-kingtreding van deze titel ;

b) ofwel geslaagd zijn voor een door het Vast Wervings-secretariaat georganiseerd vergelijkend wervingsexamen, waarvan de geldigheidsduur verstreken is vóór de datum van inwerkingtreding van deze titel ;

c) ofwel slagen voor een vergelijkend examen dat na de datum van inwerkingtreding van deze titel georganiseerd wordt door het Vast Wervingssecretariaat. Dat examen zal ook toegankelijk zijn voor gegadigden die zich niet kunnen beroepen op deze regeling.

Op datum van het afsluiten van de inschrijvingen voor dat vergelijkend examen moeten de belanghebbenden houder zijn van een diploma of studiegetuigschrift dat even-

tueel vereist is met toepassing van de artikelen 16, 6° en 17, § 1, A, B, E en F van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende statuut van het rijkspersoneel ;

3° op de voorzieningen van dit hoofdstuk aanspraak gemaakt hebben uiterlijk op een datum die bij besluit van de Vlaamse Executieve wordt vastgesteld en die niet vóór 31 december 1992 mag vallen.

Artikel 69

De in artikel 67 bedoelde personen die aan de in artikel 68 gestelde voorwaarden voldoen, moeten zich regelmatig inschrijven voor een door het Vast Wervingssecretariaat uitgeschreven vergelijkend wervingsexamen waarvoor de oproep wordt bekendgemaakt binnen de periode die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk en eindigt uiterlijk op de datum bedoeld in artikel 68, 3°.

Het Vast Wervingssecretariaat is ertoe gehouden een vergelijkend wervingsexamen te organiseren voor de benoeming in de gemene graden van de rangen 10, 20, 30, 42, 41 en 40, zelfs indien voldoende reserves beschikbaar zijn om aan de voor deze graden toegestane machtigingen te voldoen.

De geslaagden voor de vergelijkende wervingsexamens bedoeld in artikel 68, 2°, a) en b) moeten zich regelmatig aanmelden voor een vergelijkend examen en zich bij hun inschrijving beroepen op de toepassing van deze afdeling ; zij worden vrijgesteld van deelneming aan dat vergelijkend wervingsexamen en van betaling van het inschrijvingsgeld.

Artikel 70

§ 1. De onder artikel 68 bedoelde personen worden binnen de perken van het bij artikel 6, § 1 van de op 21 mei 1964 gecoördineerde wetten betreffende het personeel van Afrika bepaalde quotum, aangeworven in de graad waarvoor zij het examen hebben afgelegd, onmiddellijk na het beroepspersoneel van de kaders van Afrika.

§ 2. Zij worden, in onderstaande volgorde, opgenomen in het quotum :

1° de geslaagden voor de vergelijkende wervingsexamens waarvan de oproep werd bekendgemaakt vóór de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk en waarvan de geldigheidsduur niet verstreken is op deze datum ;

2° de geslaagden voor de vergelijkende wervingsexamens waarvan de geldigheidsduur verstreken is vóór de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk ;

3° de geslaagden voor de vergelijkende wervingsexamens die worden aangekondigd in de periode die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van dit hoofdstuk en die eindigt op de datum bedoeld in artikel 68, 3°.

Artikel 71

Tegen de begunstigden van dit hoofdstuk mogen niet worden ingeroepen de prioriteitsrechten die verleend worden door :

1° de gecoördineerde wetten van 3 augustus 1919 en 27 mei 1947 tot verzekering van de wederopneming der gemobiliseerde Belgen in hun bediening en tot toekenning aan de oorlogsinvaliden en oudstrijders, leden van de weerstand, politieke gevangenen, oorlogsweduwen en -wezen, gedepor-

teerden, arbeidswegeraars en andere slachtoffers van de oorlogen 1914-1918 en 1940-1945 van een prioriteitsrecht voor de toegang tot de openbare betrekkingen ;

2° het koninklijk besluit nr. 3 van 18 april 1967 ter bevordering van een gemakkelijker werving of indienstneming, in overheidsdienst, van personen ontslagen wegens gehele of gedeeltelijke sluiting van steenkolenmijnen ;

3° de wet van 26 maart 1968 waarbij de aanwerving in openbare dienst wordt vergemakkelijkt van personen die bij de technische coöperatie met de ontwikkelingslanden diensten hebben gepresteerd ;

4° de wet van 13 juli 1976 betreffende de getalsterkte aan officieren en de statuten van het personeel van de krijgsmacht ;

5° het koninklijk besluit van 22 oktober 1982 houdende de uitvoeringsmaatregelen betreffende de mobiliteit van het personeel van sommige overheidsdiensten.

Artikel 72

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt het quotum waarnaar artikel 70, § 1 verwijst, uitgebreid tot de betrekkingen van niveau 3 en van niveau 4.

Artikel 73

§ 1. Bij elke indienstneming met het oog op het verlenen van een openstaande vaste betrekking in een instelling genoemd in artikel 64 wordt het voorbehouden quotum vastgesteld op 50 procent van de te verlenen betrekkingen.

§ 2. Wanneer het aantal van deze betrekkingen oneven is, wordt het voorbehouden quotum teruggebracht tot de eenheid die onmiddellijk lager ligt dan de helft van dit aantal tenzij, bij de vroegere aanwerving, soortgelijke betrekking werd toegekend aan een persoon die het voordeel van dit hoofdstuk niet genoot.

Artikel 74

§ 1. De geslaagden in een zelfde reserve worden gerangschikt op grond van het aantal punten dat zij behaald hebben.

§ 2. Voor de toelating tot de stage in de instelling waar zij in dienst of tewerkgesteld zijn of geweest zijn, onder de in artikel 68, 1° bepaalde voorwaarden worden de personen die onder de regeling van dit hoofdstuk vallen, binnen het voorbehouden quotum gerangschikt vóór de andere geslaagden, voor zover de te verlenen betrekking met de bezette betrekking overeenstemt.

§ 3. De betrekkingen worden afwisselend toegewezen aan de begunstigden van deze regeling en aan de andere geslaagden.

§ 4. De betrekkingen van het quotum die vacant zouden blijven bij gebrek aan geslaagden bedoeld in artikel 70, § 1 en artikel 72 worden toegekend aan de geslaagden van de andere groep en omgekeerd.

Artikel 75

De regels ingesteld bij artikel 18, § 2 en 3 van het koninklijk besluit van 17 september 1969 betreffende de vergelijken-

de examens en examens georganiseerd voor de werving en de loopbaan van het rijkspersoneel, blijven van toepassing op de wervingsreserves bedoeld in artikel 70, § 2, 1° en 3°.

In het voormelde artikel 18, § 2, tweede lid, zijn de woorden „en onverminderd de artikelen 5 en 6 van de wet van 26 maart 1968 waarbij de aanwerving in openbare dienst wordt vergemakkelijkt van personen die bij de technische coöperatie met de ontwikkelingslanden diensten hebben gepresteerd” evenwel niet van toepassing op de betrekkingen die behoren tot het voorbehouden quotum, bepaald in artikel 70, § 1.

Artikel 76

Om tot de stage te worden toegelaten worden de personen op wie dit hoofdstuk van toepassing is vrijgesteld van de toelatingsvereiste gesteld onder 5° van artikel 16 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel.

Artikel 77

§ 1. De personen bedoeld in artikel 67, 3°, die de door artikel 68, 1° gestelde voorwaarden vervullen, worden op de datum van inwerkingtreding van deze titel in dienst genomen bij arbeidsovereenkomst onder de voorwaarden vastgelegd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 14 februari 1990 tot veralgemening van het stelsel van gesubsidieerde contractuelen.

De geldigheidsduur van deze overeenkomst is beperkt tot het gedeelte van de toegestane periode van hun tewerkstelling dat op die datum nog overblijft.

§ 2. Onverminderd § 3, tweede lid, mogen de personen op wie dit hoofdstuk van toepassing is, al dan niet geslaagd voor het vergelijkend wervingsexamen bedoeld in artikel 68, 2°, in dienst blijven tot bij het verstrijken van de geldigheidsduur van hun contract of tot bij het verstrijken van hun statuut van tijdelijk ambtenaar dat thans op hen van toepassing is en in geen enkel geval na de in artikel 68, 3° bepaalde datum.

§ 3. Na de in § 2 bedoelde termijnen kunnen personen met een arbeidsovereenkomst in dienst worden genomen in de gevallen en onder de voorwaarden vermeld in artikel 65, § 2.

Voor de in § 1 bedoelde contractuelen die betrekkingen bekleden die definitief vacant zijn in de personeelsformatie van de in artikel 64 bedoelde instellingen die niet zouden kunnen worden vervangen door statutaire ambtenaren vóór het verstrijken van de termijn waarvan sprake in § 1, tweede lid van dit artikel, mag de geldigheidsduur van hun contract verlengd worden voor een nieuwe periode die in geen geval de datum van indiensttreding van de statutaire ambtenaren die hen vervangen mag overschrijden.

§ 4. De Vlaamse Executieve mag van de personeelsleden en de personen die onder de toepassing van dit hoofdstuk vallen diegenen aanwijzen die in afwijking van de in artikel 65, § 2 limitatief opgesomde gevallen onder arbeidsovereenkomst in dienst worden gehouden, onder de bij een besluit van de Vlaamse Executieve vastgelegde voorwaarden.

De personeelsleden en de personen die onder de toepassing van deze afdeling vallen en die op de in artikel 68, 3°, bedoelde datum vijftig jaar oud zijn of die geslaagd zijn voor een door het Vast Wervingssecretariaat georganiseerd verge-

lijkend wervingsexamen, worden ambtshalve in dienst gehouden onder de in het voorgaande lid vastgelegde voorwaarden.

TITEL III

Bestuurlijke maatregelen betreffende
de structurering van de diensten
van de Vlaamse Executieve

HOOFDSTUK 1

Organisatiestructuur en werking

Artikel 78

De Diensten van de Vlaamse Executieve bestaan uit een Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap enerzijds en haar wetenschappelijke instellingen anderzijds.

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is onderverdeeld in zes departementen. De Vlaamse Executieve stelt de organisatiestructuur, de bevoegdheden en de taken van de departementen vast.

Artikel 79

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap functioneert als een ministerie in de zin van het administratief statuut van toepassing op de personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in een limitatief aantal gevallen, met name bij benoeming, affectatie en mutatie van ambtenaren vanaf rang 13 en bij alle interdepartementale mutaties en affectaties.

Voor alle overige aangelegenheden worden de departementen beschouwd als „ministeries" in de zin van het statuut vermeld in het eerste lid.

Artikel 80

Het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is opgebouwd volgens het principe van de matrixorganisatie, waarbij zowel het geïntegreerd functioneren van de hele organisatie als de departementale autonomie hun vertaling vinden in de organisatiestructuur.

Het college van secretarissen-generaal en de directieraden staan in voor de werking van deze matrixorganisatie, respectievelijk voor het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in zijn totaliteit en binnen de departementen afzonderlijk.

Artikel 81

De Vlaamse Executieve bepaalt de bevoegdheden en opdrachten van het college van secretarissen-generaal en van de directieraden die naast hun statutaire opdrachten tevens dienen te functioneren als beheersorganen van respectievelijk het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en van de departementen.

Artikel 82

Voor de ondersteuning in hun management-opdracht enerzijds en hun opdracht in het kader van de matrixorganisatie anderzijds wordt bij elke secretaris-generaal een staf toegevoegd bestaande uit ambtenaren van rang 10, 11 of 12 met

ten minste 3 jaar niveauanciënniteit die daartoe tijdelijk met een opdracht worden belast.

In uitzonderlijke gevallen en mits gemotiveerd door de secretaris-generaal kan tevens een ambtenaar van rang 13 met een dergelijke opdracht worden belast.

Artikel 83

Een gelijkaardig systeem van opdrachthouders wordt aangewend bij de diensten belast met de vorming, de organisatie en personeelsontwikkeling.

Artikel 84

De Vlaamse Executieve bepaalt het aantal opdrachthouders, de duur van de opdracht, de overeenstemmende weddeschaal van rang 13, en de regels voor recrutering.

HOOFDSTUK 2

Operationalisering

Artikel 85

Teneinde het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap optimaal te laten functioneren dient de Vlaamse Executieve in een soepel systeem van interpenetratie te voorzien, enerzijds door een eenvoudige interdepartementale mutatieprocedure en anderzijds door een interdepartementale bevorderingsprocedure voor betrekkingen vanaf rang 13.

Artikel 86

De Vlaamse Executieve kan bij belangrijke herschikkingen van functies of diensten een procedure van ambtshalve wederbenutting hanteren. Ze stelt hiervoor vooraf een algemeen reglement op.

Artikel 87

Met het oog op de maximale operationalisering van de diensten kan de Vlaamse Executieve, in afwijking van de statutaire regels, binnen een periode van 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, maximaal vier personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die minstens 3 jaar graadanciënniteit hebben in rang 13 en 8 jaar titularis zijn van een ambt of ambten met volledige prestaties, benoemd in een *graad* behorend tot niveau 1 bij een administratie en/of een instelling van openbaar nut waarvan het personeel onderworpen was aan het koninklijk besluit van 2 oktober 1937 houdende het statuut van het rijkspersoneel, of het koninklijk besluit van 8 januari 1973 tot vaststelling van het statuut van sommige instellingen van openbaar nut, zoals ze werden gewijzigd, benoemen tot een ambt van rang 15 in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Artikel 88

De Vlaamse Executieve kan, binnen een termijn van één jaar volgend op de inwerkingtreding van de personeelsformatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onder

door haar vast te leggen voorwaarden en door bemiddeling van het Vast Wervingssecretariaat, gespecialiseerd personeel in dienst nemen, hetzij in statutair verband, hetzij in contractueel verband. Deze indienstnemeningen gebeuren op grond van kwalificaties vastgelegd in een functieomschrijving en op basis van ervaring en verdiensten die onder meer blijken uit een curriculum vitae.

Onverminderd de in voorkomend geval nader te bepalen bijzondere diploma- en ervaringsvereisten dienen de betrokken personeelsleden minimum in het bezit te zijn van een diploma dat toegang verleent tot de betrekkingen van niveau 1.

Artikel 89

De Vlaamse Executieve stelt voor de in artikel 88 bedoelde personeelsleden de loopbaan en de bezoldiging vast in overeenstemming met de aard van de functie en de gevraagde kwalificaties.

Artikel 90

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt het administratief en het geldelijk statuut van het gespecialiseerd personeel dat wordt in dienst genomen voor sommige betrekkingen in de diensten waar bevoegdheden inzake wetenschapsbeleid zijn gegroepeerd. Dit personeel wordt in dienst genomen volgens de bepalingen van artikel 88.

§ 2. Deze personeelsleden dienen, onverminderd de vereisten bepaald in artikel 88, te voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° voor de eerste opdrachthouder :

a) houder zijn van een diploma van doctor dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling ;

b) 15 jaar ervaring in wetenschappelijk onderzoek en/of onderzoekscoördinatie tellen ;

2° voor navorser :

a) houder zijn van een diploma van doctor dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling ;

b) 10 jaar relevante ervaring tellen ;

3° voor attaché :

a) ofwel houder zijn van een diploma van doctor dat behaald werd na verdediging in het openbaar van een verhandeling of van een diploma van ingenieur van academische graad en 6 jaar relevante ervaring tellen ;

b) ofwel houder zijn van een universitair diploma behaald na minstens vier jaar studie en 9 jaar relevante ervaring tellen.

Artikel 91

§ 1. Het gespecialiseerd personeel dat wordt in dienst genomen voor sommige betrekkingen in de diensten belast met de taken inzake organisatie- en personeelsontwikkeling valt onder het statuut van toepassing op de personeelsleden van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd de bepalingen van de artikelen 88, 89 en 92.

§ 2. Deze personeelsleden dienen, onverminderd de ver-

eisten bepaald in artikel 88, te voldoen aan de volgende voorwaarden :

— ofwel blijk geven van een voor de functie nuttige ervaring van minimum vijf jaar ;

— ofwel in het bezit zijn van een bijkomend bekwaamheidsgetuigschrift inzake organisatie- en personeelsontwikkeling en blijk geven van een voor de functie nuttige ervaring van minimum drie jaar.

Artikel 92

Het gespecialiseerd personeel bedoeld in artikel 90 en 91 wordt benoemd door de Vlaamse Executieve op advies van een door de Vaste Wervingssecretaris samengestelde commissie van wetenschappelijke en administratieve autoriteiten onder het voorzitterschap van de Vaste Wervingssecretaris of zijn adjunct, behorend tot de Nederlandse taalrol.

Artikel 93

Gespecialiseerd personeel kan in contractueel verband worden in dienst genomen :

— voor sommige betrekkingen in de Algemene Planningsdienst en in de sectoriële planningsdiensten ;

— voor sommige betrekkingen in de Administratie Financiën ;

— voor sommige betrekkingen in de diensten waar de bevoegdheden inzake externe betrekkingen zijn gegroepeerd ;

— voor sommige betrekkingen in de mobiliteitscel ;

— als informatieambtenaar.

Artikel 94

Het gespecialiseerd personeel bedoeld in artikel 93 wordt in dienst genomen door de Vlaamse Executieve op advies van een door de Vaste Wervingssecretaris samengestelde commissie van wetenschappelijke en administratieve autoriteiten onder het voorzitterschap van de Vaste Wervingssecretaris of zijn adjunct, behorend tot de Nederlandse taalrol.

Artikel 95

De Vlaamse Executieve stelt, in toepassing van artikel 20 van de Cultuurpactwet van 16 juli 1973, bij besluit bepalingen inzake de voorwaarden en regels voor de indienstneming in de culturele ambten vast.

Als bijzondere culturele ambten worden beschouwd :

— inspecteur (specialiteit schouwburgen en concerten) ;

— inspecteur (specialiteit openbare bibliotheken) ;

— inspecteur (specialiteit volksontwikkeling) ;

— inspecteur (specialiteit jeugdvorming) ;

— inspecteur (specialiteit media) ;

— inspecteur (specialiteit monumenten en landschappen).

HOOFDSTUK 3

Bijzondere maatregelen inzake
het niet-statutair personeel

Artikel 96

§ 1. In het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kunnen voor bepaalde specifieke functies en diensten personeelsleden exclusief bij arbeidsovereenkomst in dienst genomen worden.

§ 2. De Vlaamse Executieve somt die functies en diensten op of omschrijft de voorwaarden waaraan ze moeten voldoen.

§ 3. De Vlaamse Executieve bepaalt de voorwaarden en de wijze waarop die personeelsleden met inachtneming van de dwingende bepalingen van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten in dienst worden genomen met een arbeidsovereenkomst.

Artikel 97

§ 1. De preciaire personeelsleden van de diensten van de Vlaamse Executieve die onder toepassing vallen van de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut en die niet geslaagd zijn voor de vóór 31 december 1991 aangekondigde examens die georganiseerd worden in het kader van de overgangsbepalingen van deze wet, genieten bij voorrang de organieke regeling voor het indienstnemen van contractuelen zoals bepaald in artikel 4 van voormelde wet houdende wijziging van artikel 8, § 2 van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 betreffende de indienstneming in sommige overheidsdiensten.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt de duur van de indienstneming voor de buitengewone en tijdelijke behoeften evenals de inhoud van de specifieke of bijkomende opdrachten zoals bepaald in voormeld artikel 8, § 2 van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982.

§ 3. De Vlaamse Executieve mag de personeelsleden aanwijzen die in afwijking van de organieke regeling voor het in dienst nemen van contractuelen onder arbeidsovereenkomst in dienst worden gehouden onder de te bepalen voorwaarden.

Artikel 98

Op de personeelsleden van de openbare instellingen die geïntegreerd worden in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en nog niet ressorteerden onder het toepassingsgebied van de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut is inzonderheid artikel 68, 1° van dit decreet van toepassing. Die personeelsleden oefenen hun prioriteitsrecht uit in het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

TITEL IV

Slotbepalingen

Artikel 99

Dit decreet treedt in werking de dag van de publikatie in

het Belgisch Staatsblad, met **uitzondering** van de diverse bepalingen van Titel I waarvoor de Vlaamse Executieve de inwerkingstreding van elk artikel **bepaalt**.

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Personeelseffectief.

	VAST	Precair	Totaal
1. Diensten van de Vlaamse Executieve			
— Entiteit Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap waaronder	3247	812	4059
- OPC Geel	(247)	(114)	(361)
- OPC Rekem	(234)	(74)	(308)
- BLOSO	(282)	(233)	(515)
— Entiteit Onderwijs	1092	189	1082
— Entiteit Openbare Werken en Verkeerswezen (waaronder ter beschikking gesteld personeel Wegenfonds):	6052 (1566)	214 (30)	6266 (1596)
— Personeel afkomstig van G.F.R.S. (ter beschikking gesteld)	(218)	(22)	(240)
TOTAAL 1 :	10391	1215	11606
2.1.O.N.'s			
- C . G . I . S .	46	34	80
— Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch- Sociale Instellingen	19	1	20
- O V A M	112	34	146
— Vlaamse Landmaatschappij	291	73	364
— Vlaamse Huisvestingsmaatschappij	83	44	127
— Vlaams Comm.-generaal voor Toerisme	73	36	109
— Kind en Gezin	974	171	1145
- A R G O	435	94	529
— VI. Maatschappij v. Waterzuivering	462	120	582
— VI. Maatschappij v. Watervoorziening	1405	291	1696
— V.D.A.B.	954	1952	2906
— Dienst voor de Scheepvaart	470	30	500
— Maatsch. Brugse Zeevaartinrichtingen	154	25	179
— Nationaal Waarborgfonds schoolgebouwen (1)	18	7	25
— Fonds Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen (1)	54	10	64
TOTAAL 2 :	5550	2922	8472
ALGEMEEN TOTAAL :	15941	4137	20078

(1) over te hevelen naar DIGO

BIJLAGE II

Aanduiding per artikel of het een aangelegenheid van artikel 59 bis en/of van artikel 107 quater van de Grondwet regelt.

TITEL I

Hoofdstuk 1		
artikel 2 + 3 + 4*	:	59 bis én 107 quater
Hoofdstuk 2		
artikel 5	:	59 bis
Hoofdstuk 3		
artikel 6 + 7	:	59 bis
Hoofdstuk 4		
Afdeling 1		
artikel 8	:	59 bis
Afdeling 2		
artikel 9 t/m 13	:	59 bis
Afdeling 3		
artikel 14 t/m 18	:	59 bis
Afdeling 4		
artikel 19 + 20	:	59 bis
Afdeling 5		
artikel 21 + 22 + 23	:	59 bis
Afdeling 6		
artikel 24 t/m 27	:	59 bis
Afdeling 7		
artikel 28 + 29 + 30	:	59 bis
Hoofdstuk 5		
artikel 31 t/m 34	:	59 bis
Hoofdstuk 6		
Afdeling 1		
artikel 35 t/m 38	:	59 bis
Afdeling 2		
artikel 39 + 40	:	59 bis
Afdeling 3		
artikel 41	:	59 bis
Afdeling 4		
artikel 42 + 43 + 44	:	59 bis
Afdeling 5		
artikel 45 t/m 49	:	59 bis
Afdeling 6		
artikel 50 + 51	:	59 bis
Hoofdstuk 7		
artikel 52 + 53	:	107 quater
Hoofdstuk 8		
artikel 54 t/m 58	:	107 quater
Hoofdstuk 9		
artikel 59 + 60	:	107 quater
Hoofdstuk 10		
artikel 61	:	107 quater
Hoofdstuk 11		
artikel 62	:	107 quater
Hoofdstuk 12		
artikel 63	:	107 quater

Hoofdstuk 13 artikel 64 + 65	:	59 bis én 107 quater
TITEL II		
Hoofdstuk 1 artikel 66	:	59 bis én 107 quater
Hoofdstuk 2 artikel 67 + 68	:	59 bis én 107 quater
Hoofdstuk 3 artikel 69 t/m 79	:	59 bis én 107 quater
TITEL III		
Hoofdstuk 1 artikel 80 t/m 86	:	59 bis én 107 quater
Hoofdstuk 2 artikel 87 t/m 97	:	59 bis én 107 quater
Hoofdstuk 3 artikel 98 + 99 + 100	:	59 bis én 107 quater
Samengevat :		
Gemeenschap : 59 bis artikel 5 t/m 51		
Gewest : 107 quater artikel 52 t/m 63		
Gemeenschap + Gewest : 59 bis én 107 quater artikel 2 t/m 4 artikel 64 t/m 100		

BIJLAGE III

BRIEF VAN HET REKENHOF

Brussel, 8 november 1990

Regentschapsstraat 2
1000 BRUSSELUR/4-14
N 2 J 545.569 BI

Mijnheer de Voorzitter,

BETREFT : Ontwerp van decreet bestuurlijk beleid — Openbaar Ambt (Vlaamse Raad - stuk 395 (1989-1990 - Nr. 1).

Zonder afbreuk te doen aan de adviezen L. 20.132/1/V van 7 augustus 1990, L. 20.218/8 van 18 september 1990 en L. 20.281/8 van 12 oktober 1990 van de afdeling wetgeving van de Raad van State — inzonderheid wat betreft de vereiste van het akkoord van de nationale Minister die het Openbaar Ambt onder zijn bevoegdheid heeft en de draagwijdte van artikel 87 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen — meent het Hof de Vlaamse Raad in kennis te moeten stellen van enkele bevindingen met betrekking tot het in rubriek vermeld ontwerp van decreet.

Ermee rekening houdend dat in het raam van de onderhandelingen betreffende het afsluiten van een akkoord voor sociale programmatie 1989 is overeengekomen dat het zogenaamde enig statuut zoals gerealiseerd in de wet van 20 februari 1990 betreffende het personeel van de overheidsbesturen en van sommige instellingen van openbaar nut, deel zou uitmaken van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut bedoeld in artikel 87, § 4, van hogergenoemde bijzondere wet, wijst zijn College op de mogelijke discrepantie die aldus kan ontstaan tussen de respectieve toepassingsgebieden, enerzijds, van titel II van het ontwerp van decreet bestuurlijk beleid en, anderzijds, van het in uitvoering van dat artikel 87, § 4, te treffen koninklijk besluit.

Het Hof stelt ook vast dat sommige bepalingen van het ontwerp nog moeten worden getoetst op hun verenigbaarheid met artikel 67 van het ontwerp.

Zo wordt in de artikelen 61 en 62 aan de Vlaamse Executieve — in overgangsregeling — de bevoegdheid verleend gespecialiseerd personeel te benoemen op grond van de kwalificaties vastgesteld op grond van een functieomschrijving. Nochtans stipuleert artikel 67, § 1 dat niettegenstaande elke andere bepaling de aanwervingen volgens de in de personeelsstatuten gestelde regelen geschieden.

Voor zover met de artikelen 61 en 62 zogenaamde primo-nominaties worden beoogd, is zijn College van oordeel dat hiertoe expliciet van bedoeld artikel 67, § 1 moet worden afgeweken.

Ook de artikelen 26 en 48 van het ontwerp, in de mate dat deze voorzien in de mogelijkheid om aanvullend contractueel personeel aan te werven, moeten worden onderzocht op hun compatibiliteit met artikel 67, § 2. Tevens verdient het aanbeveling de passus in de vermelde artikelen 26 en 48 „en zich verder alle medewerking verschaffen om haar taak te vervullen" nader te preciseren.

Uit de Memorie van Toelichting kan worden afgeleid dat artikel 50 van het ontwerp de overdracht beoogt van alle personeelsleden betaald door het Sportfonds. In dit verband wijst het Hof erop dat het merendeel van die personeelsleden in strijd met artikel 8 van het koninklijk besluit nr. 56 van 16 juli 1982 betreffende de werving in sommige overheidsdiensten werd aangeworven, zodat de akten van aanwerving overeenkomstig artikel 9 van dat besluit van rechtswege nietig zijn. Daaruit volgt dat de betrokkenen moeten worden geacht nooit personeelslid van het bedoelde Sportfonds te zijn geweest. Bijgevolg is artikel 50 van het ontwerp van decreet op die personen niet van toepassing.

aan de heer Voorzitter van de Vlaamse Raad

Een kopie van deze brief wordt heden gericht aan de heer Voorzitter van de Executieve.

Op last :
De Griffier,

F. VAN DEN HEJ3DE.

Het Rekenhof :
De Eerste Voorzitter,

J. VAN de VELDE.
